

# ရာပြန် မြန်မာ တစ်

နိုင်ငံတကာ  
စာပေမဂ္ဂဇင်း  
အမှတ်(၁)  
ဧပြီလ  
၂၀၀၅



**နိုင်ငံတကာ ကဗျာများ**

တပေါင်း ဂုဏ်ရည်(ဗမာ)-၃  
အင်ကြင်းနီနီ(ဗမာ)-၄  
သင်တိုက်ပွဲဝင်မယ်(ချီလီ)-၅  
ကျောက်ဆောင်(တရုတ်)-၆  
ပါးချင်ပါး-ကောင်းပါစေ(ရုရှား)-၇  
ကျွန်တော့်ရဲ့ ဖြောင့်ချက်(တရုတ်)-၉  
လေလွင့်ငှက်(အိန္ဒိယ)-၁၀  
လူဆိုတာ(တရုတ်)-၁၈

**နိုင်ငံတကာ ရသစကားပြေ**

ရေ၏ဒဿန(အာဖဂန်)-၂၀  
ကြွရွက်(ဂျာမနီ)-၂၁  
သစ်ပင်များ(တရုတ်)-၂၂  
မှိန်ခြောက်သွေးကွက်များထဲမှာ(တရုတ်)-၂၄  
ကြွက်(အမေရိကန်)-၂၆  
ရွေးချယ်မှုအနုပညာ(အာဂျင်တီးနား)-၂၈

**စာပေအမြင်**

အလွမ်းရေလက်ကြား-၃၀  
“ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်”...စာအုပ်၊ စာမျှ၊ စာရေးသူ-၃၄  
တရုတ်ပြည်စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှု-၃၈

**အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေ**

ငွေလရောင် သံစုံတေးဂီတ တီးလုံး-၄၃  
မမေ့နိုင်တဲ့နေ့တနေ့-၄၆  
ပညာရပ်တွေကို မခွက်စိ ဘယ်လိုလေ့လာခဲ့သလဲ-၅၀  
ချွန်ကင်းစေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲကာလအတွင်းမှ မော်စီတုန်း-၅၃

**ပြဇာတ်**

ခရီးသည်(တရုတ်)-၆၂

**နိုင်ငံတကာ ဝတ္ထုတိုများ**

အသစ္စာ(ဗမာ)-၆၈  
မြင်း(ဂျပန်)-၇၅  
ဆင်းရဲသား(ရုရှား)-၈၀  
ဆန်ရောင်းသွားတဲ့နေ့က(တရုတ်)-၈၄

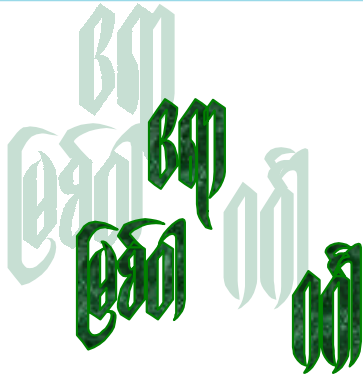
**အခန်းဆက်ဝတ္ထုရှည်**

ပြည်မဝရဲခန်းမှသည် ကျွန်းဝရဲခန်းဆီသို့(ဗီယက်နမ်)-၉၆

# ကျေးဇူးတင်စာ

နိုင်ငံတကာ စာပေမဂ္ဂဇင်း  
အမှတ်(၁)  
ဇူလိုင်၊ ၂၀၀၅

“မုတ်သုန်ငှက်” စာတည်းအဖွဲ့မှ စီစဉ်ထုတ်ဝေသည်။



ဇရာ၊ မြစ်ဝါ၊ ဂင်္ဂါ၊ နိုင်း၊ ဗော်လဂါသိမ်း...စသည် စသည်ဖြင့် ကမ္ဘာ ပေါ်ရှိ တိုင်းပြည် အတော် များများတွင် ကိုယ့်တိုင်းပြည်အလိုက် အသက်သွေးကြောဟုဆိုရမည့် မြစ်ကြီးတသွယ်စီ ရှိနေ တတ်ကြပါသည်။ ထိုမြစ်ကြီးများမှ မြစ်ဝှမ်းဒေသတို့ စည်ပင်ဖွံ့ဖြိုး လာသည်နှင့်အမျှ ယဉ်ကျေးမှုတို့သည်လဲ ဖွံ့ဖြိုးစည်ပင်လာကြပါသည်။ ကိုယ့် တိုင်းပြည်အလိုက် မတူညီသောအလှတို့ဖြင့် လှပဝေဆာနေကြပါသည်။ ထိုယဉ်ကျေးမှုတို့သည် မြစ်ဝှမ်းချင်း မတူညီသလို ယဉ်ကျေးမှုချင်းလဲ တထပ်တည်း တူညီမနေကြပါ။ နိုင်းမြစ်ဝှမ်းမှ ယဉ်ကျေးမှုသည် ဗောလဂါမြစ်ဝှမ်းမှ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် မတူပါ။ ထိုအတူ ဇရာမြစ်ဝှမ်းယဉ်ကျေးမှုသည် မြစ်ဝါမြစ်ဝှမ်းယဉ်ကျေးမှုနှင့် မတူညီသလို ဂင်္ဂါမြစ်ဝှမ်းယဉ်ကျေးမှုနှင့်လဲ မတူညီပါ။

တိုင်းပြည်အလိုက် လူ့ယဉ်ကျေးမှုတို့သည် အမျိုးသားကိုယ်ပိုင်ဟန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နေသည်ဖြစ်၍ မတူညီဟု ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ တသွေးတရောင်တည်းလို၊ တပွင့်တခက်တည်းလို မတူညီသဖြင့် “မတူ ညီကြ”ဟု ပြောရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ယဉ်ကျေးမှုချင်း ကူးလူးယှက်နှယ်မှုတို့ ရှိနေတတ်ကြပါသည်။ ဂင်္ဂါမြစ် ရေစီးကြောင်းသည် ဇရာမြစ်ထဲသို့ ပေါင်းဆုံကူးယှက်ခြင်း မရှိသော်လဲ ယဉ်ကျေးမှုရေစီးကြောင်းတို့သည်ကား ယှက်နှယ်ကူးလူးတတ်ပါသည်။ ယနေ့ကဲ့သို့ “ကမ္ဘာရွာ” ဟု ဖြစ်လာသော ခေတ်တွင် ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီးမှ ယဉ်ကျေးမှုတို့သည် ယခင်ကထက် ပိုမို ထိတွေ့ကူးလူးနေကြပါသည်။ ကိုလိုနီခေတ်က အင်္ဂလိပ်တို့၏ယဉ်ကျေးမှု ဗမာပြည်သို့ ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ယနေ့တွင် အမေရိကန်ယဉ်ကျေးမှုသည် ကမ္ဘာအနှံ့ ခြေဆန့်နေပြီ။

ကျနော်တို့သည် ကိုယ့်အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကို ကိုယ်ပိုင်ဟန် ကိုယ့်အမျိုးသားဟန်ဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက် သွားစေရေးကို လိုလားပါသည်။ သို့ရာတွင် လူသားတို့၏ယဉ်ကျေးမှုများ ပေါင်းစည်းကူးယှက် တတ်ခြင်းတရား ကိုလဲ နားလည်သဘောပေါက်ပါသည်။ တိုးတက်ရှေ့တန်းရောက်သော ကမ္ဘာပေါ်မှ လူသားတို့၏ ယဉ်ကျေးမှု မျိုးစုံကို လေ့လာစူးစမ်းဖို့ လိုပါသည်။ သို့မှသာ အတုယူသင့်သည်ကို ယူ၍ မိမိအမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှုကို ပိုမို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည်ဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတကာယဉ်ကျေးမှုများထဲမှ ကိုယ့်တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးရှိသော ကိုယ့်တိုင်းပြည်အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသောအရာကို ယူ၍ ကိုယ့်တိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးမရှိသော ကိုယ့်တိုင်း ပြည်နှင့်မကိုက်ညီသော အရာတို့ကို ပယ်ရပါမည်။

ယဉ်ကျေးမှုထဲမှ အစိတ်အပိုင်းတရပ်ဖြစ်သော စာပေရေးရာတွင်လဲ ယင်းသဘောအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကမ္ဘာ့စာပေကို မျက်ခြည်မပြတ် လေ့လာသင့်ပါသည်။ မိမိတိုင်းပြည်အတွက် အကျိုးရှိမည့် အရာကို လေ့လာအတုယူသွားဖို့လိုပါသည်။ ကမ္ဘာ့စာပေအခြေအနေနှင့် မိမိတိုင်းပြည် ၏စာပေအခြေအနေကို နှိုင်းယှဉ်ကာ နောက်ကျကျန်မနေရစ်အောင် ကြိုးပမ်းသင့်ပါသည်။

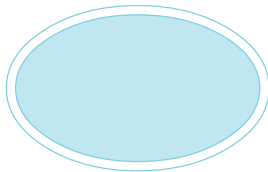
သူများတကာတွေ ကြိုးပမ်းထားပုံကိုလဲ ပြောပြချင်ပါသည်။ သူတို့တွင် ကမ္ဘာ့စာပေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ သိသင့်သိထိုက်တာ ဘာမျှမကျန်အောင် ဘာသာပြန်ပြီးသား ဖြစ်နေကြပါသည်။ ဂေါ်ကီဖတ်မလား၊ အကုန်ပြန်ပြီး သား။ တော်စတွင်းဖတ်မလား။ အကုန်ပြန်ပြီးသား။ ခင်ဗျား တပုဒ်တလေ ဖတ်ရ၍ သိရှိသော စာရေးဆရာ နာမည်ကို ပြောကြည့်လိုက်။ ထိုစာရေးဆရာ၏စာအုပ်တွေ သူတို့က အားလုံးနီးပါး ပြန်ဆိုပြီးသား ဖြစ်နေလိမ့်မည်။ မှာက်စိဝါဒစာပေဆိုင်လျှင်လည်း ထိုနည်းအတိုင်း။ လွန်ခဲ့သော အနှစ်(၆၀) လောက်ကတည်းက မော်စီတုန်းသည် မှာက်စိ၊ လီနင်တို့၏ကျမ်းများကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် လေ့လာခဲ့သည်မဟုတ်ပါ။ သူတို့တွင် ဘာသာပြန်ပြီးသား အသင့်ရှိနေကြပါသည်။ နယ်စပ် မြို့ငယ်လေးတခုက စာကြည့်တိုက်တခုမှာပင် ကမ္ဘာ့ထင်ရှားသည့် ဂန္ထဝင်ဝတ္ထုတွေ အစုံ၊ နိုင်ငံတကာမှ ကဗျာစာအုပ်တွေအစုံ အပါအဝင် စာအုပ်တွေ ထောင်သောင်းချီ ရှိနေပါသည်။ ထားတော့။

သည်မှာ ကျွန်တော်တို့ လက်လှမ်းမီသမျှထဲမှ နိုင်ငံတကာစာပေလက်ရာတချို့ကို ဝေငှလိုက်ပါသည်။ ဇရာဝတီ၏အကျိုးအတွက် ကျွန်တော်တို့ ဗော်လ်ဂါကို၊ မြစ်ဝါ၊ ဂင်္ဂါ တို့ကို စူးစမ်းခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ဒေသအသီးသီးတွင် ပန်းမျိုးစုံ ပွင့်ဖူးနေကြပါသည်။ သူ့ရေသူ့မြေနှင့် ကိုက်ညီစွာ လှကြပါသည်။

သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့အချစ်ဆုံးမှာ ပီတောက်ဖြစ်ပါသည်။ ဇရာကို အချစ်ဆုံး ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ နားအထောင်ချင်ဆုံးမှာ စောင်းသံ၊ အိုးစည်သံ၊ ဗျာသံ နှင့် ကောက်စိုက်တေးသံ၊ လူထုတေးသံတို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ ။

စာတည်းအဖွဲ့  
ဇူလိုင်လ၊ ၂၀၀၅ခုနှစ်



## တပေါင်းဂုဏ်ရည်

### မောင်စွမ်းရည်

- \* ရွက်ဟောင်းခြွေဆဲ  
ရွက်သစ်မဝေမီ  
ပန်းသစ်တွေက ဝေလိုက်ပြီ။
- \* ဆောင်းအထွက်မှာ  
လက်ပံပေါက်လဲ  
တခဲနက်နီ၊ တညီတည်းပွင့်  
ရိုးရိုးရဲရဲ၊ ရင့်ရင့်နီ။
- \* နွေလ ဆန်းရော-  
စိန်ပန်းတို့လဲ၊  
မီးလျှံစွဲပြီ၊ ပင်လုံးကျွတ်ရဲ  
တခဲနက်နီ၊ တညီတည်းပွင့်  
ရိုးရိုးရဲရဲ၊ ရင့်ရင့်နီ။
- \* တော်လှန်ထကြွ  
တပေါင်းလရဲ့၊ လှူဇာဏ်ရည်  
နီလဲ နီလို့၊ ညီလဲညီ။
- \* တပြည်လုံးကျွတ်၊ ပင်လုံးညွတ်  
စွေးစွေးစွတ်စွတ်၊ တွတ်တွတ်နီ။
- \* “နီရုံမက၊ ညီလဲညီ”...  
တော်လှန်လရဲ့ အလှူဇာဏ်  
ပြည့်စုံပါပေသည်။
- \* တော်လှန်သမှု၊ အစုစု  
ဂုဏ်ပြုအလေးနီ။

ဇနွ

၂၄ ဖေဖော်ဝါရီ၊ ၂၀၀၅။



ပါဘလိုနီရှဒါ

(ချီလီကဗျာ)

**သင်တန်းကြိုတင်မယ်**

ဘာသာပြန်သူ-ဖိုးသံ(လူထု)

\* ဒီနှစ်သစ်ဟာ သင့်ရဲ့နှစ်ပါ ရဲ့ဘော်၊  
ဒီနှစ်သစ်ဟာ အချိန်ကြောင့် ပေါက်ဖွားလာတယ်ဆိုတာထက်  
သင့်ကြောင့် ပေါ်ထွက်လာတာပါ။

\* သင့်ဘဝရဲ့ အမွန်မြတ်ဆုံးကို ရွေးချယ်ကာ  
တိုက်ပွဲကို ပေးဆက်ပါ။

\* သင်္ချိုင်းဂူထဲမှာ အလောင်းတလောင်းလို  
လဲကျသွားတဲ့ နှစ်ဟောင်းဟာ  
အချစ်နဲ့ မလဲလျောင်း၊  
အကြောက်နဲ့ လဲလျောင်းရတယ်။

\* ကုန်လွန်သွားတဲ့နှစ်ဟာ  
စွဲချက်တင်နေတဲ့ ကြေကွဲဖွယ်ရာ နှစ်ဟောင်းပါ။

\* သင့်ရဲ့ခါးသီးတဲ့ အမြစ်တွေ ကျေပျက်ပြတ်ကျတဲ့  
(နှစ်သစ်ကူးပွဲ)ဆင်နွှဲ ကျင်းပနေကြတဲ့ ညရဲ့ဒီအချိန်မှာ  
ဥပေက္ခာပြုခံထားရတဲ့ ပုံဆောင်ခဲတခုဟာ  
လစ်ဟာသွားတဲ့နှစ်တနှစ်ကို ဖြည့်ဆည်းဖို့ ပေါ်ထွက်လာတယ်။

\* တကယ်က...  
အဲဒီကွက်လပ်ကို သင့်အသက်ကပဲ တဖြေးဖြေး ဖြည့်ဆည်းသွားမှာပါ၊  
ကျွန်တော်တို့ နိုင်ငံနဲ့ သင်တို့နိုင်ငံအတွက်  
လိုအပ်နေတဲ့ ဂုဏ်သိက္ခာကို ပေးဆက်ပါ ရဲ့ဘော်။        ။

ဖိုးသံ(လူထု)



အိုက်ချင်း

(တရုတ်ကဗျာ)

## ကျောက်ဆောင်

ဘာသာပြန်သူ-aMum

\* လှိုင်းလုံးများ  
တလုံးပြီးတလုံး ဖုံးဖိအုပ်သွား  
အဆက်မပြတ် မရပ်မနား။

\* လှိုင်းလုံးတိုင်း လှိုင်းလုံးတိုင်းလဲ  
အဆုံးတော့ အစိတ်စိတ် အမြွှာမြွှာ  
သူ့ခြေဖဝါးအောက်မှာ  
ရိုက်ကွဲကြေမှု လွင့်ပျက်ရှာ...

\* သူ့မျက်နှာ သူ့ ခန္ဓာကိုယ်တော့  
ဓားနဲ့ ခုတ်ထစ်ပိုင်း ခံထားရသလိုပေါ့။

\* ဒါပေမဲ့...သူ  
သူဟာ ထိုနေရာမှာပဲ  
ခိုင်ခိုင်မာမာ ရပ်မြဲ ရပ်လို့  
အပြုံးလေးနဲ့ ရေပင်လယ်ကြီးကို ကြည့်မြဲ ကြည့်လို့...

(တရုတ်ကဗျာဆရာကြီး အိုက်ချင်း  
၂၅ ရက်၊ ဇူလိုင်၊ ၁၉၅၄ ခုနှစ်တွင်  
ရေးဖွဲ့ခဲ့သော ကဗျာကို ပြန်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

မာယာကော့စ်ကီးယံ

(ရုရှား ကဗျာ)

## ပါးချင်ပါး-ကောင်းပါစေ

ဘာသာပြန်သူ-ညိုစိန်ဝင်း

\* ကျွန်တော်  
မနှစ်မြို့...  
စာအုပ်တချို့။  
\* ဒီစာအုပ်မျိုးတွေက  
သိပ်အဓိပ္ပာယ် မရှိလှ။  
\* သူတို့တတွေဟာ  
တနေ့မှာ  
စာအုပ်စင်ပေါ် တွားတက်  
အဲဒီစာအုပ်စင်ထက်  
အခြေချ တသက်တာ  
ဘဝနိဂုံးချုပ်၊ အချိန်တွေပုပ်  
ဇာတ်မြုပ်သွားကြမှာ။  
\* ဒီစာအုပ်မျိုးတွေရဲ့  
ဝန်နဲ့ဒဏ်  
ကျွန်တော် မခံနိုင်ဘူး။  
\* သူတို့တတွေက  
ပိဿာချိန် စီးလွန်းလှ  
လေးလွန်းစွာ။  
\* သားရေဖုံးလို့  
ရွှေစာလုံးနဲ့ ရွှေပန်းခက်  
ဝင်းဝင်းပြောင်ပြောင် အရောင်တလက်လက်  
နှုတ်ခမ်းသားမှာ ရွှေကွပ်ထား  
မာနထောင်လွှား ဆောင့်ကြားကြား။  
\* အချိန်တချိန် ခေတ်တခေတ်ရဲ့  
ရဲမာန်နဲ့ ရဲသံများသာ  
အထောင်အသောင်း စာမျက်နှာများအကြားမှာ

ပွဲတင်ရိုက်ခတ်  
အပ်ကြောင်းထပ် ဖုံးလွှမ်းထားတာပါ။  
\* ဒီစာအုပ်တွေ  
ကတုတ်ခံတပ်နဲ့ အခြေစိုက်ထားကြ  
ကျွန်တော်ကတော့ မသိမ်းပိုက်  
နောက်ဆုတ်ပေးလိုက်မယ်။  
\* ဟောဒီမှာ...  
စာအုပ်ကောင်းတအုပ်။  
\* သူ့မျက်နှာပေါက်က  
ကျုံ့ကျုံ့လှိုလှို ပိန်ပိန်ခြောက်ခြောက်။  
\* သူ့ရဲ့စာမျက်နှာအထပ်ထပ်  
စာရွက်ချပ်တွေကျတော့  
ကျည်ကပ်တွေအတွင်းမှာ  
ကျည်အဆိပ်ဖူးအပြည့်နဲ့  
ခဲယမ်းတွေ ဖြည့်ထားလေရဲ့။  
\* ကျွန်တော့်တောင်းဆိုချက်ကတော့  
ကျွန်တော့်ကဗျာတွေ  
မိုးသီးမိုးပေါက်တွေပမာ  
မိုးရွာသလို ရွာ  
ရိုက်နှိပ် ထုတ်ဝေ ပေါင်းချုပ်  
စာအုပ်ငယ်ငယ် တအုပ်သာ။ ။

( ၁၉၂၈-ခုနှစ် )

( တရုတ်ဘာသာဖြင့် ပြန်ဆိုထားတဲ့  
မာယာကော့စ်စ်ကီးယံ လက်ရွေးစင်ကဗျာပေါင်းချုပ်-ဒုတိယတွဲမှ )

(တရုတ်ကဗျာ)

# ကျွန်တော်ရဲ့ ပြောင့်ချက် ယဲ့ထင်

(၁၉၄၂-၁၉၄၃ ဖက်ဆစ်ခုခံဆန့်ကျင်ရေးကာလ)  
ဘာသာပြန်သူ- ခန့်ဦး(မန်းတက္ကသိုလ်)

\* ခြေထောက်အောက်မှာ

ဘယ်လောက်ပဲလေးလံတဲ့ ခြေချင်းတွေ

မြည်နေပါစေ။

\* မင်းရဲ့ ကြိမ်လုံး

ဘယ်လောက်မြင့်မြင့်

မြောက်ကိုင်ထားပါစေ။

\* ငါ့မှာ

ပြောင့်ချက်ဆိုတာ

မရှိနိုင်။

\* ရင်ဝမှာ

သွေးတွေ လူးပေနေတဲ့လှံစွပ်

တွေထားပါစေ။

\* လူဆိုတာ

ကြီးမြတ်တဲ့ ဦးခေါင်းကို မညွတ်နိုင်...။

\* သေရမှာ ကြောက်သူတွေသာ

“လွတ်လပ်မှု” \* ဆိုတာ လိုလားတာ

နှိပ်စက်မှုကို

ဘာမှုစရာ လိုသလဲ။

\* သေရမယ်ဆိုတောင်

ငါ့ကို ဖွင့်ပြောခိုင်းလို့ ရမှာမဟုတ်

သေခြင်းတရားကို ရင်ဆိုင်ပြီး

‘ငါ’တဟားဟား ရယ်မောလိုက်မယ်။

...

\* ငါရယ်မောသံကြောင့်

မိစ္ဆာ တွေရဲ့ နန်းရင်ပြင် တုန်ခါသွားစေမယ်။

\* အဲဒါ “ငါပေါ့”။ ။

( \* မှတ်ချက်။

။ ကဗျာဆရာ၏ “လွတ်လပ်မှု” ဆိုသောအသုံးမှာ

လက်နက်ချခြင်းကိုညွှန်းဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

(အန္တိ ယ တေးကဗျာ)

## လေလွင့်ငှက်

ရာဘင်ဒြာ နသိတဂိုး  
ဘာသာပြန်သူ- မောင်လှစင်း(မြင်းခြံ)

(၁)

\* တနွေတုန်းက  
အဖော်ကွဲလျက်  
လေလွင့်လျက်  
ပျံသန်းလာတဲ့ငှက်...။

\* အကျွန်ုပ်ပြတင်းထက်  
ဆင်းသက် ခိုနားလှာတယ်။  
တွန်ကျူးအော်မြည်ကာ  
တေးသီနေရှာတယ်။

\* များမကြာမီ  
နောက်တချီ  
ပျံပြေး ထွက်ခွာ သွားပြန်ပြီ။

\* ဆောင်းဦးကို ရောက်ပြီပေါ့  
ညောင်းရွက်သိင်္ဂီ  
တေးမသီနိုင်ရှာတော့  
ညည်းသံတချက် ကြားလိုက်ရကာ  
လွင့်ပျံကြွေဲ ကျရောက်လာ  
အကျွန်ုပ်ပြတင်းထက်မှာပေါ့။

(၆)

\* အကယ်၍သာ  
နေမင်းဖလ်ဝါ  
လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရပြီဆိုပါလျှင်  
အသင်...  
မျက်ရည်တွေတွေ ကျမည်ပင်။

\* အကယ်၍သာ  
ကြယ်ပွင့်များစွာ  
လက်လွှတ်ဆုံးရှုံးရင်လဲ  
အသင်...  
ကြေကွဲဝမ်းနည်း  
ညှိုးငယ်နွမ်းလျ  
ဖြစ်ရချေမည်ပဲ။

(၈)

\* သင်၏အဖြစ်မှန်တရား  
သင်မတွေ့ငြား  
သင်တွေ့ထားသည်မှာ  
သင်၏အရိပ်အရောင်မျှသာ။

(၁၅)

\* ငှက်ကလေး၏ဆန္ဒ  
တိမ်တပွင့်ဖြစ်က ကောင်းလေစွ။

\* တိမ်ကလေး၏ဆန္ဒ  
ငှက်တကောင်ဖြစ်က ကောင်းလေစွ။

(၄၃)

\* ပင်လယ်အဏ္ဏဝါတွေမှာ  
ငါးသတ္တဝါ  
ကူးခတ်သွားလာနေ၏  
တိတ်ဆိတ်အေးချမ်းလှပါတိ။

\* ကုန်းမြေက သားရဲတိရစ္ဆာန်  
ပြေးလွှားပြောင်းဆန်၏  
အသံဗလံ ဆူညံလှပါတိ။

\* မိုးဝဠာထက်  
လေလွင့်ငှက်ငယ်မှာ  
သာသာယာယာ  
ကျူးရင့်တေးသီနေရှာ။

\* လူ့ရပ်လူ့ရွာသည်ကား  
ဤဂုဏ်အင်္ဂါများ အစုံအလင်  
ဆင်ယင်ပြည့်စုံနေလျက်။

(၆၈)

\* မှားယွင်းမှု အမှားတရားဟူသည်က  
ရှုံးနိမ့်မှုဒဏ် မခံနိုင်ကြ။

\* စမ်းသပ်မှုခံနိုင်သည်ကား  
အမှန်တရား။

(၇၈)

မြက်ပင်၏မွှေးရနံ့က  
သူ့အပေါင်းအဖော် ဆွေသဟာကို  
ဖွေရှာနေလေသည်။

\* သစ်ပင်ကြီးကတော့  
ကောင်းကင်ကိုမော့ပြီး  
သူ၏အထီးကျန်နိုင်မှုအတွက်  
အဖြေရှာစမ်းနေလျက်။

(၈၆)

\* “ ဒိုဘယ့်...သစ်သီးငဲ့  
အကျွန်နဲ့ ဘယ်လောက်ဝေးကွာ  
ခွဲခွာသွားမှာလဲ ဟင်”

\* “ ဒိုဘယ့်...ပန်းမာလာငဲ့  
အသင်ရဲ့နှလုံးသားထဲမှာ  
အကျွန် ခိုနားနေမှာပါ”

(၁၀၁)

\* မြေမှုန့်၊ ဖုန်မှုန့်တို့သည်ကား  
စော်ကားမှုဒဏ် ခံကြရ။

\* ပန်းမာလာအပေါင်းကိုကျ  
သောင်းသောင်းဖျဖျ  
ဩဘာပေးကြ၊ ကြိုဆိုကြ။

(၁၆၀)

\* မိုးစက်လေးတွေဟာ  
မြေကမ္ဘာမှာ ထိန်းလား။

\* နောက်ပြီး...  
တွတ်တီးတွတ်တာ  
တီးတိုးပြောဆိုလာကြ။



“အကျွန်ုပ်တို့ခမျာ  
အိမ်ကိုလွှမ်းတဲ့  
အမိရင်ကိုလွှမ်းတဲ့  
ကလေးငယ်လေးတွေပါ မေမေ...”

\* “ယခုအခါ  
ကောင်းကင်ထက်မှ ဆင်းသက်လာ  
သင့်ထံပါး ခစား  
ဝပ်တွားနေကြပါပြီမေမေ။”

(၁၆၅)

\* အတွေးတို့သည် တောဘဲတအုပ်...  
တောဘဲတအုပ်သည် အတွေးထဲမှာ  
ပုံရိပ်အသွင် မြင်ယောင်လာ။

\* သူတို့တောင်ပံရိုက်ခတ်သံ  
တောင်ပံတို့၏ တီးခတ်သံ  
နားထဲမှာ ညံ့လျက်။

(၂၀၂)

\* မြစ်ကမ်းပါးက  
မြစ်ကို ပြောပြနေ၏။

\* “သင့်ရဲ့လှိုင်းဂယက်များ  
ဆွဲယူဖက်တွယ်ထားဖို့  
အကျွန်ုပ်ကား မစွမ်းနိုင်ပြီ။”

\* “အကျွန်ုပ်နှလုံးသားမှာ  
သင့်ရဲ့ခြေရာများ  
ဖက်တွယ်သိမ်းဆည်း ထားပါရစေလား။”

(၂၀၄)

\* တေးသီချင်းသည်  
ကောင်းကင်ဆီအထိတက်  
အတိုင်းမသိ ကျယ်ပြောစွာ  
ထိတွေ့ခံစားပေမည်။

\* ရုပ်ပုံလွှာ ပန်းချီကား  
ကမ္ဘာမြေတလွှားမှာ  
နေရာအနှံ့ ခြေဆန့်  
ဖြန့်ကျက်ထိတွေ့ကာ  
ခံစားနိုင်ပါသည်။

ကဗျာသည်မူကား  
ကောင်းကင်လဲရောက်  
မြေလဲဖောက်  
အတိုင်းမသိ၊ အနှိုင်းမရှိ  
ထိတွေ့ခံစားတတ်ချေ၏။

\* ကဗျာထဲက စကား  
ကဗျာထဲက စာ  
အဓိပ္ပာယ်ကျယ်ပြောစွာ  
သူ့မှာ ခြေသလုံးမပါ  
ခရီးစဉ် ရှည်သလောက်  
လျှောက်ချင်တိုင်း လျှောက်။

\* ကဗျာရဲ့ တေးဂီတဟာ  
ငှက်တကောင်ပမာ  
သူ့မှာ အတောင်ပံမပါ  
တောင်ပံမဲ့လျက်  
မိုးသို့တက်  
မိုးထက်ဝေယံ  
ပျံချင်တိုင်းပျံ။

(၂၇၈)

\* ဟောဒီကမ္ဘာလောက  
အကျွန်တို့က  
အလွန်တရာ မြတ်နိုးကြ။

\* ဒီကမ္ဘာ မြေလွှာထက်  
မြင့်မြတ်ဂုဏ်ရည် အစစ်အမှန်တို့  
ရှင်သန်နေလျက်။

(၃၁၆)

\* လူသားတို့ရဲ့ အတိတ်  
သမိုင်းအရိပ် ရုပ်ပုံလွှာ။

\* စော်ကားသူ၏  
အနိုင်ယူမှုအား  
စိတ်ရှည်ရှည်ထား  
စောင့်စားနေခဲ့ ကြရရှာ။

(၃၂၀)

\* မြင့်မားတောင်ထွတ်ထက်  
အကျွန် တက်မိခဲ့ပြီ။  
\* ဂုဏ်ကျက်သရေ  
ဝေစည်ဖွံ့ဖြိုး၊ တိုးတက်သောအရပ်  
မြင့်မားသောအရပ်  
ထင်မှတ်မျှော်ရည်ခဲ့တဲ့ ဟောဒီအရပ်...  
မြေဆီလဲညှံဖျင်း၊ လူသူလဲ ကင်းကွာ  
ဟောဒီနေရာမှာ  
ကွန်းခိုစရာ ရှာမတွေ့ပြီ။

\* အကျွန်၏ရှေ့ဆောင်လမ်းပြသူ  
အို...အသျှင်ဦး။

\* အလင်းရွှေရည်တို့  
မရုပ်သိမ်း မချုပ်ငြိမ်းသေးမီ  
မှီတင်းခိုနားစရာ  
တောင်ကြားမြေပြန့်တနေရာ  
အကျွန်တွက်တာ ရည်စူး  
လမ်းပြပေးပါဦး...သခင်။

\* ထိုနေရာသည်  
ဖြစ်တည်စေပါလော့  
ဘဝတသက်တာမှာ  
အသီးအပွင့်တို့  
ရင့်မှည့်ရာ ရင့်ကျက်ရာအရပ်...။

\* ရွှေသင်္ဂီအဆင်း  
ဉာဏ်ပညာအလင်းတို့  
ထွန်းလင်းတောက်ပရာအရပ်။

(စာပေဆိုင်ရာ နိဗ္ဗာန်ဆုရင် အိန္ဒိယ ကဗျာဆရာကြီး တရားရဲ့ “လေလွင်ငှက်” ကဗျာ စာအုပ်ကို ဗမာပြည်မှာ “ငှက်တေလေ” လို့လဲ ဘာသာပြန်ကြပါတယ်။ အခု ကောက်နုတ် ဖော်ပြ ထားတဲ့ ကဗျာတွေကတော့ တရုတ်ဘာသာမှ ဘာသာပြန်ဆိုထားတာပါ။)

စန်းခက်ကျား

(တရုတ်ကဗျာ)

# လူဆိုတာ

ချောအိမော်

(၃၀၊ ၅၊ ၂၀၀၃)

\* တချို့က ရှင်သန်ဆဲ  
သူကတော့ သေနေပြီ။

\* တချို့က သေနေပြီ  
သူကတော့ ရှင်သန်နေဆဲ။

\* တချို့က  
လူထုအပေါ် ကြွေးကြော်ကာ ခွစီး  
“ဪ  
ငါတကယ်ကြီးမြတ်ပါလား”

\* တချို့က  
လူထုအတွက် နွားသူငယ်ပမာ  
ခင်းချကိုယ်ခန္ဓာ။

\* တချို့က  
ကိုယ့်နာမည် ထာဝရရှင်ခြင်းအတွက်  
ထွင်းထု ကျောက်အက္ခရာ။

\* တချို့က  
ကိုယ့်ကိုယ်ကို မြက်ရိုင်းတမျှ  
မြေသားထဲကမီး  
လောင်မြိုက်ပြီးဆုံးသွားပါစေတဲ့။

\* တချို့က  
သူများတွေ မရှင်သန်မှ

သူက ရှင်သန်။

\* တချို့က

သူများတွေ အကောင်းဆုံးရှင်သန်စေဖို့  
သူ့ကိုယ်သူ ရှင်သန်။

\* လူထုအပေါ် အနိုင်ကျင့်တော့

လူထုက စွန့်ပစ်။  
အလုပ်အကျွေးပြုသူ ကျွန်ုပ်မာ  
သဘောထား ရှိပါလျှင်  
စွဲရစ် ထာဝစဉ်။

\* (တချို့က) ကိုယ့်နာမည်

ကျောက်ထက်အကွာရာတင်  
နာမည်က အလောင်းထက် အရင်ပုပ်သို့  
(တချို့က)  
ဒီမြေကို နွေဦးလေပြေသာ လှုပ်နှိုးခွင့်ရရင်  
မြေကမ္ဘာအနှံ့ နုပျိုမြက်ရိုင်းပင်။

\* သူ ရှင်သန်ပေမဲ့

သူများတွေ ရှင်သန်ခွင့် မပေးခဲ့သူ  
သူ့ဘဝ အဆုံးခရီး  
လူထုကြီးက သိနေတယ်။

\* သူများတွေ

အကောင်းဆုံးရှင်သန်နေစေဖို့  
ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှင်သန်နေတဲ့  
သူ့ကို...  
လူထုကြီးက ဦးညွတ်ပြီးရင်းညွတ်  
အမြင့်မားဆုံး...ဦးညွတ်ကြပေါ့။

။

အူလာဖတ်

# ရေ၏ဒဿန

ဘာသာပြန်သူ-အောင်ငဲ

စမ်းချောင်းလေးတခုတည်းက တူညီတဲ့ ရေများပါပဲ။

ဒါပေမဲ့ တချို့က သူ့ကို ရွှေကရားနဲ့ ထည့်ထားတယ်။ တချို့က ရွှံ့မြေနဲ့ လုပ်ထားတဲ့ ခွက်ငယ်နဲ့ သောက်သုံးကြတယ်။ ရွှေကရားနဲ့ ရွှံ့မြေခွက် မရှိတဲ့သူတို့ကျတော့ လက်ခုပ်နဲ့ သောက်ရုံပဲ ရှိမယ်ပေါ့။

ရေ...

အစကတည်းက ဘာမှ မတူကွဲပြားစရာ မရှိပါဘူး။ မတူကွဲပြားနေတာက ရေကို ထည့်ပြီး အသုံးပြုတဲ့ ပစ္စည်းတန်ဆာပါ။ ဘုရင်မင်းမြတ်နဲ့ သူပုန်းစားအကြား ခြားနားနေတာဟာ သုံးစွဲကိုင်တွယ်တဲ့ အသုံးအဆောင်နဲ့ အရာဝတ္ထုအပေါ် တည်နေတာ။

ရေ...

ရေ တကယ်တော်သူသာ ရေရဲ့ တကယ့် ချုံမြဲခြင်းကို သိရှိနိုင်တာ။ ဟိုး...သဲကန္တာရမှ လျှောက် လှမ်းလာတဲ့ ခရီးသည်ကသာ ရေရဲ့ အရသာကို ခံစားနားလည်မှာ။ နေ့လည်ခင်းရဲ့ ပူပြင်းတဲ့နေဗီး အောက်က ချွေးသီးချွေးပေါက်နဲ့ လယ်သမားများအတွက်တော့ ရေဟာ သူတို့ရဲ့ အဖိုးတန်ဆုံး ရတနာ။ နှုတ်လျှာကွဲမလောက် အာခြောက်နေတဲ့ သိုးကျောင်းသားလေးသာ သိုးအုပ်တွေမောင်းပြီး တောင်အောက် ဆင်းလာတဲ့ သူ့ခမျာ၊ ချောင်းလေးတခုရဲ့ ကမ်းနဖူးတနေရာမှာ ဝမ်းလျားထိုးမှောက်လို့ ရေတဝကြီး သောက်ရတဲ့အခါ ... ရေရဲ့ ချုံမြဲခြင်းအရသာကို အသိဆုံးသူဟာ အဲဒီ သိုးကျောင်းသားလေးပဲ ဖြစ်မှာ။

ကြည့်ကွယ်...

ဟိုဘက်နားက ဟိုလူတယောက်။ သစ်စိမ်း သစ်ရိပ်တွေအောက်။ ကုလားထိုင်တလုံးပေါ်မှာ သူဟာ အခံသားထိုင်လို့။ လှဲမှီလို့။ ရေကရားတလုံးကို သူ့ဘေးအနီးအပါးမှာပဲ ချထားတာပါ။ အဖိုး အခကြီးတဲ့ ခွက်အနုအလှလေးနဲ့ပဲ သူ သောက်သုံးနေတာ ဖြစ်ပါစေ၊ ရေရဲ့ ချုံမြဲအရသာကို သူ တကယ် သိရှိနိုင်မှာမှ မဟုတ်ဘဲလေ။

ဒါ...ဘာကြောင့်မှီလဲ။ ဘာဖြစ်လို့လဲ။

အကြောင်းက ထိုခရီးသည်လို၊ ထိုသိုးကျောင်းသားလေးလို သူ ရေမဝတ်လို့ပါပဲ။ သူ အဖို့ရာ ရေဟာ ဒီလောက်လိုအပ် မနေပါ။ ဘယ်သူ ဖြစ်ဖြစ်ပါ။ ငတ်မွတ်ခြင်းနဲ့ ဆာလောင်ခြင်းကို ကိုယ်တိုင် မတွေ့ဖူး မကြုံဖူးသမျှ ဘယ်အခါမှ ထမင်းနဲ့ ရေရဲ့ ချုံမြဲအရသာကို သူ ခံစားနားလည် နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘဝရဲ့ တကယ့်အရသာဟာ ဘာလဲဆိုတာလဲ သိမြင်သဘောပေါက်နိုင်မှာ မဟုတ်ပါ။

(အာဖဂန်စာရေးဆရာ အူလာဖတ်၏ “ဘဝအသိ” ကို ဘာသာပြန်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

# ရှေးဒေါ့ ဂိုလ်စတန်

(ဂျာမန် ရသစကားပြေ)

## ကြွရွက်

ဘာသာပြန် သူ-နွေးနွေး

ဒီသစ်ရွက်လေးတရွက်ဟာ ပြောပလောက်စရာမရှိတဲ့ကြွရွက်တရွက်ပါ။ နွေတနှစ်လုံး သူ့အရောင် သူ့အသွေးနဲ့ သစ်ပင်ကြီး တပင်ရဲ့ ဝေဆာမှုတွေကြားမှာ မြှုပ်နှံရောယှက်ထားခဲ့တယ်။ ပြင်းပူတဲ့ နွေနေ့ရက် တွေကိုလဲ သူ့ရဲ့ အစိမ်းရောင်ကဗျာအနုအလှနဲ့ ခြယ်သ ငြိမ်းအေးစေခဲ့ပြီ။

သို့သော် ဆောင်းနှင်းမြူရက်တွေဆီရောက်တော့ တဖျတ်ဖျတ်လှုပ်ခါခါနေတဲ့ လေအေးအေး တေး သံစဉ်တို့အလယ်မှာ သူဟာ တဖြည်းဖြည်း သွေးခြောက်ညှိုးငယ်လာခဲ့ရပြီလေ။ ကိုယ်အင်္ဂါ ရုပ်အဆင်းမှာလဲ ကြာလေ အကြည့်ရဆိုးလေ...။ အကျည်းတန်လေ။

တနေ့တော့-

သူ့ပင်မြင့်ကြီးရဲ့ အကိုင်းအခက်မှ လွင့်ပြုတ်စွန့်ခွာ၊ မြေပြင်ကို ကျရောက်ခဲ့ရရှာ။ နောက်ဆုံးသက်ပြင်း လေးတချက်နဲ့အတူ သူ့ရဲ့ ညှိုးလျှပ်ငယ်တို့ အသံတသံဟာ လေထဲ ဝဲပျံ့ခန့်ဆင်းကျလာပေါ့။

“အို...ဒီအချိန် ဒီအခါက စလို ငါဘာမှ အသုံးမကျတော့။ လူရာသွင်းခံရမှာလဲ မဟုတ်တော့။ ကွယ် ...ဆိုးလိုက်တဲ့ ကံရယ်...”

ထိုအခိုက်မှာ ပိုးကောင်ငယ်လေးတကောင်ဟာ သစ်ပင်ကြီးအောက်က ဖြတ်လျှောက်သွားနေပါတယ်။ မကြာခင်ကမှ ကြွေသက်လာတဲ့ထိုကြွရွက်ကို မျက်စိရှေ့နားမှာ အခန့်သင့်တွေ့ဆုံမိလေရဲ့။ ပိုးကောင်ငယ် လေးဟာ တခါတည်း သူ့ကိုယ်လေးကို အလိုက်သင့်နဲ့ပြီး ကြွရွက်အောက်ထဲ ငုံ့လျှိုခိုဝင်လိုက်တယ်။ ပိုးကောင် ငယ်လေးရဲ့ ဝမ်းသာအားရ ကျူးရင့်လိုက်တဲ့ ဆိုမြည်ဟစ်ကြွေး ကောင်းချီးပေးသံဟာ တောအုပ်ကြီးတခုလုံး ဟိန်းညံ့သိမ်ခါသွားစေပါတော့တယ်။

“အလို...ခြုံစောင်ကောင်းတယ်ပါလား။ ဒီတဆောင်းအဖို့ရာ ငါ စိတ်ပူနေစရာ မလိုတော့ပါ။ လုံလုံနွေးနွေး စိတ်အေးအေး တဝကြီး နားနေအိပ်စက်နိုင်ပြီလေ”

(ရှေးဒေါ့-ဂိုလ်စတန်(ဂျာမဏီ)၏ “ကြွရွက်”ကို ဘာသာပြန်ဆိုထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)



လီကွမ်းထင်

(တရုတ် ရသစကားပြေ)

# သစ်ပင်များ

## ဘာသာပြန်သူ-တိုက်စံ

ကျွန်တော်တို့သည် တနယ်တကျေး၊ အရပ်တပါး၌ ရောက်ရှိနေကြလေသည်။

‘တနယ်တကျေး၊ အရပ်တပါး’ ဟူ၍ ကျွန်တော် သုံးလိုက်မိပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤနေရာသည် ကျွန်တော်ကျွမ်းသည့်နေရာ၊ ကလေးဘဝက ကျွန်တော်နေသားကျခဲ့သော နေရာနှင့် အတော် ကလေး တူနေပါသည်။ “ကိုယ်အိုး ကိုယ့်အိမ်ကို ပြန် ရောက်နေရသလို ပါ ပဲလား” ဟူသော အတွေးက ကျွန်တော့်ကို တကယ်ပဲ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်သွားစေပြန်ပါသည်။ ဘယ်ဘက်တွင် ဟောင်းအိုသော ဘုရားကျောင်းဆောင် တခု ရှိနေပါသည်။ ဘုရား ကျောင်းဆောင်ခန်းမ၏ ထောင့် ကြိုထောင့်ကြား ထဲမှ ရယ်သံတွေ လိုလို ကြား လိုက်ရသည်။ ဂရုတစိုက် နားစွင့်ရန်အတွက် ကျွန်တော် သည် ခြေလှမ်းတွေကို ဖွဖွလေး လှမ်းလိုက်ပါသည်။ ကျွန်တော် နားစိုက် မထောင်စဉ်က ယင်းအသံများကို ကြားရပါသည်။ သို့ရာတွင် တိတ်တဆိတ် ငြိမ်ပြီး နားထောင်လိုက်သောအခါ အမိုးတံစက်မြိတ်ကို လေတိုးသဖြင့် တံစက်မြိတ်ထောင့်စွန်းတွင် အလှတန်ဆာအဖြစ် ချိတ်ဆွဲထားသော သတ္တုဆည်းလည်းပြားလေးများ လှုပ်ခါနေသံမှတပါး တခြား ဘာသံမျှ မကြားရပါ။ မြောက်ဘက်ဆီတွင် ကုန်းကမူ တခုပေါ်ရှိ တလင်း မြေပြန့်၌ တည်ဆောက်ထားသော ဟောင်းအို နေသည့် အဆောက်အအုံ တခုရှိပါသည်။ ဌာပနာတိုက် တခုဖြစ်မည်ဟု ကျွန်တော် ထင်မှတ်လိုက်မိပါသည်။ သို့ရာတွင် မဟုတ်ပါ။ ၎င်းမှာ ကျွန်တော်တို့နေထိုင်ရန် ရွေးချယ်ထားသော အဆောက်အအုံ ဖြစ်နေပါသည်။ အ

ကြောင်း ကြောင်းတို့ကြောင့် ထိုအဆောက်အအုံကို ကျွန်တော်စွဲလန်းနှစ်သက်သွားမိပါသည်။ အဆောက်အအုံကို ပြည့်စုံစွာ မွမ်းမံပြင်ဆင်ထားသည့် အတွက် ကြောင့် မဟုတ်ပါ။ အဆောက်အအုံ၏ ဘေးနှစ်ဘက်တွင် ကွင်းပြင်ကျယ်များ ရှိနေသော ကြောင့်သာ ဖြစ်ပါသည်။ အကြိုက်ဆုံးမှာ တောင်ဘက်ဆီ စီးပြေးသွားသော စမ်းချောင်းလေး တခု ရှိနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စမ်းချောင်းရေမှာ ကြည်လင်လွန်းလှသည်။ အစိမ်းရောင် ရေညှိမှော်ပင်တွေနှင့် ငါးကလေးများကို ရေတွက်ကြည့်၍ပင် ရပါသည်။ “ရေစီးနေတဲ့ ချောင်းကလေး မြောင်းကလေးတွေ ရှိတဲ့နေရာဆိုရင် ဘယ်နေရာမဆို ကောင်းတယ်” ဟူ၍ ကျွန်တော်တွေ့လိုက်မိပါသည်။ သို့သော် ထိုမျှနှင့်တော့ မပြည့်စုံသေးပါ။ သစ်ပင်များကို ကျွန်တော်ချစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်တို့ ငှားရမ်းနေထိုင်မည့် အိုးအိမ် သစ်၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ သစ်ပင်ဆို၍ တပင်တလေမျှပင် ရှိမနေပါ။

အမြဲစိမ်းအပင်ဖြစ်စေ၊ ရွက်ကြွေပင်ဖြစ်စေ သစ်ပင်မှန်သမျှ ကျွန်တော် ချစ်သည်။ စိတ်ကူးဖြင့် သစ်ပင်များ စိုက်ပြီး ကြည့်နူးနေတတ်သူ ဖြစ်ပါသည်။ သစ်ပင်များ၏ မွန်းတည့်ချိန်အရိပ်သည် ထီးတလက် နယ် ဝန်းဝိုင်းနေတတ်ပါသည်။ ခရီးသည်များ သစ်ပင်ရိပ်တွင် ချွေးသိပ်နားခိုကြသည့်နယ် ကျွန်တော်သည်လည်း သစ်ပင်စိုက်ပျိုးခြင်းတွင် ချွေးသိပ်နားခိုရန် နှစ်သက်ပါသည်။ အဖိုးဖြစ်သူ တို့သည် မြေးတို့အတွက် သီးနှံများ သီးပွင့်ပေးမည့် သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုး ပေးခဲ့

လေ့ရှိပါသည်။ ကျွန်တော် သည် သစ်ပင်များ စိုက်ပျိုးပေးတတ်သူ အဖိုးတယောက်လဲ ဖြစ်ချင်သည်။ ထိုသစ်သီးများကို စားသုံးရသူ မြေးတဦးလဲ ဖြစ်ချင်ပါသည်။ “ဗျောက်ဆိပ်နှင့် မိုးမခတို့က အိမ်ဝံ့စက်မြိတ်အထိ အရိပ်အာဝါသပေးသော၊ အိမ်ခန်းမကြီးရှေ့တွင် မက်မွန်နှင့် မက်မန်းပင်များပေါက် သော” ယင်းကဲ့သို့ သောနေရာသည် ကျွန်တော် အကြိုက် ဆုံးနေရာမျိုး ဖြစ်၏။ သို့သော် ယခုအိမ်ကြီး၏ အနီးတဝိုက်တွင်မူ မည်သည့်နေရာတွင်မျှ စိမ်းစိမ်း စိုစိုအပင်ဆို၍ အပင်ငယ်ကလေး တပင် တလေးတောင် မှ ရှိမနေ။

ကျွန်တော် သစ်ပင်စိုက်ချင်နေမိသည်။ ထိုမျှမက အဝေးဆီမှ ပျံသန်းလာသော ငှက်ကလေး တကောင်သည် တနယ်တကျေးမှ မျိုးကောင်းမျိုးသန့် သစ်ပင်တချို့၏မျိုးစေ့များကို ကိုက်ချီသယ်ဆောင်ကာ ကျွန်တော်တို့အိမ်ပေါ်မှ ဖြတ်ကျော်ပျံသန်းရင်း မျိုးစေ့များ ချထားစေခဲ့ဖို့ ကျွန်တော်ဆုတောင်း မျှော်လင့်နေမိသေးသည်။ လေတိုက်လျှင် မျိုးစေ့ကို မြေဆီလွှာဖုံးလွှမ်းပေးပေလိမ့်မည်။ မိုးရေနှင့် နှင်းစက်တို့ကြောင့် ရေကိုလည်း ရရှိကြလိမ့်မည်။ ဤသို့ဖြင့် မျိုးစေ့ကလေးသည် ရှင်သန်ကြီးပျင်းကာ ဖွံ့ဖြိုးဝေဆာလာလျက် ကျွန်တော်ပတ် ဝန်းကျင်မှ မြေ အားလုံးကို အရိပ်အာဝါသ ပေးပေလိမ့်မည်။ နောက်ပြီး ပြောဖို့ ထူးဆန်း နေတာတခု ရှိသည်။ အံ့သြဖို့လဲ ကောင်းသည်။

ဘုရားသခင်က မိန့်ကြားတော်မူခဲ့သည်။ “အလင်းရောင်ရှိစေလိုသောအရပ်၌ အလင်းရောင် ရရှိပေလိမ့်မည်” ဟဲ့။ ဘုရားသခင်၏ဗျာဒိတ်အတိုင်းပင် ဖြစ်ပျက်လာခဲ့ကြလေသည်။

ကျွန်တော်က ပြောသည်။ “သစ်ပင်များ ရှိစေလိုသော အရပ်၌ သစ်ပင်များ ရှိလာပေလိမ့်မည်” သူတို့ ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ အပင် ပေါက်လာခဲ့ကြသလဲ ဆိုသည်ကို ကျွန်တော် မတွေးမိခဲ့ပါ။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော့် အိမ်ဟောင်းမြေ၏ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ဟိုနေရာ

တကွက် ဒီနေရာတကွက် တောအုပ်ကလေး တွေ ဖြစ်လာခဲ့ကြသည်။

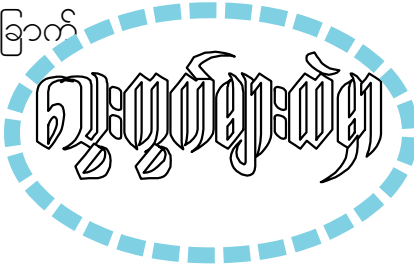
ကျွန်တော်တို့ ဘယ်လို စကားမှ မပြောခဲ့ကြပါ။ အံ့သြမှုကိုသော်လည်းကောင်း၊ ဝမ်းမြောက်ရွှင်လန်းမှုကိုသော်လည်းကောင်း မပြသခဲ့ကြပါ။ သစ်ပင်များ ကြီးပျင်းလာကြသည်ကို အေးချမ်း ငြိမ်သက်သော အပြုံးများနှင့် စောင့်ကြည့် ရုံသာ ကြည့်ခဲ့ကြပါသည်။

သူတို့သည် ဆက်လက်ကြီးထွားလာနေကြပါသည်။ သူတို့၏ ရွက်လိပ်ဖြေသံကိုပင် ကြားယောင်မိသလို ထင်မှတ်မိပါသည်။ ဤသစ်ပင် များ၏ အမည်နာမကို မသိသလို ဘယ်လိုပန်း ဘယ်လိုအပွင့်ပွင့်လာလိမ့်မည်ဆိုသည်ကိုလည်း မသိပါ။ သို့ရာတွင် သစ်ပင်တို့၏ပင်စည်များ သိပ်မမြင့် မားလှသည်ကို ကား သတိထားမိပါသည်။ ပြတင်းပေါက် ၏အမိုးစွန်းလောက်အထိသာ မြင့်ပါသည်။ ချိပ်ပင်နှင့် ခပ်ဆင်ဆင်ပါပဲ။ ၎င်း၏ လိပ်ပြာပုံသဏ္ဌာန် သစ် ရွက်တို့သည် ဆောင်းဦး ရာသီ၏အနှောင်းပိုင်း ရောက်ပြီဆိုလျှင် ဆီးနှင်းခဲများထဲတွင် အနီရောင်သို့ ပြောင်းလဲသွား ကြပေတော့မည်။ သို့ရာတွင် ယခု အချိန်၌မူကား လန်းဆန်းမြဲ လန်းဆန်းနေဆဲပါ။ စိမ်းနုနု အရောင်ရှိ ပါသည်။ အမွှေးနုကလေးတွေလည်း ခပ်ပါးပါး ရှိနေ ကြပါသည်။ သည်အပင်များကို သည်အရွယ်မှာပဲ ဆက်မကြီး တော့ဘဲ ရပ် လိုက်စေချင်ပါသည်။ ဒါမှသာ လျှင်သစ်ပင်တို့၏ အကိုင်း အခက်များပေါ်တွင် နွေဦး ပေါက်ရာသီသည် အမြဲတစေ ဆက်လက်တည်ရှိ နေမည် ဖြစ်ပါသည်။

အံ့သြချီးမွမ်းကြောင်းနှင့် ကျေးဇူးတင်ကြောင်း ပြောကြားဖို့ ကျွန်တော်ဟန်ပြင် နေဆဲမှာပင် အရာအားလုံးတို့သည် နှင်းမြူအိပ်မက် ထဲသို့ တိုးဝင်ပျောက်ကွယ် သွားကြပါသည်။ ။

# လူ သန်း

မှိန်ခြောက်



ဘာသာပြန်သူ-ဝင်းမင်းလှ

(တချို့သော ကွယ်လွန်သွားကြသူများ၊ တချို့သော ရှင်သန်နေဆဲ သူများ၊ တချို့သော မွေးဖွားမလာကြသေးသူများသို့ အမှတ်တရ ရည်ညွှန်းပါသည်။)

ဖန်တီးရှင်သည် အားနည်းသူတိုင်း ဖြစ်နေဆဲပါ။ သူသည် တိတ်တဆိတ် လျှို့ဝှက်စွာ မိုးနှင့်မြေကို ပြောင်းလဲပစ်လိုက်သည်။ သို့သော် ကမ္ဘာကြီးကိုကား သူ မဖျက်ဆီးဝံ့ပါ။ သူသည် တိတ်တဆိတ် လျှို့ဝှက်စွာ ရှင်သန်နေသည့် ဝေနေယျ သတ္တဝါများကို သေဆုံးစေလိုက်သည်။ သို့သော် အလောင်းများကိုကား ရေရည်တည်တဲ့ရန် ထိန်းသိမ်းထားဖို့ကိုကား သူ မဝံ့ပြန်ပါ။ သူသည် လူသားများကို သွေးစိမ်းရှင်ရှင် ယိုစီး စေလိုက်ပြန်သည်။ သို့သော် ယင်းသွေးကွက်များကို ထာဝရလတ်ဆတ်နေစေရန်ကိုကား သူ မဝံ့ရဲပြန်ပါ။ သူသည် လူသားများကို တိတ်တဆိတ် လျှို့ဝှက်စွာ နာကျင် စေလိုက်ပြန်သည်။ သို့သော် ယင်းနာကြည်းချက်များအား ထာဝရ အမှတ်တရဖြစ်နေစေဖို့ကိုကား သူ မဝံ့ရဲပြန်ပါ။

ဖန်တီးရှင် ဝေမျှပေးသနားသော ကြင်နာမှု ကရုဏာတရားဆိုသည်မှာလည်း လူများအကြား ချို့ယွင်းအားနည်းချက် ဖြစ်တည်နေကြသည်သာ။

ကြွယ်ဝစည်းစိမ် ဘုံဗိမာန်များကို စွန့်လွှတ်သွားကြစေရန် သူသည် (သင်္ခါရသဘော) အပျက်အစီး အဆုံးအရှုံးများနှင့် တစပြင်တွင် (အနိစ္စ သဘော) တည်ရှိနေကြသော သင်္ချိုင်းအုတ်ဂူများကို အသုံးပြု၏။ နာကျင်မှုနှင့် သွေးစက်များကို လျော့ပါး သက်သာစေရန် အတွက်မူကား သူသည် အချိန်ကာလကို အသုံးပြု၏။ သူသည် မဆိုစလောက်သာ ချိုမြပြီး ခါးသက်လှသည့် ဝိုင်အရက်ကို တခွက်စီ တခွက်စီ နေ့စဉ် ငဲ့သွန် ပေး၏။ သူငဲ့သွန်ပေးသည်မှာ မနည်းလွန်းသလို မများလွန်း ပါ။ အဆိပ်အတောက် အနည်းငယ် ပါစေရုံမျှသာ။ ယင်းကို သူက လူသားတို့ကို ပေးသနား လိုက်ခြင်းဖြင့် သောက်သုံးသူတို့ကို ငိုကြွေးစေသည်။ တေးသီချင်း သီဆိုစေသည်။ သူရာမဓရိယ ကံပုဒ်စောင့်ထိန်း သူများရော ယစ်ထုပ်များ ကိုပါ...အသိရှိသူရော အသိမဲ့ သူများ ကိုပါ အသက် ဆက်လက်ရှင်သန်လိုစိတ်နှင့် သေဆုံးလိုစိတ်တွေ ဖြစ်ပေါ်စေဖို့ သူ ရည်ရွယ်ပုံ ရသည်။ သူသည် ဝေနေယျ သတ္တဝါအပေါင်းတို့အား အသက်ဆက်လက် ရှင်သန်လိုစိတ်လည်း ဖြစ်ပေါ်နေ အောင်လဲ လုပ်ပေးရပေမည်။ လူသားအလုံးစုံ ဖျက်ဆီးပစ်ရန် သူသည် သတ္တိ ရှိမနေသေးပါ။

အနည်းအပါးသော အပျက်အစီး စွန့်ပစ် မြေများနှင့် အနည်းအပါးသော တစပြင် သင်္ချိုင်း

အုတ်ဂူများတို့သည် သွေးစက်သွေးကွက် များကို ထင်ဟပ်ကာ မြေကမ္ဘာမှာ ပြန့်ကျဲတည်ရှိနေကြလျက်...။ ယင်းနေရာများ၌ လူ တို့သည် သူတို့ကိုယ်တိုင်၏ မရေရာလှသော နာကျင်မှု ဝေဒနာနှင့် ကြေကွဲဝမ်း နည်းမှုများကို တပါးသူတို့တွင် ခံစားနေရသည်နယ် မြည်းစမ်းခံစားကြ၏။ သူတို့သည် ယင်းနာကျင်မှု ဝေဒနာနှင့် ကြေကွဲဝမ်းနည်းမှုတို့ကို ဖယ်ရှားမောင်း ထုတ်ခြင်း မပြုကြ။ ဘာမှ ထူးမှာ မဟုတ်ပါဘူးဟု တွေးထင်နေ ကြ၏။ သူတို့ကိုယ်သူတို့ “ကောင်းကင်ဘုံ၏ အစတေး ခံယဇ်ကောင်းများ”ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြလေသည်။ သူတို့မြည်းစမ်းခံစားရသော နာကျင်မှုဝေဒနာ နှင့် ကြေကွဲဝမ်းနည်းမှုများကို ယင်းကဲ့သို့သာလျှင် အဖြေထုတ်လက်ခံနေကြသည်။ သူတို့ အတွက် အသစ်ကျရောက်လာမည့် နာကျင်မှု ဝေဒနာနှင့် ကြေကွဲဝမ်းနည်းမှုတို့ကို စိုးထင်လေးလံသော တိတ်ဆိတ်မှုဖြင့် စောင့်ကြိုနေကြ၏။ သူတို့သည် ယင်း အရာတို့အပေါ် တောင့်တတပ်မက်မှုကား ဘယ်တုန်း ကမှ မရှိခဲ့ပါ။

ဤသူတို့မှာ ဖန်တီးရှင်၏ စီရင်ချက်အောက်တွင် စေသည့်ကျွန်-ထွန်သည့်နွားပမာ နာခံဖြစ်တည်နေကြရလေသည်။ ဖန်တီးရှင်က သူတို့အား ဤအတိုင်းသာ ဖြစ်တည်စေလိုပေသည်။

တော်လှန် တိုက်ပွဲဝင်သူတဦး လူသားများအကြားမှ ထွက်ပေါ်လာချေပြီ။ သူသည် မားမား မတ်မတ် ရပ်လျက်...။ သူသည် အတိတ်နှင့် မျက်မှောက်ကာလမှ ပျက်သုဉ်းယိုယွင်းမှုများနှင့် တစပြင် သင်္ချိုင်းအုတ်ဂူတို့ကို ဖောက်ထွင်း ကြည့်ရှုလိုက်သည်။ သူသည် ပြင်းထန်သည့်သန်သည်နှင့်အမျှ မပြီးဆုံးသေးသော နာကျင်မှုအလုံးစုံကို သတိရလိုက်မိသည်။ သူသည် သွေးခဲတို့ဖြင့် လူးလွန်လှုပ်ရှားနေသော ရုပ်ပုံလွှာတခုလုံးဘက်ဆီသို့ တည့်မတ်တူရှု မျက်နှာမူ

လိုက်သည်။ သူသည် သေဆုံးသွားသူအားလုံးကို နားလည်သလို ရှင်သန်နေသူ အားလုံးကိုလဲ နားလည်သည်။ ထိုနည်းတူစွာ မွေးဖွားမလာသေးသူ အားလုံးကိုလဲ နားလည်သည်။ သူသည် ဖန်တီးရှင်၏ ကစားပွဲကို ဖောက်ထွင်းစူးစိုက် ကြည့်ရှုလိုက်ပြန်၏။ သူသည် ဖန်တီးရှင်၏စီရင်ချက်အောက်မှာ စေသည့် ကျွန်-ထွန်သည့်နွားနယ် ဖြစ်နေကြသူများ ပြန်ပြီး သတိလည်နိုးကြားလာစေရန်၊ ပြန်လည်ရှင်သန်လာစေရန် လှုပ်ရှားထကြွမှုပြုလိုက်သည်။ သို့မဟုတ်ပါက ဤလူသားများအားလုံး ပျက်စီး ဆုံးရှုံးချေ တော့မည်။

အားနည်းချို့ယွင်းသူ ဖန်တီးရှင်သည် ရက်ရွံ့စွာ ပုန်းကွယ်သွားချေပြီ။ တိုက်ပွဲဝင်သူ၏ မျက်လုံးထဲတွင်ကား ကောင်းကင်သည်လည်းကောင်း၊ မြေလွှာသည်လည်းကောင်း အသွေးအရောင် ပြောင်းလဲသွားကြလေပြီ။ ။

၁၉၂၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၈ ရက် (လူရွှန်းသည် ဤစာတမ်းကို မတ်လ ၁၈ ရက် အရေးအခင်း အပြီးတွင် ရေးသားခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအရေးအခင်းတွင် မြောက်ပိုင်း စစ်ဘုရင် **Tuan Chi-jui** သည် ကျောင်းသားများနှင့် အပြစ်မဲ့ ပီကင်းမြို့လူထုတို့အား ပစ်သတ်ရန် ရဲတပ်ဖွဲ့ကို အမိန့် ပေးခဲ့သည်။ ကျောင်းသားနှင့်လူထုသည် မခံမရပ် နိုင်တော့သဖြင့် ဂျပန်၊ ဗြိတိသျှနှင့် အမေရိကန် နယ်ချဲ့သမားတို့အား ဆန္ဒပြခဲ့ကြသည်။ ထို အရေး အခင်းတွင် ၄၇ ဦး သေဆုံးပြီး၊ ၁၅၀ ဒဏ် ရာရရှိခဲ့သည်။

ဒီပဲယင်းအရေးအခင်းကို ရည်စူးပြီး ဤစကားပြေကို ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

(အမေရိကန် ရသစကားပြေ)



ကြက်တကောင်ဟာ နံရံအပေါက်တခု မှ နေပြီး၊ လယ်သမားဇနီးမောင်နှံနှစ်ဦး အထုပ်တထုပ် ဖြေနေတာကို တွေ့မြင်လိုက် ရတယ်။ အထုပ်ထဲက အရာဟာ ဘာစားစရာများ ဖြစ်မလဲလေ။ ကြက် ထောင်ချောက် တခုဖြစ်မှန်း သိမြင်လိုက်ရတဲ့ အခါ မှာတော့ သူ့ခမျာ အထိတ်တလန့်ဖြစ်သွား ရှာပါတယ်။

စိုက်ပျိုးခင်းကြီးထဲက အိမ်ဝန်းကြီးထဲ သူ ပြေးဝင်ကာ “ဒီအိမ်ဝန်းကြီးထဲမှာ ကြက်ထောင် ချောက်တခု ရှိတယ်ဗျို့။ ဒီ အိမ်ဝန်းကြီးထဲမှာ ကြက် ထောင်ချောက်တခု ရှိတယ်”လို့ အော်ဟစ်သတိ ပေးနှိုးဆော်နေလေရဲ့။

မြေကြီးကို ခြေထောက်နှစ်ဖက်နဲ့ ရက်နေတဲ့ ကြက်မတကောင်ဟာ “ကတော်...ကတော်”နဲ့ အော် မြည်လိုက်ရင်းက “ဝမ်းနည်းပါတယ် ဦးကြွက် ရယ်...။ ဒါဟာ ရှင်ပဲ ရင်ဆိုင်ရမယ့် အန္တရာယ်ပါ...ကျမနဲ့ မပတ် သက်ပါဘူး။ ဒီအတွက် ကျမ စိတ်ပူနေစရာ မလိုပါဘူး ရှင်”လို့ ခေါင်းငုံ့ပြီး ပြောဆိုလေတယ်။

ကြက်ဟာ ဝက်သိုးတကောင်ကို ထပ်တွေ့ ပြန်ပါတယ်။

“ဒီအိမ်ဝန်းကြီးထဲမှာ ကြက်ထောင် ချောက်တခု ရှိတယ်။ ဒီအိမ်ဝန်းကြီးထဲမှာ ကြက်ထောင်

ချောက်တခု ရှိတယ်” လို့သူ ပြောပြပြန်တယ်။ “အလွန်စိတ်မကောင်းစရာပါပဲ ဦးကြွက်ရယ်” စာနာ စိတ်နဲ့ ဝက်သိုးက ဆိုပါတယ်။ “ဘုရားသခင်ထံ ဆု တောင်းရုံက လွဲလို့ ကျုပ်လဲ ဘာမှ မတတ်နိုင်ပါဘူး။ ခင်ဗျားအတွက် ကျုပ် ဆက်ဆက် ဆုတောင်းပေးမှာပါ”

ကြက်ဟာ နွားနီကြီးကို ထပ်ပြီး ရှာတွေ့ ပြန်တယ်။ နွားကြီးက “ဦးကြွက်ရယ်...ကြွက် ထောင် ချောက်က ကျွန်တော့်ကို ဘယ်လို အန္တရာယ်များ ပေး နိုင်မလဲဗျာ”လို့ ဆိုပြန်လေတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ ကြွက်ငယ်ဟာ ခေါင်းငိုက်စိုက်နဲ့ သူ့သိုက်မြုံ လေးထဲ ပြန်လာခဲ့တယ်။ လယ်သမားဇနီးမောင်နှံတို့ရဲ့ ထို ထောင်ချောက်ကို သူတဦးတည်းသာ အားငယ်စွာ မျက်နှာမူနေရတော့တယ်။

ထိုနေ့ညမှာပဲ အိမ်ဝန်းကြီးထဲက မောင်းခ လုတ် ပြုတ်သံတချက် မြည်ထွက်လာတယ်။ အကောင် တကောင်ကောင်တော့ ထောင်မိ ဖမ်းမိပြီပေါ့။ လယ် သမားရဲ့ ဇနီးဖြစ်သူဟာ ရေးကြီးသုတ်ပျာ ထွက် လာပါတယ်။ ညကလည်း မှောင်မိုက်နေ။ ထောင် ချောက်ထဲ မိနေတာဟာ မြွေဆိုးတကောင်ရဲ့ အမြီးမှန်း သူမ မမြင်မသိလိုက် ရှာဘူးလေ။ သူမဟာ အဆိပ်ရှိတဲ့ မြွေဆိုးမြွေဟောက် တကောင်ရဲ့ အကိုက်ကို ခံလိုက်

ရရှာတယ်။

လယ်သမားဟာ သူ့မိန်းမကို ဆေးခန်းဆီ အမြန်ပို့ခဲ့ပါတယ်။ ဆေးခန်းမှ အိမ်ပြန်ရောက်လို့ မကြာခင်မှာ သူ့ခန္ဓာကိုယ်ဟာ အပူရှိန် တက်လာပါတယ်။ “အပူကို ကျစေနိုင်တာဟာ ကြက်ဥ ဟင်းချို ပါ”လို့ လူသူတချို့ပြောကြတာကို ကြားဖူးတယ်။ ဒါကြောင့် လယ်သမားဟာ တံစဉ် ပေါက်ပြားကို ကိုင်စွဲကာ ဟင်းချို ကျိုချက်ရာမှာ ပေါင်းယှက်ကုဖက် နိုင်မယ့် ဟင်းရွက်သစ်မြစ် တွေရှာဖွေဖို့ အိမ်က ထွက်ခွာ သွားလေရဲ့။

ရက်အတော်ကြာကြာ အိမ်နီးနားချင်း အသိမိတ်ဆွေများက အလှည့်ကျလာရောက်ပြီး ကူညီစောင့်ရှောက်၊ ကြည့်ရှုပြုစုခဲ့ပေမယ့် ထိုလယ် သူမရဲ့ အခြေအနေဟာ သိပ်ကောင်းမလာ။ လာရောက် စောင့်ရှောက်သူတွေရဲ့ ကျေးဇူးကို တုံ့ပြန်ဖို့ လယ်သမားက သူ့ရဲ့ ဝက်သိုးကို သတ်ပြီး ထမင်းပွဲ တည်ခင်း ဧည့်ခံလိုက်ပါတယ်။

အဆိပ်ဒဏ်က ပြင်းထန်လှတာမို့ လယ်သူမရဲ့ အနာရောဂါဟာ တနေ့တခြား ပိုဆိုးလာတယ်။ နောက်ဆုံးတော့ အသက်ပါ ဆုံးခဲ့ရတယ်။ သူမ အသုဘကို လူသူအများအပြား လိုက်လံပို့ဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။ သူမရဲ့ နာရေးမှာ ပါဝင်ဝိုင်းဝန်းခဲ့သူများကို လယ်သမားကြီးက သူ့နွားတကောင်သတ်ပြီး ကျွေးမွေး ဧည့်ခံလေသတဲ့။

အဆွေ...နောက်တခါ လူတဦးဦး တယောက်ယောက်မှာ ပြဿနာနဲ့ အရေးကိစ္စ ကြုံနေရတဲ့အသံကို သင်ကြားလိုက်ရလို့ သင်အနေနဲ့ ငါနဲ့ မဆိုင်ပါဘူးလို့ ခံစားတွေးထင်နေမိတယ်ဆိုရင် တဆိတ်လောက် ပြန်လည်အမှတ်ရစေချင်ပါတယ်။

“အိမ်တလုံးထဲ ကြွက်ဖမ်းတဲ့ ထောင်ချောက်တခု ရောက်ရှိလာပြီဆိုရင် ဝန်းခြံကြီး တခုလုံးလည်း အန္တရာယ် ခြိမ်းခြောက်မှုအောက် ကျရောက်လာနေပြီ”ဆိုတာပါပဲ။ ။



# ရွေးချယ်မှု အနုပညာ

## ဘာသာပြန်သူ-ငြိမ်းသန့်

ဘုရင် စူလတန်သည် မိမိသွားများ ကြွေပြတ်ကုန်သည်ဟု အိပ်မက် မက်ခဲ့သည်။ အိပ်ယာမှ နိုးလျှင် နိုးချင်း ပညာရှိတဦးအား ဆင့်ခေါ်ရန် သူ့အစေအပါးကို စေခိုင်းလိုက်သည်။ သူ မက်ခဲ့သော အိပ်မက်၏ အတိတ် နိမိတ်ကို ဖွင့်ဆိုရှင်းပြစေသည်။

“အို...အရှင်မင်းကြီး။ အရှင်အတွက် အလွန်ကံမကောင်းခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ သွားတချောင်း ကြွေပြတ် တိုင်း အရှင့်သားချင်းတဦး ဆုံးပါးသေပျောက်မယ်ဆိုတဲ့ အတိတ်နိမိတ်မျိုး ဖြစ်ပါတယ်။” ထိုပညာရှိက လျှောက် ထားလိုက်လေသည်။

“အတင့်ရဲလှသည်လား အမတ်မင်း...မဖွယ်မရာ တောင်ပြောမြောက်ပြော ပြောရဲလေစွ။ သွား...သွား၊ ငါ့အနားက ထွက်သွားစွမ်း။”

ဘုရင်စူလတန်သည် ဒေါသတကြီးနှင့် ထိုပညာရှိအမတ်အား မောင်းနှင်ထုတ်လိုက်ရုံမက ကြိမ်ဒဏ် အချက်၁၀၀ ပေးစေရန်လည်း မိန့်တော်မူလိုက်လေသည်။

ဘုရင်ကြီးသည် နောက်ထပ် ပညာရှိတဦးအား ရှာဖွေဆင့်ခေါ်ရန် သူ့အစေအပါးကို ခိုင်းလိုက်ပြန်သည်။ မိမိ အိပ်မက်ကို ပြန်ပြောပြလေသည်။ ဒုတိယရောက်လာသည့် နောက်ပညာရှိသည် သေချာစွာ အာရုံစိုက် နားထောင်ပြီးနောက်မှာ စူလတန်ဘုရင်ကြီး အား ယခုကဲ့သို့...

“မြင့်မြတ်လှစွာသော အရှင်မင်းတရားကြီး ဘုရား...အရှင်မင်းမြတ်ဟာ အလွန်တရာ ကံထူးသူ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါဟာ မင်္ဂလာရှိတဲ့၊ လာဘ်ရှိတဲ့ အိပ်မက်ထူးပါ...အရှင်ဟာ အရှင့် ဆွေတော်မျိုးတော် သားချင်း များတို့ထက် ပိုမို၍ သက်တော်ရှည်တော်မူမယ် ဆိုတဲ့ အတိတ်နိမိတ် ဖြစ်ကြောင်းပါဘုရား” ဟူ၍ ရှင်းပြ လျှောက်ထားလိုက်လေသည်။

ဘုရင်စူလတန်သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ပျော်ရွှင်ခြင်းဖြစ်ကာ ထိုဒုတိယ ပညာရှိအမတ်မင်းအား ရွှေ ဒင်္ဂါး ၁၀၀ ဆု ချီးမြှင့်ပေးလိုက်လေသည်။

ထိုပညာရှိအမတ်ကို နန်းရင်ပြင်မှ လိုက်လံပို့ဆောင်ရသော မင်းခယောကျ်ား အစေအပါးခမျာ နားမလည် စိတ်ရှုပ်ထွေးနေရှာသဖြင့် လမ်းခရီးတွင် ပညာရှိအမတ်မင်းအား မေးမြန်းကြည့်လိုက်မိသည်။

“စဉ်းစားဝေခွဲရတာ ခက်လှချည့် အမတ်မင်းရယ်...။ အသင့်ရဲ့ အိပ်မက်ရှင်းလင်းလျှောက်ထားချက်ဟာ ပထမပညာရှိ အမတ်မင်းရဲ့ ရှင်းလင်းလျှောက်ထားချက်နဲ့ အဓိပ္ပာယ် အတူတူပါပဲ...ဘာကြောင့် သူက ဒဏ်ကျ အပြစ်ရပြီး၊ အသင့်ကျတော့ ဆုချ လာဘ်လာဘများ ရရှိရပါသလဲ အရှင်”

ဒုတိယ ပညာရှိအမတ်မင်းသည် အေးအေးဖြေးဖြေး လေးနက်တည်ကြည်စွာဖြင့် “ဒါ သိပ်မခက်လှပါဘူး ကွယ်...လွယ်လွယ်ကလေးပါ...ပုံဖော်တဲ့နည်းနာက အရာအားလုံးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးလိုက်တာပါ” ဟူ၍ ပြန်လည် ဖြေကြားလိုက်လေသည်။

မြောက်မြားလှသော အခြေအနေအမျိုးမျိုးအောက်၌ ကံကောင်းခြင်းနှင့် ကံမကောင်းခြင်း၊ စစ်ဖြစ်ခြင်းနှင့် ငြိမ်းချမ်းခြင်းတို့သည် စကားတစ်ခွန်းတည်းနှင့် ပြောင်းလဲဖြစ်တည်စေနိုင်ပေသည်။

မည်သို့သော အချိန်အခါမျိုးပင် ဖြစ်နေပါစေ။

မှန်သောစကားကိုသာ ဆိုရပါမည်။ သို့သော် အမှန်တရားကို ပြောဆိုသည်ဖြစ်သော်ငြားလဲ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သည့် ပုံသဏ္ဌာန်နည်းနာကို ရွေးချယ်တတ်ရပါမည်။ တခါတရံ ဖော်ပြသည့် နည်းသဏ္ဌာန် မမှန်ကန်ခြင်းကြောင့် ဆိုးဝါးသည့်အကျိုးဆက်များ ထွက်ပေါ်စေနိုင်ပါသည်။

အမှန်တရားသည် ကျောက်မျက်ရတနာတလုံးကဲ့သို့ပင် ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ သူ့ကိုယူပြီး သူတပါး မျက်နှာကို ပစ်ပေါက်ထိမှန်စေမည်ဆိုလျှင် အနာအကျင်သာ ဖြစ်စေနိုင်ပေသည်။ အကယ်၍ အလှအနု ပြုပြင်မွမ်းမံကာ စေတနာဖြင့် ပေးလှူပေးကမ်းလိုက်မည်ဆိုလျှင် တဖက်သူမှာ ငြင်းပယ်နိုင်စရာ မရှိပြီ။

(Life လစဉ်မဂ္ဂဇင်း

အာရှင်တီးနား

၂၀၀၄၊ စက်တင်ဘာလမှာ

ပါရှိသော စာမူကို တရုတ်ဘာသာမှ

ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)



# အလွမ်းရေလက်ကြား

အောင် ပင် လယ်

ထိုင်ဝမ်ကဗျာဆရာကြီး “ယွီကွမ်းကျွန်း” ဟာ သူ့ရဲ့ တရုတ်လို“ရှမ်းချို” ဆိုတဲ့ကဗျာကို (၁၉၇၀ ) ခုနှစ်၊ နှစ်ဦးမှာ ဖွဲ့နွဲ့သီကုံးခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကတော့ မြန်မာလို “အလွမ်း ရေလက်ကြား” လို့ ပြန်ဆိုခဲ့တယ်။ အဲဒီကဗျာကို ဖတ်ကြည့်ပါ။

\* ငယ်ငယ်တုန်းက  
အလွမ်းဆိုတာ...  
အရှယ်သေးသေး  
တံဆိပ်ခေါင်းလေး တလုံးပါ  
ကျွန်တော်က ဒီမှာ  
အမေက ဟိုး...မှာ။

\* ကြီးလာတဲ့အခါ  
အလွမ်းဆိုတာ...  
ရှည်ရှည်မျောမျော  
သင်္ဘောလက်မှတ်လေးတစောင်ပါ  
ကျွန်တော်က ဒီမှာ  
ချစ်သဲကား ဟိုး...မှာ။

\* နောက်တော့  
အလွမ်းဆိုတာ...

မှိန်မှိန်ကုပ်ကုပ်  
မြေပုံအုတ်ဂူလေးတလုံးပါ  
ကျွန်တော်က အပြင်မှာ  
အမေက အတွင်းမှာ။

\* အခုတော့ဗျာ  
အလွမ်းဆိုတာ...  
ကွေ့ကောက်နေတဲ့  
ရေတိမ်တိမ် ရေလက်ကြားလေးတခုပါ  
ကျွန်တော်က ဒီဘက်ကမ်းမှာ  
“ရွှေပြည်ကြီး”ကား ဟိုးဘက်ကမ်းမှာ။

တိမ်လိုလွင့်လေသမျှ တိမ်လိုတောက်ပနေတဲ့ ကဗျာ။ ကဗျာထဲက အလွမ်းဝေးခြင်း၊ ကွေ့ကွင်း ကွေ့ကွာ ရခြင်းတို့မှ ရင်ခုန်ယိုစိမ့် စီးကျလာတဲ့ ကဗျာဆရာရဲ့ နှလုံးသွေးစက်၊ မျက်ရည်၊ ဝမ်းနည်းကြေကွဲမှုများတို့ဟာ ချစ်တတ်တဲ့ သည်းပွတ်နှ လုံးရှိသူတိုင်း ကူးစက်ထိရစေမှာ မလွဲပါဘူး။

တကယ်တော့ လွင့်ခြင်းဘဝ၊ လွင့်ခြင်းအလှတို့နဲ့ ကဗျာဆရာဟာ သူကဗျာကို ဖွဲ့နွဲ့ဖော်လှစ်၊ သူ့အချစ်ကို ပြခဲ့ပြီ။ အမေကို ချစ်သော အချစ်၊ သက်ထားကြင်သူကို ချစ်သောအချစ်၊ အမိမြေကို ချစ်သောအချစ်၊ ကြီးမြတ်သော အချစ်၊ ကြီးကျယ်သောအချစ်၊ တင့်တယ်ခမ်းနားသော အချစ်တွေ...

ဒီအချစ်ကြောင့်ပါပဲ။ ကဗျာဟာ ပိုပြီး ဝင်းပစူးရှ လာရတယ်။ ဒီအချစ်ကြောင့်ပါပဲ။ ကဗျာဆရာဟာ “အချစ်များစွာ”ကို ထိုက်ထိုက်တန်တန် ပြန်ရရှိခဲ့တယ်။ တရုတ်ဘာသာနဲ့ဆို “ရှမ်းချို”၊ မြန်မာလို ဆိုရင်တော့ “ဇာတိအလွမ်း” လို့ ပြန်ရင် ရမယ်ထင်ပါတယ်။ ဒီကဗျာကို ဟို လွန်ခဲ့တဲ့ အနစ်(၃၀) ကျော်က ထိုင်ဝမ် ကဗျာဆရာကြီး ‘ယွီ’ ရေးဖွဲ့ခဲ့တာပါ။ ယနေ့တိုင် ဒီကဗျာဟာ ပြည်မကြီးနဲ့ ထိုင်ဝမ်ကျွန်းပေါ်က တရုတ် အမျိုးသားတွေအကြားမှာသာမက ဟောင်ကောင်၊ မကာအို နဲ့ အတိုင်းတိုင်း အပြည်ပြည်သို့ ရောက်ရှိနေ ကြတဲ့ ပင်လယ်ရပ်ခြား တရုတ်နွယ်ဖွားများအကြားအထိ ရှင်သန်ချိုမြနေတဲ့ ကဗျာတပုဒ်ပါ။

၁၉၉၇-၉၈ ရှေ့ဆင့် နောက်ဆင့်နှစ်များမှာ နှစ်(၁၀၀) ကျော် ဝေးခဲ့ လှမ်းခဲ့ရတဲ့ ဟောင်ကောင်၊ မကာအို တို့ဟာ ငြိမ်းချမ်းစွာ တရုတ်ပြည်ကြီးရဲ့ အမိရင်ခွင်ထဲ ပြန်လည် ရောက်ရှိခိုနားခဲ့ကြတယ်။ ထိုင်ဝမ်ကျွန်း တခုတည်းသာ ယနေ့တိုင် ဝေးနေရဆဲ...ကွဲနေ ခဲ့နေရဆဲ...

ဒါကြောင့်ပို့ ထင်ပါတယ်။ ဒီ “ရှမ်းချို-ဇာတိအလွမ်း”ကဗျာဟာ ဆရာကြီးယွီရဲ့ အလွမ်းဓာတ်၊ အချစ်ဓာတ်များနဲ့အတူ လတ်ဆတ်စိမ်းစိုနေလျက်၊ ထုံသင်းမွှေးဖျံ့နေလျက်။ ဒီကဗျာနဲ့ ပတ်သက်ပြီး သတင်းစာဆရာတဦးရဲ့ အမေးကို သူ အခုလို ရှင်းပြဖူးပါတယ်။

“...ငယ်ငယ်က ဘော်ဒါဆောင်မှာ ကျွန်တော် နေရတယ်။ အမေနဲ့ဆက်သွယ် အလွမ်းစကား ဖလှယ် နိုင်ဖို့ဆိုတာ စာတိုက်ပဲ ရှိတာ။ စာအိတ်လေးတွေပဲ ရှိတာ။

...အိမ်ထောင်ပြုပြီး မကြာခင်မှာ အမေရိကကို ကျွန်တော် ပညာတော်သင် သွားရပြန်တယ်။ ပင်လယ် ကူးသင်္ဘောကြီးနဲ့ပဲ ထိုင်ဝမ်ကို ပြန်လာခဲ့တယ်။ နောက်တော့ အမေ ဆုံးခဲ့တယ်။ မိခင်မေတ္တာ-အမေအချစ်

ရာသက်ပန် ဆုံးရှုံးခဲ့ရတယ်။

...ကျွန်တော့်ကဗျာရဲ့ ရှေ့သုံးပိုဒ်ဟာ မိခင်အမေနဲ့ မိခင်လောင်းအမျိုးသမီးတွေကို ချစ်ခင်လွမ်းဆွတ်ခြင်းပါ။ နောက်ဆုံး စတုတ္ထအပိုဒ်မှာ ကျွန်တော်ဟာ ပြည်မကြီးဖြစ်တဲ့ အကြီးဆုံး မိခင်ကြီးထံ အတွေးနဲ့ အလွမ်းတွေ ရောက်သွားတယ်။ ဒီတော့ ဇာတိအလွမ်းဆိုတာ ကွေ့ကောက်နေတဲ့ ရေတိမ်တိမ် ရေလက်ကြား လေးတခုပါလို့ ရင်ထဲမှာ လှိုင်းရိုက်ပဲ့တင်ထပ်ပြီး အန်ကျလာပါတယ်”

အသက်(၇၀) ကျော်ပြီဖြစ်တဲ့ ဆရာကြီးယွီဟာ ယခုလို ဇာတိအလွမ်း၊ အမိမြေအလွမ်းနဲ့ ပတ်သက်သော ကဗျာအတော်များ များကိုလည်း ၁၉၆၀-၇၀ ခုနှစ်များမှာ ဖွဲ့သီဖူးခဲ့ပါတယ်။

\* ငါသေခဲ့ရင်  
ငါ့ကို ယန်စီနဲ့ မြစ်ဝါအကြား  
မြှုပ်နှံလို့ ထားပေးပါ။

\* ဆံဖြူဖြူပေါ်  
မြေကြီးမဲမဲ ပုံးအုပ်ကာ  
အလှပဆုံးနေရာ  
အမေအဖြစ်ဆုံး ပြည်ရွာမှာ။

ဝေးသွားတော့မှ နီးခြင်းရဲ့တန်ဖိုး၊ ကွယ်ပျောက်သွားမှ တည်ရှိမှုရဲ့ တန်ဖိုး...။ ကဗျာဆရာကြီးယွီဟာ သူ့ဘဝ သူ့အသိနဲ့ ပေးဆပ်အရင်းတည်ကာ သူ့ကဗျာ၊ သူ့အချစ်နဲ့ လောကအမြင်၊ တန်ဖိုးအမြင်တို့ကိုများ ထုဆစ်ခြယ်သခဲ့ခြင်းလေလား။

ထိုင်ဝမ်ရဲ့ မျက်မှောက်ခေတ် အထင်ရှားဆုံး ကဗျာဆရာ သုံးဦးကို ပြောပါဆိုရင် ဆရာကြီး ယွီကွမ်းကျုံးတဦး ပါဝင်ရပါလိမ့်မယ်။ အထူးသဖြင့် ထိုင်ဝမ်ခေတ်သစ် ကဗျာသမိုင်းမှာ ဆရာကြီးယွီကို ချန်လှပ်ထားလို့ မရပါဘူး။ ထိုင်ဝမ်ရဲ့ ခေတ်သစ် ကဗျာသမိုင်းကို သိနားလည်လိုရင် ယွီကွမ်းကျုံးကို အရင်ဆုံး သိနားလည်ရမယ်လို့ အဆိုတချို့ပင် ရှိခဲ့ပါတယ်။

ပုံသဏ္ဌာန် ဟန်အမျိုးမျိုး၊ အကြောင်းအရာအမျိုးမျိုး ၊ စာအမျိုးမျိုးကို ရေးခဲ့သူ ဆရာကြီးယွီဟာ ထိုင်ဝမ်သာမက ပြည်မကြီးအပါအဝင် အနုစာသဘင် နယ်ပယ်မှာ ဩဇာရှိ အလေးစားခံရတဲ့ ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်တဦးပါ။

ဖုကျင့်ပြည်နယ်၊ ယုံချမ်းဇာတိမျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာသူ။ ၁၉၂၈ ခုနှစ် နန်ကင်းမြို့မှာ မွေးခဲ့သူ။ ၁၉၄၉ ခုနှစ် အသက်(၂၁) မှာ တရုတ်ပြည်မကြီးမှ ထွက်ခွာပြီး ထိုင်ဝမ်ကို လာရောက်သူ။

ပြည်မကြီးမှာ ရှိစဉ် ဂျပန်ကျူးကျော်သိမ်းပိုက်တဲ့ အကာလ နေ့ညများကို တွေ့ကြုံရင်ဆိုင်ခဲ့ဖူးသူ။ ဟိုတရွာ ဒီတမြို့ စစ်ဘေးဒုက္ခကို ရှောင်တိမ်းခဲ့ဖူးလေသူ။

သူဟာ ၁၉၅၈ ခုနှစ်မှာ အမေရိကန်ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာတက္ကသိုလ်တခုမှ ဘွဲ့ရခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၆၄ ခုနှစ်မှာ အမေရိကန်ပြည် ကို ဒုတိယအကြိမ် ထပ်မံရောက်ခဲ့တယ်။ မစ်ရှီဂန်ပြည်နယ်တက္ကသိုလ်က သူ့ကို အင်္ဂလိပ်စာပြဆရာအဖြစ် ဖိတ်ခေါ်ခန့်အပ်လို့ သွား ရောက်ခဲ့ခြင်းပါ။ ၁၉၆၆ ခုနှစ်မှာ အမေရိကန်မှ ထိုင်ဝမ်ကို ပြန်လာပြီးနောက် ထိုင်ဝမ်ဆရာအတတ်သင်သိပ္ပံကောလိပ်မှာ အင်္ဂလိပ်စာပြ ဆရာအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၁၉၇၃

ခုနစ်မှာ ချန်တ တက္ကသိုလ် အနောက်တိုင်းဘာသာ ဌာနကြီးရဲ့ ဌာနမှူးအဖြစ်လည်းကောင်း။ ၁၉၇၄ ခုနှစ်မှာ ဟောင်ကောင်တာဝန်ရှိသူများရဲ့ ဖိတ်ကြားချက်အရ ဟောင်ကောင် ကျိုလုံးတက္ကသိုလ်ရဲ့ တရုတ်ဘာသာ ရပ်ဆိုင်းရာ ပါမောက္ခ အဖြစ်လည်းကောင်း။ ၁၉၈၅ ခုနှစ်မှာတော့ ထိုင်ဝမ် ကောင်းချုံမြို့ရှိ ဆွန်ယက်ဆင် တက္ကသိုလ်ရဲ့ စာပေအနုပညာအကယ်ဒမီမှာ ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ်လည်းကောင်း တာဝန်အသီးသီး ယူခဲ့ ပါတယ်။

အနှစ်(၄၀) ခွဲခွာဝေးကွာပြီးနောက်မှ ၁၉၉၂ ခုနှစ်မှာ ကဗျာဆရာကြီးယွီဟာ သူ ချစ်ခဲ့ လွမ်းခဲ့တဲ့ အမိပြည်မကြီးဆီ ပထမအကြိမ်အဖြစ် ပြန်လည် ခြေချခွင့် ရခဲ့ပါတယ်။ အနုပညာ စာသင်ကျောင်းရဲ့ စာသင်ခန်း လေးတခုမှာ သူ့ရဲ့ “ဇာတိအလွမ်း” ကဗျာ “ရှမ်းချို”ကို ကျောင်းသူကျောင်းသားလေးများ ရွတ်ဆို သီကျူးတာ ဆရာကြီးကိုယ်တိုင် ကြုံတွေ့ကြားနာလိုက်ရတဲ့အခါ မျက်ရည်ဥတွေဟာ သူ့ပါးပြင်ပေါ် လိမ့်ဆင်း ကြွေ ကျလာရ ပါတယ်။

အခုတော့...

“ကျွန်တော့်ခန္ဓာကိုယ်ဟာ ထိုင်ဝမ်ဘက်မှာ ရှိနေလဲ မျက်နှာကိုတော့ ဟောင်ကောင်ဘက် မူပြီး ကြည့်နေလို့ ရတယ်လေ။ ကျွန်တော့်အမိမြေ ပြည်မကြီးကိုလဲ တသက်လုံး စောင့်စောင့်ကြိုကြို မျှော်မျှော်ငေးငေး ရှုနေနိုင်သေး”လို့ ထိုင်ဝမ်ကျွန်းရဲ့ အနောက်ခြမ်း ကမ်းနဖူးတနေရာရှိ ကောင်းချုံမြို့ရဲ့ အလုပ်စားပွဲခန်းလေးမှာ ကဗျာဆရာကြီးယွီက အထက်ပါအတိုင်း ပြောဖူးပါတယ်။

သူ့ရဲ့ ဆောင်းပါးတပုဒ်မှာ -

“ပြည်မကြီးဟာ ချစ်မေမေနဲ့တူတယ်။ ထိုင်ဝမ်ကတော့ ချစ်ဇနီးပေါ့။ ဟောင်ကောင်လား၊ ချစ်သူ ရည်းစား။ အမေရိက ဥရောပတို့ကား ကျွန်တော်ရဲ့ အသိမိန်းကလေးများ”တဲ့။ တင်တင်စားစား ခိုင်းနှိုင်း သွားပါတယ်။

အသက်(၈၀) ကျော်နေပြီဖြစ်တဲ့ ထိုင်ဝမ်တေးဂီတပညာရှင်ကြီး ‘ဝမ်လို့လင်’က သူ့မိတ်ဆွေ ကဗျာဆရာကြီးယွီရဲ့ ကဗျာကို တဖက်က အသံသွင်း သံစဉ်ရှာရင်း၊ တဖက်ကသီဆိုရင်း အခုလို ဆိုလိုက်လေရဲ့။

“ကဗျာဆရာတယောက်အဖို့ ပြောရရင် လူထက် ကဗျာကအရင် ကိုယ့်ဇာတိ ကိုယ့်မွေးရပ်မြေကို ပြန်ရတာဟာ အလွန်ပီတိ ဖြစ်စရာ ဖြေသာစရာပါ...”တဲ့။

\* အခုတော့

အလွမ်းဆိုတာ...

ကွေ့ကောက်နေတဲ့

ရေတိမ်တိမ် ရေလက်ကြားလေးတခုပါ။



# ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်

## ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုကြီး၏

### စာအုပ်၊ စာမျက်နှာ၊ စာရေး

## ငြိမ်းချမ်းသူ

(တရုတ်ပြည်၌ ထင်ရှားလူသိများသော “ခန်းဆောင်နီ အိပ်မက်” ဝတ္ထုကြီးသည် တရုတ်ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုကြီးများထဲမှ တပုဒ် ဖြစ်ပါသည်။ ဤ“ခန်းဆောင်နီ အိပ်မက်” ဝတ္ထုကြီးကို အပိုင်း(၃) ပိုင်း ခွဲ၍ ဤမဂ္ဂဇင်း၌ လေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။

- (၁) ခန်းဆောင်နီအိပ်မက် ၏ စာအုပ်စာမူနှင့် စာရေးသူ။
- (၂) ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်၏ အရေးအသားနှင့် အတွေးအမြင်များ။
- (၃) ခန်းဆောင်နီ အိပ်မက်၏ အနုပညာ ဖန်တီးမှုနှင့် ဂယက် ဟူ၍ ဖြစ်ပါသည်။

ခုတပတ်တွင် အပိုင်း(၁) ကို ဦးစွာလေ့လာတင်ပြသွားပါမည်။)

ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်၏ ဝတ္ထုရေးသူမှာ ဆောင်ရွဲ့ချင်(၁၇၁၅-၁၇၆၄) ဖြစ်သည်။ ဆောင်ဇူချင် ဟု ဆရာမြသန်းတင့်က ပြန်ထားပါသည်။ စစ်ပုံလွမ်း၊ ဟောင်ရွဲ့ချင်၊ ချင်ဖူ၊ ချင်ရှိ ဟူသော အခြားအမည် များလည်း ရှိပေသေးသည်။

ဆောင်ရွဲ့ချင်၏အဆက်အနွယ်များသည် မူလက ဟန်(တရုတ်) အနွယ်များ ဖြစ်ကြသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မန်ချူးမင်းများထံ သူ့အဘိုး အဘေး

အဆက်အနွယ်တို့ အမှုတော်များ ထမ်းခဲ့ကြသည်။ ရွှေနန်းတော် အိမ်တော်ဝန်များ ဖြစ်ခဲ့ကြသည်။ အဘိုး ဆောင်ယွီ ချီ၊ အဘိုးဆောင်ရင်၊ အဖဆောင်အို၊ ဆောင် ဖူ မျိုးဆက်သုံးဆက်လုံး ကျန်းနင်းပြည်နယ်၏ ရက်ကန်း ဝန်အဖြစ် အရာများ ရရှိခဲ့သည်။

အဘိုး ဆောင်ရင် လက်ထက်တွင် ဆောင် ဆွေမျိုးစုကြီးမှာ ဂုဏ်၊ ဩဇာ၊ အာဏာ အကြွယ်ဝဆုံး အချိန်အခါ ဖြစ်သည်။ ဆောင်ရင်၏သမီး နှစ် ယောက်

သည် ဘုရင့်သားတော်၏ ကြင်ယာတော်များအဖြစ် ရွေးကောက်မြှောက်စားခံရသည်။ ကန်ချို(ကန်းရိုး) ဘုရင် တောင်ပိုင်းပြည်နယ်သို့ ခရီးထွက်လှည့်လည် ကြည့်ရှုသည့် အကြိမ်ပေါင်း ခြောက်ကြိမ် ရှိသည်။ ငါးကြိမ်မှာ ဆောင်ဆွေမျိုးစုကြီး၏ ဝန်းတော် အိမ် တော်၌ ရုံးစိုက်တည်းခိုခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ပထမ တကြိမ်မှာ အဘိုး ဆောင်ယွီချီခေတ် ဖြစ်သည်။ နောက် လေးကြိမ်မှာ အဘိုးဆောင်ရင် ခေတ်၌ ဖြစ်သည်။

ဤသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ကန်ချို (ကန်းရိုး) ဘုရင်နှင့် ဆောင်ဆွေမျိုးစု မည်သို့ အဆက် အသွယ် ရှိသည်၊ ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်သည်ကိုလည်း ကောင်း၊ မည်မျှ ဂုဏ်ရှိန် ဩဇာ အာဏာ ရှိသည်ကို လည်းကောင်း တွေ့မြင်နိုင်သည်။

ဆောင်ရင်မှာ ထိုခေတ် ထိုအခါ၌ ဩဇာ ဂုဏ်ရှိန်ကြီးသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တဦး ဖြစ်လေသည်။ ကဗျာ၊ ဂီတ၊ ပြဇာတ်၊ တူရိယာ အရာတို့၌ လိမ္မာ တတ်ကျွမ်းသူ တဦး ဖြစ်သည့်အပြင် နာမည်ရ၊ လူသိ များသော ရှေးဟောင်း ပေပုရပိုဒ်တို့ကို အစုအဆောင်း ဝါသနာကြီးသော ပညာသည်တဦးလည်း ဖြစ်လေ သည်။ “ထန်မင်းခေတ် တေးကဗျာပေါင်းချုပ်”ကို သူ့ကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ဦးရွက်ပြု၍ ရိုက်ကူးပုံနှိပ်ခဲ့သည်။ ဤသို့သော အစဉ်အလာ အကြောင်းအချက်များကို ကျောထောက်နောက်ခံပြုထားသော အိမ်ထောင်စု ကြီးတခု၏ ပတ်ဝန်းကျင် အသိုင်းအဝိုင်းမှ မွေးဖွားလာ သူ ဆောင်ရွှေ့ချင်အဖို့ အလွန်ကောင်းမွန်သည့် အနု ပညာ ယဉ်ကျေးမှု ရေခံမြေခံကို ရရှိလေသည်။

အဘိုးဆောင်ရင် ဆုံးပါးပြီးနောက်တွင် အဖ ဆောင်အို၊ ဆောင်ဖူသည် သူ့အရိုက်အရာကို ဆက်ခံ လေသည်။ သူတို့အားကိုး အားထားပြုရာ မင်းဧ က ရာဇဇာတိုင်းပြည်မှာမူ တမျိုးတဖုံ ပြောင်းလဲရှုပ်ထွေး နေသည်။ နန်းမွေဆက်ခံရေးနှင့် နန်းတွင်း ပဋိပက္ခ များ ပြင်းထန်နေသည်။ ကန်ချို(ကန်းရိုး) မင်း နန်းကျ၍ ယုံချိန် မင်း နန်းတက်လေသည်။ မင်းပြောင်း မင်းလွဲ ဖြစ်ပြီး နောက် ငါးနှစ်မြောက် (၁၇၂၇) ခုနှစ်တွင် ကန်ချို

(ကန်းရိုး) ၏ သစ္စာခံ ငယ်ကျွန်များက ဆောင်ရွှေ့ချင်၏ အဖ ဆောင်ဖူကို အရေးယူ ဖမ်းဆီးလေသည်။

“ဘုရင့် ဘဏ္ဍာတော်ကို မမှန်မကန် ပြု သည်” “ရက်ကန်းလုပ်ငန်းသည် ငွေကြေး အမြောက် အမြား ရှုံးသည်” “ပိုင်ဆိုင်သည့် နေဥစ္စာကို တိတ် တဆိတ် ပြောင်းရွှေ့သိုဝှက်သည်” ဆိုကာ ရာထူး အဆောင်အယောင်များနှင့်တကွ အိမ်တွင်း စည်းစိမ် ဥစ္စာများကိုပါ ရှာဖွေ သိမ်းယူခြင်း ခံခဲ့ရသည်။ ထိုနှစ်၌ မြောက်ဘက်နယ်မြေသို့ ဆောင်ရွှေ့ချင် မိသားစု တခု လုံး ရှောင်တိမ်းပြောင်းရွှေ့ထွက်လာကြသည်။ ပီကင်း မြို့တော်၏အနောက်အစွန်အဖျားတွင် နေရာချ ခဲ့ကြ သည်။ မထင်မှတ်ဘဲ ကြီးမားသည့် အရေး ဒုက္ခတရပ် နောက်ထပ် တကြိမ် ကြုံလိုက်ရရှာသည်။ ထိုအခါ ဆောင်မိသားစုသည် လုံးဝ နာလန် မထူ နိုင်တော့ဘဲ ဆင်းရဲနိမ့်ကျသည့်အခြေသို့ အဆုံးစွန် ဆိုက်ရောက် ခဲ့ရသည်။

ဆောင်ရွှေ့ချင်၏ဘဝ တသက်တာတွင် ဆောင်ဆွေမျိုးစုကြီး၏ အရှိန်အဝါ အထွန်းတောက် ဆုံးကာလနှင့် အမွေးမှိန်ဆုံး၊ အကျအနာဆုံး ကာလ နှစ်မျိုးစလုံးကို တွေ့ကြုံဖြတ်သန်းခဲ့ဖူးလေသည်။ သူ ဆယ်ကျော်သက် ဆယ့်သုံးနှစ် အရွယ်မတိုင်မီ နန်ကင်း ၏နေ့ရက်များသည် “အဆင်တန်ဆာ၊ အဝတ် အထည်မှာ၊ ပိုးရွှေချည်းပါ” “အစားအစာ၊ မောက်လျှံ ကာ၊ သားကြီးဝါးကြီးသာ” ဆိုသည့် လိုတရ နေ့ ရက် များ ဖြစ်ခဲ့ပေသည်။ မင်းစိုးရာဇာ နတ်နန်းပမာ။

ဆယ့်သုံးနှစ် နောက်ပိုင်းမှာမူ သူ၏ အရာ ကျ အနေနိမ့်ခဲ့ရသည့် ဘဝနေ့ရက်များ ဖြစ်သည်။ ပီကင်း၌ သူ ရုန်းကန်နေထိုင်စဉ် ဘာသာရေးနှင့် သာသနာပြုကျောင်းတကျောင်းတွင် တွန်းမေ၊ တွန်းချန် ညီအစ်ကို နှစ်ဦးနှင့် သူ သိကျွမ်းရင်းနှီးခဲ့သည်။ တွန်း ချန်က သူ၏ အမှတ်တရ လက်ဆောင် ကဗျာ တပုဒ်၌ ဆောင်ရွှေ့ချင်၏ နောက်ဆုံးဘဝ၊ နောက်ဆုံးအနေ အထိုင်ကို ယခုလို ဖွဲ့ထားပေသည်။

“နေ ပြပေါက် အိမ်ရာ

ပုခက်ကြိုးတပ် အိပ်ရာ  
ရွှံ့မြေဖုတ် မီးဖိုမှာ”...တဲ့။

ဆွေတော် မျိုးတော်ဝင် ရွှေနန်းစံ အမြင့်  
ဘဝမှ ထမင်းကိုပင် နပ်မှန်အောင် မစားနိုင်တော့ဘဲ  
“မိသားတစ်၊ ဆန်ပြုတ်အားပြု” ရသည့် အပယ်ခံ  
အနိမ့်စံအဖြစ် ရောက်ရလေပြီ။ ဆောင်ရွှံ့ချင်၏ ထူးခြား  
သော ဘဝမိုးသက်မှန်တိုင်းနှင့် အတွေ့အကြုံ၊ ရင်ဆိုင်  
ဖြတ်သန်း မှုအဖုံဖုံကို ကျွန်တော်တို့ မြင်နိုင်ပါသည်။

ထိုထိုသော အတွေ့အကြုံ၊ အလှည့်  
အပြောင်း၊ အနိမ့်အမြင့်၊ အလင်းအမှောင်တို့က သူ့  
အား လောက၏ အနှစ်နှင့်အကာ၊ အလှနှင့် အကျည်း  
တန်ခြင်း၊ မြင့်မြတ်ခြင်းနှင့် ယုတ်ညံ့ခြင်း စသည် စသည်  
များကို အခြားသူတို့ထက် ပိုမို သိမြင်နားလည်  
စေခဲ့ပေမည်။ ပဒေသရာဇ် လူ့အဖွဲ့အစည်း၊ ပဒေသ  
ရာဇ်လူတန်းစား၏ချည့်နဲ့မှုနှင့် ပြုလဲ ချုပ်ငြိမ်းရမည့်  
ကံကြမ္မာအပေါ် အခြားသူတို့ထက် ပိုမို သိမြင်နား  
လည်စေခဲ့ပေမည်။ အလားတူ သူ့အား ပိုမို ကျယ်ပြန့်  
သော လူမှုလက်တွေ့ဘဝနှင့် ထိတွေ့နိုင်ဖို့ အခွင့်  
အလမ်းလဲ ရစေပါလိမ့်မည်။ ဤအရာများသည်  
ဆောင်ရွှံ့ချင်၏ ဖန်တီးမှု အနုပညာအတွက် ကောင်းမွန်  
စေမည့် အခြေခံ ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်ကို ဆင်းရဲခက်ခဲသည့်  
သူ့ဘဝ နောက်ဆုံး နေဝင်ချိန်၌ ဆောင်ရွှံ့ချင် ရေးသား  
ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ “စာကြည့်ခန်းဆောင်တွင် ကျွန်တော်  
ဆောင်ရွှံ့ချင်သည် ဤဝတ္ထုကို ဆယ်နှစ် ရေးသားခဲ့  
သည်။ ငါးကြိမ် ပြင်ခဲ့သည်”ဟု ခန်းဆောင်နီ အိပ်မက်  
ဝတ္ထုကြီး၏အဖွင့်စာမျက်နှာ ပထမအခန်းမှာ သူ  
ကိုယ်တိုင် အထက်ပါအတိုင်း ရေးသားခဲ့ပါသည်။ သို့  
သော်လဲ သူ့ဝတ္ထုကို သူ အပြီး မသတ်နိုင်ခဲ့ချေ။ သူ  
အလွန်ချစ်သော သားတယောက် ဆုံးပါးသွားသည့်  
အတွက် ဘူးလေးရာ ဖရုံဆင့်ဖြစ်ကာ စိတ်ဝေဒနာနှင့်  
အိပ်ရာထဲ လဲလေသည်။ ချို့တဲ့နှမ်းပါးခြင်းကြောင့်  
ဆေးဝါးကောင်းစွာ မကုသနိုင်သဖြင့် ဆောင်ရွှံ့ချင်သည်

အသက်(၅၀) မပြည့်မီမှာ ကွယ်လွန် ခဲ့လေသည်။

သူ ကွယ်လွန်သည့်အခါ တန်ခိုးထက်မှာ  
လွယ်စားတလက်သာ ကျန်ရှိ ချိတ်ဆွဲထားခဲ့သည်ဟု  
ဆိုကြလေသည်။ သူ့ စာမူကို ထိန်းသိမ်းပေးမည့်သူ မရှိ။  
သူ့အသိ မိတ်ဆွေ သုံးလေးဦးနှင့်ပင် သူ့လူ့ဘဝ နောက်  
ဆုံးခရီး၊ သူ့အသုဘကို လိုက်လံပို့ဆောင် မြေမြှုပ်  
ခဲ့ကြရသည်။

\* \* \* \* \*

အပြီးမသတ်ခဲ့သည့် ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်  
ဝတ္ထုကြီး၏ ကနဦး မူရင်းအမည်မှာ “ကျောက်တုံးတို့  
၏မှတ်တမ်း”ဖြစ်သည်။ အခန်းပေါင်း (၈၀) ရှိသော စာမူ  
ဖြစ်သည်။ အခန်း(၈၀) နောက်ပိုင်းက စာမူများမှာ  
ကောင်းစွာ မထိန်းသိမ်းနိုင်သဖြင့် ပျောက်ရှုခဲ့ ရသည်  
ဟု ဆိုသည်။ ဤအခန်း(၈၀) ပါ ဝတ္ထုစာမူကို အစဦး  
တွင် အသိမိတ်ဆွေ တချို့နှင့် စာဖတ်ဝါသနာပါသူ  
အနည်းအပါးက လက်ရေးဖြင့် ကူးယူ လှည့်ဖတ် ဖြန့်  
ဝေကြသည်။ နှစ်ပေါင်း သုံးဆယ်ကျော် ကြာခဲ့ သည်။  
၁၇၉၁ ခုနှစ်လောက်တွင် ကောက်ဝို နှင့် ချိန်ဝေ ယွင်  
တို့နှစ်ဦးက ပုံထွင်းစာလုံးအရင်ဖြင့် စာစီကာ ပထမဆုံး  
ပုံနှိပ်ရိုက်ကူးကြသည်။

ထိုအခါ အခန်း(၈၀)ပါ ကျောက်တုံးတို့၏  
မှတ်တမ်းကို နောက်အခန်း (၄၀) ဖြည့်စွက်ပြီး ခန်း  
ဆောင်နီအိပ်မက်ဟု စာအုပ်အမည်ကို ပြောင်းသစ်  
လိုက်သည်။ အခန်းပေါင်း(၁၂၀) ဖြစ်သွားသည်။  
နောက်မှ ဖြည့်သည့် အခန်း(၄၀) ကို ကောက်ဝိုက  
ဆက်ရေးသည်ဟု ယေဘုယျ မှတ်ယူထားကြသည်။  
မကြာမီနှစ်များကမူ ထပ်ပြီးတိုးဖြည့်သော အခန်း  
(၄၀)သည် ကောက်ဝို ရေးဖွဲ့သည်ဟူသည့် ထင်မြင်  
ယူဆချက်ကို သိပ်လက်မခံလိုကြ။ ပြန်ကျ ပျောက်ရှု  
သွားသောအပိုင်းမှ စာမူများကို ကောက်ဝိုက ရှာဖွေပြီး  
ပြန်လည်စုယူကာ ဖြည့်စွက်ပေးခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟု  
သုတေသီတချို့က ယူဆကြသည်။

မည်သို့ရှိစေ၊ ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်ကား

လွန်ခဲ့သော အနှစ် နှစ်ရာကျော်အတွင်း တရုတ် ပြည်တွင်း၌ အကြီးအကျယ် ဆွေးနွေးငြင်းခုံခဲ့ရသည့် တိုင်းကျော်ပြည်ကျော် ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုကြီးတစ်ပုဒ် ဖြစ်လေ သည်။

ခန်းဆောင်နီအိပ်မက်၏ စာအုပ် စာမူနှင့် ပတ်သက်ပြီး အပိုင်းနှစ်ပိုင်း ရှိသည်။ ပထမပိုင်းက လက်ရေးစာမူများအကြောင်း ဖြစ်သည်။ ကျောက်တုံးတို့၏မှတ်တမ်းဟူ၍ မူလအစက အမည်တွင်သည်။ ဆောင်ရွဲချင် မကွယ်လွန်မီ ခေတ်များအတွင်းက လက်ရေးလက်သားဖြင့် ကူးယူထားသည့် စာမူဖြစ်သည်။ ယနေ့အထိ တွေ့ရှိထားသည့် လက်ရေးစာမူမှာ သုံးမျိုး ရှိသည်။ ၁၇၅၄ ခုနှစ်ထုတ်၊ ၁၇၅၉ ခုနှစ်ထုတ်နှင့် ၁၇၆၀ ခုနှစ်ထုတ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဤအထဲတွင် ၁၇၅၉ ခုနှစ်ထုတ်သည် နှိုင်းယှဉ်ချက်အရ ပို၍ ပြည့်စုံသည်။ အခန်း (၂) ခန်းသာ ချို့ယွင်းမှု ရှိသည်။ ဤလက် ရေးမူတို့သည် ဆောင်ရွဲချင် အသက်ရှင်နေထိုင်သည့် ခေတ်၊ အချိန်ကာလနှင့် နီးစပ်သည့် အတွက်ကြောင့် မူရင်းနှင့် ပိုမိုနီးစပ်လေသည်။

အရေးပါသည့် နောက်စာမူသည် ၁၇၈၄ ခုထုတ်၊ ၁၇၈၉ ခုနှစ်ထုတ်နှင့် ၁၉၁၂ ခုနှစ် ထုတ် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအပိုင်းမှာ ချိန်ဝေယွင် ရိုက်နှိပ်သည့် ၁၇၉၁ ခုနှစ် ထုတ်သည့် အခန်းပေါင်း (၁၂၀) ပါ စာအုပ် စာမူ ဖြစ်သည်။ ချိန်ဝေယွင် ၁၇၉၂ ခုနှစ်တွင် အနည်းအကျဉ်းပြင်၍ဒုတိယအကြိမ် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့် စာမူ ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ ပညာရှင်သုတေသီများ ကိုးကားကိုင်စွဲ ရေးသားနေရသည့် စာအုပ်စာမူ နှစ်ခုမှာ

(တစ်) ၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ ရှေးဟောင်းစာပေ ထုတ်ဝေရေး ပုံနှိပ်တိုက်မှ ရိုက်နှိပ်သော စာအုပ် ဖြစ်သည်။ ကျောက်တုံးတို့၏မှတ်တမ်းစာမူကို အဓိကအားဖြင့် အခြေခံပြုထားသည်။

(နှစ်) ၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ ပြည်သူ့စာပေ ထုတ်ဝေရေးမှ ထုတ်သည့် ခန်းဆောင်နီအိပ်မက် ဖြစ်သည်။ ဒုတိယအကြိမ်ထုတ် ချိန်ဝေယွင်၏စာအုပ်ကို အဓိကအခြေခံပြုထားသည်။

(စာစောင် အမှတ် ၂-တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)





တရုတ်ပြည်

# စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်

## လှုပ်ရှားမှု

ဘာသာပြန်သူ-ရဲဘော်သိန်းဝင်း

### စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှုရဲ့ နောက်ခံ

မြောက်ပိုင်းစစ်ဘုရင် အုပ်စုများ ခြယ်လှယ်နေတဲ့ (၁၉၁၂-၁၉၂၇)ကာလရဲ့ အစောပိုင်း နှစ်များမှာ တရုတ်ပြည် မိုးကောင် ကင်တခုလုံး အုံ့ဆိုင်း ရီမှောင်နေစဉ် နွေခေါင်ခေါင်မှာ မိုးကြိုးပစ်လိုက်သလို မိုးချုန်းသံကြီးတသံ ဟိန်းညံ့စွာ ပေါ်ထွက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒါကတော့ နှစ်ထောင်ချီ ရှည်ကြာစွာ တည်ရှိနေတဲ့ ပဒေသရာဇ်ယဉ်ကျေးမှုကို အပြင်းအထန် ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ပြီး အသိညစ်ညမ်းပေးလိုက်တဲ့ ‘စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှု’ တရပ် ပေါ်ထွန်းလာခြင်းပါပဲ။

ဒီစာပေယဉ်ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှု ပေါ်ထွန်းလာရတဲ့ နိုင်ငံရေး နောက်ခံတွေကတော့-

နိုင်ငံရေးအရ ‘ရှင်ဟဲ’ တော်လှန်ရေး (၁၉၁၁ မန်ချူးမင်းဆက်ကို တွန်းလှန်တဲ့ တော်လှန်ရေး) ရှုံးနိမ့်သွားပြီးနောက် အင်အား ကြီး နိုင်ငံတွေဟာ ယွင်ရှိခိုင်ဘုရင်ရဲ့ ထောက်ခံမှုနဲ့ တရုတ်ပြည်ကို ပိုမိုကျူးကျော်ထိပါးလာခဲ့ကြတယ်။ နိုင်ငံရေး အခြေအနေဟာ တနေ့ထက် တနေ့ပိုမိုဆိုးဝါးလာ နေတယ်။

တရုတ်ပြည်က တိုးတက်တဲ့ အတွေးအခေါ်ကို ကိုင်စွဲထားကြတဲ့ အစိတ်အပိုင်းက ဒီအခြေအနေ ကို ပြောင်းပစ်ဖို့အတွက် ထွက်ပေါက်သစ်ကို ရှာဖွေကြရတော့တယ်။

စီးပွားရေးဘက်မှာ ပထမ ကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း တရုတ်ပြည်မှာ အရင်းရှင်စနစ် တဆင့်တက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာခဲ့တယ်။ ခန့်ရှင်လူတန်းစားကလဲ တရုတ်ပြည်မှာ အရင်းရှင်စနစ် ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ဒီမိုကရေစီနိုင်ငံရေး ကျင့်သုံးလာဖို့ အပြင်း အထန် တောင်းဆိုလာတယ်။

အတွေးအခေါ်ယဉ်ကျေးမှုဘက်မှာတော့ ပုံစံသစ်ကျောင်းတွေကို ထူထောင်လာတယ်။ နိုင်ငံခြား ပညာတော်သင်ထွက်တဲ့ အစဉ်အလာတွေ တနေ့ တခြား ရေပန်းစားလာတယ်။ အသိပညာ ပွင့်လင်းလာစေတဲ့ အနောက်တိုင်းက အတွေးအခေါ်တွေကို တဆင့်တက်ကာ တရုတ်ပြည်အား မိတ်ဆက်ပေးလာနိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် ‘ရှင်ဟဲ’ တော်လှန်ရေးကလဲ ဒီမိုကရေစီနဲ့ သမ္မတနိုင်ငံအုပ်ချုပ် ရေးစနစ် အတွေး

အခေါ်တွေကို လူတွေရဲ့စိတ်ထဲမှာ နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း စွဲထင်နေစေခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ ယွမ်ရှိခိုင်ဟာ စာပေ ယဉ်ကျေးမှုနယ် ပယ်မှာ ခေတ်နောက်ပြန်ဆွဲ အတွေး အခေါ်များကိုသာ ခွင့်ပြုပြီး ဒီမိုကရေစီ အတွေး အခေါ် ရှိတဲ့ ပညာတတ်တွေကို အလေးမထား နှိပ်ကွပ် ပစ်တယ်။

ဒီအခြေအနေအောက်မှာ စာပေယဉ် ကျေး မှုသစ် လှုပ်ရှားမှု ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ရခြင်းပါပဲ။

ဥပဒေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးလှုပ်ရှားမှု အုံကြွ လာတဲ့ အစောပိုင်းကာလမှာ တရုတ်ပြည်ပြုပြင် ပြောင်းလဲရေးဂိုဏ်းဟာ အနောက်တိုင်းမှ ပွင်းလင်းတဲ့ အတွေးအခေါ်တွေကို တရုတ်ပြည်နဲ့ မိတ်ဆက် ပေးခဲ့ တယ်။ ၂၀ ရာစု ဆန်းစတုတ္ထကာလမှာ အနောက်တိုင်းက စာအုပ်အမျိုးပေါင်း ၂၅၀ ကျော်ကို ဘာသာပြန်ပြီးနေ ပါပြီ။ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်(Evolution)သဘောတရားနဲ့ မွေးရာပါလူ့အခွင့်အရေး အသိတရား တွေကို တိုးတက် တဲ့ပညာတတ်တွေက လက်ခံပြီး ကြိုးစား ဝါဒဖြန့်နေကြ ပါပြီ။

ယွမ်ရှိခိုင် အာဏာရလာပြီးနောက် နေ ရှင်တော်လှန်ရေးဂိုဏ်းရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ ပညာရေး ဘက်က ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး လုပ်ရပ်တချို့ကို ဖျက် သိမ်းပစ်တယ်။ “ကျောင်းတိုင်း ရှေးဟောင်း သူတော် စင်သူတော်မြတ်နဲ့သုခမိန်တို့အား ရိုကျိုးပူဇော်ရေးကို နည်းနာအဖြစ် ထားရေး” “အလယ်တန်းနဲ့ မူလတန်း အဆင့်မှာ ကျမ်းစာဖတ်ရေးများကို ပညာရပ်တခု အနေဖြင့် ထပ်မံထည့်သွင်းရေး”တို့ကို ဆုံးဖြတ် ပြ ဋ္ဌာန်းတယ်။ သူဟာ ရှင်ဟဲ့တော်လှန်ရေးပြီးနောက် လူတွေမျှော်လင့်ချက် ပျက်သုံးသွားမှုကို အသုံးပြုပြီး ဒီမိုကရေစီနဲ့ သမ္မတနိုင်ငံတော် အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်ကို သွားပုပ်လေလွင့်ပြောဆိုတိုက်ခိုက်လာတယ်။ လူ တွေကို ရှေးဟောင်းအစဉ်အလာများ ယုံကြည် သက် ဝင်ပါမှ တရုတ်ပြည် ကို ကယ်တင်နိုင်လိမ့်မယ်လို့ လှုံ့ဆော်ဖို့အချည်းနှီး ကြံစည်ကြိုးပမ်း အားထုတ်ခဲ့ တယ်။ ဒီကာလတွေ အတွင်း ရှေးဟောင်းအတွေး

အခေါ်တွေ တရုတ် ပြည်နေရာအနှံ့ ပျံ့နှံ့သောင်းကျန်း လာခဲ့တာပါပဲ။

### စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှု အုံကြွလာခြင်း

၁၉၁၅ခုနှစ်မှာ ‘ချင်တူရှူး’ဟာ ‘လူငယ်သစ် မဂ္ဂဇင်း’ကို ရှန်ဟဲမှာ စတင်ထုတ်ဝေတယ်။ ကွန်ဖြူးရှပ် ရဲ့ ရှေးဟောင်းစာပေတွေ ကို ရိုသေလေးစားနေမှုအပေါ် ဝေဖန်တိုက်ခိုက်တဲ့စာပေအများစုကို ထည့်သွင်းဖော် ပြခဲ့တယ်။ ဒါဟာ စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုရဲ့ မှတ်တိုင်ပါပဲ။ အဓိက ပါဝင်ရေးသားနေသူတွေကတော့ ‘လီတကျောက်’(လီတချောင်) ‘လူရွန်း’ ‘ဟူစစ်’ စသူတို့ဖြစ်ပါတယ်။ သူတို့ဟာ အနောက်တိုင်း ဒီမို ကရေစီနဲ့ သိပ္ပံနည်းကျအတွေးအခေါ် အများပိုင်းကို လက်ခံကြတယ်။ ဒီအတွေးအခေါ်ဟာ စာပေယဉ်ကျေး မှုသစ်လှုပ် ရှားမှုရဲ့ အစောပိုင်းကာလ လမ်းညွှန်အတွေး အခေါ်ပါပဲ။ အဲဒီတုန်းက ‘လူငယ်သစ်မဂ္ဂဇင်း’ဟာ စာပေယဉ်ကျေးမှုလှုပ်ရှားမှုရဲ့ အဓိက ခြေကုပ်စခန်း ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာရေးဖက်မှာ နာမည်ကျော်ကြား လှတဲ့ ‘ဆိုက်ယွင်ဖွေ’ ကျောင်းအုပ်လုပ်နေတဲ့ ပီကင်း တက္ကသိုလ်ဟာ စာပေယဉ် ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုရဲ့ အခြေခံစခန်းပါပဲ။

ရှင်ဟဲ့တော်လှန်ရေးရှုံးနိမ့်ပြီးနောက် ချင်တူ ရှူးဟာ အနောက်တိုင်း နိုင်ငံတွေရဲ့ သမိုင်းကို နှိုင်းယှဉ် လေ့လာခဲ့တယ်။ ဒီတော့မှ တရုတ်ပြည် တော်လှန် ရေးများ အကြိမ်ကြိမ် ရှုံးနိမ့်နေရခြင်းဟာ နှစ်ထောင် ချီရှည်ကြာစွာတည်ရှိနေတဲ့ ပဒေသရာဇ် စာပေ ယဉ်ကျေးမှုရဲ့ အကျိုးဆက်ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို သဘော ပေါက်လာတယ်။ ဒါကြောင့် ပဒေသရာဇ် စနစ်ကို အဦး ဆုံးဖြိုဖျက်ပစ်ပြီး အနောက်တိုင်းစာပေ ယဉ်ကျေးမှုနဲ့ အစားထိုးရေးဟာ နိုင်ငံတော် ကယ်တင် ရေးလမ်း ကြောင်း ဖြစ်တယ်ဆိုတာကို တွေ့ရှိလာခဲ့တယ်။ ဒီအတွက် ‘လူငယ်သစ် မဂ္ဂဇင်း’ကို ထူထောင် လိုက် တာပါ။ ပထမဆုံး ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေလိုက်တဲ့ စာ စောင်မှာ “လူငယ်များကို လေးစားစွာ ပြောကြားလို ပါတယ်”

ဆိုတဲ့ ဆောင်းပါးတပုဒ်ကို ထည့်သွင်းဖော် ပြလိုက်ပါတယ်။ ဆောင်းပါးက လူငယ်တွေကို “ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ လက်တွေ့ကျတဲ့ အတွေးအခေါ် စိုက်ထူရမယ်။ စူးစမ်းလေ့လာရဲ့တဲ့ သတ္တိ၊ တီထွင်ဖန်တီးလိုတဲ့ အစွမ်းသတ္တိနဲ့ အမြော်အမြင် ရှိရမယ်။ ရက်စက်ကြမ်း ကြုတ်တဲ့ လူ့အဖွဲ့အစည်းကို တိုက်ခိုက် ကျော်နင်းရဲသူတွေ ဖြစ်သင့်ပြီး အဲဒီလို လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် အလုပ်အကျွေးပြုသူတွေ မဖြစ်သင့်ဘူး”လို့ အသိဉာဏ်ဖွင့်ပေးခဲ့တယ်။ သူက တရုတ်ပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို လူငယ်များအပေါ်သို့ ပုံအပ်လိုက်ခြင်းပါပဲ။

စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှုမတိုင်မီက ပီကင်းတက္ကသိုလ်မှာ သုတေသနပညာရပ်ဆိုင်ရာ စူးစမ်းလေ့လာရေး အကြောင်း အချက် လုံးဝမရှိခဲ့ပါဘူး။ မနည်းလှတဲ့ ကျောင်းသူကျောင်းသားတွေဟာ တက္ကသိုလ်ကို ရာထူးစည်းစိမ်တက်ဖို့၊ လှေကားအဖြစ်သာ သဘောထားကြတာပါ။ ဆိုက်ယွင်ဖေ လာရောက်တာဝန်ထမ်းဆောင်လိုက်ပြီးတဲ့နောက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကို အားမာန်အပြည့်နဲ့ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့တယ်။ သူက ပီကင်းတက္ကသိုလ်ကြီးကို ပညာရပ် အစုံအလင်ရှိတဲ့ အဆင့်မြင့်ဆုံး တက္ကသိုလ်ကြီးအဖြစ် ပြောင်းလဲပစ်လိုက်တယ်။ ဘယ်လိုပညာရပ်မျိုးမဆို လွတ်လပ်စွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်နိုင်ရေးကို စီမံခန့်ခွဲ ပေးရမယ်”လို့ မှတ်ယူခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့သူ့ရဲ့ ‘အတွေးအခေါ်လွတ်လပ်မှု’က အတွေးအခေါ်သစ်တွေကို ပီကင်းတက္ကသိုလ်မှာ ဝါဒဖြန့်နိုင်တဲ့ ရေခဲမြေခံ ကောင်းဖြစ်လာတော့တာပေါ့။ သူ့ရဲ့ ‘အရာခပ်သိမ်းကို ပေါင်းစည်းထားရေး’ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်က စာပေယဉ် ကျေးမှုသစ်ကို ရှေ့ဆောင်သူများအဖို့ ပဒေသရာဇ် ယဉ်ကျေးမှုကို ပြောင်းလဲပစ်ရေးအပေါ်အားပေးတဲ့ ခြေကုတ်စခန်းဖြစ်လာတယ်။ ဒါကြောင့် သစ်လွင်တဲ့ အတွေးအခေါ်ရှိတဲ့ ပညာရှင်တွေကို သူက တက္ကသိုလ် မှာ လာရောက် ပညာသင်ကြားပို့ချပေးရေးတာဝန်ကို ထမ်းဆောင်ကြဖို့ ဖိတ်ကြားတာဝန်ပေးအပ်ပါတယ်။ ချင်တူရှူးနေအိမ် သို့ သူ့ကိုယ်တိုင်သွားရောက် ဖိတ်ခေါ်ကာ ပီကင်းတက္ကသိုလ်မှာ ပိဇ္ဇာဘာသာရပ်များကို

ဦးစီးရှေ့ဆောင်ပေးဖို့ တိုက်တွန်းခဲ့တယ်။ အမေရိကန်မှ ပညာသင်ယူပြီး ပြန်ရောက်လာစဖြစ်တဲ့ ခေတ်သစ်အရေးအသားကို တိုက်တွန်းအားပေးနေသူ ‘ဟူစစ်’ကိုလဲ ဖိတ်ခေါ်ပြီး ပီကင်းတက္ကသိုလ်မှာ တာဝန်ထမ်းဆောင်ဖို့ ပါမောက္ခရာထူးပေးခဲ့တယ်။ လီတချောင်ကိုလဲ ပီကင်းတက္ကသိုလ် စာကြည့်တိုက်မှူးရာထူးကို ပေးခဲ့တယ်။ စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်ကို ထောက်ခံနေတဲ့ ‘လျိုပန်နန်း’ကိုလည်း ပါမောက္ခရာထူးပေးဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အိုင်စတိုင်းရဲ့ နှိုင်းရမ္မတရား(Relativity Theory)ကို တရုတ်ပြည်နှင့် ပထမဆုံး မိတ်ဆက်ပေးသူ ‘ဖုယွင်လီ’ကို ပီကင်း တက္ကသိုလ်မှာ သိပ္ပံ ပညာရပ်ဆိုင်ရာတို့ကို ဦးစီးရှေ့ဆောင်ပေးဖို့ ဖိတ်ခေါ်ခဲ့သေးတယ်။ စာပေယဉ် ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှုရဲ့ အကျော်အမော်တွေနဲ့ သုတေသနဆိုင်ရာ ထူးချွန်သူတချို့ကို ရောက်လာလိုက်တာနဲ့ ပီကင်းတက္ကသိုလ်ဟာ အဲဒီခေတ်တုန်းက တရုတ်ပြည်မှာ အတွေးအခေါ်တက်တက် ကြွကြွနဲ့ ဖျတ်ဖျတ်လတ်လတ် ရှင်သန်လှုပ်ရှားနေတဲ့ တက္ကသိုလ်ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ သုတေသနပညာရပ်တွေ ဝေစည်ဖွံ့ဖြိုးနေတဲ့ အကြီး မြတ်ဆုံး တက္ကသိုလ်ကြီး ဖြစ်လာပြီး အတွေးအခေါ်သစ်တွေကို လက်ခံတဲ့လူငယ် အမြောက်အမြား မွေးမြူပေးနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

**စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုရဲ့ အတွင်းသဘောနဲ့ ၎င်းရဲ့ သက်ရောက်မှု**

စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုရဲ့ အစောပိုင်းကာလများက အဓိကအတွင်း သဘော များမှာ—  
၁။ ။ ဒီမိုကရေစီနဲ့ သိပ္ပံပညာရပ်များကို အားပေးတယ်။ သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်နဲ့ မိုက်မဲမှု၊ အယူသည်းမှုများကို ဆန့်ကျင်တယ်။ ဒါဟာ စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုရဲ့ ကြွေးကြော်သံပါပဲ။ ဒါကို ချင်တူရှူးက ဦးဆုံးတင်ပြခဲ့တာပါ။ သူက တရုတ်ပြည်ဟာ နှစ်ထောင်ချီပြီး ပဒေသရာဇ်အုပ်စိုးမှုကိုခံရလို့ ဘယ်တုန်းကမှ ဒီမိုကရေစီနဲ့ သိပ္ပံပညာရပ်ဆိုတာ

မရှိခဲ့ဖူးဘူး။ တရုတ်ပြည်ကို စစ်မှန်တဲ့ ဒီမိုကရေစီသမ္မတနိုင်ငံ ဖြစ်လာဖို့ဆိုရင် သက်ဦးဆံပိုင်စနစ်ကို ဒီမိုကရေစီစနစ်နဲ့ အစားထိုးသုတ်သင် ရှင်းလင်းပစ် ရမယ်။ ပဒေသရာဇ်အယူသည်းမှုတွေ ကို သိပ္ပံပညာနဲ့ အစားထိုး သုတ်သင်ရှင်းလင်းပစ်ရမယ်။ တရုတ်ပြည်ကို ဒီမိုကရေစီနဲ့ သိပ္ပံပညာရပ်များ အားပေးတဲ့ ကြွယ်ဝ အင်အားတောင့်တင်းတဲ့ နိုင်ငံဖြစ်စေရမယ်လို့ ယူဆ တယ်။

၂။ ။ လောကပါလ တရားအသစ်တွေကို အားပေးပြီး အဟောင်းတွေကို ဆန့်ကျင်သွားရမယ်။ လောကပါလတရား အဟောင်းဆိုတာတွေကတော့ ကွန်ဖြူးရှပ်ဂိုဏ်းရဲ့ ရှေးရိုးစဉ်လာ လောကပါလ တရားတွေကို ဆိုလိုတာပါ။ စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှုက လောကပါလ တရားအဟောင်းတွေကို အပြင်းအထန်ဝေဖန်တိုက်ခိုက်ခဲ့ပြီး ‘ကွန်ဖြူးရှပ် ဂိုဏ်းသား ပညာရှင်များရဲ့ဆိုင်များ အလဲထိုးပစ်ရေး’ ကြွေးကြော်သံကို တင်ပြခဲ့တယ်။ လူရွှန်းရဲ့ ‘အရူးမှတ်တမ်း’ ဝတ္ထုဟာ ပဒေသရာဇ်လောကဝတ် ကျင့်ထုံးများရဲ့ လူလူချင်း ခေါင်းပုံဖြတ်မှုအနှစ်သာရကို ဖွင့်ချထားပါတယ်။ (၎င်းဝတ္ထုဟာ ညဉ့်ပန်းနှိပ်စက်ခံရမှုကြောင့် ရူးသွပ်သွားပြီး စိတ်ရောဂါစွဲကပ်နေသူ တဦးရဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုများကို ခြယ်မှုန်းထားတာပါ။ စာရေးသူဟာ မိမိကိုယ်တိုင်ရဲ့ လူမှုဘဝအပေါ် နှိုးကြားတဲ့သိမြင်မှုနဲ့ အရူးရဲ့စိတ်ခံစားချက်တွေကို ရောမွှေခြယ်မှုန်း ရေးသားပြီး ပဒေသရာဇ်လူ့ကျင့်ဝတ်ရဲ့ အပြစ် အနာ အဆာများကို ဖွင့်ချခဲ့တယ်။ ‘လူလူချင်းခေါင်းပုံဖြတ်တဲ့ ပဒေသရာဇ်ကျင့်ထုံး’ ဆိုတဲ့ ဝေါဟာရဟာ အဲဒီ ဝတ္ထု ထဲက ပေါ်ထွက်လာခဲ့တာပါ။) “အနာဂတ် လူလောက တွင် လူလူချင်း ခေါင်းပုံဖြတ်သူတွေကို ရှင်သန်ခွင့် မပြုရေး”ကိုလည်း တင်ပြခဲ့တယ်။

၃။ ။ စာပေဟောင်းကို ဆန့်ကျင်၊ စာပေသစ်ကို အားပေးသွားရန်။ စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုဟာ စာပေတော် လှန်ရေးကြီး တရပ်လည်း ဖြစ်တယ်။ ‘လူငယ်သစ်’ စာစောင်ဟာ ဟူစစ်ရဲ့ “စာပေပြုပြင်ဆန်းသစ်ရေးဆိုင်ရာ သစ်လွင်တဲ့

သဘောတရား”၊ ချင်တူရှူးရဲ့ “စာပေတော် လှန် ရေး” စာတမ်းတို့ကို တောက်လျှောက်တင်ပြခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်က စတင်ပြီး စာပေတော်လှန်ရေးကို စတင်ခဲ့ကြတာပါပဲ။ ဟူစစ်က ရှေးဟောင်းစာပေ ဘာသာစကားဖြင့် ရေးသားခြင်းကို ခေတ်သစ်အရေး အသား (စကားပြောတဲ့အတိုင်း ရေးသား ခြင်း)ဖြင့် အစားထိုး ရေးသားသွားရေးတို့ကို တိုက်တွန်းအားပေးခဲ့တယ်။ ဆောင်းပါးတွေရေးသားရာမှာလည်း ‘ပြောဆိုရေးသားချက် တိုင်းဟာ အားရှိစေရမယ်’ ဆိုတဲ့ အချက်ကို အလေးထားခဲ့တယ်။ ချင်တူရှူးဟာ ဟောင်းနွမ်းဆွေးမြေ့နေတဲ့ အလွန်အကျွံ ခြယ်မှုန်းထားတဲ့ မရေမရာ မရှင်းမလင်းရှိတဲ့ စာပေဟောင်းတွေကို တွန်းလှန်ပြီး သစ်လွင်လတ်ဆတ်တဲ့ နားလည်သဘောပေါက်ရ လွယ်ကူတဲ့ ရိုးရှင်းတဲ့ စာပေသစ် များပေါ်ထွက် လာရေးကို တင်ပြခဲ့သူပါ။

၁၉၁၆မှာ ဟူစစ်ဟာ အမေရိကန်ကနေ ချင်တူရှူထံ စာပေပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးဆိုင်ရာ ပြောဆို ဆွေးနွေးမှုတွေကို ရေးသားပေး ပို့ခဲ့တယ်။ နောက်တနှစ်မှာ ချင်တူရှူးရဲ့ ဖိတ်ခေါ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းတဲ့အနေနဲ့ စာပေပြုပြင်ဆန်းသစ်ရေး အတွေးအခေါ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ “စာပေပြုပြင်ဆန်းသစ်ရေးဆိုင်ရာ သစ်လွင်တဲ့ သဘောတရား” စာတမ်းကို ရေးသားခဲ့တာပါ။ သူက စာပေသစ်ရဲ့ ဘာသာစကားဟာ ခေတ်သစ် အရေးအသားဖြစ်ရမယ်။ ပုံစံဟာလည်း လွတ်လပ်မှုရှိရမယ်။ ပုံစံအရ လွတ်လပ်မှုဆိုရာမှာလည်း သစ်လွင်တဲ့ အနှစ်သာရနဲ့ သစ်လွင်တဲ့စိတ်ဓာတ်တွေ သွင်းပေးနိုင် တဲ့ ပုံစံမျိုးဖြစ်ရမယ်လို့ တင်ပြခဲ့တယ်။

စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ် လှုပ်ရှားမှု ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာပြီးတဲ့နောက်ပိုင်းမှာ ‘အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးအောင်ပွဲ’သတင်း ရောက်ရှိလာတယ်။ လှုပ်ရှားမှုအတွင်းက တိုးတက်သူ တသိုက်ဟာ အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးကို အစွမ်းကုန် ဝါဒဖြန့်ကြတယ်။ ၁၉၁၈မှာ တရုတ်ပြည်ရဲ့ အစောပိုင်း ကာလများက မာ့ကစ်ဝါဒီတဦးဖြစ်တဲ့ လီတချောင်ရဲ့

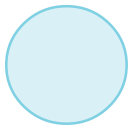
“ဘော်လီရီဗစ်ဝါဒရဲ့ အောင်ပွဲ”ဆိုတဲ့ဆောင်းပါးမျိုး တွေကို ဆက်တိုက်ထည့်သွင်း ဖော်ပြခဲ့ကြတယ်။ သူက ရုရှားတော်လှန်ရေးဟာ “ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ ထူထောင် ရေးအတွက် တော်လှန်ရေး” ဖြစ်တယ်။ “ကမ္ဘာ့ လူ သားတရပ်လုံးအတွက် သစ်လွင်တဲ့ ရောင်နီဦး” ဖြစ်တယ်လို့ ညွှန်ပြခဲ့တယ်။ သူက ပြည်သူလူထုကြီး အား ရုရှားကို လေ့လာဖို့ ဆော်ကြခဲ့တယ်။ လီတ ချောင်ဟာ တရုတ်ပြည်မှာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အလံတော် ကို ပထမဦးဆုံးလွှင့်ထူခဲ့သူပါ။

လီတချောင်ဟာ အစောပိုင်း ဂျပန်ပြည်မှာ ပညာသင်ယူနေစဉ်ကာလများကတည်းက ဆိုရှယ် လစ်ဝါဒ အတွေးအခေါ်ရေစီးကြောင်းကို ဂရုတစိုက် စူးစမ်းလေ့လာခဲ့သူပါ။ နိုင်ငံကို ပြန်ရောက်လာပြီး နောက် စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုအတွင်းမှာ သူဟာ ရုရှားဖေဖော်ဝါရီတော်လှန်ရေးနဲ့ အောက်တို ဘာတော်လှန်ရေးတို့ရဲ့ အခြေအနေများကို အလေး ထားစူးစမ်းခဲ့တယ်။ သူရဲ့ အောက်တိုဘာ တော်လှန် ရေးနဲ့ပတ်သက်တဲ့ ပထမဆုံးစာတမ်းဟာ “ပြင်သစ်နဲ့ ရုရှားတော်လှန်ရေးတို့ကို နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ရှုခြင်း” ပါ။ ၎င်းစာတမ်းမှာ ပြင်သစ် ဓနရှင်တော်လှန်ရေးနဲ့ ရုရှား တော်လှန်ရေးတို့ရဲ့ မတူခြားနားချက်များကို သုံးသပ် ဝေဖန်တင်ပြခဲ့တယ်။ သူက ပြင်သစ်တော်လှန် ရေးက ကမ္ဘာကြီးဟာ ဓနရှင်တော်လှန်ရေးခေတ်သို့ လှမ်းဝင် သွားပြီဆိုတာကို နိမိတ်ပြလိုက်ခြင်းဖြစ်သလို ရုရှား အောက်တိုဘာတော်လှန်ရေးဟာ ဆိုရှယ်လစ် တော် လှန်ရေးခေတ် ရောက်ပြီဆိုတာကို ကြိုတင်နိမိတ်

ဖတ်လိုက်တာ ဖြစ်တယ်လို့ ထက်မြက်စွာ ရှုမြင် ဖော် ထုတ်ခဲ့တယ်။

စာပေယဉ်ကျေးမှုသစ်လှုပ်ရှားမှုဟာ ပြည်တွင်းပြည်ပမှာ ကြီးမားတဲ့ ဩဇာသက်ရောက် မှုရှိခဲ့တယ်။ ပဒေသရာဇ်အတွေးအခေါ်ရဲ့ လွှမ်းမိုး ခြယ်လှယ်ထားတဲ့ အဆင့်နေရာကို ယိမ်းယိုင်သွား စေခဲ့တယ်။ လူတွေရဲ့အတွေးအခေါ် တွေကိုလည်း မကြုံ ဖူးလောက်အောင် လွတ်မြောက်သွားစေပါတယ်။ တရုတ်ပြည်က ပညာတတ်တွေဟာ လှုပ်ရှားမှုအတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ် ဒီမိုကရေစီနဲ့ သိပ္ပံပညာ ရဲ့ စမ်းသပ်မှု ကို ခံခဲ့ကြရတယ်။ ဒီမိုကရေစီနဲ့ သိပ္ပံနည်းကျ အတွေး အခေါ်တို့ကို ရှင်သန်တိုးပွားအောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ခဲ့ တယ်။ တရုတ်ပြည်မှာ သဘာဝသိပ္ပံပညာ ဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်အောင် တွန်းဆော်ခဲ့တယ်။ မေလ၅ရက် လှုပ်ရှားမှု ဖြစ်ပေါ်လာရေးအတွက် လှုံ့ဆော် စည်းရုံးတဲ့ အခန်းကဏ္ဍဝင်ခဲ့တယ်။ နောက်ပိုင်းမှာ ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒ အတွေးအခေါ်ကို ဝါဒဖြန့်ပေးခဲ့ပြီး တရုတ်ပြည်က တိုးတက်တဲ့ ပညာ တတ်တွေကို နိုင်ငံတော် ကယ်တင် ရေး၊ လူ့အဖွဲ့အစည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အတွက် ဆိုရှယ်လစ်ဝါဒကို အတွေးအခေါ်လက်နက်အဖြစ် လက်ခံရရှိစေလိုက်တယ်။

(အနီးခတ်တရုတ်ပြည်သမိုင်းမှ ထုတ်နှုတ် ဘာသာပြန်ပါတယ်။)



# ငွေလရောင် သံစုံဂီတ

## ဘာသာပြန်သူ-ပြုံးချို

နှစ်တနှစ်ရဲ့ ဆောင်းရာသီရဲ့ တရက်မှာ...  
ဗီသိုဗင်ဟာ ဒေသအသီးသီးမှာ လှည့်လည်  
ဖျော်ဖြေရင်း ရိုင်းနှစ်မြစ်ဘေးရှိ မြို့လေးတမြို့ကို ရောက်  
ခဲ့တယ်။ တညမှာ သူဟာ ဆိတ်ငြိမ်လှတဲ့ လမ်းသွယ်  
လေးတခုအတိုင်း လမ်းလျှောက်ရင်း တဲလေး တလုံး  
အတွင်းမှ သူ့လက်သံ သံစုံတေးဂီတ တီးလုံးကို တီးခတ်  
နေတဲ့ စန္ဒရားသံကို ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်း ကြား  
နေမိတယ်။

ဗီသိုဗင် တဲနားရောက်တော့ စန္ဒရားသံက  
ရုတ်တရက် ရပ်သွားတယ်။ တဲထဲက စကား ပြောနေ  
တဲ့သူသံတွေ ကြားနေရတယ်။ အမျိုးသမီး လေးက  
“ဒီသံစုံ တေးဂီတတီးလုံးဟာ တီးရတာ သိပ်ခက်  
တာပဲ။ တခြားလူတွေ တီးပြတာ ကျမ ၃-၄ကြိမ် နား  
ထောင်ခဲ့ဖူးပြီ။ ဒါကို ဘယ်လို တီးခတ်သွားကြ တယ်  
ဆိုတာ မှတ်ကိုမမှတ်မိဘူး။ ဗီသိုဗင် ကိုယ်တိုင် ဘယ်လို  
တီးခတ်ခဲ့တယ်ဆိုတာ ဖြစ်နိုင်မယ်ဆိုရင် နားထောင်  
ကြည့်ချင်လိုက်တာ။ ဒါဆို သိပ်ကောင်းမှပဲ” လို့

ပြောရင်း ညည်းညူ လိုက် တယ်။ လူငယ်လေးကလဲ  
“ဟုတ်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ဂီတဖျော်ဖြေပွဲ ဝင်ခွင့်လက်  
မှတ်ခံက သိပ်ဈေးကြီးတယ်။ တို့ကလဲ သိပ်ဆင်းရဲ  
တာပဲ” လို့ ရှင်းပြရှာတယ်။ အမျိုးသမီး လေးကလဲ  
“ကိုကို စိတ်မကောင်း ဖြစ်မနေပါနဲ့။ ညီမလေးက  
စိတ်ထဲရှိတာကို ပြောလိုက်မိတာပါ” လို့ ဖြေသိမ့်  
ပါတယ်။

ဒီလိုကြားလိုက်ရတဲ့ အချိန်မှာ ဗီသိုဗင်ဟာ  
တံခါးကိုတွင်းဖွင့်ပြီး အသားလေး ဝင်လာတယ်။ တဲထဲ  
မှာ ဖရောင်းတိုင် တတိုင် မီးထွန်းထားတယ်။ မှေးမှိန်  
ဖျော့တော့လှတဲ့ အလင်းရောင်အောက်မှာ အမျိုး  
သားလေးက ဖိနပ်ချုပ်နေတယ်။ ပြတင်းပေါက် ရှေ့မှာ  
စန္ဒရား တလုံး ရှိနေတယ်။ စန္ဒရားရှေ့မှာတော့ ၁၆-  
၁၇နှစ်ရွယ် အမျိုးသမီးလေးတဦး ထိုင်နေတယ်။  
မျက်နှာလေးက လှပကြော့ရှင်း လှတယ်။ ဒါပေမဲ့ မျက်စိ  
ကွယ်နေရှာတယ်။

ဖိနပ်ချုပ်သမားလေးက သူစိမ်းတယောက်

ဝင်လာတာကို မြင်လိုက်တာနဲ့ မတ်တပ်ထရပ်လိုက်ပြီး “မစ္စတာ ဘယ်သူ့ကို ရှာတာလဲ။ အိမ်မှားပြီး ဝင်လာသလား”လို့ ဆီးမေးပါတယ်။ ဗီသိုဗင်က “မမှားပါဘူး။ ဒီကလေးမ နားထောင်ချင်တဲ့ သံစုံ တေးဂီတ တပုဒ်ကို တီးပြမလို့ပါ”လို့ ရှင်းပြလိုက်တယ်။

အမျိုးသမီးလေးက ကမန်းကတမ်း ထရပ်လိုက်ပြီး သူ့ကို ထိုင်ဖို့ နေရာ ဖယ်ပေးလိုက်တယ်။ ဗီသိုဗင်ဟာ စန္ဒရားရှေ့မှာ ထိုင်ပြီး မျက်မမြင် အမျိုးသမီးလေး ခုနက တီးခတ်နေတဲ့ သံစုံဂီတ တီးလုံးကို တီးခတ်ပြတော့တယ်။ မျက်မမြင် အမျိုးသမီးလေးဟာ စိတ်ဝင်တစား အာရုံစူးစိုက် နား ထောင်နေတယ်။ တပုဒ်လုံး ပြီးသွားတာနဲ့ “တီးခတ်တာ ကျွမ်းကျင် လိုက်တာပါလား။ မေတ္တာ သံယောဇဉ်ဟာ သိပ်နက် နံတာပဲ။ ရှင်-ရှင်ဟာ မစ္စတာ ဗီသိုဗင်များလားရှင်”လို့ စိတ်လှုပ်ရှားလှစွာ မေးလိုက် တယ်။

ဗီသိုဗင်ကတော့ မဖြေပါဘူး။ သူက မျက်မမြင်အမျိုးသမီးလေးကို “နားထောင်ရတာ ကျေနပ် သွားပြီလား။ နောက်ထပ် တပုဒ် တီးပြရဦးမလား”လို့ မေးပါတယ်။

လေတချက်တွေလိုက်လို့ ဖရောင်းတိုင် မီး ငြိမ်းသွားတယ်။ လရောင်ဟာ ပြတင်းပေါက်က တိုးဝင် လာတယ်။ တဲလေးအတွင်း အရာ အားလုံးဟာ ငွေရောင်ဇာပဝါပါးပါးလေး လွှမ်းခြုံထားသလိုပါပဲ။ တဲလေးဟာ အတိုင်းထက်အလွန် တိတ်ဆိတ် ငြိမ် သက်နေတယ်။ ဗီသိုဗင်ဟာ သူ့ဘေးမှာ မတ်တပ် ရပ်နေတဲ့ ဆင်းရဲသား မောင်နှစ်မကို ကြည့်ရင်း ငြိမ်သက်အေးဆေးလှတဲ့ လရောင်ဖြင့် စန္ဒရားခလုတ် များကို တို့ခတ်ပါ တော့တယ်။

ဖိနပ်ချုပ်သမားလေးက တိတ်ဆိတ် ငြိမ် သက်စွာ နားထောင်နေတယ်။ သူဟာ ပင်လယ် ပြင် ကြီးကို မျက်နှာချင်းဆိုင်နေရပြီး လရောင်ဟာ ပင်လယ် မျက်နှာပြင်နဲ့ မိုးကောင်းကင် ထိစပ်နေတဲ့ ဟိုအဝေး မိုးကုပ် စက်ဝိုင်းတနေရာက ပေါ်ထွက်လာ သလို ခံစား နေမိတယ်။ လရောင်ဟာ လှိုင်းဂယက် ကလေးများနဲ့

ကြည်ကြည်လင်လင်ရှိလှတဲ့ ပင်လယ် ပြင်ပေါ်သို့ တ ခဏအတွင်း ပျံ့နှံ့သွားတယ်။ လရောင်ဟာ တဖြည်း ဖြည်းချင်း မြင့်တက်ပြီးရင်း မြင့်တက်လာနေတယ်။ ဇာပဝါ ပါးပါးလို တိမ်မျှင် လေးတွေကို တအုပ်ပြီးတအုပ် ထိုးဖောက် ကျလာနေ တယ်။ ပင်လယ်ပြင်ပေါ်မှာ ရုတ်တရက် လေကြီး ကျလာတယ်။ ဇရာမ လှိုင်းလုံး ကြီးတွေ တလိမ့်လိမ့် တက်လာပြန်ပါပြီ။ လရောင် အောက်မှာ ထိန်ထိန် လင်းနေလို့ လှိုင်းခေါင်းဖြူကြီးတွေ တလုံးပြီးတလုံး ပင်လယ်ကမ်းစပ်ကို ဆက်တိုက် ရိုက် ခတ်လာနေတယ်...။ ဖိနပ်ချုပ်သမားလေးက နှမငယ် လေးကို ကြည့်လိုက်တယ်။ လရောင်ကြောင့် တိတ် ဆိတ်ငြိမ်သက်လှတဲ့ သူ့ရဲ့ မျက်နှာလေးဟာ လင်းလက် နေ တယ်။ သူ့ရဲ့ ဝိုင်းစက်နေတဲ့ မျက်လုံး တွေပေါ်ကိုလဲ လရောင်က ထိုးထားတယ်။ သူဟာ ဘယ်တုန်းကမှ မမြင်ခဲ့ဘူးတဲ့ အခြင်းအရာတွေကို မြင်တွေ့နေရသလို လရောင်အောက်မှာ လှိုင်းတံပိုး ကြီးတွေ အဟုန် ပြင်း စွာ တလိမ့်လိမ့် ထနေတဲ့ ပင်လယ် ပြင်ကြီးကို မြင် နေမိတယ်။

မောင်နှစ်မနှစ်ယောက်ဟာ သာယာလှတဲ့ စန္ဒရားသံထဲမှာ ယစ်မူးနေတယ်။ တအောင့်လောက် ကြာမှ သူတို့ သတိပြန်ဝင်လာတယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ ဗီသိုဗင်ကတော့ မရှိတော့ပါဘူး။ တဲကလေးက ထွက် ခွာသွားခဲ့ပါပြီ။ သူတည်းခိုရာ ဟိုတယ်သို့ ခပ်သုတ် သုတ် ပြန်သွားတော့တယ်။ ဟိုတယ်မှာ တညတာ လုံးအချိန်ကို အသုံးချပြီး သူခုနက တီးခတ်ခဲ့တဲ့ သံစုံ ဂီတတီးလုံးကို ပြန်လည်ရေးမှတ် မှတ် တမ်းတင်လို့ ပြီးသွားခဲ့ပါသတဲ့။

ဒါဟာ ဗီသိုဗင်ဖန်တီးခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာကျော် ကြား လူသိများလှတဲ့ သံစုံတေးဂီတ တီးလုံး အမြောက် အမြားထဲက တခုဖြစ်တဲ့ ‘ငွေလ ရောင် သံစုံတေး ဂီတတီးလုံး’ ဆိုတာပါပဲ။

တကယ်တော့ ဒါဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ အနှစ် ၁၀၀ ကျော်က အဖြစ်အပျက်ပါ။

ဗီသိုဗင် ဆိုတာ ဂျာမဏီနိုင်ငံ ဘွန်းမြို့မှာ (၁၇၇၀)ခုနှစ်က မွေးဖွားခဲ့တဲ့ ကမ္ဘာကျော် ဂီတပညာရှင်

တဦးပါ။ အမည်ရင်းက (Ludwig Van Beethoven) ပါတဲ့။ သူ့ဖခင်နဲ့ အဖိုးဟာလည်း ဂီတပညာရှင်တွေ ဖြစ်ကြပါသတဲ့။ သူ(၅)နှစ်သားလောက် အရွယ်မှာ တယောထိုး စတင်သင်ယူခဲ့တယ်။ (၉)နှစ်သား အရွယ် ရောက်တော့ စန္ဒရားနဲ့အော်ဂင်တီးခတ်တာကို သင်ယူနေပါပြီ။ အသက်(၂၀) အရွယ်ရောက်တော့ ဘွန်းမြို့ရှိ ပြဇာတ်ရုံမှာ တီးပြရင်း အောင်မြင် ကျော်ကြား မှု စတင်ရရှိနေပါပြီတဲ့။ အသက် (၂၂)နှစ် အရွယ်ရောက်လာတော့ ဗီသိုဗင်ဟာ ဂီတမြို့တော်လို့ တင်စားခေါ်ဝေါ်ထားတဲ့ Austria နိုင်ငံ ဗီယင်နာမြို့မှာ ဂီတပညာကို ဆက်လက် ဆည်းပူးပြန်ပါတယ်။

အသက်(၃၀)အရွယ်လောက်မှာ သူဟာ စတင်, နားလေးသွားခဲ့တယ်။ ဒါပေမဲ့ မိတ်ဆွေများကို အသိမပေးခဲ့ပါဘူး။ နောက်ဆုံး အခြေအနေတွေ ရောက်မှ သူချစ်မြတ်နိုးလှတဲ့ ဂီတဖျော်ဖြေပွဲတွေကို ကျောခိုင်းခဲ့တယ်။ ဂီတဝါသနာကို မွေးကတည်းက ပါလာတဲ့ ဂီတ ပါရမီရှင်ဟာ သူ့နားက ဂီတကို မကြား

နိုင် တော့ပေမယ့် သူ့ဦးနှောက်နဲ့ခံစားပြီး ဂီတတေး သွားများကို ဖန်တီးရေးသားခဲ့ပြန်ပါသတဲ့။

အဲဒီလို နားမကြားတော့လို့ ဦးနှောက်နဲ့ ရေးသားခဲ့တဲ့ တေးဂီတများဟာ ဘယ်သူမှ လိုက်လို့ မမီလှအောင် လှပလွန်းလှတဲ့ တေးဂီတ သံစုံတီး လုံး များအဖြစ် ကျန်ရစ်နေပါတယ်။ နားလေး သွားပေမယ့် နှစ်ပေါင်း (၂၅)နှစ်တိုင်တိုင် ဂီတနဲ့ ပျော်မွေ့ နေခဲ့ရ ပါသတဲ့။

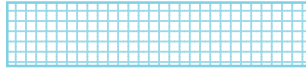
ဗီသိုဗင်ဟာ အသက်(၅၇)နှစ်အရွယ် (၁၈၂၇)ခုနှစ်မှာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့ပါတယ်။ သူ့ရဲ့ နောက်ဆုံးခရီးသို့ သူ့ရဲ့ဂီတအနုပညာကို မြတ်နိုး ကြ တဲ့ ပရိသတ် နှစ်သောင်းလောက် လိုက်ပါပို့ ဆောင်ပြီး သူ့ရုပ်ကလပ်ကို ဗီယင်နာမြို့မှာပဲ တခမ်း တနား မြှုပ်နှံ ခဲ့ကြပါသတဲ့။ ။

(တရုတ်ဆင်းပါးတပုဒ်ကို မှီငြမ်းကိုးကား ထားပါ တယ်။)





# မင်းသိင်္ခအနာဂတ်



ဘာသာပြန်သူ-ဘစီ

(ရဲဘော်လီတကျောက်ဟာ တရုတ် ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို စတင် တည်ထောင်ခဲ့သူ တဦး ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီဆောင်းပါးကို ရဲဘော် လီတကျောက်ရဲ့သမီး ‘လီရှင်းဟွာ’က ယင်အန်းမှာ ၁၉၄၃ခုနှစ်က ရေးခဲ့တာပါ။)

၁၉၂၇ခု၊ ဧပြီ ၂၈ ရက်နေ့ကိုတော့ ကျမ ဘယ်တော့မှ မေ့ရနိုင်မှာ မဟုတ်ပါ။ အဲဒီနေ့ဟာ ကျမရဲ့ဖေဖေ အသတ်ခံလိုက်ရတဲ့ နေ့ပါပဲ။ ယခုဆိုရင် ဖေဖေ ကျမတို့ကို ခွဲခွာသွားတာ ၁၆ နှစ်တောင် ရှိသွားခဲ့ပါပြီ။

အဲဒီနှစ် နွေဦးမှာ ဖေဖေဟာ နေ့တိုင်း ညဉ့်နက်မှ အိမ်ကို ပြန်လာတတ်သလို မနက်ဆိုရင် လဲ အစောကြီး ဘယ်အချိန် လောက်က ထွက်သွား လိုက် မှန်းကို မသိအောင်ပါပဲ။ တရက်မှာတော့ ဖေဖေဟာ အိမ်မှာပဲ စာအုပ်စာတမ်းတွေကို အလောတကြီး သိမ်း ဆည်း နေပါတယ်။ စာအုပ်တချို့နဲ့ စာရေးထားတဲ့ စာရွက်တွေကို မီးဖိုထဲ ပို့ပစ်နေတဲ့ ဖေဖေကို ကျမက ဘေးမှာ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင် ကြည့်နေမိတယ်။

“ဖေဖေ ဘာပြုလို့ မီးရှို့ပစ်နေတာလဲ။ သိပ် နှမြောစရာကောင်းတာပဲ” လို့ ကျမက အံ့သြ တကြိးနဲ့ မေးလိုက်မိပါတယ်။

“မလိုတော့လို့ မီးရှို့ပစ်တာပေါ့။ သမီးတို့ က၊ ကလေးတွေပဲ။ ဘာမှ မသိပါဘူး” လို့ တအောင့် လောက်ကြာမှ ကျမအမေးကို ဖြေပါတယ်။

ဖေဖေဟာ အလွန်ကြင်နာတတ်သူပါ။ ကျမတို့ကို ဘယ်တုန်းကမှ အပြစ်တင် ပြောဆိုလေ့

မရှိပါဘူး။ ရိုက်ဖို့ဆိုတာကတော့ ဝေလာဝေးပေါ့။ ကျမက ခလေးပီပီ ရယ်စရာကောင်းတဲ့ပြဿနာတွေကို အမြဲဆိုသလို ဖေဖေကို မေးလေ့ရှိပါတယ်။ ဖေဖေ ကလဲ အလုပ်တွေ ဘယ်လောက်များများ ကျမမေးတဲ့ ပြဿနာတွေကို မမောနိုင်မပန်းနိုင် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ပြောပြလေ့ရှိတယ်။ ဒီတကြိမ်မှာတော့ မမျှော်လင့်ဘဲ ဘာကြောင့်များ ဖေဖေဟာ ခုလို တုံးတိတ်ကြီး ဖြေ လိုက်တယ်ဆိုတာကို တွေးလို့မရနိုင်ခဲ့ပါ။

စစ်ဘုရင် ‘ကျန်းစို့လင်’ ဟာ လူလွှတ် စစ်ဆေးတာတွေ လုပ်လာလိမ့်မယ်လို့ မေမေ ပြောဆိုတာကို နောင်မှာတော့ ကြားသိခဲ့ ရဖူးတယ်။ ပါတီအဖွဲ့အစည်းကို ဖျက်ဆီးတာ မခံရရေးအတွက် ဖေဖေဟာ တချို့စာအုပ်တွေနဲ့ စာစောင်စာတမ်း များကို မီးရှို့ပစ်လိုက်ရ တာပါ။ နောက် ၂ ရက်လောက် ကြာတော့ ထင်တဲ့အတိုင်း ပြဿနာပေါ်တာပါပဲ။ အိမ်က အလုပ်သမားတဦးဖြစ်တဲ့ ‘ယင်ကျိန်စန်’ ဟာ မနက်ပိုင်းကတည်းက ဈေးဝယ်ထွက်သွားလိုက်တာ ညရောက်တဲ့အထိ ပြန်ရောက်မလာတော့ပါဘူး။ နောက်တနေ့မှပဲ ပုလိပ်ဌာနက သူ့ကို ဖမ်းသွားပြီ ဆို တာ ဖေဖေသိလိုက်ရတယ်။ ကျမတို့ အားလုံးလဲ စိတ် လှုပ်ရှားနေကြတယ်။ အဲဒီ အလုပ်သမားအတွက်

စိတ်သောက ရောက်နေကြတယ်။

အခြေအနေဟာ ဆိုးပြီးရင်း ဆိုးလာနေတယ်။ ဖေဖေရဲ့ အလုပ်တွေကလဲ ခေါင်းနားပန်းကြီး ပြီးရင်း ကြီးလာနေတယ်။ သူ့ရဲ့ မိတ်ဆွေတွေက သူ့ကို ပီကင်းကထွက်ခွာသွားဖို့ တိုက်တွန်းကြတယ်။ မေမေကလည်း အလားတူ ၃-၄ကြိမ် တိုက်တွန်း ဖူးတယ်။ “ခင့်ကို မကြာခဏ ပြောခဲ့ဖူးတယ် မဟုတ် လား။ ကိုယ် ပီကင်းကနေ အလွယ်တကူ ထွက် ခွာ မသွားနိုင်ဘူး။ အခုအချိန်ဟာ ဘယ်လိုကလမျိုး လဲ။ ဒီကအလုပ် တွေဟာ ဘယ်လောက် အရေးကြီး နေတယ်ဆိုတာ ခင်လဲ သိထားဖို့လိုတယ်။ ကိုယ် ဘယ် လိုလုပ် ထွက် သွားနိုင် ပါ့မလဲ”။ ဖေဖေက မေမေ့ ကို ခပ်ပြတ်ပြတ် ရှင်းလင်းပြလိုက်တယ်။ မေမေလဲ နောက်ထပ် ဘာမှ မပြောတော့ပါဘူး။

ရင်ဖိုစရာကောင်းလှတဲ့ ရက်တရက်ဟာ ထင်ထားတဲ့အတိုင်း ရောက်လာပါပြီ။ ဧပြီ ၆ ရက်နေ့ မနက်ပိုင်းမှာ ညီမလေးဟာ အင်္ကျီအဝတ် အစား သစ်များကို လဲလှယ်ဝတ်ထားတယ်။ မေမေက သူ့ကို ကလေးကစားကွင်းသို့ လမ်းလျှောက် ခေါ်သွားပါတယ်။ ဖေဖေက အတွင်းခန်းထဲမှာ စာရေးနေတယ်။ ကျမက အပြင်ဘက်ရှိ သစ်သားထိုင်ခုံရှည်မှာထိုင်ပြီး သတင်း စာ ဖတ်နေတယ်။ သတင်းတိုလေး တပုဒ်တောင် ဖတ်လို့ မဆုံးသေးဘူး။ ဒိုင်း...ဒိုင်း...ဒိုင်း...ဆိုတဲ့ သေနတ်သံ ၃-၄ချက် ကြားလိုက်ရတယ်။ တဆက် တည်း ရုတ်ရုတ်သံသံ ဆူညံ အော်ဟစ်သံတွေ တော် တော်ကြာကြာအထိ ကြားနေရတယ်။

“ဘာဖြစ်သလဲ မသိဘူးဖေဖေ”။ ကျမ မျက်လုံး အဝိုင်းသားနဲ့ ဖေဖေ့ကို မေးလိုက်မိတယ်။

“ဘာမှ မဟုတ်ဘူး။ မစိုးရိမ်နဲ့ သမီး ‘ရှင်း’ လာ-ဖေဖေနဲ့အတူ အပြင်ထွက်ကြည့်ရအောင်”

ဖေဖေဟာ အံ့ဆွဲအတွင်းရှိ ပြောင်လက်နေတဲ့ ပစ္စတိုလေးကို အေးအေးဆေးဆေး ထုတ်ယူလိုက်ပြီး အပြင်ကို ထွက်လာတယ်။ ကျမလဲ ဖေဖေ နောက် က ထက်ချပ်မကွာလိုက်ပြီး အိမ်ဝင်းထဲကနေ လေ့ လာနေ

မိတယ်။ အဲဒီနောက်မှ ချောင်ကျပြီး တိတ်နေတဲ့ အခန်းလေး တခန်းထဲမှာ ယာယီ ပုန်းအောင်း နေလိုက်တယ်။ ခဏကြာတော့ အပြင်ဘက်က မိနပ်သံ ခပ် ပြင်း ပြင်း အသံတွေ ပျံ့လွင့်လာနေတယ်။ ကျမ တဒုတ် ဒုတ်နဲ့ ရင်ခုန်နေတယ်။ စိုးရိမ်ထိတ်လန့်တဲ့ အကြည့်နဲ့ ဖေဖေ့ကိုပဲ ကြည့်နေမိတယ်။

“တယောက်မှ မလွတ်စေနဲ့”။ ပြတင်းပေါက် အပြင်က ကြမ်းတမ်းရိုင်းရိုင်းလှတဲ့ ဟိန်းဟောက်သံ။ မီးခိုးရောင် ဝတ်စုံနဲ့ လည် ရှည်ဖိနပ်ကို စီးထားတဲ့ စစ်စုံထောက်။ အရပ်ဝတ် ဝတ်ထားတဲ့ စုံထောက်။ အမည်းရောင်ဝတ်စုံနဲ့ ပုလိပ်တွေ အတင်းတိုးဝင်လာလို့ အဲဒီအ ခန်းလေးဟာ ပြတ်သိပ် ကျပ်ညပ်သွား တော့တယ်။ သူတို့ဟာ တစ္ဆေသူရဲ တသိုက်လိုပါပဲ။ ကျမတို့ ကို အတင်းဝိုင်းထားကြတယ်။ သူတို့ အားလုံး ပစ္စတို ကိုယ်စီနဲ့ပါ။ ဖေဖေနဲ့ကျမကို သေနတ်ပြောင်းဝများဖြင့် ထောက်ထားကြတယ်။ စစ်ပုလိပ်တွေအကြားမှာ လွန်ခဲ့တဲ့ ၃-၄ ရက်က ဖမ်းသွားတဲ့ ကျမတို့အိမ်က အလုပ်သမား ‘ယင်ကျိန့်စန်’ကိုလဲ တွေ့လိုက် ရတယ်။ သူ့လက်မောင်းတွေကို ကြိုးနဲ့ တုပ်ထား ပြီး ဝဗိုင့်ဖိုင် အရပ်ဝတ်စုံထောက်ကြီးတယောက်က ကြိုးစကို ဆွဲထားတယ်။

အဲဒီ ခက်ထန်တဲ့ အရပ်ဝတ် စုံထောက် ကြီးက ဖေဖေ့ကို လက်ညှိုးထိုးပြပြီး “မင်းသူ့ကို သိရဲ့လား”လို့ ‘ယင်ကျိန့်စန်’ကို မေး နေတယ်။

‘ယင်ကျိန့်စန်’က ခေါင်းခါပြီး ဘူးခံလိုက်တယ်။ သူ့ရဲ့ ဖရိုဖရဲဖြစ်နေတဲ့ ဆံပင်ရှည်များအတွင်းက ဖြူဖတ်ဖြူလျော် ဖြစ်နေတဲ့ မျက်နှာဟာ ညဉ့်ပန်း နှိပ်စက်မှုဒဏ်ကို ခံထားရတာ အထင်းသား ပေါ်လွင် နေတယ်။

“ဟင်း-မင်းက မသိဘူး။ ဟုတ်လား။ ငါက တော့ သူ့ကို သိပ်သိတာပေါ့”။ လှောင်ပြုံးပြုံးရင်း “ကောင်း ကောင်းကြည့်ထား။ ဒီကောင် သူ့ကိုယ်ကိုယ် သတ်သေမသွားစေနဲ့။ သူ့လက်ထဲက ပစ္စတိုကို အရင် ဆုံး လုယူထားလိုက်”လို့ သူ့လက်အောက် ငယ်သား

တသိုက်ကို မှာကြားနေတယ်။

သူတို့ဟာ ဖေဖေလက်ထဲက ဖေဖေ ပစ္စတိုကို လုယူသိမ်းဆည်း သွားပါတယ်။ ဖေဖေတကိုယ်လုံးကိုလည်း နေရာအနှံ့ ရှာဖွေ စစ်ဆေးကြတယ်။ ဒီကောင်တွေကို အကျိုးသင့်အကြောင်းသင့် ပြောနေလဲ ဘာမှ မရနိုင်ဘူးဆိုတာ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိထားတာ ကြောင့် ဖေဖေဟာ သူ့ရဲ့ ပြတ်သားလှတဲ့ သဘောထားအတိုင်း သူတို့ကို ဘာမှ ပြန်ပြော မနေတော့ပါဘူး။

ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လှတဲ့ ဓားပြတွေက ဖေဖေကို ကြိုးနဲ့တုပ် ဆွဲသွားပါတော့တယ်။ ကျမကိုလည်း တပါတည်း ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင် လာပါတယ်။ အုတ်နံရံ မြင့်မြင့်ကြီးတွေ ကာရံထားတဲ့ စစ်ကြော ရေးဌာန ဝင်းထဲကို ရောက်တော့ မေမေနဲ့ ညီမလေးကိုပါ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်ထားတာ တွေ့ရ တယ်။ ကျမတို့ကို အမျိုးသမီး အချုပ်ခန်းမှာ ထည့်ပြီး ပိတ်လှောင် အကျဉ်းချထားလိုက်တယ်။

၁၀ ရက်ကျော်ကျော် ကြာသွားပါပြီ။ ကျမတို့ ဖေဖေကို တခါမှ မတွေ့ရ။ မမြင်ရတော့ပါ။ တရက်မှာ ကျမတို့ နေ့လည်စာအ ဖြစ် ‘အိုထိုထို’ခေါ် ဖုံးလုံးအကြမ်းတွေ ဝါးစားလို့မှ မကုန်သေးခင် အမေနဲ့ ကျမတို့ရဲ့ အမည်ကို ပုလိပ်က အော်ခေါ်သံ ကြားလိုက်ရ တယ်။ တဆက်တည်း အမှုစစ်ဆေးမယ်လို့လဲ ဆိုပါတယ်။

တရားခုံရုံးရောက်တော့ ဖေဖေမျက်နှာကို တွေ့ကြရတော့တယ်။ ဖေဖေဟာ မူလက ဝတ်ထားတဲ့အတိုင်း အညိုရောင် ဂွမ်းကပ် အင်္ကျီကို ဝတ်ထားဆဲပါ။ ဒါပေမဲ့ မျက်မှန်ကတော့ မပါတော့ဘူး။ ဖရိုဖရဲ ဖြစ်နေတဲ့ ဆံပင်တွေအောက်မှာ တည်ငြိမ်ကြင်နာတတ်တဲ့ ဖေဖေမျက်နှာကို တွေ့လိုက်ရတော့-

“ဖေဖေ”။ ကျမ မအောင့်နိုင်တော့တာနဲ့ အော်ခေါ်လိုက်တယ်။

ညီမလေးကတော့ မေမေနဲ့အတူ ငိုနေတယ်။

“လျှောက် အော်မနေနဲ့။ အော်ခွင့်မရှိဘူး” တရားသူကြီးက သစ်သားတုံးကလေးကိုယူပြီး စားပွဲ

မျက်နှာပြင်ကို ခပ်ပြင်းပြင်း တ ချက်ထုရင်း သတိပေးလိုက်တယ်။

ဖေဖေက ကျမကို ကြည့်နေတယ်။ စကားတော့ တခွန်းမှ မပြောပါဘူး။ သူမျက်နှာဟာ အလွန်ကို တည်ငြိမ်အေးဆေး လှတယ်။ သူ့ရဲ့ နှလုံးသားကို မြင့်မြတ်တဲ့ ခွန်အားတမျိုးက သိမ်းပိုက်ထားတယ်။ အဲဒီ ခွန်အားဆိုတာဟာ ခါတိုင်းရက်တွေမှာ ကျမတို့ကို ပြောပြလေ့ရှိတဲ့ တော်လှန်ရေး အရေးတော်ပုံအပေါ် သူ့ရဲ့ယုံကြည်ချက်ပါပဲ။

“အဲဒါ ကျုပ်ဇနီးပါ” အဖေဟာ အမေကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း ပြောလိုက်တယ်။ တဆက်တည်း ကျမတို့ ညီအစ်မ နှစ်ယောက် ကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း- “ဒါတွေက ကျုပ်သမီး နှစ်ယောက်ပဲ”လို့ ဖြေလိုက်တယ်။

“သူဟာ မင်းရဲ့ အကြီးဆုံးကလေးလား”။ တရားသူကြီးက ကျမကို လက်ညှိုးထိုးပြရင်း ဖေဖေကို မေးနေတယ်။

“ဟုတ်တယ်။ ကျမက အကြီးဆုံးသမီးပဲ”။ ကျမဟာ ကိုကို့အကြောင်းကို ဖေဖေပြောပြမှာ စိုးရိမ်တာနဲ့ အခုလို လျပြီးပြော လိုက်တာပါ။ အဲဒီတုန်းက လိမ်မာမီးနပ်မှုနဲ့ ရဲစွမ်းသတ္တိတွေ ဘယ်ကဘယ်လို ရလာတယ်ဆိုတာ ကျမကိုယ်တိုင်တောင် မသိပါဘူး။

“လျှာ ရှည်မနေနဲ့”။ တရားသူကြီးဟာ ဒေါသအမျက် ချောင်းချောင်းထွက်ပြီး သူ့ရှေ့မှာရှိနေတဲ့ ခုနက သစ်သားတုံးကလေးကို ယူလိုက်ပြီး စားပွဲမျက်နှာပြင်ကို ပုံပျက်ပန်းပျက် ၃-၄ ချက် ထုပြန်တယ်။

ဖေဖေဟာ ချက်ချင်း ရိပ်စားမိသွားတယ်။ တဆက်တည်း “ဟုတ်တယ်။ သူဟာ ကျုပ်ရဲ့ သမီးအကြီးဆုံးပဲ။ ကျုပ်ဇနီးက ကျေး တောသူ။ ကလေးတွေကတော့ ငယ်သေးလို့ ဘာမှ သိနားလည်ကြသေးတာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကိစ္စအားလုံးဟာ သူတို့နဲ့ ဘာမှမဆိုင်ပါဘူး”လို့ ရှင်းလင်းပြောဆို လိုက်တယ်။ ဖေဖေဟာ စကားပြောလို့ ဆုံးသွားတာနဲ့ ကျမတို့ကိုသာ ကြည့်နေတော့တယ်။

တရားသူကြီးက ကျမတို့ကို ကြပ်မတ်ပြီး

ပြန်ခေါ်သွားဖို့ အမိန့်ပေးလိုက်တယ်။ ဒီလိုနဲ့ ကျမတို့ဟာ ဖေဖေနဲ့ တွေ့ရုံသာ တွေ့ လိုက်ရပြီး ကမန်းကတန်း ခွဲခွာခဲ့ကြရတယ်။ ဒါဟာ ဖေဖေနဲ့ မမျှော်လင့်ဘဲ တွေ့လိုက်ရတာဖြစ်ပေမယ့် နောက်ဆုံး တွေ့လိုက်ရတာလို့ မထင်မှတ်ခဲ့ပါဘူး။

၂၈ ရက်ညနေခင်းမှာ ပုလိပ်က ကျမတို့ကို အထုပ်အပိုးပြင်ခိုင်းပြီး အချုပ်က လွှတ်ပေး လိုက်ပါတယ်။

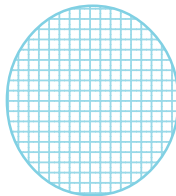
ကျမတို့ အိမ်ပြန်ရောက်တော့ မိုးစုန်းစုန်း ချုပ်နေပါပြီ။ နောက်တနေ့ မနက်မှာ ဦးလေး(အမေမောင်)ဟာ လမ်းဘက်ထွက်၊ သတင်း စာ ဝယ်ပါတယ်။ သူဟာ လမ်းပေါ်ကတည်းက ငိုပြန်လာတယ်။ လက်ကလဲ သတင်းစာကိုင်ဖို့တောင် အားမရှိတော့သယောင် ဖြစ်နေ ရှာတယ်။ ကျမလဲ သတင်းစာမှာ စာလုံးမဲကြီးတွေနဲ့ ဖော်ပြထားတဲ့ “လီတကျောက်တို့ကို မနွေက သေဒဏ်စီရင်ချက် ချလိုက်ပြီ” ဆိုတဲ့ သတင်းခေါင်းစည်းကို တွေ့လိုက်တာနဲ့ ရုတ်တရက် ချက်ချင်း မျက်လုံးတွေရှေ့မှာ မြူခိုးတွေ အုပ်ဆိုင်သွားသလို

ခံစားလိုက်ရပြီး အိပ်ရာပေါ်မှာ မူးမေ့လဲကျ သွားခဲ့ရတယ်။ မေမေဟာ အလွန်ကို ကြေကွဲ ဝမ်းနည်း ဖြစ်သွားလို့ ၃ ကြိမ်တိုင်တိုင် မူးမေ့သတိလစ်သွားခဲ့ရတယ်။ ၃ ကြိမ်စလုံး သတိပြန်ရရခြင်း ပြန်လည် မေ့မျောသွားခဲ့ တာပါ။

အချိန်ကြာမှ မေမေဟာ ပြန်လည် သတိရလာခဲ့တယ်။ မေမေက “မနွေက ဘယ်နှစ်ရက်လဲ။ မှတ်ထားလိုက်ပါအုံးကွယ်။ မနွေက သမီးတို့ဖေဖေ အသတ်ခံခဲ့ရတဲ့ နေ့ပဲ” လို့ ကျမကို တိုးတိုးလေးမေးရင်း ပြောပြာရှာပါတယ်။

ကျမလဲ ထပ်ငိုမိပါတယ်။ မြေကြီး ပေါ်ကျနေတဲ့ သတင်းစာကို ကောက်ယူလိုက်ပြီး အံ့ကြိတ်ကာ အားတင်းရင်း သတင်းစာ ကို တခေါက် ကြည့်လိုက်ပါတယ်။ ကျမလဲ မေမေ့ကို “မေမေ မနွေက ဧပြီ ၂၈ ရက်နေ့ပါ” လို့ အသံတိုးတိုးလေးနဲ့ ဖြေလိုက်တယ်။ မေမေဟာ ဖြည်းဖြည်းချင်း ခေါင်းတချက်သာ ညိတ်လိုက်တယ်။ ။

(တရုတ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုတယ်။)



# ပညာရပ်တွေကို



ဘယ်လူမျိုးလူကလဲ

ဘာသာပြန်သူ-ကျော်ဆွေ

တရက်မနက်စောစော။ လန်ဒန်မြို့၊ ဂရိတ် ဗြိတိန်ပြတိုက်။ စာကြည့်တိုက်ရဲ့ စာဖတ်ခန်း အတွင်း။ စာဖတ်သူတဦးဟာ လက်မှာ စာအုပ် တအုပ်ကို ကိုင်ရင်း နေရာလွတ်တခုမှာ ထိုင်မလို့လုပ်နေတုန်း စာကြည့်တိုက်တာဝန်ကျ အမှုထမ်းက သူ့ထံရောက် လာပြီး “မိတ်ဆွေ အဲဒီနေရာဟာ မှာကပ် ရဲ့နေရာ ပါခင်ဗျာ။ ကျေးဇူးပြုပြီး အဲဒီနေရာကို မထိုင်ပါနဲ့ခင်ဗျာ။ သူလာပါလိမ့်မယ်” လို့ ရှင်းပြ ပါတယ်။

‘မှာကပ်?’။ ကွန်မြူနစ်ပါတီ ကြေညာ စာ တမ်းကို ရေးသားသူ၊ အလုပ် သမားခေါင်း ဆောင် လား?။ အဲဒီစာဖတ်သူ မှင် တက်မိနေတယ်။

“ကျွန်တော် သတိထားလိုက်မိပါပြီ။ ဒါ တွေဟာ မှာကပ်ထံသို့ စက်ရုံတွေမှ ပို့လာတဲ့ အစီ ရင်ခံစာတွေ ထပ်ထားတာကိုး။ ယခု ဒီအစီရင်ခံစာ တွေကို သူစူးစမ်းလေ့လာနေတာကိုး”။

“သူနေ့တိုင်းလာသလား။ ဒီနေ့ကော သူ မူချလာမလား”။

“မူချလာပါလိမ့်မယ်။ မှာကပ် နေ့တိုင်း ဒီနေရာကို လာပြီးအလုပ်လုပ်နေတာ နှစ်တချို့တောင် ရှိသွားပြီ။ တနေ့တနေ့ ၁၀ နာရီ ထိတောင် အလုပ်

လုပ်ပါတယ်။ ကျွန်တော် ဒီမှာ အမှုထမ်းနေတာ အနှစ် ၂၀ ရှိသွားပြီ။ ကျွန်တော်တွေ့နေရတဲ့ စာဖတ်သူ တွေအထဲမှာ သူဟာ အပတ်တကုတ် အကြိုးစားဆုံးနဲ့ အချိန်အမှန်ဆုံးပါပဲ” လို့ စာကြည့်တိုက်အမှုထမ်းက ရယ်ရယ်မောမောနဲ့ ဖြေလိုက်တယ်။

စာကြည့်တိုက်အမှုထမ်းလဲ ရှင်းပြပြီး တာနဲ့ သူ့အလုပ်တာဝန်ရှိရာကို လှည့်ထွက် သွားတယ်။ ခုန က စာဖတ်သူကတော့ အဲဒီနေရာမှာရပ်ရင်း မှာကပ် နေရာမှာ ချထားတဲ့ စာအုပ်ပုံကို စူးစိုက် ကြည့်ကာ တွေးတောစဉ်းစားနေမိတယ်။

နှစ်တချို့အတွင်း မှာကပ်ဟာ လန်ဒန်၊ ဂရိတ်ဗြိတိန်စာကြည့်တိုက်သို့ နေ့တိုင်းလာပြီး တနေ့ ၁၀ နာရီ လေ့လာရေးလုပ် တယ်။ အိမ်ပြန်ရောက် တော့လဲ ညဉ့်နက်သန်ကောင်အထိ ဆက်လက် အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ သူဟာ စာအုပ်ပေါင်း ၁၅၀၀ ကျော်ဖတ် ရှုလေ့လာခဲ့တယ်။ စာဖတ်ရင်း သူဟာ စစ် တမ်းတွေ၊ အတွင်းသဘောကောက်နုတ်ချက်များနဲ့ မှတ်စုတွေလဲ ရေးပါတယ်။ အဲဒီစစ်တမ်းတွေ၊ အတွင်း သဘောကောက်နုတ်ချက်နဲ့ မှတ်စုတွေကနေ စာအုပ် ပေါင်းများစွာ ရေးသားနိုင်ခဲ့တယ်။ ပညာရပ် အားလုံး၊

အရေး ကြီးတဲ့၊ ဥပမာ - သမိုင်း၊ အဘိဓမ္မာ၊ ဘောဂဗေဒ၊ ဥပဒေပညာ၊ ဂူပဗေဒပညာ၊ ဓာတုဗေဒပညာ၊ သင်္ချာ၊ ဘာသာဗေဒ၊ စာပေပညာတို့ ကို သူဟာ အလွန်ကြီးမားလှတဲ့ ဇွဲလုံ့လနဲ့ နှိုက်နှိုက် ချွတ်ချွတ် ဆည်းပူးလေ့လာလိုစိတ်ဖြင့် စူးစမ်းလေ့လာ ခဲ့တယ်။ သူတွေ့ရှိခဲ့တဲ့ အတွေးအခေါ်တွေဟာ အဲဒါ တွေထဲက ရှာဖွေခဲ့တာပါ။ သူ့ရဲ့မိတ်ဆွေကြီး အိန်ဂယ် က “မ့ကပ်စ်ဟာ ရေးသားပြုစုတဲ့အခါ တိတိကျကျ မသိသေးဘူးဆိုရင် အဲဒီအချက်နဲ့ ပတ်သက်တဲ့ စာအုပ် အားလုံးကို အကိုးအကားပြုပြီး သံသယ ဖြစ် တဲ့အရာ အားလုံးကို အကုန်အစင် စူးစမ်းလေ့လာ တယ်။ ငြင်းစရာမလိုတော့မှ စတင်ရေးသား တတ်ပါ တယ်” လို့ ရှင်းပြခဲ့ဖူးပါတယ်။

“လေ့လာကြ။ လေ့လာကြစမ်းပါ” ဆိုတာ မ့ကပ်စ်က သူ့ရဲ့ရဲဘော်တွေနဲ့ နောက်လိုက်တွေကို အကြိမ်ကြိမ်ပြောဆိုခဲ့တဲ့ ကြွေး ကြော်သံပါ။ သူဟာ အသိပညာသာ ရနိုင်မယ်ဆိုရင် ကြံစည်လုပ်ဆောင် လို့ရသမျှ အရာအားလုံးကို ဆောင်ရွက်ပါတယ်။ သူ ဟာရသမျှ အသိအမြင်တွေကို မှတ်တမ်းပြု ပြီးနောက် ပြုပြင်အချောကိုင်ပါတယ်။ အချိန်တန် တဲ့အခါ အတွင်း သဘောနဲ့ ဘာသာစကားအရပါ သူတောင်းဆိုချက်နဲ့ ကိုက်ညီတဲ့အထိရောက်အောင် အသစ်တဖန် တ ကြိမ် ပြန်လည် ရေးပါတယ်။

မ့ကပ်စ်ဟာ ပညာဆည်းပူးရာမှာ စွဲစွဲမြဲမြဲ ရှိလှတယ်။ ကြံ့ခိုင်ပြီးခံနိုင်ရည်လဲ ရှိပါတယ်။ လေ့ လာဆည်းပူးတဲ့အခါမှာ လဲ အမြဲတမ်း ရွေးချယ် ကောက်နုတ် ရေးသားထားတတ်တယ်။ ဒါ့အပြင် အရေးကြီးတဲ့နေရာတွေမှာ လှန်လှောဖတ်ရင် အလွယ် တကူ ဖတ်မိစေရန် မျဉ်းသားထားတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုမျိုးသားထားခြင်းအားဖြင့် တခြားလူတွေ ကိုလဲ အလေးထား ဖတ်ရှုမိစေပါတယ်။ ပြဿနာတခုဟာ ယုံ မှားသံသယဖြစ်ပြီး အဖြေရခက်ဖွယ်ရှိနေရင်၊ အမြင် ကွဲပြားမှုတွေနဲ့ကြုံရင် သူဟာ သူ့မိတ်ဆွေတွေနဲ့ အကြိမ်ကြိမ် ဆွေးနွေးငြင်းခုံ တတ်ပါတယ်။ တခါတရံ ညလုံးပေါက် နောက်တနေ့မနက်အထိ ဆွေးနွေးနေ

တတ်တယ်။ မောတယ်။ ပန်းတယ်လို့လည်း မထင်မိ တတ်ပါဘူး။ သူဟာလန်ဒန်ရှိ အရက်ဘားတွေကို သွားပြီး အလုပ်သမားတွေ၊ လက်မှုအလုပ်သမားတွေ၊ ဂျာမန်က(နိုင်ငံရေး ကြောင့် မိမိဖာတိနဲ့ အမိမြေကို စွန့်ခွာထွက်ပြေးလာရတဲ့) ပြည်ပြေးတွေနဲ့ ဆက်ဆံ ရတာကို အထူးနှစ်သက်တယ်။ သူဟာ အဲဒီလူတွေနဲ့ အတူထိုင်ပြီး သူတို့ရဲ့ သဘောထားတွေကို မေးမြန်း စူးစမ်းတယ်။ သူတို့အား ဝါဒဖြန့်ပြောဆို ရှင်းလင်း ပြတယ်။ တချိန်တည်းမှာ သူတို့ထံကလည်း ထက် ထက်သန်သန် လေ့လာတယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ရဲဘော် အမြောက်အမြားထဲမှ စူးစမ်းလေ့လာခြင်း၊ လုပ် သား ပြည်သူအမြောက်အမြားနှင့် ထိတွေ့ခြင်းဟာ မကုန်ခမ်းနိုင်တဲ့ ဗဟုသုတနဲ့ ကြွယ်ဝတဲ့ အတွေ့ အကြုံတွေ ရရှိစေနိုင်တယ် ဆိုတာကို သိရှိလာ ခဲ့ရ တာ ပါ။

သူဟာ စာကြည့်စားပွဲမှာ ညဉ့်နက် သန်း ကောင်ထိ အမြဲတမ်း စာဖတ်တတ်ပါတယ်။ သူဟာ ပြဿနာတခုကို စူးစမ်းလေ့လာ တဲ့အခါ စာကြည့် ခန်းထဲမှာ ခေါက်တုနဲ့ခေါက်ပြန်လျှောက်ပြီး၊ လျှောက် ရင်းစဉ်းစား တွေးတောတတ်ပါတယ်။ ပြတင်းပေါက်၊ နံရံမီးလင်းမီးနဲ့ စာအုပ်ဘီရိုအကြား မီတာအချို့ ရှည် တဲ့နေရာလေးရဲ့ ကော်ဖော်ပေါ်မှာ ခြေရာတွေ ထပ်နေ ပြီး ဟောင်းနွမ်းအရောင်လွင့်နေပါပြီ။ အဲဒီ အကြား နေရာလေးဟာ အလွန်ကိုပါးလွှာနေကာ မြက်ခင်း ပေါ်မှာ လမ်းကလေးတခု ဖောက်ထားတာနဲ့ တူနေ တော့တယ်။ လေး ဘက်လေးတန်က ကော်ဖော် က တော့ အသစ်စက်စက်အတိုင်း အကောင်း ပကတိ ဖြစ်နေဆဲပါ။ တခါတရံ စာအုပ်ဘီရိုထဲမှ စာအုပ်တအုပ် ကို ဆွဲထုတ်ကာ အကြောင်းအရာ တခုခုကို စူးစမ်း စစ်ဆေးနေတတ်တယ်။ တခါ တလေတော့လဲ က လောင်တန်ကိုကိုင်ပြီး ရေးမှတ် နေ တတ်ပြန်တယ်။ တခါတရံကျပြန်တော့ စာရေး စားပွဲမှာ ထိုင်ချလိုက်ပြီး တရဲရဲနဲ့ တရွက်ပြီးတရွက် ရေးချတတ်ပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူ့ရဲ့ ကျော်ကြား လှတဲ့ကျမ်းတွေ ပေါ်ထွက်ခဲ့တာပါ။ စားပွဲပေါ်မှာတော့ မှောက်လှန်ထားတဲ့စာအုပ်တွေ၊

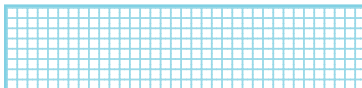
စာမူတွေနဲ့အပြည့်။ သူဟာ အချိန် နာရီကို ကြည့် မနေပါဘူး။ တအိမ် သားလုံးရော၊ တမြို့လုံးပါ စောစွာ ကတည်းက အိပ်မောကျကုန်ကြပြီ။ ဘယ်နှစ်နာရီ ရှိပြီဆိုတာကို သူ ဂရုမမူမိပါဘူး။

မာ့က်စ်ဟာ လူသားတရပ်လုံး လုံးဝ လွတ် မြောက်ရေးအတွက် ပညာရပ်တွေကို အဲဒီလို ဂရု တစိုက် လေ့လာဆည်းပူးခဲ့တာ ပါ။သူဟာ သူ့ရဲ့ တသက်တာ ရှိသမျှကိုယ်စွမ်းဉာဏ်စွမ်းထုတ်ကာ နိုင်ငံတကာ အလုပ်သမား လှုပ်ရှားမှုကြီးကို ဦးဆောင်ခဲ့ ပါတယ်။ သူ ဟာ ကြီးမြတ်တဲ့ သဘောတရားကို ထူထောင်ပြီး ၎င်းသဘောတရားဖြင့် တော်လှန်ရေး တိုက်ပွဲကို ရှေ့ဆောင်ညွှန်ပြခဲ့ပါတယ်။ မာ့က်စ် ဟာ ကြီးမြတ်တဲ့ တော်လှန်ရေးရဲ့ ရှေ့ဆောင်ဆရာကြီး

ဖြစ်ပါတယ်။ သူ့ရဲ့အရေးပါဆုံး ကျမ်းတဆူကတော့ “အရင်းကျမ်း”ဖြစ်ပါ တယ်။ ဒီစံတင်ကျမ်းကို မာ့က်စ် ဟာ အနှစ် ၄၀ ကျော် အချိန်ယူ ပြုစုရေး သားခဲ့ ရတာ ပါ။ ဆောင်းပါးတခုရဲ့ နိဒါန်းမှာ ခုလိုရေးသား ထား ပါတယ်။

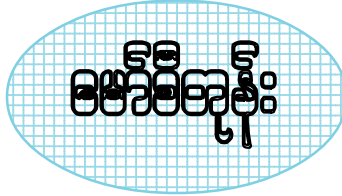
“သိပ္ပံပညာရပ်မှာ ညီညာမြောင့်ဖြူးတဲ့ လမ်းမကြီးရယ်လို့ မရှိပါဘူး။ ကြမ်းတမ်းခက်ထရော်တဲ့ တောင်တက်လမ်းမျိုးတွေသာ ရှိတာမို့အဲဒီ လမ်းတွေ အတိုင်း တက် လှမ်းပြီး ဆင်းရဲပင်ပမ်းမှာ မကြောက် သူတွေသာ ထွန်းပြောင်တဲ့ တောင်ထိပ်ကိုရောက်ဖို့ မျှော်မှန်း နိုင်ပါလိမ့် မယ်”တဲ့။ ။

(တရုတ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုတယ်။)



(အတ္ထုပ္ပတ္တိစာပေ)

# ချန်ကင်း စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ကာလအတွင်း



ဘာသာပြန်သူ-ဝင်းနောင်ချို

၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၂၈ ရက်နေ့သည် မမေ့နိုင်သော နေ့တနေ့ ဖြစ်၏။ အခါတိုင်းက နှင်းမြူနှင့် တိမ်ခိုးတို့ အမြဲတစေ ရစ်သိုင်းလွှမ်းခြုံနေလေ့ရှိသော ချန်ကင်းမြို့တော်သည် ရုတ်ခြည်းပင် လင်းချင်း တောက်ပလာခဲ့သည်။ စိတ်လှုပ် ရှားစရာ သတင်းများသည် မြို့တော်၏ အရပ် ရှစ်မျက်နှာ ဘက်အသီးသီးသို့ မြန်ဆန်စွာ ရောက်ရှိလာသည်။ “တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီရဲ့ခေါင်းဆောင်ဖြစ်တဲ့ ဥက္ကဋ္ဌမော်ဟာ ကူမင်တန်အစိုးရနဲ့ ပြည်လုံးဆိုင်ရာ ငြိမ်းချမ်းရေးလုပ်ဖို့အတွက် အရေးကြီးကိစ္စတွေကို ဆွေးနွေးဖို့ မြို့တော်ကို ဒီကနေ့ရောက်လာတော့မယ်တဲ့”။ ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို အဦးဆုံးတွေ့ရှိနိုင်ဖို့ မျှော်လင့်ချက်နှင့် “ကျူလောင်ပို” လေဆိပ်တွင် စောင့်ဆိုင်းနေကြသော လူအုပ်ကြီးသည် ပြာလဲ့လဲ့ မိုးကောင်းကင်ကို စိတ်လှုပ်ရှားစွာဖြင့် မော့ကြည့်နေကြသည်။

မြို့တော်သို့ ရောက်ရှိစခန်းချလျက်ရှိနေကြသော အမှတ်(၈) တပ်မတော်မှ ရဲဘော်များနှင့် “ဆင်ဟွာနေ့စဉ်သတင်းစာ”မှ ရဲဘော်များသည် ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို ကြိုဆိုရန် မနက်အစောကြီးကတည်းက လေဆိပ်သို့ ထွက်သွားခဲ့ကြသည်။ ကျနော်မှာ အထူးစိတ်လှုပ်ရှားနေမိသည်။ အလုပ်တွင် အမှားအယွင်း

တခုတလေကိုမှ မလုပ်မိစေအောင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထပ်ခါတလဲလဲ သတိပေးနေရသည်။ အကြောင်းမှာ မူကား စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ၌ ဥက္ကဋ္ဌမော် ပါဝင်နေစဉ် ကာလအတောအတွင်း ဥက္ကဋ္ဌမော်၏အတွင်းရေးမှူးအဖြစ် ကျနော်အား ခန့်အပ်လိုက်ကြောင်း မကြာသေးမီကပင် ပါတီခေါင်းဆောင်ပိုင်းက ကျနော်အား အကြောင်းကြားလာသောကြောင့် ဖြစ်၏။

လေယာဉ် အင်ဂျင်စက်သံ နီးနီးလာပြီး မှုန်းလွဲ ၃ နာရီခွဲတွင် သံလွင်စိမ်းရောင်လေယာဉ်သည် မြေပေါ်သို့ ဆင်းသက်လာသည်။ လေယာဉ် တံခါး ပေါက်ပွင့်လာသောအခါတွင် လူအုပ်ကြီးဆီမှ လက်ခုပ် ဩဘာသံများ ရုတ်တရက် တခဲနက် ပေါ်ထွက်လာသည်။ ကျနော်သည် လေယာဉ်ဆီသို့ စောစွာ ကြိုတင်သွားနှင့်ခဲ့၏။ ဥက္ကဋ္ဌမော်အား ကြိုဆိုရေး အဖွဲ့ဝင်တို့၏ အမည်စာရင်းကို သတင်းပို့ရန်နှင့် သူ့အား ရှေ့မှ လမ်းပြခေါ်ဆောင်လာခဲ့ရန်အတွက် ဖြစ်၏။ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ကြီးမားပြီး အရပ်ရှည်သော ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ကျန်းမာစိုင်းနေသည်။ သူ့တကိုယ်လုံး တက်ကြွန်းကြားမှုတို့ လွှမ်းခြုံလျက် ရှိနေသည်ဟု ထင်ရသည်။ သူသည် နေကာ ဖော့ဦးထုပ် တလုံး ဆောင်းလျက် မီးခိုးရောင်ချည်ထည် ဝတ်ရုံကို ဝတ်



ဆင်ထားသည်။ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ချီအင်လိုင်းနှင့်အတူ တွဲထွက်လာသော ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် မျက်နှာပေါ်တွင် အပြုံးပန်းတဖွင့် ဆင်ယင်ထားသည်။ ကြိုဆိုနေ ကြသော လူထုကြီးကို လက်ငှေ့ရမ်းနှုတ်ဆက်ရင်းက လှေကားမှ ဖြည်းဖြည်းချင်းဆင်းလာသည်။

ဥက္ကဋ္ဌမော်ကဲ့သို့သော ကြီးကျယ် ထင်ရှားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦးသည် ဣန္ဒြေသိက္ခာကြီးပြီး ခန့်ညားထယ်ဝါသော အမူအကျင့် ရှိနေပေလိမ့်မည်ဟု အစက ကျနော် တွေးထင်မိခဲ့၏။ သူ့အနီးမှာ အလုပ်လုပ်ရသည်ဆိုလျှင် စိတ်ကျဉ်း ကျပ်နေရ လိမ့် မည်ဟု တွေးထင်မိခဲ့ သော်လည်း အထင်နှင့်အမြင်မှာ တခြားစီ ဖြစ်နေခဲ့သည်။ သူနှင့်ထိတွေ့ ဆက်ဆံမှု မှတဆင့် ကျနော် သိရှိလာရသည်မှာ ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ကြင်နာသနားတတ်သည်။ အလွန်ရင်းနှီး ဖော်ရွေ တတ်သည်။ သူ့ကို ချဉ်းကပ်ဆက်ဆံရသည်မှာ လွယ် ကူချောမွေ့လှသဖြင့် ကျနော်စိုးရိမ်ပူပန်မှုအားလုံး ပပျောက်သွားခဲ့ရသည်။ လေဆိပ်မှနေ၍ တည်းခိုရာသို့ လာခဲ့ကြစဉ် လမ်းတွင် သူက ကျနော့်ဇာတိကို မေး သည်။ ကျနော်က ကျနော် ရှန်းရှီးဒေသသား ဖြစ် ကြောင်း ဖြေလိုက်သည့်အခါတွင် သူက ပြုံးပြီး“ကျနော် လဲ ရှန်းရှီးမြောက်ပိုင်းမှာ ဆယ်နှစ်လောက် နေခဲ့ ဖူးတယ်။ အဲဒီမှာ ဖြစ်ထွန်းတဲ့ နှံစားပြောင်းတွေနဲ့ပဲ ကျနော်တို့ ဝမ်းပိုက်တွေ ဝလင်အောင် ဖြည့်ခဲ့ရတာ။ အဲဒီက ပြည်သူတွေကလဲ တော်လှန်ရေးကို အားတက် သရော ကူညီခဲ့ကြပါတယ်”ဟု ပြောသည်။

ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ရဲဘော်တွေအပေါ် အမြဲတမ်း လှိုက်လဲနွေးထွေးတတ်သည်။ ရဲဘော်တွေအတွက် အမြဲတမ်းစိုးရိမ်ပူပန် တတ်သည်။ နောက်ပိုင်းတွင် လုပ်ငန်းအစီရင်ခံရန် သူ့ထံသို့ ကျနော်သွားတိုင်း ဥက္ကဋ္ဌမော်က(အမြဲတစေ အပြောင်းအလဲ မရှိဘဲ) ကျနော့်ကို အရင်ဆုံးအထိုင်ခိုင်းပြီးမှ စကားကို အေးဆေးသက်သာ ပြောဆိုစေသည်။ ကျနော် အစီရင်ခံသမျှကို ဂရုတစိုက်နားထောင်ရင်းက တခါတရံ ကျနော့်အမြင်နှင့် ကျနော့်သဘောထားကိုလဲ မေးမြန်းတတ်သည်။ ထိုစဉ်အချိန်က **ရှင်ဟွာ နေ့စဉ် သ**

**တင်းစာ** သည် မြို့တော်တွင် ဥက္ကဋ္ဌမော် နေထိုင် စဉ် ကာလအတွင်း ဥက္ကဋ္ဌမော်၏နေ့စဉ် လှုပ်ရှားမှုသတင်းများကို အကျယ်တဝင့် အလေးပေး မော်ပြပေးနေသည်။ “ကျနော်အကြောင်းကို သိပ် များများ မဖော်ပြပါနဲ့လို့ သတင်းစာတိုက်ကို ပြော ပြပေးပါ။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အလေးထား အမွှန်းတင် မှုများတာတွေကို ကျနော် မကြိုက်ဘူး။ တချို့ လှုပ်ရှား ဆောင်ရွက်မှုတွေဟာ သတင်းအဖြစ်ထည့်ဖို့ မလို ပါဘူး။ ပြည်သူလူထုရဲ့ ပေးစာတွေကို ပုံနှိပ်ဖော်ပြဖို့ ကသာ ပိုပြီး လိုအပ်တယ်”ဟု သူ တခါက ကျနော့်ကို ပြောပြခဲ့ဖူးသည်။

ကုမ္ပဏီတန်အစိုးရနှင့် စေ့စပ်ဆွေးနွေးဖို့ ဥက္ကဋ္ဌမော် ချုန်ကင်းသို့ လေယာဉ်စီး၍ ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်းသည် တရုတ်ပြည်က ဂျပန်ကို အနိုင် တိုက်ပွဲပြီး သည့်နောက်ပိုင်း၌ တကမ္ဘာလုံး၏စိတ်ဝင်စားမှုကို ဆွဲဆောင်သော ကြီးမားသည့်ဖြစ်ရပ်တခု ဖြစ်ခဲ့သည်။ ဂျပန်လက်နက်ချပြီးသည့် နောက်ပိုင်း၌ ချန်ကေရှိတ်သည် ပြည်တွင်းစစ်ကို ပြန်တိုက်ဖို့ တာရှုကာကြံစည်ပြင်ဆင်လာခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပမှ ငြိမ်းချမ်းရေးနှင့်ဒီမိုကရေစီရေးကို တောင်းဆိုနေကြသည့် ကြီးမားသော နိုင်ငံရေး ဖိအား ကြောင့်လည်းကောင်း၊ တချိန်တည်းတွင် နောက်တန်း၌ ရှိနေသေးသည့် သူ့စစ်တပ်များကို ရှေ့တန်းသို့ ပြောင်းရွှေ့ရန် အချိန်ယူဖို့အတွက်လည်းကောင်း၊ အမေရိကန်၏အကူအညီနှင့် ချန်ကေရှိတ်က အတု အယောင်ငြိမ်းချမ်းရေး လှည့်ကွက်တခု လုပ်လိုက် သည်။ သူသည် ဥက္ကဋ္ဌမော်ထံ ကြေးနန်း၃-စောင် ဆက်တိုက်ပို့ပြီး ငြိမ်းချမ်းရေးအတွက် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ ချုန်ကင်းသို့ လာရောက်ပါရန် ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို ဖိတ်သည်။ ချုန်ကင်းမြို့တော်မှာ ထိုစဉ်အချိန်က ဖောက်ပြန် ရေးခြိမ်းခြောက်မှု လွှမ်းမိုးပြင်းထန်ဆဲ အချိန်ကာလ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ရဲဘော်များက ဥက္ကဋ္ဌမော်အပေါ် ချစ်ခင်ကြည်ညိုစိတ်ဖြင့် သူ့လုံခြုံရေးအတွက် စိုးရိမ် ပူပန်နေကြသည်။ တော်လှန်ရေး အခြေခံဒေသ တချို့ ကဆိုလျှင် ဥက္ကဋ္ဌမော် မသွားဖို့ ကြေးနန်းရိုက်ပြီး အကြံပေးလာကြသည်။ သို့ရာတွင် ဥက္ကဋ္ဌမော်က တခုလုံးဆိုင်ရာ အကျိုး

စီးပွားများကို အသေအချာ တွက်ချက်သည်။ သည့် နောက် အပိုင်းအနိုင် ဆုံးဖြတ် ချက်ချကာ လေယာဉ် စီးပြီး ချန်ကင်းသို့ ထွက်လာ ခဲ့သည်။ ဤဆုံးဖြတ်ချက် ကို ပြည်တွင်းပြည်ပရှိ တိုးတက်သည့်အမြင်ရှိသူ အသိုင်းအဝိုင်းက မြင့်မားစွာ အလေးထားပြီး ချီးကျူးဂုဏ်ပြုခဲ့ကြသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဤဆုံးဖြတ်ချက်သည် ငြိမ်းချမ်းရေးကို လိုလားပြီး စစ်ကို ဆန့်ကျင်ကြသော တပြည်လုံးမှ ပြည်သူ လူထုကြီး၏ ဆန္ဒကို တရုတ်ပြည် ကွန်မြူနစ် ပါတီမှ မှန်ကန်စွာ ကိုယ်စားပြုကြောင်း အခိုင်အမာ ပြသလိုက်သော ကြောင့်ပင် ဖြစ်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌမော် မြို့တော်ရောက်ပြီး နောက်တနေ့မှပင် ချန်ကေရှိတ်ရုံးစိုက်ရာ ‘လင်းယွမ်’၌ စေ့စပ် ဆွေးနွေးပွဲကို စတင်လိုက်သည်။ သို့ရာတွင် ချန်ကေရှိတ်သည် ပြင်ဆင်မှုများ လုံးဝလုပ်မထား။ စေ့စပ် ဆွေးနွေးပွဲ လုပ်ဖို့ လိုအပ်သည်ဆိုသော အခြေ အနေကို ငြင်းပယ်ရန် ကြိုးစားသည့်အနေဖြင့် ပြည် တွင်း စစ်အခြေအနေ မရှိပါဟု ပြောဆိုကြေညာ သည်အထိ တောင် သူလုပ်ခဲ့သည်။ သူ၏အခြေ အမြစ် မရှိသော ကျိုးကြောင်းပြချက်ကို ဥက္ကဋ္ဌမော်က သမိုင်း ဆိုင်ရာ အချက် အများအပြား တင်ပြပြီး ချေဖျက် ခဲ့သည်။ ပြည်တွင်းစစ်အခြေအနေ မရှိပါဟု ဆိုသော စကားသည် လှည့်ဖျားချက်တခုသာ ဖြစ်ကြောင်းကို ကူမင်တန် ကိုယ်စားလှယ်တို့အား ထောက်ပြလိုက် သည်။ စေ့စပ် ဆွေးနွေးပွဲ၏ ကနဦးကာလ ကတည်း ကပင် ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် အမှတ်(၈) တပ်မတော် ရုံးခန်းအတွင်း၌ ရဲဘော်များအား-ကျနော်တို့အနေဖြင့် စေ့စပ် ဆွေးနွေးပွဲအပေါ် လွဲမှားသောအမြင် ဘယ်တခု ကိုမျှ မွေးမြူမထားသင့်ကြောင်း၊ ကူမင်တန်အစိုးရထံမှ ဘယ်လို စိတ်ရင်းစေတနာကောင်းမျိုးကိုမျှ မျှော်လင့် မထား သင့်ကြောင်း- ပြောပြခဲ့သည်။ ကျနော်တို့ အနေဖြင့် သူတို့ကို ဓား ဓားချင်း-လှံ လှံချင်း တိုက်ရန် ပြင်ဆင် ထားရမည်။ အနာဂတ်သည် မုချတောက် ပလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင် လမ်းခရီးမှာကား အကွေ့ အကောက်တို့ ရှိနေ

ပေလိမ့်မည်ဟု သူက ဖြည့်စွက် ပြောကြားခဲ့သည်။

ချန်ကင်းမှာ နေစဉ်နေ့ရက်များအတွင်း ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ရွေးရိုးစွဲလူကြီးများအပါအဝင် ကူမင်တန်အစိုးရ ခေါင်းဆောင်အသီးသီးနှင့်လဲ သီးသန့် တွေ့ဆုံခဲ့၏။ “ကူမင်တန်ပါတီဟာ နိုင်ငံရေး အရ ကွဲပြားနေတယ်။ ကျနော်တို့အနေနဲ့ ဒီကိစ္စကို အခိုင်အမာ ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာမှုလုပ်ကြရမယ်”ဟု ဥက္ကဋ္ဌ မော်က ပြန်လည်ပြောပြသည်။ “ကူမင်တန်ပါတီဝင် တွေဟာ လက်ဝဲ၊ လက်ယာနဲ့ အလယ်အလတ် အင်အားစု တွေအဖြစ် အုပ်စုတူနေကြတယ်။ သူတို့ဟာ ကျောက်သား ကျောက်စိုင်လို ညီညွတ်နေကြတာ မဟုတ်ဘူး”ဟု ဆိုသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်သည်ကူမင် တန်လက်ဝဲသမားများ ထံသာ သွားရောက် လည် ပတ် ခဲ့သည်မဟုတ်။ ဖုန်ယုရှန်ကဲ့သို့သောသူများထံလဲ သွားရောက် လည် ပတ်သည်။ ဖုန်ယုရှန်သည် ဆွန်ယက်ဆင်၏ ‘တရား ၃-ပါး’ကို လက်ခံသော်လည်း ကူမင်တန်ကို လက်ယာ ယိမ်းစေလိုသူ ဖြစ်၏။ ဥက္ကဋ္ဌ မော်သည် ချင်လီဖုနှင့် တိုက်ကျီတောက် ကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးများထံလည်း အလည်အပတ်သွားသည်။ အစက ဤကိစ္စသည် ကျနော်တို့အတွက် အံ့ဩစရာ ဖြစ်နေခဲ့ သည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် ဤကွန် မြူနစ်ဆန့်ကျင် ရေး ပါရဂူများသည် ကျနော်တို့၏ ရန်သူများ ဖြစ်သည်ဟု ကျနော်တို့ မှတ်ယူ ထားခဲ့ ကြလို့ပါ။ သူတို့ဆီ သွားလည်တော့ ဘာအကျိုး ရှိမှာလဲ။ ဥက္ကဋ္ဌမော်က “ဒါအမှန်ပဲ။ ဒီလူတွေဟာ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး သမားတွေပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီတကြိမ် ကျနော် ချန်ကင်းကို ရောက်လာခဲ့တာဟာ ကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေးထိပ်သီး ချန်ကေရှိတ်နဲ့ စေ့စပ်ဆွေးနွေး ဖို့အတွက် မဟုတ်လား။ ဒီကနေ့မှာ ကူမင်တန် လက် ယာ သမားတွေလက်ထဲ မှာ အာဏာရှိနေတယ်။ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းချင်တယ် ဆိုရင် ကျနော်တို့ဟာ ကူမင်တန်လက်ဝဲသမားတွေရဲ့ ထောက်ခံကူညီမှု ရ အောင် လုပ်နေရုံနဲ့တော့ ဘာမှ အရာထင်မှာ မဟုတ်ဘူး။ လက်ဝဲသမားတွေဟာ ကျနော်တို့နဲ့ ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ချင်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့

သူတို့မှာ အာဏာ မရှိဘူး။ ပြဿနာကို အဖြေရှာဖို့ဆိုရင် ကျနော်တို့ဟာ လက်ယာသမား တွေနဲ့ ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်တာလဲ ရှိရမယ်။ သူတို့နဲ့ ဆက်သွယ်ရနိုင်တဲ့ ဘယ်လို အခွင့် အရေးမျိုးကိုမှ ကျနော်တို့ လက်မလွှတ်သင့်ဘူး” ဟု ရှင်းပြခဲ့သည်။

တနေ့တွင် ချင်လီဖုတ် ဥက္ကဋ္ဌမော် သွားလည်ရာတွင် ကျနော် ပါသွားခဲ့သည်။ ဒီလိုလူမျိုးနဲ့ ဘာကိစ္စများ ဆွေးနွေးလို့ ရမှာလဲ ဟု ကျနော်တွေးနေမိခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် မဟာတော်လှန်ရေးကြီးမတိုင်မီက ကူမင်တန်နှင့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ လက်တွဲပူးပေါင်းခဲ့သည့် အချိန်ကာလအကြောင်း ချင်လီဖုတ် ပြန်လည်ပြောကြားနေသည်။ သည့်နောက် ကူမင်တန်က တော်လှန်ရေးအပေါ် သစ္စာဖောက်သွားခဲ့ပြီး ဤကိစ္စသည် ကွန်မြူနစ်များအား ဖိနှိပ်ဆန့်ကျင်သည့် မှားယွင်းသောပေါ်လစီအဖြစ် ပြောင်းလဲရောက်ရှိသွားခဲ့ကြောင်း စကားဆွဲခေါ်သွားပြီး ဝေဖန်လိုက်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်က “ဆယ်နှစ်ကြာ ပြည်တွင်းစစ်ဟာ ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ဖယ်ရှား ရှင်းလင်းပစ်နိုင်တာ မဟုတ်ဘဲ သူ့ကို ပိုမိုကြီးထွားဖို့သာ ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ ကူမင်တန်က ကွန်မြူနစ်ပါတီကို အမြစ်ပြုတ်ဖို့ လုပ်တဲ့အခါမှာ ဒါဟာ ဂျပန်ကျူးကျော်မှု ကိုသာ ဖြစ်စေခဲ့တယ်။ တိုင်းပြည်ဟာ တိုင်းတပါး လက်အောက်ခံ ဖြစ်လုနီးနီး အခြေစိုက်သွားရတယ်။ ပြည်သူလူထု အကျိုးအတွက်ဆိုရင် ဒါဟာ အလေး ထားစဉ်းစားရမယ့် သင်ခန်းစာတရပ် မဟုတ်လား” ဟု ပြောပြလိုက်သည်။ တောင်တန်းများပေါ်၌ ပြောက် ကျားစစ်ပွဲကို ကျနော်တို့ ဘာကြောင့် ဆင်နွှဲကြရသည် ဆိုသည့် အကြောင်း ပြောပြရာ၌ ဥက္ကဋ္ဌမော်က ဤသည်မှာ ကူမင်တန်၏ဖိနှိပ်သတ်ဖြတ်မှုကြောင့် ပေါ်ပေါက်ခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုက်သည်။ မျောက်မင်းစုဂူခန်းအား ကောင်းကင်ဘုံ၏နန်းတော်ကို ဖြောင်းဆန်အောင် အလုပ်ခိုင်းလိုက်သကဲ့သို့ ကျနော်တို့ကိုလဲ တော်လှန်ပုန်ကန်အောင် အလုပ်ခိုင်း လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုက်သည်။ ကျောက်စိမ်း ကေရာဇ်မင်းမြတ်က မြင်းထိန်းရာထူးပေးသည်ကို မကျေ

နပ်သဖြင့် စုဂူခန်းသည် သူသည်လဲ ကောင်းကင်ဘုံနှင့် အဆင့်တူ မဟာကဝိတဆူ ဖြစ်ကြောင်း သူ့အစွမ်းကို ပြသလိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်၏။ “ဒါပေမဲ့ ခင်ဗျားတို့က ဒီလောက်သေးငယ်တဲ့ ဘွဲ့နာမ တခုလောက်ကိုတောင် ပေးဖို့ ငြင်းဆိုခဲ့တဲ့အတွက် ကျနော်တို့ အနေနဲ့ ပြောက်ကျားစစ်ပွဲ တိုက်ဖို့ လိုလာခဲ့ရတယ်”-ဟု ဥက္ကဋ္ဌမော်က ပြောပြသည်။ ဤနည်းဖြင့် ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ကူမင်တန်၏ ပေါ်လစီများကို ကျွမ်းကျင်ပါးနပ်စွာ ဝေဖန်ခဲ့သည်။ ဤပေါ်လစီများသည် နိုင်ငံတော်နှင့် ပြည်သူများ အတွက် ဘေးဒုက္ခနှင့် ကြမ္မာဆိုးများသာ ဖြစ်စေခဲ့သည်ဟု ဆိုလိုက်၏။ တဆက်တည်းပင် ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ပြည်တွင်းအခြေအနေနှင့် ပတ်သက်သော ကျနော်တို့ပါတီ၏တင်ပြအဆိုပြုချက်များကို မိတ်ဆက်ပြသည်။ ပြည်သူလူထုကြီးက ဘာကိုလိုလားကြောင်း၊ ဘာကို ဆန့်ကျင်ကန့်ကွက်ကြောင်း နှင့် ဘေးဒုက္ခ ဖြစ်စေမည့် လမ်းကြောင်း အတိုင်း ဆက်မလျှောက် စေလိုသည့်အကြောင်း ပြောပြပြီး ကူမင်တန်ပါတီအား သတိပေးလိုက်ပြန်သည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်၏ပွင့်လင်းသော၊ ထက်မြက်သွက်လက်သော၊ ဇဝနဉာဏ်ရှင်သော အမြင်အယူ အဆများကြောင့် ချင်လီဖုတ် အနည်းငယ် စိတ်မသက်မသာ ခံစားသွားရသည်မှအပ ဣန္ဒြေပျက်လောက်သည့်အထိကား ဘေးကျပ်နံကျပ် ဖြစ်မ သွားစေခဲ့ပေ။ ငြိမ်းချမ်းရေး စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲအတွက် သူ့အနေဖြင့် အတတ်နိုင်ဆုံး ကြိုးစားသွားပါမည်ဟု ချင်လီဖုတ် ကတိပြုရသည့်အခြေအနေ ရောက်သွားသည်။

နောက်တခါတွင်လဲ ‘ယူယုယင်’ထံ ဥက္ကဋ္ဌမော် အလည်သွားရာ၌ ကျနော် ပါသွားခဲ့ပြန်သည်။ တံခါးစောင့်က ချန်ကေဂျိတ် သည် ဤအိမ်တွင် ဧည့်သည်အဖြစ် ရောက်ရှိနေကြောင်း ပြောပြသည့်အခါ ဥက္ကဋ္ဌမော်က အိမ်ပိုင်းတပိုင်းတည်းတွင်နေသူ ‘တိုက်ကျီတောက်’နှင့် တွေ့ဆုံဖို့ ခွင့်တောင်းလိုက်၏။ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်မှာ ချန်ကေဂျိတ်၏သစ္စာရှိနောက်လိုက် တပည့်တယောက်ဖြစ်ပြီး၊ ချန်ကေဂျိတ် အားကိုးအားထား ပြုနေရသော အကြံပေးပုဂ္ဂိုလ်လဲ ဖြစ်သည်။

သူက သူ့ထံ ဥက္ကဋ္ဌမော် လာရောက်လည်ပတ်လိမ့် မည်ဟု ဘယ်တုန်းက မျှော်လင့်မထားခဲ့။ ရက်လွန်း၍ မျက်နှာထားစရာနေရာမရှိသောသူတဦး၏ စံစားချက် မျိုးကဲ့သို့ တိုက်ကျီတောက်မှာလဲ အမူအရာမှာ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး ပုံပျက်ပန်းပျက် ဖြစ်နေခဲ့လေသည်။ ဤ အချိန်အချိန်အတန်မှာပင် ဥက္ကဋ္ဌမော်၏ ကြီးမား ကျယ်ပြန့်သော စိတ်သဘောထားနှင့် နည်းသိမ်မွေ့ပြီး ပျော့ပျောင်းသော တိုက်ပွဲအနုပညာကို ကျနော် အလွန် တအံ့တဩ ဖြစ်သွားမိသည်။ ‘တိုက်’၏အိမ်မှ ပြန် အလာတွင် လမ်း၌ ချန်ကေရိုတ်နှင့် ဆုံမိကြရာတွင် ဘယ်က ပြန်လာတာလဲဟု ချန်ကေရိုတ်က မေးသည်။ ‘တိုက်ကျီတောက်’အိမ်က ပြန်လာတာဟု ဥက္ကဋ္ဌ မော်က ပြန်ဖြေလိုက်သည့်အခါတွင် ချန်ကေရိုတ်မှာ အရှိက်အထိုးခံလိုက်ရသူလို ဖြစ်သွားပြီး မှင်တက်မိ နေလေသည်။ သည့်နောက်မှ ဟန်ဆောင် ပြုံးလိုက်ပြီး “ကောင်းတယ်၊ ကောင်းတယ်” ဟု ဆိုသည်။ ချန်ကင်း မှာ နေထိုင်စဉ်အတွင်း ဥက္ကဋ္ဌမော်၏ နေထိုင် ဆောင် ရွက်မှုတို့သည် တော်လှန်ရေးမှုနှင့် နည်းပရိယာယ်ကို ဘယ်နည်းဘယ်ပုံ ပေါင်းစပ်ကျင့်သုံးရသည့်အကြောင်း ကျနော်တို့အား စံနာပြသပေးနေသလို ဖြစ်နေခဲ့ လေသည်။

ချန်ကင်းမှာ နေထိုင်စဉ်ကာလအတွင်း ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ချီအင်လင်းနှင့်အတူတကွ နယ်ပယ်အသီးသီးမှ ပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ကျယ်ပြန့်သော အဆက်အသွယ်များ ပြုခဲ့သည်။ ထိုသူများထဲတွင် ‘ကျန်းလန်’ ‘ရှင်ကျန်းရဲ’နှင့် ‘ဌမ်ယန်ဗေ’ကဲ့သို့သော ဒီမိုကရေစီပုဂ္ဂိုလ်များ၊ အမျိုးသမီးနှင့် လူငယ် ကိုယ်စား လှယ်များ ပါဝင်ကြသလို စက်ရုံများ၊ ကုန်သွယ်ရေး နှင့်ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဌာန များမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စာပေနှင့် အနုပညာ အဝန်းအဝိုင်းမှ ပုဂ္ဂိုလ်များလည်း ပါဝင်ကြသည်။ တော်လှန်ရေးတပ်ပေါင်းစုကို မြှင့်တင် ရင်းက ငြိမ်းချမ်းရေး၊ ဒီမိုကရေစီရေးနှင့် အမျိုးသား သွေးစည်းညီညွတ်ရေးတို့ကို ဖော်ဆောင်မည့် ကျနော် တို့ပါတီ၏ အခြေခံပေါ်လစီများကို ဥက္ကဋ္ဌမော်က

ရှင်းလင်းပြောပြသည်။ “ရှောက်မင်ကဲ့” (ဒီမို ကရေ စီတော်လှန်ရေးအဖွဲ့ချုပ်၏ နာမည် အတိုကောက်) မှ ခေါင်းဆောင်အစု တစုကို ဥက္ကဋ္ဌမော် လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့ သည့်အကြောင်းကို ကျနော် အထူး ပြန်လည် သတိ ရမိသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် စိတ်ဝတ်မြင့်မား တက်ကြွ စွာဖြင့် ကြွယ်ဝသော ကျမ်းကိုးကျမ်းကား အထောက် အထားများစွာကို သုံးစွဲကာ မျက်မှောက် နိုင်ငံရေး အနေအထား၊ ပြည်သူ့ဆန္ဒနှင့် ကင်းကွာ သွေဖီနေ သော ကုမင်တန်အုပ်စိုးသူများ၏ မတရားမှုများ အကြောင်းကို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းစွာ တင်ပြပြောဆို ခဲ့သည်။ ဆယ်နာရီအထိ ကြာသော သူ၏ အံ့ဩဖွယ် ဟောပြောချက်ထဲတွင် ပရိသတ်သည် စိတ်အာရုံ စူးစိုက် နစ်မျောနေခဲ့ကြလေသည်။

ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ တခုနှင့် တခုအကြား အားလပ်ချိန်ကို အသုံးပြုပြီး ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ချီအင်လင်းနှင့်အတူတကွ နိုင်ငံခြားမိတ်ဆွေများနှင့် ချစ်ကြည်ပေါင်းစည်းရေးအတွက် ထိထိရောက်ရောက် အလုပ် လုပ်ခဲ့သည်။ သူသည် အမေရိကန်မှ အောက် ခြေ လေတပ်အရာရှိငယ်များနှင့်တွေ့ဆုံခဲ့သလို စစ်ဆန့် ကျင်ရေးအမြင်ရှိသော တိုးတက်သည့် ဂျပန်စာရေး ဆရာများကိုလည်း လက်ခံတွေ့ဆုံခဲ့သည်။ ရုန်းရိုး၊ ကန်းစု၊ နင်ရှ နှင့် အခြားလွတ်မြောက်ဒေသတို့အား အကူအညီပေးခဲ့ကြသည့်အတွက် ကျေးဇူးတင် သော အားဖြင့် တိုင်းပြည်အသီးသီးမှ တရုတ်ပြည် ကူညီရေး အသင်းအဖွဲ့များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ချန် ကင်းရှိ နိုင်ငံခြားမိတ်ဆွေများတို့အား ထမင်းစားပွဲများ တည် ခင်းဧည့်ခံခဲ့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် မတူသည့် တိုင်းပြည် များမှ သံအရာရှိများ ကိုလည်း လက်ခံ တွေ့ဆုံပြီး ဆွေး နွေးပြောဆိုမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့၏။ အခြားတဖက်တွင်လဲ တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် လွတ်မြောက် ဒေသ တို့အကြောင်း သတင်းမှန်ကို ကုမင်တန်အစိုးရက ဖုံးဖိပိတ်ဆို့ထားမှုကို ချိုးဖောက်ပြီး ပြည်သူ့အတွက် ပိုမိုအခွင့်သာစေမည့် နိုင်ငံရေး အနေအထားဖြစ် ပေါ်အောင် အရှိန်အဟုန်မြင့်စေ ရေးကိုလဲ ဆောင်ရွက်

ပေးခဲ့သည်။ ထိုမျှမက ပြည်တွင်း ပြည်ပရှိ အဝန်း အဝိုင်းအသီးသီးမှ လူထုခေါင်း ဆောင်များ၏ အတွေး အခေါ် နှင့် ရည်ရွယ်ချက် အမြင်များကို အမှန်အတိုင်း ရရှိအောင် စူးစမ်း လေ့လာမှု ပြုခဲ့၏။ ယင်းအနီးသို့ ပြန်လည်ရောက်ရှိပြီးနောက် ကေဒါများ အစည်း အဝေး၌ သူက အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းရာတွင် “ကျနော် ချုန်ကင်းမှာ ရှိနေတုန်းမှာ ကျယ်ပြန့်ကြီးမားတဲ့ ပြည်သူလူထုကြီးက ကျနော်တို့ကို တက်တက်ကြွကြွ ထောက်ခံကြတယ်လို့ ကျနော် နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း ခံစားမိခဲ့တယ်။ သူတို့ဟာ ကူမင်တန် အစိုးရကို မကျေမနပ် ဖြစ်နေကြပြီး သူတို့ရဲ့ မျှော်လင့် ချက်တွေကို ကျနော်တို့အပေါ် ပုံထားကြတယ်” ဟု ရှင်းပြခဲ့သည်။ “တိုင်းပြည်အသီးသီးက ကျယ်ပြန့်တဲ့ ပြည်သူတွေဟာ တရုတ်ပြည်က ဖောက်ပြန်တဲ့ အင်အားစုတွေကို မကြိုက်ကြဘူး။ တရုတ်ပြည်က ပြည်သူ့အင်အား စုတွေနဲ့ ပတ်သက်ရင်တော့ သူတို့က စာနာမှုရှိ ကြတယ်။ ပြည်တွင်းမှာရော ကမ္ဘာပေါ်မှာပါ ကျနော်တို့ မှာ မိတ်ဆွေတွေ အများကြီး ရှိနေတယ်။ ကျနော်တို့ ဟာ အထီးကျန်မဟုတ်ဘူး” ဟူ၍လဲ သူက ဆက်လက် ပြောဆိုခဲ့သည်။

ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ချုန်ကင်းတွင်ရှိစဉ် တဖက် က ဆွေးနွေးပွဲနှင့် လုပ်ငန်းကိစ္စများကို ဆောင် ရွက်ရင်း အခြားတဖက်မှ လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း လုပ်ဆောင်ခဲ့ သေးသည်ဖြစ်ရာ အလွန်အလုပ်များ သည်။ ‘ကမ်း ပါးနီ’ ရွာကလေးရှိ သေးငယ်လှသော အပေါ်ထပ် အခန်းငယ်လေးတခုတွင် ညစဉ်ညတိုင်း သန်းခေါင် သန်းလွဲအထိ ဥက္ကဋ္ဌမော် အပင်ပန်းခံ အလုပ် ကြိုးစား လုပ်နေပုံကို ယခုတိုင် ကျနော်မြင်ယောင် နေ မိပါသေး သည်။ တချို့အချိန်များတွင် သူသည် ဒု-ဥက္ကဋ္ဌ ချိုအင်လိုင်းနှင့် ပြဿများကို ဆွေးနွေးနေတတ်သည်။ သို့မဟုတ် ကြေညာချက်မူကြမ်းများကို ရေးနေတတ်ပြီး တခါတလေတွင်မူ တိုင်းပြည်၏အနာဂတ်ရေးကို နက်နက်ရှိုင်းရှိုင်း စဉ်းစားရင်း အခန်းထဲတွင် ခေါက်တုံ့ ခေါက်ပြန် လမ်းလျှောက်နေတတ်သည်။ သူ၏ ကျန်း မာရေးအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်သဖြင့် သူ ဒါထက်ပိုပြီး

အနားယူသင့်သည်ဟု ကျနော်တို့က ထင်သည်။ တခါ က သူ အိပ်ပျော်နေသည်ကို တွေ့ရ၍ အစီရင်ခံစာရာ များကို မတင်ပြသေးဘဲ နေလိုက်မိသည်။ ဤကိစ္စနှင့် ပတ်သက်၍ သူက ကျနော်ကို ဝေဖန်သည်။ “တို့များ ဒီကို လာကြတာ စေ့စပ်ဆွေးနွေးဖို့အတွက်ပဲ။ မျက် မှောက်အခြေအနေတွေကို အချိန်မီဆုံးဖြတ်ဖို့ ဂရုစိုက် နေရတယ်။ နောင်ဆိုရင်တော့ ကျနော် ဒီလို အိပ်ပျော် နေတာ တွေ့ရင်လဲ နှိုးပါ” ဟု ပြောသည်။ နောက်ပိုင်း တွင် အမေရိကန်စစ်ဘက် ဆိုင်ရာပုဂ္ဂိုလ် တဦးထံမှ- ခွန်မင်းတွင် အခြေစိုက်ထားသော ကူမင်တန်တပ်များ သည် ‘လောင်းယွင်’ (ယူနန် ပြည် နယ်၏ဘုရင်ခံ) ၏တပ်များနှင့် တိုက်ပွဲ ဖြစ်ပွားခဲ့သည်-ဟူသော သတင်းကို ကျနော်တို့ ရရှိခဲ့၏။ ကျနော်သည် အခြေ အလွှား ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို သွားနှိုးကာ သတင်းကို ပြောပြလိုက်သည်။ သည်ကိစ္စကို သူက အလေးအနက် ထားသည်။ “သူတို့ကို လောင်းယွင်က ဆက်လက် ဆန့်ကျင်နိုင်မယ်ဆိုရင် ကောင်းမှာပဲ” ဟု ပြောသည်။ ဆက်လက်ဖြစ်ပေါ်လာမည့်ကိစ္စတွေကို မျက်ခြည် မပြတ်စောင့်ကြည့်နေဖို့နှင့် ပေါ်ပေါက်လာမည့် မည် သည့်ပြဿနာမျိုးကိုမဆို သူ့ကို ဆက်လက် သတင်းပို့ ရန် သူက ကျနော်တို့ကို တောင်းဆိုပါသည်။

သူ့ထံသို့ မိတ်ဆွေဟောင်းအများအပြား လာလည်ကြသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပေးစာ အမြောက် အမြား သူ့ထံလာသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်မှာ အလွန် အလုပ် များသဖြင့် ရောက်လာသည့်စာတိုင်းကို သူ ဖတ်နေဖို့ လိုမှာ မဟုတ်ပါ-ဟု တချို့လူတွေက အကြံဉာဏ်ပေး လာကြသည်။ ထို့ကြောင့် စာအများအပြား သူ့ထံ သွားပို့ရင်းက တချို့စာတွေကို ကျနော်ကပဲ တာဝန်ယူ ဖတ်ရှုဆောင်ရွက်ပေးလိုရ မလား ဟု သူ့အား မေး ကြည့် မိသည်။ “အဲသလို မဖြစ်ဘူးလေ။ ဒီစာတွေကို ပုဂ္ဂိုလ်ရေးပေးစာတွေလို့ သဘောမထားရဘူး။ ဒါဟာ နောက်ပိုင်းက ပြည်သူတွေရဲ့အသံတွေပဲ” ဟူ၍ သူက ပြန်ဖြေသည်။ သူ ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း ရောက်ရှိ လာသည့် စာမှန်သမျှ သူ့ထံ ပို့ပေးရသည်။ တချို့ စာ များကို သူ့ကိုယ်တိုင် စာပြန်သည်။ တချို့စာ

တွေကိုတော့ ဘယ်လို ပြန်ကြားဆောင်ရွက်လိုက်ပါဟု ကျနော့်အား ခိုင်းတတ်သည်။

ဥက္ကဋ္ဌသည် လူထုနှင့် ပတ်သက်သော မည်သည့်အခွင့်အလမ်းကိုမျှ လက်လွှတ်မခံတတ်။ ထိုအချိန်ထိုအခါက ချွန်ကင်းမြို့တွင် ကူမင်တန် အထူးစုံထောက်တွေ ခြေရာချင်းထပ်အောင် လှုပ်ရှားနေခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် တော်လှန်ရေးသမားအားလုံးကပင် သူ၏လိုခြံရေးအတွက် စိုးရိမ်ပူပန်မိကြသည်။ အထူးသဖြင့် ဒု-ဥက္ကဋ္ဌချိုအင်လိုင်းသည် သူနှင့် အနီးကပ်လိုက်ပါနေတတ်သည်။ သို့ရာတွင် ဥက္ကဋ္ဌသည် အလွန်ထူးခြားသော တည်ငြိမ်အေးဆေးမှုဖြင့် ပြုမူလှုပ်ရှားတတ်ပြီး မကြာခဏဆိုသလို လူထုကြားထဲတွင် သူ့ကို တွေ့ရတတ်သည်။ စက်တင်ဘာလ ၂-ရက်နေ့ တွင် ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် တရုတ်-ဆိုဗီယက် ယဉ်ကျေးမှု အသင်းမှ တည်ခင်းဧည့်ခံသော ထမင်းစားပွဲသို့ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌချိုအင်လိုင်းနှင့်အတူ တက်ရောက်ခဲ့၏။ ဧည့်ခံခန်းမဆောင်ကြီးထဲသို့ ဥက္ကဋ္ဌမော် ဝင်သွားလိုက်သည်ဆိုသည်နှင့် ထမင်းစားပွဲ တက်ရောက် လာကြသူအားလုံးသည် ဥက္ကဋ္ဌမော်အနီးသို့ ရောက်ရှိဝိုင်းအုံနေကြတော့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်၏ မိတ်ဟောင်းဆွေဟောင်းအများအပြားသည် သူတို့မျက်လုံး အိမ်တွင် မျက်ရည်များ စိမ့်အိုင်ဝေလည်နေလျက် သူ့လက်ကို ဆွဲကိုင်ကာ “အခု ခင်ဗျား ရောက်လာပြီနော်။ ခင်ဗျား ဒီလိုရောက်လာတာဟာ တရုတ်ပြည်အတွက် မျှော်လင့်ချက် ရောင်ခြည်သန်း လာတာပါပဲ”ဟု ဆိုကြသည်။ ထမင်းစားပွဲသို့ ဥက္ကဋ္ဌမော် တက်ရောက်လာကြောင်းသတင်းသည် ချက်ချင်း ပြန့်သွားသည်။ မရေမတွက်နိုင်သော အလုပ်သမားများ၊ မြို့နေလူထုများနှင့် ကျောင်းသားများသည် ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို မြင်တွေ့ရန် စိတ်အားထက်သန်စွာနှင့် လမ်းများပေါ် လှိုင်းလုံးကြီးတွေလှိုင်းဆင်းလာသလို အပြေးအလွှားရောက်ရှိလာကြသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်က အပြင်သို့ထွက်လာပြီး လူထုကြီးကို လက်ငှေ့ရမ်းနှုတ်ဆက်လိုက်သောအခါ လမ်း၏ တဖက်တချက်စီ

တွင် ရှိနေကြသောလူထုကြီးထဲမှ ဩဘာသံများ ဝေါခနဲ တခဲနက်ပေါ်ထွက်လာသည်။ လူထု၏စိတ်ဓာတ်မှာ လွန်စွာတက်ကြွပြီး သက်ဝင်လှုပ်ရှားနေလေသည်။

ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် သူ့မိတ်ဟောင်း ဆွေဟောင်းများကို အမြဲ သတိတရ ရှိနေတတ်၏။ ချွန်ကင်းမှာ ရောက်ရှိနေခိုက် သူသည် သူ၏လုပ်ဖော် ကိုင်ဖက်ဟောင်းများ ဖြစ်ကြသော ‘ရှင်မင်ရွှေဟွေ’ (ဘဝသစ်ပြည်သူ့လေ့လာရေးအသင်း) မှ အသင်းဝင်များ၏ အမည် စာရင်းတခု ကျနော့်အား ပေးပြီး သူတို့ အခုဘယ်လိုအခြေအနေ ရှိနေကြသလဲ-ဟု ကျနော့် အား အစုံစမ်းခိုင်းသည်။ ၎င်းတို့အနက် တဦးမှာ ယခုအခါ ပါမောက္ခဖြစ်ခဲ့ပြီးမှ အလုပ်မှ ထွက်လိုက် ရပြီးသည့် နောက် အိမ်မှာ အလုပ်မရှိ-အကိုင်မရှိနှင့် ဆင်းရဲချို့တဲ့နေရှာသည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် သူ့ထံ သွားလည်ရန်ဆုံးဖြတ်ပြီး ကျနော်တို့ လာလည် မည့်အကြောင်း သူ့အား ကြိုတင်ပြောပြထားဖို့ မှာသည်။ ခပ်နိမ့်နိမ့် ခပ်သေးသေး စွတ်စိုထိုင်းမှိုင်းသည့် အခန်းကလေးထဲသို့ ကျနော်တို့ ဝင်သွားပြီး ဥက္ကဋ္ဌမော် သူ့ထံ လာရောက်တွေ့ဆုံကြောင်း ပြောပြ လိုက်ရသည်။ သူသည် ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို မြင်လျှင်မြင်ချင်း သူ့ပါး ပေါ်သို့ မျက်ရည်များ တွေ့တွေ့ စီးကျကာ အချိန် အတန်ကြာ သည်အထိ ဘာစကားမျှ မဟနိုင်ဘဲ ဖြစ် သွားရှာသည်။ အခန်းသည် ဧည့်သည်များအတွက် သေးငယ်လွန်း မဲမှောင်လွန်းသည်ဖြစ်ရာ သူနှင့် ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ဝါးထိုင်ခုံဟောင်းကလေးတချို့ကို အပြင်သို့ယူပြီး အပြင်ဘက်ကွင်းပြင်၌ အတူထိုင်လိုက် ကြသည်။ ကျောင်းသားကလေးတွေလို သူတို့၏ အတွေ့ အကြုံများကို ပျော်ရွှင်စွာ ပြန်ပြောင်း ပြောဆိုနေကြသည်ဖြစ်ရာ သူတို့နှစ်ဦး၏ အူလိုက်သည်းလိုက် ရယ်မောသံများကို တချက်တချက် ကြားနေရသည်။

နောက်အချိန်တချိန်တွင်လဲ ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ဒု-ဥက္ကဋ္ဌချိုအင်လိုင်းနှင့်အတူတကွ ပင်မတက္ကသိုလ်ရှိ သူတို့ကျောင်းနေဘက် ဟောင်းတဦးထံ သွားလည်ခဲ့ကြသည်။ ကျောင်းတံခါးဝ၌ ကားရပ်လိုက်

သည်နှင့်တပြိုင်နက် ပါမောက္ခ အိမ်မှာရှိ-မရှိ သေချာ အောင်စုံစမ်းရန် ကျနော်က ကျောင်းဝင်းထဲ အရင်ဆုံး ဝင်ခဲ့သည်။ ဥက္ကဋ္ဌမော် သူ့ကို လာတွေ့ကြောင်း ပါမောက္ခ သိရှိသွားသည်နှင့် သူ့မှာ အလွန်ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားကာ ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို ကြိုဆိုရန် အပြေး အလွှားထွက်လာခဲ့သည်။ သိပ်မကြာလိုက်မီပင် ဥက္ကဋ္ဌမော် ရောက်ရှိလာသည့်သတင်းသည် တက္ကသိုလ်တွင် အကျယ်အပြန့် ပျံ့နှံ့သွားသည်။ ကျောင်းသားအမြောက်အမြား ရောက်ရှိလာကြကာ ပါမောက္ခ၏အိမ် အပြင်ဘက်တွင် ဝိုင်းရံစုရုံးနေကြပြီး အားလုံးက ဥက္ကဋ္ဌမော်ကို တွေ့မြင်နိုင်ဖို့ မျှော်လင့်စောင့်စားနေကြသည်။ ကင်းစောင့်ရဲဘော်တဦးက တက္ကသိုလ်၏နိုင်ငံရေးအခြေအနေမှာ လွန်စွာ ရှုပ်ထွေးကြောင်း ကျနော်ကို ပြောပြ၏။ ဥက္ကဋ္ဌမော်၏လုံခြုံရေးအတွက် ဤနေရာတွင် ကြာကြာမနေသည်က ပိုကောင်းလိမ့်မည်။ ဤသည်ကို ဒု-ဥက္ကဋ္ဌချိုအင် လိုင်းကလည်း သဘောတူသည်။ ဥက္ကဋ္ဌ မော် အိမ်ထဲမှ ပြန်ထွက်လာသောအခါတွင်မူကား ကျောင်းသားများ သည် သူ့အနီးရောက်ရှိနိုင်ဖို့ ရှေ့တွိုးလာနေကြသည်။ ဒု-ဥက္ကဋ္ဌချိုအင်လိုင်းက သူတို့ကို လမ်းဖယ်ပေးရန် လက်ငဲ့ရမ်းပြ၏။ ကျောင်းသားများက ဘေးသို့ရှုံ့ပေးလိုက်ပြီး လက်ခုပ်ဩဘာပေးကာ “မစ္စတာမော်ကို ကြိုဆိုပါတယ်။ ကျနော်တို့ကို မိန့်ခွန်းပြောပေးဖို့ မေတ္တာ ရပ်ခံပါတယ်”ဟု အော်ဟစ်ပြော ဆိုနေကြလေသည်။ နောက်ပိုင်း၌ ဤကိစ္စကို အကြိမ်ကြိမ် ထပ်မံရည်ညွှန်းကာ ဥက္ကဋ္ဌမော်က “ချန်ကေဂျိတ် အုပ်ချုပ်တဲ့ဒေသက နေရာတိုင်းဟာ အန္တရာယ်ချည်းပဲလို့ ခင်ဗျား ကျနော်ကို အမြဲ ပြောလေ့ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ လူထုကတော့ ကောင်းတယ်ဆိုတာ ကျနော် တွေ့ခဲ့ရတယ်။ လူထုနဲ့ ကျနော်နှစ်ကြိမ် ဆုံခဲ့ရတာ ခင်ဗျား အသိပဲ။ ဒါဟာ လူထုက ဘယ်အရာကို လိုလားတယ်၊ ဘယ်အရာကို ဆန့်ကျင်တယ်ဆိုတာ ပြသ လိုက်တာပဲ”ဟု ပြောပြသည်။

ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် ၄၃-ရက်နှင့် ၄၃-ည ချန်ကင်းတွင် နေခဲ့ရသည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ

၂၈-ရက်နေ့မှသည် အောက်တိုဘာလ ၁၁-ရက်နေ့အထိ ဖြစ်၏။ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲ ထိုင်နေသည့် အချိန်ဖြစ်စေ၊ ထိုင်မနေသည့် အချိန်တွင် ဖြစ်စေ၊ တော်လှန်ရေးအကျိုးစီးပွားဆိုင်အလုပ်ကို လုပ်ဖို့ဆိုလျှင် ဘယ်တော့မဆို အခွင့်အရေးတခုတလေကိုမျှ လက်လွှတ်မခံတတ်။ ပြင်းထန်လှသော နိုင်ငံရေး အခြေအနေကို ရင်ဆိုင်ရန်အတွက် သူ့တွင် သေသေချာချာ စဉ်းစားတွေးဆထားသော အကြံဉာဏ်နှင့် နည်းလမ်းများ ရှိနေတတ်ပြီး “စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေး” စေ့စပ်ဆွေးနွေးရေးနည်းလမ်းဖြင့် ရင်ဆိုင်သွားရေး” “ထိပ်တိုက်ရင်ဆိုင်တိုက်ပွဲကို ထိပ်တိုက် ရင်ဆိုင် တိုက်ပွဲ ဖြင့် ရင်ဆိုင်သွားရေး” ဟူသည့် တိုက်ပွဲနည်းနာကို အသုံးချတတ်ဖို့ ကျနော်တို့ပါတီကို ဦးဆောင်ခဲ့၏။ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် သူသည် လူထု၏အကျိုးစီးပွားကို ပြတ်ပြတ်သားသား ကာကွယ်ခဲ့သည်။ ကူမင်တန်၏ တိုက်ခိုက်မှုကို ကြံ့ခိုင်ပြတ်သားစွာ တုံ့ပြန်တိုက် ခိုက်ခဲ့သည်။ စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် ချန်ကေဂျိတ်က စစ်ရေး အမိန့်နှင့် နိုင်ငံရေးအမိန့်ကို တခုတည်းသော ညွှန်ကြားမှုအဖြစ် စုစည်းရန် အဆိုပြုခဲ့သည်။ ပြည်သူ့ တပ်မတော်အင်အားနှင့် လွတ်မြောက်ဒေသမှ ပြည်သူ့ ဒီမိုကရေစီအာဏာတို့ကို ဖယ်ရှားပစ်ရေး အတွက် ကောက်ကျစ်လှည့်ဖျားသော ပရိယာယ် ထောင်ချောက်တခုကို အသုံးပြုရန် ကြိုးစားကြည့်ခြင်း ဖြစ်၏။ သတင်းဆက်သွယ်ပြန်ကြားရေးဌာနမှ ပုဂ္ဂိုလ်များ ကလည်း ကျနော်တို့အနေဖြင့် “မီးဖိုချောင် တခုကို အိုးခွဲပြီး မတည်ထောင်သင့်ကြောင်း” တောင်းဆိုကြသည်။ ချန်ကေဂျိတ်၏ကောက်ကျစ်သည့် အကြံအစည်ကို ဥက္ကဋ္ဌမော်က တုံ့ပြန်ပြီး “မီးဖိုချောင် တခုကို အိုးခွဲပြီး မတည်ထောင်သင့်ဘူး ဆိုတာ ကျနော် သဘောတူပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့ ထမင်းမဝတ်အောင် ထောက်ပံ့ပေးဖို့တော့ ချန်ကေဂျိတ်က အာမခံပြီး တာဝန်ယူနိုင်ရမယ်။ ဒီလို တာဝန် မယူနိုင်ဘူးဆိုရင်တော့ မီးဖိုချောင်တခုကို အိုးခွဲပြီး မတည်ဆောက်ပဲနဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ကျနော်တို့ ချက်ပြုတ်စားသောက်လို့ ရမလဲ”ဟု ရှင်းလင်းပြသည်။ “အရင်းခံအချက်ဟာ



ကျနော်တို့က မီးဖိုချောင်တခုကို ဒုတိယတန်း ဆောက်ချင်နေတာ မဟုတ်ဘူး။ ကုမ္ပဏီက သူတို့မီးဖိုချောင်ထဲမှာ ကျနော်တို့ ဝင်ရောက် ချက်ပြုတ်တာကို ခွင့်မပြုလက်မခံတဲ့ကိစ္စပဲ”ဟူ၍ သူက ထောက်ပြခဲ့သည်။

ချန်ကေရိုတ်သည် စေ့စပ်ဆွေးနွေးပွဲတွင် အရေးနိမ့်သည့်အခါ မိုက်ရှူးရဲ စစ်ရေးစွန့်စားမှုဘက်သို့ ကူးပြောင်းသွားခဲ့၏။ ရှန်းရှီးပြည်နယ် ရှန်းတန် လွတ်မြောက်ဒေသကို အတိုင်းအတာကြီးမားသည့် ထိုးစစ်အသစ်တရပ် ဆင်နွှဲရန် ရှန်းရှီးပြည်နယ်ဘုရင်ခံ ယန်ရှီရှန်းကို သူက ခိုင်းစေလိုက်၏။ ထိုဒေသရှိ တပ်မတော်နှင့် ပြည်သူတို့၏ စွမ်းရည်ထက်မြက်သော တုံ့ပြန်တိုက်ခိုက်မှုကြောင့် စုစုပေါင်း တပ်မကြီး တဆယ့်သုံးခု ပါဝင်သော ကုမ္ပဏီကျူးကျော်ရေး တပ်များသည် လုံးဝငြိမ်သုန်ချေမှုန်းသုတ်သင်ခြင်း ခံလိုက်ရသည်။ ထိုကဲ့သို့သော နိုင်ငံရေးလှည့်ကွက်နှင့် စစ်ရေးတိုက်ခိုက်မှုများ ရှုံးနိမ့်နေရသည့်အထဲတွင် ပြည်တွင်းပြည်ပ လူထုအဘော်ပိုင်းမှ ပြည်တွင်းစစ်ကို ဆန့်ကျင်သော ပြင်းထန်သည့် ဖိအားများ ထပ်ဆောင်းပေးလာကြ

သည့်အခါတွင် တရုတ်ပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ကုမ္ပဏီတန်အစိုးရတို့အကြားပြုလုပ်သော စေ့စပ် ဆွေးနွေးပွဲအတွင်း ပေါင်းချုပ်စုစည်းထားသည့် မူ သဘောထားများကို အောက်တိုဘာလ ၁၀-ရက်နေ့ တွင် ချန်ကေရိုတ်က လက်မှတ်ရေးထိုးခြင်း ပြုလာရတော့သည်။ (ဒဿမနစ်ကြိမ်-၁၀ ရက် ၁၀ လ-သဘောတူညီချက်) ဟု အမည်တွင်ခဲ့သည်။ ဤသဘောတူညီချက်ကို ထုတ်ပြန်ကြေညာ လိုက်ရခြင်းသည် ကျနော်တို့ပါတီကို နိုင်ငံရေးအရ လွတ်လပ်စွာ လှုပ်ရှားနိုင်အောင် အခွင့်သာမှုကို ဖြစ်စေလိုက်သည်။ ကုမ္ပဏီတန်ကိုမူ အလွန်အခွင့်မသာသည့် အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိသွားစေ လိုက်သည်။ ဤသည်မှာ တရုတ်ပြည်သူတို့၏တော်လှန်ရေးအတွက် အလွန်ကြီးမားသော အောင်မြင်မှုလက္ခဏာတရပ်ပင် ဖြစ်၏။

အောက်တိုဘာလ ၁၁-ရက်နေ့၌ ဥက္ကဋ္ဌမော်သည် လုပ်ငန်းတာဝန်ပြီးဆုံးသွားပြီဖြစ်သဖြင့် ချန်ကင်းမှ ယင်အန်းသို့ လေယာဉ်ပျံနှင့် ပြန်လည်ထွက်ခွာလာခဲ့လေသည်။ ။

ဤဆောင်းပါးကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ ပြန်ဆိုထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဆောင်းပါးကို ၁၉၇၆-ခုနှစ်က ရေးသားခဲ့သည်။ ဆောင်းပါးရှင်မှာ တရုတ်ပြည်နိုင်ငံခြားချစ်ကြည်ရေး အသင်းအဖွဲ့တွင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်တာဝန်ယူ ခဲ့ဖူးသည်။





ဘာသာပြန်သူ-ယဉ်လေးမောင်

အချိန်။ ။ တခုသော ညနေခင်း

နေရာ။ ။ တခုသော နေရာ

ဇာတ်ကောင်များ။ ။

အဖိုးအို။ ။ အသက်(၇၀) ခန့်။ ဆံပင် မုတ်ဆိတ်မွေးတို့ ဖြူနေ။ အနက်ရောင် ဝတ်ရုံရှည် အင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထား။

မိန်းကလေး။ ။ အသက်(၁၀) နှစ်ခန့်။ နီညိုရောင်ဆံပင်။ အနက်ရောင် မျက်လုံး။ အဖြူခံ ပေါ်တွင် အနက်ကွက်များပါ သောအင်္ကျီကို ဝတ်ဆင်ထား။

ခရီးသည်။ ။ အသက်(၃၀) နဲ့(၄၀) အကြား။ မောပန်းနွမ်းနယ်ပြီး စိတ်ရှုပ်ထွေးနေ သည့်ဟန်။ ဝေဝါးသည့် အကြည့်။ အနက်ရောင် နှုတ်ခမ်းမွေးနှင့် ရှုပ်ထွေးပွေလိမ်နေသော ဆံပင်များ ရှိသည်။ စုတ်ပြနေသော အနက်ရောင် အပေါ်ဝတ်အင်္ကျီနှင့် ဘောင်းဘီရှည်တို့ကို ဝတ်ဆင်ထား။ သူ၏ဖိနပ်စုတ်အတွင်းမှ ခြေထောက်များ အတိုင်းသားပေါ်နေ။ လက်တွင် အထုပ်တထုပ် ပွေပိုက်ထားပြီး သူ့အရပ်နီးပါး ခန့်ရှည် လျားသော ဝါးတုတ်တချောင်းကို တောင်စွေးသဖွယ်ထောက်ကာ အားပြုထား။

(အရှေ့ဘက်တွင် သစ်ပင်အနည်းငယ်နှင့် အိုးပျက်အိမ်ပျက်များ။ အနောက်ဘက်တွင်ကား တစပြင် အုတ်ဂူသင်္ချိုင်းဟောင်း တခု။ ၎င်းတို့၏အကြားတွင်မူကား ခပ်ရေးရေး လမ်းကလေးတလမ်း။ တံခါးဖွင့်ထားသော ရွှံ့တဲအိမ်ငယ်ကလေးတလုံး လမ်းဘက်ကို မျက်နှာမူလျက် ရှိနေ။ တံခါးပေါက်၏ဘေးတွင်မူ သစ်ခြောက်ငုတ်တို တတုံး။

မိန်းကလေးက သစ်ခြောက်ငုတ်တိုပေါ်တွင် ထိုင်နေရာမှ ထမည်ပြုနေသော အဖိုးအိုအား တွဲထူနေစေ။)

အဖိုးအို။ ။ ဟေ့...ကလေးရဲ့။ ဆက်မထူဘဲ ဘာလို့ရပ်သွားရတာလဲ။  
မိန်းကလေး။ ။ (အရှေ့ဘက်ဆီ လှမ်းကြည့်ရင်း) လူတယောက်လာနေတယ်။ ဟိုမှာ...။  
အဖိုးအို။ ။ ကိစ္စမရှိပါဘူးကွယ်။ ငါ့ကိုသာ အိမ်ထဲ တွဲပို့ပါ။ နေဝင်တော့မယ်။  
မိန်းကလေး။ ။ ကျမ...ကျမ ခဏလောက် ကြည့်လိုက်ချင်သေးတယ်။  
အဖိုးအို။ ။ ဘယ်လို ကလေးမလေးလဲ။ မင်းဟာ ကောင်းကင်နဲ့မြေကြီးကိုရော လေတိုက်တာကိုပါ  
နေ့တိုင်း မြင်တွေ့နေရရက်သားနဲ့။ ဒါကို အားမရသေးဘူးလား။ ဒါ့အပြင် ထိုက်ထိုက်တန်တန် ကြည့်စရာ  
ရှုစရာဆိုလို့ ဘာမှ မရှိပါဘူး။ ဒါနဲ့တောင် မင်းက ဘယ်သူလာနေတယ်ဆိုတာ ကြည့်လိုက်ချင်သေးတယ်။  
နေဝင်မိုးချုပ်အချိန်မှာ လာတတ်သူဆိုတာ မင်းကို ဘာ ကောင်းကျိုးမှ ပေးမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဒို့များ အိမ်ထဲ  
ဝင်ကြတာပဲ ကောင်းပါတယ်ကွယ်။  
မိန်းကလေး။ ။ ဒါပေမဲ့ သူက ရောက်ခါနီးနေပြီပဲ။ အို...သူတောင်းစားတယောက်ပါလား။  
အဖိုးအို။ ။ သူတောင်းစား-ဟုတ်လား။ ဟုတ်မယ် မထင်ပါဘူးကွယ်။  
(ခရီးသည်က အရှေ့ဘက် ချုံပုတ်များ အကြားမှ ထော့နင်း ထော့နင်းနှင့်ထွက်လာ။ တခဏမျှ  
တုံ့ဆိုင်းနေပြီးမှ အဖိုးအိုထံ တဖြည်းဖြည်းချင်း လျှောက်လှမ်းလာ။)  
ခရီးသည်။ ။ ကျန်းခွံသာလို့ မာပါစခင်ဗျား။  
အဖိုးအို။ ။ အိမ်း။ နေကောင်းထိုင်သာ ရှိပါရဲ့ကွယ်။  
ခရီးသည်။ ။ အရဲစွန့်ပြီး ရေတခွက်လောက် တောင်းခံပါရစေခင်ဗျာ။ ကျွန်တော် လမ်းလျှောက်  
လာခဲ့ရတာ အာတွေခြောက်ပြီး မီးတောက်မတတ်ပါပဲ။ လမ်းမှာ ရေကန်တကန် ရေတွင်းတတွင်းတောင်မှ  
ရှာမတွေ့ခဲ့ပါဘူး။  
အဖိုးအို။ ။ အေး...အေး။ ရတာပဲကွယ်။ ဒီမှာ ထိုင်ဦးပေါ့။ (မိန်းကလေးဘက်သို့ လှည့်၍) ကလေး။  
ခွက်ကို သေသေချာချာဆေးကြောသန့်စင်လိုက်ဦးနော်။  
(မိန်းကလေးက တံအတွင်းသို့ အသာအယာ ဝင်ရောက်သွားသည်။)  
အဖိုးအို။ ။ ထိုင်ဦးပေါ့ သူငယ်ရယ်။ မောင်ရင့်နာမည် ဘယ်လိုများ ခေါ်ပါသလဲ။  
ခရီးသည်။ ။ ကျွန်တော့်နာမည်-ဟုတ်လား။ ဒါကို ကျွန်တော်မသိပါဘူး အဖိုးရယ်။ ကျွန်တော်  
လူမှန်းသိစကတည်းက ကျွန်တော့်ဖာသာ ကျွန်တော် နေထိုင်လာခဲ့ရတာပါ။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော့်နာမည်  
အစစ်အမှန်ကို ကျွန်တော် မသိပါဘူး။ ကျွန်တော် လာခဲ့တဲ့ လမ်းမှာ လူတွေက သူတို့အတွက် ရယ်စရာမောစရာ  
အဖြစ်နဲ့ သူတို့ပေးချင်သလို ဒီနာမည် ဟိုနာမည် နာမည်အမျိုးမျိုးပေးကြ ခေါ်ကြပါရဲ့။ ဒီနာမည်တွေကိုလဲ  
ကျွန်တော် မမှတ်မိတော့ပါဘူး။ ကျွန်တော့်ကို နာမည်တမျိုးတည်းသုံးပြီး နှစ်ခါခေါ်တာလဲ မခံခဲ့ရပါဘူး ခင်ဗျာ။  
အဖိုးအို။ ။ အေး-အေး။ ငါနားလည်ပါပြီ။ ဒါနဲ့မောင်ရင်က ဘယ်ဒေသက လာခဲ့တာလဲ။  
ခရီးသည်။ ။ (ခေတ္တ တုံ့ဆိုင်းနေပြီးမှ) ဒါကိုလည်း ကျွန်တော် မသိပါဘူး ခင်ဗျာ။ လူမှန်းသိကတည်းက  
ကျွန်တော် ဒီလိုပဲ လမ်းလျှောက်လာခဲ့ရတာပါ။  
အဖိုးအို။ ။ ထားပါတော့လေ။ ဒါနဲ့ နောက်တခု တဆိတ်...ထပ်မေးစမ်းပါရစေဦးကွယ်။ မောင်ရင်က  
အခု ဘယ်ကိုများ သွားမှာလဲ။  
ခရီးသည်။ ။ မေးနိုင်ပါတယ်ခင်ဗျာ၊ မေးနိုင်ပါတယ်။ ဒါကို ဖြေဖို့ အဖြေကိုလည်း ကျွန်တော်  
မသိပါဘူးခင်ဗျာ။ လူမှန်းသိစကတည်းက ကျွန်တော် ဒီလိုပဲ လျှောက်လာခဲ့တာပဲ။ လမ်းမှာ ရှေ့ဆက်သွားစရာ  
နေရာတခုခုကတော့ ရှိနေတာချည်းပါပဲ။ ကျွန်တော် မှတ်မိသလောက်ကတော့ ကျွန်တော်ဟာ ခရီးရှည်ကြီးတခုကို

လျှောက်လှမ်းလာခဲ့ရပြီး၊ အခုတော့ ဒီနေရာ ရောက်လာရတယ် ဆိုတာပါပဲ ခင်ဗျာ။ ရှေ့မှာ ရှိနေတဲ့ ဟောဒီလမ်းကိုလဲ မလွဲမသွေ ဆက်ပြီး လျှောက်လှမ်းရဦးမှာပေါ့။

(မိန်းကလေးက သစ်သားခွက်ဖြင့် ထည့်လာသော ရေတခွက်ကို ဂရုတစိုက် သယ်လာပြီး ခရီးသည် အား ပေးလိုက်သည်။)

ခရီးသည်။ ။ (ခွက်ကို လှမ်းယူရင်း) ကျေးဇူးပါပဲ-ကလေးမရယ်။ ( သူသည် ရေအားလုံးကို နှစ်ကျိုက်လောက်ဖြင့် ကုန်စင်အောင် သောက်ပစ်လိုက်ကာ ခွက်ကို မိန်းကလေးထံ ပြန်ပေးလိုက်သည်။) ကျေးဇူးပဲ ကလေးမရယ်။ ဒီလို သနားကြင်နာမှုမျိုးဟာ ကြုံတောင့်ကြံ့ခဲပါ။ ငါ တကယ့်ကိုပဲ မင်းကို ဘယ်လိုကျေးဇူး တင် ရမှန်း တောင် မသိပါဘူး။

အဖိုးအို။ ။ ဒါလောက် ကျေးဇူးတင်ဖို့ မလိုပါဘူးကွယ်။ အပန်းမကြီးပါဘူး။ ဘာမှ ဖြစ်လောက်တာမှ မဟုတ်ဘဲကွယ်။

ခရီးသည်။ ။ ဘာမှ ဖြစ်လောက်တာ မဟုတ်ဘူးဆိုပေမယ့် အခုတော့ ကျွန်တော့်အတွက် အများကြီး ကောင်းသွားပြီ။ အားရှိသွားပြီ။ ရှေ့ကို ခရီးဆက်ရဦးတော့မယ်။ အဖိုးတို့ ဒီမှာနေကြတာ အတော်အတန်တော့ ကြာပြီ ထင်ပေ။ ရှေ့မှာက ဘယ်လိုနေရာ မျိုး ရှိနေပါသလဲခင်ဗျာ။

အဖိုးအို။ ။ ရှေ့မှာ-ဟုတ်လား။ ရှေ့မှာက သင်္ချိုင်းအုတ်ဂူတွေချည်းပဲကွဲ့။

ခရီးသည်။ ။ (ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ဖြစ်သွားပြီး) သင်္ချိုင်းအုတ်ဂူတွေချည်းပဲ- ဟုတ်လားခင်ဗျာ။

မိန်းကလေး။ ။ မဟုတ်သေးဘူး။ မဟုတ်သေးဘူး။ အဲဒီမှာ နှင်းဆီရိုင်းတွေလည်း အများကြီး။ နှင်းပန်း တွေလည်း အများကြီး။ ကစားချင်တဲ့အခါ နောက်ပြီး ပန်းတွေကို ကြည့်ချင်တဲ့အခါ ကျမ အဲဒီနေရာကို ခဏ- ခဏ သွားနေခဲ့တာ။

ခရီးသည်။ ။ (အနောက်ဘက်ဆီ လှည့်ကြည့်ပြီး၊ ပြုံးရိပ်ပေါ်လာကာ) အေး-အေး။ ဟုတ်တယ်။ အဲဒီမှာ နှင်းဆီရိုင်းတွေနဲ့ နှင်းပန်းတွေ အများကြီးပဲ။ ငါလည်း ပန်းတွေကို ကြည့်ပြီး ကြည့်နူးတတ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဟောဟိုဟာတွေကတော့ အုတ်ဂူတွေပဲကွဲ့။ (အဖိုးအိုဘက်သို့ လှည့်ပြီး) သင်္ချိုင်းအုတ်ဂူတွေရဲ့ ဟိုဘက်မှာကော ဘာတွေ ရှိပါသလဲ။

အဖိုးအို။ ။ သင်္ချိုင်းဂူတွေရဲ့ ဟိုဘက်-ဟုတ်လား။ ဒါကိုတော့ ငါမသိဘူးကွဲ့။ အဲဒီဟိုဘက်ဆိုတာကို ငါ တခါမှ မရောက်ဖူးဘူး။

ခရီးသည်။ ။ အဖိုးလည်းပဲ မသိဘူးပေါ့နော်။

မိန်းကလေး။ ။ ကျမလည်း မသိဘူး။

အဖိုးအို။ ။ ငါသိသမျှ တောင်ဘက်၊ မြောက်ဘက်နဲ့ မင်းလာခဲ့တဲ့ အရှေ့ဘက်ကိုပါပဲ။ ငါအသိဆုံးက အဲဒီနေရာတွေပဲ။ မင်းလို ခရီးသည်မျိုးအတွက်ဆိုရင်လည်း အဲဒီနေရာမျိုးတွေကသာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်ကွယ်။ ငါပြောခဲ့သမျှတွေကို အစအနတော့ ကောက်မနေပါနဲ့။ ဒါပေမဲ့ မင်းလဲ သိပ်ကို မောပန်းနေပါပြီ။ နောက်ကြောင်း ပြန်လှည့်တာပဲ ပိုကောင်းလိမ့်မယ်ထင်တယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ မင်းဆက်ပြီး သွားနေရင်လည်း ခရီးအဆုံးကို ဘယ်တော့မှ ရောက်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ခရီးသည်။ ။ ခရီးအဆုံးကို ကျွန်တော် ဘယ်တော့မှ မရောက်နိုင်ဘူး ဟုတ်လားခင်ဗျာ။ (သူသည် ဤကိစ္စကို အလေးအနက် စဉ်းစားနေသည်။ သည့်နောက် ရုတ်တရက် ထရပ်လိုက်ပြီး) မဖြစ်နိုင်ဘူး။ ကျွန်တော် ဆက်သွားရမယ်။ တကယ်လို့ ကျနော် နောက်ကြောင်းပြန်လှည့်ရင် အဲဒီမှာ ဂုဏ်ပကာသနနဲ့ ကျော်ကြားမှုတွေ မရှိတဲ့နေရာ၊ မြေရှင်တွေ မရှိတဲ့နေရာ၊ အဓမ္မမှုတွေနဲ့ လှောင်ချိုင့်နောင်အိမ်တွေ မရှိတဲ့နေရာ၊ မျက်နှာပေါ်မှာ

အပြုံးတွေ ချိတ်ဆွဲထားပြီး မိကျောင်းမျက်ရည်ယိုပြသလို ဟန်ဆောင်ဗိုပြတတ်သူတွေ မရှိတဲ့နေရာ၊ အဲဒါတွေ မရှိတဲ့နေရာဆိုလို့ တနေရာမှ မရှိဘူး။ ဒါတွေကို ကျွန်တော် မှန်းတယ်။ ကျွန်တော် နောက်ကြောင်း ပြန်မလှည့် တော့ဘူး။

အဖိုးအို။ ။ မင်းမှားနေပြီထင်တယ်။ နှလုံးသားကလာတဲ့ မျက်ရည်တွေ ယိုစီးပြီး စစ်မှန်တဲ့ ကရုဏာ တရား ရှိတဲ့နေရာကိုလဲ မင်း ဖြတ်လာခဲ့ရမှာပါ။

ခရီးသည်။ ။ မဟုတ်သေးဘူး။ နှလုံးသားကလာတဲ့ မျက်ရည်တွေကိုလည်း ကျွန်တော် မမြင်ချင်ဘူး။ သူတို့ရဲ့ ကရုဏာတရားကိုလည်း ကျွန်တော် မခံယူလိုဘူး။

အဖိုးအို။ ။ ဒီလိုဆိုရင်တော့ (ခေါင်းကို ရမ်းပြီး) မင်းအနေနဲ့ ဆက်သွားရုံပဲ ရှိတော့မှာပေါ့။

ခရီးသည်။ ။ ဟုတ်တယ်။ ကျွန်တော် ဆက်သွားရမှာပဲ။ နောက်ပြီး ရှေ့မှာရှိတဲ့ အသံတသံကလည်း ကျွန်တော်ကို တိုက်တွန်း လှုံ့ဆော်နေတယ်။ ခေါ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော် မနားနိုင်တော့ဘူး။ ကျွန်တော့်မှာ ဒုက္ခတွေ့နေတာကတော့ ခြေဖဝါးတွေကွဲတာကနေ ကျွန်တော် လမ်းလျှောက်တိုင်း အနာတွေက ပိုပိုပြလာပြီး သွေးတွေ တောက်လျှောက်စီးကျနေတာပဲ။ အားအင်တွေ ကုန်ခန်းကုန်တာပေါ့။ (သူက အဖိုးအိုအား သူ့ခြေ ထောက်ကို မြှောက်ပြလိုက်သည်။) ကျွန်တော် သွေးမလောက်တော့ဘူး။ ကျွန်တော် သွေးသောက်ဖို့ လိုနေတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီသွေးကို ကျွန်တော် ဘယ်မှာ သွားရှာရမှာလဲ။ တခြားသူ တယောက်ယောက်ရဲ့ သွေးကိုလည်း ကျွန်တော် မသောက်ချင်ဘူး။ ဒါအတွက် ကျွန်တော် ရေကို အစားထိုးသောက်နေရတာပဲ။ လမ်းခရီးမှာ ရေကတော့ အမြဲ ရှိတာချည်းပါပဲ။ ကျွန်တော့်မှာ ရေချို့ယွင်းနေတယ်လို့ တကယ့်ကို မထင်မိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့်သွေးထဲမှာ ရေတွေ တအားများလွန်းလို့ ကျွန်တော့်အင်အားတွေ ကုန်ခန်းသွားရတယ်။ နောက်ပြီး ဒီနွေကျတော့လည်း ကျွန်တော် လမ်းနည်းနည်းပဲ လျှောက်နိုင်တယ်။ ဘာလို့လဲဆိုတော့ ရေတွင်းငယ်လေး တတွင်းတောင်မှ မတွေ့ရလို့ပဲ။

အဖိုးအို။ ။ ဒါတွေက အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူးကွယ်။ နေဝင်တော့မယ်။ ငါထင်တာတော့ မင်းခဏ နားလိုက်ရင် ကောင်းလိမ့်မယ်။ ငါ့လိုပေါ့။

ခရီးသည်။ ။ ဒါပေမဲ့ ရှေ့မှာရှိတဲ့ အသံက ကျွန်တော့်ကို ဆက်လာခဲ့ဖို့ ခေါ်နေပြီ။

အဖိုးအို။ ။ ငါသိပါတယ်ကွယ်။

ခရီးသည်။ ။ အဖိုးသိတယ်-ဟုတ်လား။ ဒီအသံကို အဖိုးသိသလား။

အဖိုးအို။ ။ အေး...အရင်တုန်းက အဲဒီအသံက ငါ့ကို ခေါ်ပုံရတယ်။

ခရီးသည်။ ။ ကျွန်တော့်ကို အခု ခေါ်နေတဲ့အသံနဲ့ အတူတူပဲလား။

အဖိုးအို။ ။ ဒါတော့ ငါမပြောတတ်ဘူးကွယ်။ သူက ငါ့ကို အကြိမ်ကြိမ် ခေါ်တယ်။ ဒါပေမဲ့ ငါက ငြင်းပစ်လိုက်တယ်။ ဒီနောက် တော့ သူလည်း ရပ်သွားရော။ ငါ မှတ်မိတာတော့ ဒါလောက်ပဲ။

ခရီးသည်။ ။ ဟာ...အဖိုးက ငြင်းပစ်လိုက်တယ် ဟုတ်လား။ (သူသည် စဉ်းစားနေပြန်သည်။ သည့်နောက် လှုပ်လှုပ်ရှားရှားဖြစ်လာပြီး နားစွင့်လိုက်ပြန်သည်။) မဖြစ်ဘူး။ ကျွန်တော် သွားကို သွားရမယ်။ ကျွန်တော် နားမနေနိုင်ဘူး။ ဒီ-ဆိုးဆိုးဝါး ဝါး ဖြစ်နေတဲ့ ကျွန်တော့် ခြေထောက်တွေကိုပဲ ကျွန်တော် သနားမိတာပါ။ (သူက ထွက်ခွာဖို့ ပြင်သည်။)

မိန်းကလေး။ ။ ရေခဲ-ရေခဲ...ဒီမှာ။ (မိန်းကလေးက သူ့အား အဝတ်စလေးတစ ပေးလိုက်သည်။) ဒါကို ခြေထောက်မှာ ပတ်ထားပေါ့။

ခရီးသည်။ ။ ကျေးဇူးပဲ ကလေးမ။ (သူက အဝတ်စလေးကို ယူလိုက်သည်။) တကယ့်ကို

ပဲ...တကယ့်ကိုပဲ...ဒီကရုဏာတရား ဟာ ကြုံတောင့်ကြုံခဲ ရှားရှားပါးပါး ပါ။ ဒါနဲ့ ဆိုရင် ငါ ပိုပြီး လျှောက်နိုင်မှာပေါ့။ (သူက ကျောက်ခဲ အကျိုးအပဲ့ပုံတခု၌ ထိုင်လိုက်ပြီး သူ့ခြေကျင်းဝတ်ကို အဝတ်ဖြင့် စည်းနှောင်လိုက်သည်။) မဖြစ်သေးပါဘူး။ ဒီလို လုပ်လို့ မဖြစ်သေးဘူး။ (သူက ခြေထောက်ကို ပြန်ဖြေလိုက်သည်။) ဒါကို ပြန်ယူ ထားလိုက်တော့ ကလေးမ။ ဒီခြေထောက်က ပတ်တီးမလိုပါဘူး။ နောက်ပြီး ဒါဟာ တကယ့်ကိုပဲ သိပ် ကြင်နာ လွန်းနေတယ်။ ဒီတော့ ငါ မင်းကို ဘယ်လိုကျေးဇူးတင်ရမုန်း မသိတော့ဘူး။

အဖိုးအို။ ။ ကျေးဇူးတင်ဖို့ မလိုပါဘူး။ ဒါဟာ ဘာမှ ဖြစ်လောက်တာမှ မဟုတ်ဘဲကွယ်။  
ခရီးသည်။ ။ ဘာမှ မဖြစ်လောက်ပေမဲ့ ဒါဟာ ကျွန်တော့်အတွက်တော့ တန်ဖိုးကြီးတဲ့ ပေးကမ်းစွန့်ကြမှု အလှူဒါနပဲ။ ကြည့်စမ်းပါ။ ကျွန်တော့်ကိုယ်ပေါ်မှာ ဒီအလှူဒါနမျိုးနဲ့ နှိုင်းယှဉ်ဖို့ တူတန်တဲ့အရာ ရှိလို့လား။  
အဖိုးအို။ ။ ဒါလောက်ထိ အတွေးနက်မနေပါနဲ့ကွယ်။

ခရီးသည်။ ။ ဒါကို ကျွန်တော်သိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော် မတွေးဘဲ မနေနိုင်ဘူး။ ဒါကို လက်ခံ ယူရတဲ့အကျင့်မျိုး ကျွန်တော့်မှာ စွဲကပ်သွားမှာ ကျွန်တော်ကြောက်တယ်။ ဒီအလှူဒါနကို ကျွန်တော် လက်ခံလိုက်ရင် ကျွန်တော်ဟာ လူသေကောင်ကို ငမ်းငမ်းတက် မက်မောပြီး အပေါ်ကနေ ဝဲနေတဲ့ လင်းတ တကောင်လိုပဲ ကလေးမလေးရဲ့ ဆုံးပါးပျက်စီးမှုကို ကိုယ့်မျက်လုံးနဲ့ မြင်တွေ့ချင်တဲ့ လိုလားမှုဖြစ်လာလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ်၊ ကလေးမလေးကလွဲလို့ လူတိုင်း အရာတိုင်းအပေါ်မှာ ပျက်စီး ဆုံးပါးစေဖို့ ကျိန်စာတိုက်သူလို ဆုတောင်းဆန္ဒရှိသူ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်။ ဒီအထဲမှာ ကျွန်တော်လဲ အပါအဝင်ပဲ။ ကျွန်တော်ကလဲ ပျက်စီး ဆုံးပါးထိုက်သူပဲ။ စွန့်လွှတ်ထိုက်သူပဲ။ ဒါပေမဲ့ ဒီလိုမျိုး ဖြစ်ဖို့ ကျွန်တော်ဟာ အားအင် မပြည့်စုံသေးပါဘူး။ တကယ်လို့များ ကျွန်တော် အဲသလို ဖြစ်သွားနိုင်တယ် ဆိုရင်လည်း ဒီကလေးမကိုတော့ အဲသလို ဆုံးပါး သွားစေဖို့တော့ လိုလားမိမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လည်း ဆိုတော့ ဒီလို အဆုံးသတ်မှု ဇာတ်သိမ်းမှုမျိုးကို သူတို့ အများစုက မကြိုက်ကြဘူး မဟုတ်လား။ ကျွန်တော်ကတော့ ကောင်းတယ်လို့ ထင်မိတာပဲ။ (မိန်း ကလေးဘက်သို့လှည့်၍) ဒီအဝတ်စလေးက အကောင်းမွန်ဆုံးပါ။ ဒါပေမဲ့ သိပ်ကို ငယ်နေတယ်။ ဒါကြောင့် မင်းကို ဒီအဝတ်စလေး ပြန်ပေးပါတယ်။

မိန်းကလေး။ ။ (ကြောက်ရွံ့စွာ နောက်သို့ ပြန်ဆတ်၍) ဟင့်အင်း။ ကျမ ဒါကို မလိုချင်ဘူး။ ယူသာ ထားလိုက်ပါ။

ခရီးသည်။ ။ (အပြုံးလိုလို အရိပ်အရောင်တခုကို ဖော်ပြလျက်) ဟင်...ဒါကို ငါက ကိုင်လိုက်မိလို့ မဟုတ်လား။

မိန်းကလေး။ ။ (ခေါင်းငြိမ်ပြပြီး ခရီးသည်၏အထုပ်ကို လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်ကာ) အဲဒီအထုပ်ထဲမှာ ထည့်သိမ်းထားလိုက်လေ။ အပျော်ပေါ့။

ခရီးသည်။ ။ (ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်သကဲ့သို့ နောက်ပြန်ဆုတ်သွားပြီး) ဒါပေမဲ့ ဒီအဝတ်အစကို ငါ့ကျော ပေါ်တင်ပြီး ဘယ်လိုလုပ် ငါ လမ်းလျှောက်ရမလဲ။

အဖိုးအို။ ။ မင်းက အနားမယူဘူးဆိုတော့ ဘယ်လိုပစ္စည်းမျိုးမှ မင်း သယ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူးပေါ့။ ခဏလောက် အနားယူလိုက်ပါလား။ ဒီလိုဆို မင်းဟန်ကျသွားမှာပါ။

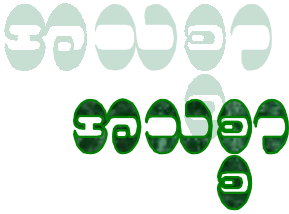
ခရီးသည်။ ။ ဒါ အမှန်ပါပဲ။ ခဏနားဖို့... (သူသည် ပြန်လည်စဉ်းစားနေသည်။ သည့်နောက် ဆတ်ခနဲ လှုပ်ရှားကာ နားစွင့်လိုက်ပြန်သည်။) မဖြစ်ဘူး-မဖြစ်ဘူး။ ကျွန်တော်သွားတာက ပိုကောင်းမယ်။

အဖိုးအို။ ။ မင်းမနားချင်ဘူးလား။

ခရီးသည်။ ။ နားချင်ပါတယ်။

အဖိုးအို။ ။ ဒီလိုဆို ခဏ နားလိုက်ပေါ့။  
ခရီးသည်။ ။ ဒါပေမဲ့...ကျွန်တော်...နားလို့မဖြစ်သေး...  
အဖိုးအို။ ။ သွားတာက ပိုကောင်းတယ်လို့ မင်းစဉ်းစားနေတုန်းပဲလား။  
ခရီးသည်။ ။ ဟုတ်ကဲ့။ သွားတာက ပိုကောင်းပါလိမ့်မယ်။  
အဖိုးအို။ ။ ကောင်းပါတယ်လေ။ ဒီလိုဆို မင်းသွားပေတော့။  
ခရီးသည်။ ။ (သူ့ကိုယ်သူ ကြိုးစားသယ်ကာ ခြေလှမ်း လှမ်းရင်းက) ကောင်းပါပြီ။ ဒီလိုဆို ကျွန်တော် နှုတ်ဆက်ခဲ့ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ကို ကျွန်တော် အလွန်ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ (မိန်းကလေး ဘက်သို့ လှည့်၍) ဒီအဝတ်စကလေး ငါ ပြန်ပေးခဲ့မယ်-ကလေးမ။ ကျေးဇူးပြုပြီး ပြန်ယူထားလိုက်ပါ။  
(မိန်းကလေးသည် ကြောက်ရွံ့စွာဖြင့် သူ့လက်ကို ပြန်ရုပ်ထားလိုက်ပြီး၊ တဲအတွင်း ဝင်ပုန်းမည့်ဟန် ပြင်သည်။)  
အဖိုးအို။ ။ မင်းယူလိုက်ပါ။ ဒီအဝတ်အစကလေးက သိပ်လေးနေတယ်ဆိုရင်လည်း သင်္ချိုင်း ထဲရောက်တော့ မင်း လွင့်ပစ်ချင်တဲ့အချိန် လွင့်ပစ်လိုက်ပေါ့။  
မိန်းကလေး။ ။ (ရှေ့သို့ ပြန်တိုးလာပြီး) ဟင့်အင်...အဲသလိုတော့ မလုပ်ရဘူး။  
ခရီးသည်။ ။ မလုပ်ပါဘူး။ အဲသလိုတော့ မလုပ်ပါဘူး။  
အဖိုးအို။ ။ ကောင်းပြီ။ အဲသလိုဆိုရင် နှင်းဆီရိုင်းပင်၊ ဒါမှမဟုတ် နှင်းပန်းပင်...တပင်ပင်ပေါ်မှာ ချိတ်ထားခဲ့ပေါ့။  
မိန်းကလေး။ ။ (လက်ခုပ်လက်ဝါးတီးကာ ရယ်မောလျက်) ကောင်းတယ်။ အဲဒါကောင်းတယ်။  
ခရီးသည်။ ။ အယ်...  
(ထိုနေရာသည် တခဏမျှ ငြိမ်သက်တိတ်ဆိတ်သွားသည်။)  
အဖိုးအို။ ။ ဒီလိုဆို နှုတ်ဆက်လိုက်ပါတယ်။ စိတ်ချမ်းသာမှု ရှိပါစေလို့ ဆုတောင်းလိုက်ပါတယ်။ (အဖိုးအိုသည် မတ်တတ်ရပ်ပြီး မိန်းကလေးဘက်သို့ လှည့်ကာ) ကလေး...အဖိုးကို အိမ်ထဲ တွဲပို့ပေတော့...။ ကြည့်စမ်း...နေမင်းကြီးတောင် ဝင်တော့မယ်။ (အဖိုးအိုက တံခါးဘက်သို့ လှည့်လိုက်သည်။)  
ခရီးသည်။ ။ ခင်ဗျားတို့ နှစ်ဦးစလုံးကို ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ခင်ဗျားတို့ ငြိမ်းချမ်းသူခ ရရှိပါစေ။ ( သူသည် ခြေလှမ်း အနည်းငယ် လှမ်းလိုက်ပြီး၊ အလေးအနက် စဉ်းစားနေပြန်သည်။ သည့်နောက် ပြန်လည် လှုပ်ရှားလာကာ...) ဒါပေမဲ့ မဖြစ်သေးပါဘူး။ ငါ သွားမှပဲ ဖြစ်မယ်။ သွားတာက ပိုကောင်းပါတယ်လေ...။ ( သူသည် ခေါင်းကို မော့လိုက်ပြီး အနောက်ဘက်သို့ ပိုင်းပိုင်းဖြတ်ဖြတ် လျှောက်လှမ်းသွားလေတော့သည်။)  
( မိန်းကလေးက အဖိုးအိုကို တွဲပြီး တဲထဲ ဝင်သွားသည်။ သည့်နောက် တံခါးကို ပိတ်လိုက်သည်။)  
ခရီးသည်မူကား ထော့နှင်း ထော့နှင်းဖြင့် တစပြင်ထဲသို့ တိုးဝင်သွားသည်။ သူ ဟိုမှာဘက်ဆီမူကား ညအမှောင်ထု သည် လွှမ်းခြုံကျရောက်လာချေပြီ။)

၁၉၂၅-ခုနှစ်၊ မတ်လ ၂ ရက်နေ့။



# ဝင်းတင်္ဂုတ္တန်း

(၁)

(၅)တိုက် အခန်း(၁၉)မှာ တယောက်တည်း နေခဲ့ရတဲ့ကာလ။ ဘေးနားက အနီးဆုံး အခန်းဖော် တွေက ကိုဒါသ ကျော်ထူး။ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ။ ကိုငြိမ်းရွှေ ဦးကြွားတို့ သားအဖ၊ ခပ်လှမ်းလှမ်း လောက်မှာက မပဒါ အောင်သန်းမြင့်နဲ့ ဦးရှုတင်တို့ သားအဖ၊ စောဘော်နယ်၊ စောစေးထူး၊ မန္တလေးက ကိုရန်နိုင်တို့နဲ့ ဟိုးတဖက်လောက်ဆီမှာတော့ ပုလွေကြီး ကိုကျော်ဝင်း(ယခု စာရေးဆရာ ကျော်ဝင်း)၊ ဘာဂျာကိုစိုးမြင့်၊ ကိုစန်းနောင် ကိုစန်းအောင် အမြွှာ ညီအစ်ကိုတို့ တတွေ။

(၅)တိုက် တတိုက်လုံးဟာ အခန်း (၂၂) ခန်းလုံး လူပြည့်၊ ဟောက်(စ)ဖူး(လ်)။ ကိုဝင်းတင်ဆိုတဲ့ စီးပွားရေးသမား တဦးကလွဲလို့ အားလုံးဟာ နိုင်ငံရေး သမားနဲ့ နိုင်ငံရေးအမှုတွေ၊ နိုင်ငံ ရေးပုဒ်မတွေ။

နိုင်ငံရေးပါတီအဖွဲ့အစည်းတွေကတော့ မတူကြ။ ဗကပလဲ ပါသလို ကေအင်ယူလဲ ပါတယ်။ ဦးနုကြီးကိုယ်တိုင် အထွေထွေ လွှတ်ငြိမ်းချမ်းသာခွင့် ၂၊၈၀ နဲ့ပြည်တော်ပြန်လာခဲ့ပြီဖြစ်ပေမယ့် ပြည်တော်ပြန်တဲ့ မပါတဲ နရသိန်ထဲဝင်လာရတဲ့ ပြည်ချစ်ပါတီက ဆိုတာတောင် ရှိလိုက်သေး။ ဟင်္သာတဇာတိ ကိုငြိမ်းရွှေဟာ ပြည်ချစ်ပါတီဝင်ဟောင်းဖြစ်ပြီး ဗုံးခွဲရန်ကြံစည်မှုနဲ့ ပုဒ်မ

၁၂၂(၁) တပ်ပြီး တရားစွဲဆိုထားခြင်း ခံရသူ။ သူ့အဖေကတော့ သူနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိုက်ထဲ ဆွဲသွင်းခံထားရရှာတာ ဖြစ်ပါတယ်။

တတိုက်လုံးမှာ ဘုန်းတော်ကြီးကတော့ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတ တပါးတည်း။ (နောက်ပိုင်းတော့ တပါးထပ်တိုးလာပါတယ်။ ဗိုလ်ဥဏ်တင်လို့ခေါ်တဲ့ ဘုန်းကြီး။ ဦးပဏ္ဍိတလို ငယ်ဖြူမဟုတ်ပါ။ အရင်က တောခိုမြို့နယ်ကော်မတီဝင် ဗိုလ်ဘွဲ့ခံတဦး ဖြစ်ခဲ့ပြီး နောက်ပိုင်းမှ ရဟန်းပြုခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်။)

ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတကတော့ သံဃာဝန်ဆောင်ဆိုတာတွေ မဆလက ဖွဲ့စည်းချိန်မှာ “မင်းတို့ဟာ မင်းတို့ အိမ်ကြက်ချင်း အိုးမဲသုတ် အခွပ်ခိုင်းတဲ့ပွဲထဲ မပါနိုင်ဘူး”လို့ ခပ်ပြတ်ပြတ်ပြောခဲ့လို့ အပြီးထားခံရပြီး နိုင်ငံရေးမှုနဲ့ နွယ်ကာ ထောင်ထဲ ရောက်လာတာ။

တိုက်ထဲမှာ ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတကို သင်္ကန်းရုံခွင့်မပေးပါဘူး။ သင်္ကန်းအစား ထောင်ပုံစံအပေါ်ဖြူ အောက်ဖြူကိုပဲ အဝတ်ခိုင်းထားတဲ့အတွက် ဆရာတော်ဟာ ဖိုးသူတော် မွဲညစ်ညစ် ပုံပေါက်နေပါတယ်။ မွဲညစ်ညစ်လို့ ပြောမိတာကတော့ ဆရာတော် ဝတ်ခွင့်ရတဲ့ ထောင်ပုံစံ အင်္ကျီနဲ့ လုံချည်ဟာ

အဖြူလို့ဆိုပေမယ့် ဖွေးဖြူနေတဲ့ အဖြူမဟုတ်ဘဲ ထောင်ထဲက ရက်ကန်းမှာ အကျဉ်းသားတွေ ရက်လုပ် ထားရတဲ့ ချည်ကြမ်းပိတ်ဖြူဖြစ်လို့ပါ။ အညံ့ဆုံး ဝါဂွမ်းညစ်ညစ်ချည်နဲ့ ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ရက်လုပ်ထား ရတဲ့ ဖျင်ကြမ်းအဖြူဟာ အသစ်ကတည်းက ညစ်တူး တူးအရောင်ပေါက်နေပြီ ဖြစ်တဲ့အပြင် ဆရာတော်ဆီ လာပေးတော့လဲ အင်္ကျီသစ် လုံချည်သစ်မဟုတ်ဘဲ ထောင်ကလွှတ်သွားပြီး အကျဉ်းသားဟောင်း ဝတ်စား ထားရက ထောင်ကို ပြန်လည်အပ်နှံသွားခဲ့ရတဲ့ အဝတ်ဟောင်းတွေ ဖြစ်လို့ပါ။

ဒီလို ဖိုးသူတော် ဝတ်စုံမျိုး ဝတ်ဆင် ထားရပေမယ့် ထေရ်ကြီး ဝါကြီး ဆရာတော်ဂိုက် အပြည့်အဝပေါ်လွင်နေတဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ ဥပဓိရုပ်ဟာ ဖွဲ့စုတ်စုတ်ကြားထဲမှာ ပိုပြီး ထင်းကနဲ လင်းကနဲ သိသာ နေပါတော့တယ်။

ဆရာတော်ဟာ သင်္ကန်းဆွဲအဖြူတံခံ လိုက်ရပေမယ့် သိက္ခာချ လူဝတ်လဲရေးလက်မခံပါ။ သူ့ဟာသူ ရဟန်းတပါးအဖြစ် အခိုင်အမာ ဆုပ်ကိုင် ခံယူထားပါတယ်။ ဆယ်ပါးသီလကို အပြည့်အဝ စောင့်ထိန်းရင်း နေလွှဲညစာကို ရှောင်ကြဉ်မြဲ ရောင် ကြည်ပါတယ်။မနက်စာ စားချိန်ပေးတဲ့ ထမင်းကို ပိုပို သာသာလေး ယူထားပြီး နောက်နေ့မနက်အစောကြီး အရုဏ်ဆွမ်းအဖြစ် ကိုယ့်ဟာကိုယ် မှီဝဲဘုဉ်းပေးရှာ ပါတယ်။

ကျနော်တို့တတွေကလဲ ဆရာတော်ကို ဘုန်းကြီးတပါးအဖြစ်နဲ့ပဲ အသိအမှတ်ပြု၊ လေးစား သမှုပြုပါတယ်။ စကားပြောရာဆိုရာမှာလဲ အရှင် ဘုရား၊ ဆရာတော်ဘုရားနဲ့ အစချီပြီး တပည့်တော်နဲ့၊ တင်ပါဘုရားနဲ့ လေးလေးစားစား ပြောဆိုဆက်ဆံ ကြပါတယ်။ တခန်းစီထားတာဆိုတော့ အဝေးကပဲ စကားသံနဲ့ပဲ ဆက်ဆံပြောဆိုကြရတာပါ။ ဂံဖလား ချချိန်မှာ ဖျာစုတ်ပေါက်ကနေ ချောင်းကြည့်ခိုးကြည့်ရင်း တခါတရံ လစ်ရင်လစ်သလို မတ်တတ်ရပ်ပြရင်းတော့ ဆရာတော်ရဲ့ ရုပ်သွင်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ မြင်ဖူးပြီးသား ဖြစ်နေပါတယ်။ ဆရာတော်ကို မရိုမသေ ပြောဆို

ဆက်ဆံကြတာကတော့ ထောင်ဝါဒါတချို့နဲ့ ဆာဂျင် သိန်းမြိုင်တို့လို ထောက်လှမ်းရေးခန့် စစ်တပ်က အကောင်မျိုးတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ သိန်းမြိုင်က ဆရာတော် ကို ‘ဟေ့-ဘုန်းကြီး’လို့ပဲ ခေါ်တတ်သလို တင်လတ်တို့ အောင်သင်းတို့လို အရစ်တပ် ဝါဒါအိုရိုင်းကြီးများကလဲ “ပုတီး(၁၀၈)လုံးအစိပ်မှားလို့ ရောက် လာတာ မဟုတ် ဘူး။ ကိုယ့်အပြစ်နဲ့ ကိုယ်ရောက်လာတာ”လို့ မထိ တထိ သရော်မော်ကား လုပ်တတ်ပါတယ်။ ဆရာ တော်ကတော့ ခပ် မဆိတ်ပါ။

ဆရာတော်ဟာ ရမန်ကြီး တပတ်တကြိမ် ရုံးထွက်နေရပြီ ဖြစ်တဲ့အတွက် ရံဖန်ရံခါ ထောင်ဝင်စာ ပါဆယ်ထုပ်လေးတွေလဲ ရနေပြီ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျနော် တို့ အဖို့ကတော့ ဘာပါဆယ်မှ မရသေးတဲ့အတွက် အကြီးအကျယ် ငတ်နေရတဲ့ကာလပါ။ မနက်လုံးတီး ညလုံးတီးထမင်းကို လုံးတီးသာသာ လုံးတီး လွေး နေရတဲ့ ကာလပါ။ မနက်မှာ ကျွေးတဲ့ ပဲဟင်းဆိုတာ ကလဲ ပဲဖတ်တောင် ရှာမတွေ့။ အရည်ကျကျပေါ်မှာ ပဲဟင်းဖြစ်ကြောင်း အာမခံနိုင်ဖို့ နန္ဒင်းမှုန့်ဝါပါတွေ သာသာထိုးထိုး ခပ်ချက်ထားတဲ့အတွက် ပဲဟင်းရောင် ဝါဝါသာ ပီ ပီသသ ထွက်နေပါတယ်။ အရသာကတော့ ခံတွင်းတွေစရာ တစက်မှ မရှိ။ ငဝါကလဲ ဖွဲရော အညံ့ ဆုံး ငဝါဖြစ်တဲ့အပြင် တခါတရံ အိုးကင်းပူတိုက် ညစ် တူးတူး။ တခါတရံ အစိမ်းသာသာ။ တစက်ကလေးမှ မကျက်။ ညနေစာကတော့ အဆိုးဆုံး။ နေ့စဉ် ဟင်း ရွက်ပြုတ်ရည် မဲမဲသဲသဲ။ နည်းနည်းလေးမှ စားချင် ဖွယ်ရာမရှိ။ ကန်စွန်းရွက်တွေ ပေါတဲ့အချိန်မှာ ကန်စွန်း ရွက်၊ ချဉ်ပေါင်ပေါတဲ့အချိန် ချဉ်ပေါင်။ အများဆုံး ကတော့ ဟင်းနုနွယ် အရိုးရင့်ရင့်မာမာ ဖားဖား ကြီးတွေကို ရေလုံပြုတ် ကျိုထားတဲ့ ဟင်း။ ဟင်းချက် ထားပုံကိုလဲ ကြည့်ပါဦး။ ဟင်းရွက်ကို ရေတောင် ဆေးဟန်မတူ။ မကြာခဏ သဲနဲ့ ရုပ်ရုပ်။ ဒီကြားထဲ ဟင်းရွက်စည်းထားတဲ့ နှီးကြိုးပြုတ်တို့ တီကောင် ပြုတ်တို့ကလဲ ပါတဲ့အခါ ပါလိုက်သေး။ ချဉ်ပေါင်တို့ ဟင်းနုနွယ်တို့ဆိုရင် အပင်လိုက် သုံးလေးပိုင်းပဲ ပိုင်းပြီး ချက်ထားတယ်။ ရံဖန်ရံခါ အမြစ်တွေတောင် ပါလိုက်



သေး။ အရသာကတော့ တိုက်ထဲဝင်စတုန်းက ဆိုရင် ထို့ခန့်တောင် ထွေးထုတ်ပစ်မိတဲ့အထိ ကောင်းလှပါပေတယ်။ ဝက်ကျွေးဖို့ ပိန်းရွက် ကန်စွန်းရွက် ဂေါ်ဖီရွက်တွေကို ဓားနဲ့စဉ်းပြီး ဝက်စာကျိုထားတာကမှ ထောင်တွင်း ဟင်းပုံစံထက် အများကြီး သာဦးမယ်။

ထောင်ဝင်စာ ပါဆယ်မရသေးတဲ့ ကျနော်တို့ နိုင်ငံရေးအကျဉ်းသား အများစုကြီးဟာ ဒီလို ထမင်းမျိုး ဟင်းမျိုးနဲ့ပဲ မနက်ည နှစ်ပါးသွားရပြီး ကိုယ့်အသက်ဇီဝဓာတ်ကလေးကို ကြိုးစားပန်းစား တည်ဆောက်နေရချိန်မှာ၊ ထောင်ဝင်စာရနေပြီဖြစ်တဲ့ ရုံးထုတ်အပြန် ပါဆယ်ထုပ်လေး လက်ကဆွဲပြီး ပြန်လာနိုင်ခွင့်ရတဲ့ အနည်းတကယ့် အနည်းစု နိုင်ငံရေး အကျဉ်းသားများ ဘဝကရော။

လုံးတီးထမင်းကိုပဲ လွေးရတာကတော့ အတူတူ။ တခြားထမင်းမရှိ။ ပုံစံဟင်းကိုပဲ အခြေခံ။ အိမ်က ပို့ပေးလိုက်လို့ ပါလာတဲ့ ငပိကြော်လေးအစ ငါးခြောက်ကြော်လေးအစ စားစရာ ဟင်းခြောက် ဟင်းရံလေးတွေနဲ့ စပ်ဟပ်တဲ့ဖက် စားသောက် ကြ ရတာဖြစ်ပါတယ်။ ပုံစံသက်သက် လွေးနေရတဲ့သူနဲ့ နှိုင်းစာရင်တော့ နတ်ပြည်နဲ့ အဝီစိပေါ့။

တနေ့လုံး ဘာမှလဲ တခြား စားစရာ မရှိတဲ့အတွက် ထမင်းထိုးက ထမင်းလာထိုး ပေးတာနဲ့ ကျနော်ကတော့ ကောက်လွှေးပစ်လိုက်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အထူးသဖြင့် မနက်စာကို ကျုံးပြီး များများ လွှေးပစ်လိုက်ပါတယ်။ အင်မတန်ဆိုးဝါးလှတဲ့ ညနေစာကိုတော့ (အသားစားရက်-တနင်္လာနေ့ကလွဲပြီး) စားတယ်ဆိုရုံလောက်ပဲ စားပါတော့တယ်။

မနက်စာ ညစာ စားပြီးချိန်တိုင်း၊ နေ့တိုင်း နေ့တိုင်း ကြားရတဲ့ အသံကတော့ ကိုဒါသကြီးရဲ့ ကျုံးကျုံးပြီး အော်ဟစ်မြည်တမ်း လိုက်တဲ့ ...

“စားပြီးပြန်ပြီဗျို့ ထမင်းတနပ်”

သူ့အသံက သူ ကျန်းကျန်းမာမာ ရှိပြီး ပုံမှန်စားနိုင်သောက်နိုင် ရှိနေကြောင်း ကြေညာချက်ထုတ်ပြန်နေသလိုမျိုးဖြစ်သလို တစုံတခုကို အငေါ့တူး

တူးနဲ့ အော်ဟစ်ပြနေသလိုမျိုးလဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါမှမဟုတ် သူ့ကို စကားပြောချင်သူများ သူကတော့ အဆင်သင့် ဖြစ်နေတယ်လို့ ဘက်ရှာနေသလိုမျိုးလဲ အသွင်ဆောင်တယ်။

ကျနော် ပြုံးလိုက်မိတယ်။

ကျနော်က သူ့ကို အပြင်ကတည်းက ရင်းနှီးခဲ့ပြီး ဖြစ်တယ်။ အရပ်အနည်းငယ် ပုသယောင်ရှိပြီး ပိန်ပိန်သွယ်သွယ်နဲ့ သူ့ခန္ဓာကိုယ် ဖွဲ့စည်းပုံဟာ အမြဲတမ်းသွက်သွက်လက်လက် လှုပ်ရှား တတ်မှု နဲ့ စည်းဝါးကိုက်ညီနေတတ်တယ်။ ၁၉၅၅ ကျောင်းသားသပိတ်ကြီးတုန်းက စစ်အစိုးရ အာဏာပါးကွက်သားများက ရွှေတိဂုံစေတီတော် ကုန်းတော်ပေါ်အထိ တက်ပြီး သပိတ်စခန်းကို ဖြိုခွင်းနှိမ်နင်းတုန်းကလဲ အဖမ်းခံရပြီး ထောင်တွင်း အပို့ခံရသူ ဖြစ်တယ်။ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသားကြီးလဲ မဟုတ်ဘဲ အသက်တောင် ကောင်းကောင်းမပြည့်တတ်သေးတဲ့ အငယ်ဆုံး ကျောင်းသားလေးတွေထဲ သူတယောက် အပါအဝင်။ အဲဒီတုန်းက သူ ဟာ အထက် တန်း ကျောင်းတကျောင်းက ကျောင်းသားငယ်လေးတဦးမျှသာ ဖြစ်သတဲ့ ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီတုန်းကတည်းက ထောင်နဲ့ ရေစက် ပါခဲ့ရတဲ့သူဟာ အခုလဲ နိုင်ငံရေးမှုနဲ့ ထောင်ထဲ ဆွဲအသွင်း ခံနေရရှာပြန်ပြီ။

သူက အသက်ငယ်ငယ် လူငယ်ငယ်ပေမယ့် အပြောကောင်းအဆိုကောင်း မှင်ကောင်း မောင်းကောင်း။

ထောင်ထဲမရောက်ခင်က သူဟာ လမ်းဘေး စာအုပ်ဟောင်းရောင်းသူ၊ ခြောက်ထပ် ရုံးဘေး၊ ပန်းဆိုးတန်းလမ်းမပေါ် ၊ ရေနံရုံး ကြီးဘေး၊ ကောက်ပဲသီးနှံရုံးကြီးဘေး၊ နေရာပေါင်းစုံမှာ စာအုပ် ဟောင်းလေးတွေ ချပြီး ရောင်းဖူးတယ်။ လမ်းဘေး စာအုပ်ဟောင်း ဆိုင်လေးတွေကြား ကျင်လည်ပျော်မွေ့တတ်ပြီး လမ်းဘေးစာအုပ်ဟောင်းရောင်းသူ တော်တော်များများနဲ့ ခင်မင်ရင်းနှီးနေတဲ့ ကျနော်ဟာ သူ စာအုပ်ဟောင်းရောင်းရာနေရာလေးဆီကိုလဲ မကြာခဏ

ရောက်တတ်တယ်။ စာအုပ်ဟောင်းလေး တအုပ်  
တလေ ဈေးဦးပေါက်ပြီ ဖြစ်နေတတ်တဲ့ နေ့များမှာတော့  
သူ့သွင်ဟန်ဟာ ပိုမို လန်းဆန်းသွက်လက်နေတတ်ပြီး  
ကျနော်ကို မြင်ရင် ဦးအောင် ပြုံးပြရင်း “လာမျိုး  
လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ကို” လို့ ပဋိသန္ဓာရ ပြုတတ်တယ်။  
အတင်း လက်ဖက်ရည်တိုက်လေ့ရှိတယ်။

တနေ့တော့ သူက ဈေးဦး မပေါက်သေး။  
ကျနော် သူ့ဘေးထိုင်ချလိုက်ချိန်...သူ့ဆိုင်နဲ့ မနီး  
မဝေးမှာ ကားအကောင်းစားတစ်စီး ထိုးဆိုက်လာတယ်။  
ကားပေါ်ကနေ တက္ကသိုလ်ကျောင်းသူလေးလား၊ ဆရာ  
မလေးလား ထင်ရတဲ့ ခပ်ချောချောအမျိုးသမီးလေး  
တဦး ရွှရွလေးဆင်းလာတယ်။ ပလပ်စတစ်စပေါ်  
ခင်းကျင်းထားတဲ့ သူ့စာအုပ်ဟောင်းပေါင်းစုံကို  
ဂရုတစိုက်ကြည့်ရှုရှာဖွေနေတယ်။ သူ့မျက်နှာ အပြုံး  
တချက် လက်သွားတယ်။

အမျိုးသမီးလေးက ဟိုးရှေးတုန်းက ရိုက်နှိပ်  
ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ဟံသာဝတီ ပိဋကတ်တိုက်ထုတ် ‘ပျို’  
စာအုပ်လေးကို ကောက်ကိုင်လိုက်ပြီး ဈေးမေးတယ်။  
သူက အပြုံးမြဲမြဲနဲ့ “တဆယ်ထဲပါ အမရယ်” တဲ့။  
တကယ်က သူ့ဈေးဦးမပေါက်ရင် နှစ်ကျပ်နဲ့လဲ ရောင်း  
မယ့် စာအုပ်။ မကြာခဏ သုံးကျပ်ဆိုတဲ့ အပုံထဲလဲ  
ထည့်ထားလေ့ရှိတဲ့ စာအုပ်။ သူ ဘော်တယ်လိုက်  
ရာက ပိဿာချိန်နဲ့ ရထားတဲ့စာအုပ်လေးမှန်း ကျနော်  
သိထားပြီးသား။ “ဟင်...ဈေးကလဲကြီးလိုက်တာ” လို့  
အမျိုးသမီးလေးက ချစ်စဖွယ် မျက်စောင်းလေး  
ချိတ်ပြီးဆိုတော့ ကျနော်တို့ ကိုဒါသကြီးက ပြုံးနေတဲ့  
မျက်နှာပိုးကို ချက်ချင်း လျှပ်တပြက်အတွင်း ပိပိရိုရိုလေး  
သပ်လိုက်ပြီး...

“အမကြီးရယ်...အမကြီးဟာ ပညာတတ်  
တယောက်ပါ။ အမကြီးတို့လို ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ပညာ  
တန်ဖိုးကိုလဲ ကောင်းကောင်း သိတဲ့သူတွေပါ။ ဒီစာ  
အုပ်ဟာ ဟံသာဝတီ ပိဋကတ်တိုက်ထုတ်၊ ဟံသာဝတီ  
တိုက်ဆိုတာ စာကောင်းပေမူနဲ့တွေ့ရရင်း ရွေးခြယ်  
ထုတ်ဝေတဲ့ တိုက်၊ စာပြင်ဆရာကြီးတွေနဲ့ ကြီးကြပ်  
တည်းဖြတ်ပေးသူတွေကလဲ တကယ့်ကို ပညာရှိ

အကျော်အမော်တွေချည်း။ ဗမာစာပေနယ်မှာ အလေး  
ထား စံထားရသူတွေချည်းပါ။ ပျိုကလဲ တကယ့်ပျို။  
စာအုပ်ကလဲ တကယ်ရှားပါးစာအုပ်ပါ။ နက်ဖြန်ဆိုရင်  
ရှိချင်မှတောင် ရှိတော့မှာ။ မနေ့ကတင် တက္ကသိုလ်က  
မဟာဝိဇ္ဇာကျောင်းသူတဦး၊ ကျမ်းပြုဖို့လာရှာရင်း  
ဟံသာဝတီတိုက်ထုတ် ပျို၊ ရတု၊ မော်ကွန်း စာအုပ်တွေ  
ရှိရင် ရှာပေးပါ။ ပြန်လာခဲ့မယ်လို့ ပြောသွားသေးတယ်။  
အဲဒီတုန်းက ဒီစာအုပ်လေးမရှိသေးလို့၊ ရှိရင် အဲဒီ  
နေ့ကတည်းက ပါသွားပြီ။ အဲဒီတော့ အမကြီးတို့လို  
ပညာတန်ဖိုး နားလည်သူတွေ စာအုပ်တန်ဖိုး သေသေ  
ချာချာ သိသူတွေဟာ တဆယ်ဆိုတာ ဈေးများ  
တယ်လို့ မပြောသင့်ပါဘူးဗျာ” တဲ့။

လေယူလေသိမ်းက စိတ်မကောင်းဟန်။  
ပုံပန်းက စိတ်ထိခိုက်ဟန်နဲ့ အတော်ကို မှင်မောင်း  
ကောင်းလွန်းလှပါတယ်။ သူ ပြော ဟန်က ဒီစာအုပ်  
ကိုမှ ဈေးထပ်ဆစ်ရင် ပညာတန်ဖိုးကိုတောင် နား  
မလည်တော့တဲ့သူလို၊ စာအုပ်ကိုတောင် မလေးစား  
တတ်တော့တဲ့ သူလို အဓိပ္ပာယ်ပေါက်နေစေခဲ့  
တော့တယ်။

လူကဲခတ် တော်တော် တော်တဲ့ ကိုဒါသ။  
အမျိုးသမီးက ဆယ်တန်လေးတချပ်ထုတ်ပေးပြီး  
စာအုပ်လေးကို ကိုင်ရင်း သူ့ကားဆီ လှမ်းသွားတယ်။  
ကားပေါ်တောင် ပြန်မတက်ရသေး၊ သူက  
“လာ...ကဗျာဆရာ၊ လက်ဖက်ရည်ဆိုင် သွားကြ  
မယ်...ဟဲ-ဟဲ။ နောက်ထပ် မရောင်းရလဲ ကိစ္စ မရှိ  
တော့ဘူး။ နေ့တွက် ကိုက်သွားပြီ” တဲ့။ ပြီးတော့  
လမ်းမှာ ပြောလိုက်သေးတယ်။ “ပညာတတ်တွေကို  
အဲသလို သူတို့အရှိုက်ထိအောင် ပြောတတ်မှဗျ” တဲ့။  
“ကျနော်က ဒီနေ့ဈေးဦးမပေါက်ရင် ဒီစာအုပ်လေးကို  
နှစ်ကျပ်နဲ့ တောင်းတောင်းပန်ပန် ပုဂံဦးကြည်ဆီ  
ဖြစ်ဖြစ်၊ မြေနီကုန်း စာအုပ်တန်းက ငသိုင်းချောင်း  
ကိုဝံသာကြီးဆီဖြစ်ဖြစ် ဖျော့တော့မလို့ဗျ” တဲ့။

လက်ဖက်ရည်ဆိုင်ရောက်တော့ သူက  
“ဒီနေ့ စမူဆာပါ ဘီးဗျ” တဲ့။ အဲဒီတုန်းက လက်ဖက်  
ရည် တခွက်မှ ငါးမူး၊ စမူဆာကြီး ကြီးတခုမှ ငါးမူးထဲ။

(၂)

အဲဒီတုန်းက ကျနော်မှာ စစ်ကြောရေး တောင် မပြတ်သေး။ ကိုဒါသတို့၊ မပဒါတို့ကတော့ စစ်ကြောရေး ပြတ်သလောက် ရှိနေပြီ။ ဘာဂျာ ကို စိုးမြင့်၊ ပုလွေ ကိုကျော်ဝင်း၊ ကိုစန်းနောင် ကိုစန်း အောင် အမြွှာညီအစ်ကိုတို့ လေးဦးအမှုတွေ ကတော့ တရားရုံးတောင် ရုံးတင်နေလေပြီ။ ကိုငြိမ်းရွှေတို့ သားအဖလဲ ရုံးထွက်နေရပြီ။

ကျနော်တို့မှာ အစားအသောက် ငတ်တာ ထက် ဆိုးဝါးတဲ့ ငတ်မွတ်မှုကြီးတခုကတော့ သတင်း ငတ်မွတ်မှု ကြီးဖြစ်ပါတယ်။ အပြင်မှာ ဘာတွေ ဖြစ် ပေါ်နေသလဲ။ ဘာသတင်းထူးကြီးတွေ ရှိသလဲ။ နိုင်ငံ တကယ့်အခြေအနေ ပြည်တွင်းအခြေအနေ သတင်း မှန်သမျှ ကို ကြားချင် သိချင် နားလည် ချင်နေခဲ့ကြ ပါတယ်။

ဦးပုဏ္ဏိတ ဆရာတော် ရုံးထွက်ပြန်လာရင် “အပြင်မှာ ဘာသတင်းတွေ ထူးသလဲဘုရား”လို့ မေးရမြန်းရတာအမော။ ကိုငြိမ်းရွှေတို့သားအဖ ရုံးထုတ်ပြန်ရင်လဲ “သတင်းလေးဘာလေး ထုတ်ပါဦး ဖျို” လို့တောင်းဆိုကြသံတွေ စည်စည်ညံ့ညံ့။

ပုဒ်မ ၁၇(၁)(၂)နဲ့ ရုံးတင် တရားစွဲဆိုခြင်း ခံကြရတဲ့ ဘာဂျာကိုစိုးမြင့်၊ ပုလွေ ကိုကျော်ဝင်းတို့ (၄) ဦး ရုံးထုတ်အပြန်တွေမှာတော့ အမြဲလိုလို သတင်းတွေ ပါပါလာတတ်သလို သူတို့က အရင်ဦးအောင် သိသင့် သိထိုက်တဲ့သတင်းတွေကို ထုတ်ပြန်အသိပေးတာ လုပ်တတ်တယ်။ အနိမ့်ဆုံး အစိုးရထုတ် သတင်းစာပါ အချက်အလက် သတင်းပလင်းလေးတွေလောက်တော့ ကြားနာ နားဆင်ရတတ်တယ်။ အဲဒီတုန်းက အခန်း ချင်းက နည်းနည်းလှမ်းတော့ တခန်းနဲ့ တခန်း လက်ဆင့် ကမ်းနည်းနဲ့ တိုက်တွေ သတင်းပို့ဆောင် နည်းလမ်းကြောင်းအတိုင်း ကြားနာ နားဆင်ရတာ ဖြစ်တယ်။ ဒါတောင် တခါတရံ သတင်းဆက် လက်ပို့ဆောင်သူက ပြောရင်းတန်းလန်း ပြုန်းစားကြီး တပိုင်းတစနဲ့ ရပ်ဆိုင်းသွားရတာတွေက အကြိမ်ကြိမ်။

ဘာလို့လဲဆိုတော့ တခန်းနဲ့တခန်း စကားလှမ်း ပြောဆို ခွင့်မရှိတဲ့ တိုက်တွင်းဥပဒေအရ ခိုးဝှက်ပြောဆိုနေရတာ ဖြစ်တဲ့အတွက် ဝါဒါတယောက်ယောက်ဝင်လာရင် ပြောလက်စ စကားကို အချိန်မီ ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရလို့ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆာဂျင်သိန်းမြိုင် အရက်မူး ဝင်လာတဲ့ နေ့မျိုးတွေမှာ ဆိုရင်တော့ အထူးသတိထားပေးရော။ သိန်းမြိုင်က ပြုန်းခနဲ ဝင်ဝင်လာတတ်ပြီး စကား ပြောတရားခံကို ရှာတတ် ချောင်းတတ်တယ်။ မကြာ မကြာလဲ “ဟေ့...ဘယ်မအေ×××တွေလဲကွ စကား ပြောနေတာ”လို့ အဝေးကြီးကတည်းက ဆဲဆို ဟောက်ဟမ်းပြီး ဝင်လာတတ်တယ်။ “ဒါ မင်း တို့အမေ့လင်အိမ်မဟုတ်ဘူး ကွ...ထောင်-ထောင်” ဆိုတာကိုလဲ မြိန်ရေရှက်ရေ ရွတ်တတ်တယ်။ တိုက် တွင်း သံတိုင်ကြားကလူတွေကို ရန်လိုတဲ့ အကြည့်မျိုးနဲ့ လိုက်လံကြည့်ရှုလေ့ရှိပြီး စစ်ဖိနပ် ခွာသံ တဒေါက် ဒေါက်နဲ့ ထွက်သွားလေ့ရှိတယ်။

များသောအားဖြင့် ညနေတန်းစီပြီးချိန်၊ နေဝင်ဖျိုးဖျလောက်မှာတော့ စကားရှည်ရှည် ပြောချိန် အခွင့်အလမ်းတွေ ပိုရတတ်တယ်။ ဝါဒါတ ယောက်ယောက်ရဲ့ ‘အိပ်ချိန်’ ဆိုတဲ့အသံကြီး ပေါ်မလာမီ အတွင်း၊ ရှည်လျားနွေးကွေးလွန်းလှတဲ့ ညဉ့်ဦးယံဟာ စကားလှမ်းပြောကြလို့ အကောင်းဆုံးအချိန်တွေ ဖြစ် နေလေ့ရှိတယ်။ ဘာလို့ရယ်တော့ မပြောတတ်။

ကနေ့ညဟာ ကဆုန်လပြည့်။  
ကဆုန်လပြည့်ဆိုတာကိုလဲ ဆရာတော် ဦးပုဏ္ဏိတက နေ့ခင်းကတည်းက လှမ်းပြောထားလို့ သိကြရတာပါ။

ဆရာတော်ကို တရားဟောဖို့ အခန်း တခန်းက လှမ်းလျှောက်ထားတဲ့အတွက် ဆရာတော် က ညဉ့်ဦး သူ ဘုရားဝတ်တက်ပြီးရင် ဟောမယ်လို့ ကြိုတင်အကြောင်းကြားထားပါတယ်။ ဆရာတော် ဘုရားဝတ်တက်တတ်တာက အနည်းဆုံး နာရီဝက် လောက် ကြာလေ့ရှိပါတယ်။ ဘုရားရှိခိုး အမျိုးမျိုးကို သံနေသံထားနဲ့ ရှိခိုးပြီးတဲ့အခါ ပရိတ်ကြီး(၁၁) သုတ်ကို

အကုန်ရွတ်တတ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးမှာတော့ မေတ္တာ ပို့ အမျှဝေသံနဲ့ အဆုံးသတ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဘုရား ရှိခိုးနေသံ ပရိတ်ရွတ်နေသံကိုတော့ ပုံမှန် ဘုန်းကြီး လေသံနဲ့ပဲ အသံထွက်ရွတ်ဆိုနေတာဖြစ်တဲ့အတွက် ကျနော်အခန်းအပါအဝင် အခန်း လေးငါး ခန်း လောက် ကပဲ ကောင်းကောင်းကြားရနိုင်ပါတယ်။ တော်တော် များများက ကြားရနိုင်ဖွယ်မရှိပါ။ မေတ္တာပို့သံ အမျှ ဝေသံကိုတော့ ပုံမှန်သံထက် တဆင့် တိုး ရွတ်ဆို ပို့သ လေ့ရှိတဲ့အတွက် အနည်းဆုံး ဆယ်ခန်းကျော် လောက် က ကြားရနိုင်ဖွယ် ရှိပါတယ်။

ကနေ့ ကဆုန်လပြည့်။ ဆရာတော်က တရားဟောမယ်လို့ သိထားကြတဲ့ အတွက် ကျင်းပ နေကျ ပညဉ်းဂီတဆည်းဆာချိန်ဟာ စောစောစီးစီးပဲ ပွဲသိမ်းသွားခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါတယ်။

ဝါကျင့်ကျင့် မီးရောင်ဟာ ပူလောင်လွန်း လှတဲ့ နွေညဉ့်ယံအောက်မှာ ပိုပြီး အိုက်စပ်စပ် ဖြစ် အောင် ဖန်တီးပေးနေသလို ရှိလှပါတယ်။ ကျနော် က သံတိုင်ကြားကနေ လရောင်ကို တမ်းတမ်းမက်မက် ရှာကြည့်နေမိပါတယ်။ နေ့ခင်းတုန်းက ထင်ထင်ရှားရှား မြင်ရလေ့ရှိတဲ့ ဟိုးအဝေးဆီက ကုတ္တိပင်အို တဝက် တပျက် မြင်ကွင်းအပေါ်ပိုင်းဟာလဲ အခုတော့ မဲမဲ အုပ်အုပ်ကြီးသာ ဖြစ်နေပါတော့တယ်။

ကျနော်မြင်နေရတဲ့ တပိုင်းတစ ကောင်း ကင်ပြင်ပေါ်မှာတော့ တိမ်မဲညိုတအုပ်ဟာ ခြေကုန် လက်ပန်းကျနေတဲ့ ခရီးသည်အိုကြီးတယောက်လို လရောင်လာမယ့်လမ်းဆီ စမ်းတဝါးဝါး ရွေ့ချီ ခရီး နှင်နေပါတယ်။

သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေနေယျာ ကျန်းမာကြ ပါစေ...

သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေနေယျာ ချမ်းသာကြ ပါစေ...

သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေနေယျာ လန်းဖြာကြ ပါစေ...

သဗ္ဗေသတ္တာ ဝေနေယျာ ဘေးဘယာ ရန်မရှိကြပါစေနဲ့...

ဆရာတော် ဦးပဏ္ဍိတရဲ့ နောက်ဆုံး ထွက်ပေါ် နေကျ သံနှုန်းမြင့်မြင့်နဲ့ မေတ္တာပို့သံဟာ သံတိုင်ကြားကနေ ထွက်ပေါ်လာပါတယ်။ ဆရာ တော်ဘုရား ရှိခိုးဝတ်တက်ပြီးပြီဆိုတာရဲ့ အမှတ် အသား ဆိုတာကို သိရှိလိုက်ကြပြီးသား ဖြစ်တဲ့ အတွက် စောစောကထက် ပိုပြီး ငြိမ်သက်သွားသ ယောင်ရှိပါတယ်။

“အဟမ်း” ဆရာတော်ရဲ့ ချောင်းဟန်သံ အရင်ထွက်လာတယ်။ ပြီးတော့မှ “ကနေ့ဟာ ကဆုန် လပြည့်၊ ကဆုန်လပြည့် ဗုဒ္ဓနေ့ဆိုတဲ့ နေ့ထူးနေ့မြတ်ပဲ။ ဒီလိုနေ့မှာ ဒီလိုနေရာမျိုးကနေ တရားဟောရ တယ် ဆိုတာလဲ... အင်း...မမေ့စရာပါပဲ” ဆရာတော် က သံကုန်မြင့်ပြီး နိဒါန်းချီတယ်။ အားလုံးက ငြိမ် သက်ပြီး နားထောင်နေကြတယ်။

“ဗုဒ္ဓနေ့ဆိုတော့ ဗုဒ္ဓဆိုတဲ့ ဘုရားရှင်ဟာ ဘာကြောင့် ဗုဒ္ဓလို့ ခေါ်ရသလဲ။ ဗုဒ္ဓဆိုတာ အလုံးစုံကို ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ထိုးထွင်း သိမြင်လို့ ဗုဒ္ဓလို့ခေါ်ရတာပဲ။ အထူးသဖြင့် သစ္စာလေးပါး မြတ်တရားကို ပိုင်းခြား ထင်ထင် သိမြင်တော်မူလို့ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားလို့ ခေါ်တော်မူရတာပဲ။ သစ္စာလေးပါးတရား ဆိုတာက တော့ ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိရောဓသစ္စာ၊ မဂ္ဂသစ္စာ...” ဆရာတော်က အောင်မြင် တဲ့ ဆရာ တော်ကြီးလေအပြည့်နဲ့ ထပ်ဆင့်နိဒါန်း သွယ်ပြီးတဲ့ နောက် “ဒီနေ့ဆရာတော် ဟော မယ့်တရားကတော့ ‘သစ္စာ’ ဆိုတာပဲ။ ‘သစ္စာ’ အကြောင်းပေါ့။ သစ္စာ ဆိုတာ အမှန်ကို ခေါ်တာ” လို့ဆိုရင်း ပါဠိလို ရွတ်လိုက်၊ အနက်တွေ ဖွင့်လိုက် အကျယ်ဟောပါတယ်။ နောက် ဆုံးမှာတော့ “ဒကာတို့လဲ ဘယ်နေရာမှာပဲ ဖြစ်ဖြစ် ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာ ကို ဆိုရမယ်။ ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာကို ကျင့်ကြံရမယ်။ ဟုတ် တိုင်းမှန်ရာကိုသာ လုပ်ရမယ်။ ဒါမှ သစ္စာထိုက်ပေမယ်။ သစ္စာပီပေမယ်။ သစ္စာ မြောက်ပေမယ်။ ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာဆိုတဲ့ သစ္စာတရားကို အလေးထားကြပါ” လို့ ပြောပြီး နိဂုံးချုပ် အတို ဟောသွားခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော် နိဂုံးချုပ်လိုက်တာနဲ့ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အသံကတော့ ကျနော်တို့

ကိုဒါသကြီးအသံ။

“ဆရာတော်ဘုရား...တပည့်တော် ဆရာ  
တော်ကို မရိုမသေ လုပ်တာ မဟုတ်ပါဘူး။ တပည့်  
တော်လဲ ဟောပါရစေ”တဲ့။

“ဟောဗျို့...ဟော-ဟော”ဆိုတဲ့ တောင်း  
ဆိုသံတွေလဲ ဘယ်အခန်းကလဲ မသိ၊ ထွက်ပေါ်လာ  
ပါတယ်။

“အဟမ်း...အဟမ်း”တဲ့။ သူကလဲ  
ဓမ္မကထိက တဦးနယ် ချောင်းသံပေးပြီး ...

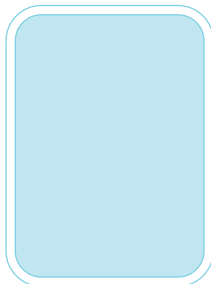
“ဒီနေ့ ရဲဘော်တို့ကို ကျနော်ဟောကြား  
ချင်တဲ့ တရားကတော့ အ-သစ္စာတဲ့။ အထူးသဖြင့်  
ဒီထဲမှာ အ-သစ္စာဟာ အရေးကြီးပါတယ်”

အနီးအနားတဝိုက် ငြိမ်ပြီး နားထောင်  
နေကြတယ်။

“ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာဆိုတဲ့ သစ္စာအတိုင်း  
လုပ်လို့မဖြစ်ပါဘူး။ သစ္စာဆိုတာ အဓိပ္ပာယ် ကောက်

မှားပြီး ဟုတ်တိုင်းမှန်ရာအတိုင်း ပြောကြ မယ်ဆိုရင်  
အမှုတွေ ပိုကြီးကုန်ပါမယ်။ ထောင်တွေ ပိုကျကုန်မယ်။  
လူတွေ ပိုပြီး အဖမ်းခံကုန်ရပါလိမ့်မယ်။ ၅/ည က  
ဝမ်းတူးတူးဝမ်း ဖြစ်ပြီး ဝမ်းတူးတူးဝမ်းက သေဒဏ်တွေ  
ကျကုန်ကြပါလိမ့်မယ်။ ဟုတ်တိုင်း မှန်ရာတွေကိုသာ  
လျှောက်ပြောရင် သစ္စာဖောက်တွေ ဖြစ်ကုန်နိုင်  
ပါတယ်။ အဲဒီတော့ ဒီထဲမှာ လိမ်နိုင်သမျှ လိမ်ကြပါ။  
ညာကြပါ။ ဖြီးကြပါ။ မဟုတ်တာတွေ ကြံဖန်ပြောတတ်  
လေ...ကိုယ့်လူတွေ သက်သာလေ ဖြစ်ပါမယ်။ ဒါ  
ကြောင့် ကျနော်ဟောချင်တာကတော့ အ-သစ္စာပါပဲ  
ခင်ဗျာ”တဲ့။

တဝါးဝါး ပွဲကျသွားရလေတယ်။ ဆရာ  
တော်ကြီးကတောင် “ဒီကောင်နယ်ကွာ”ဆိုပြီး ရယ်  
သံထွက်လာပါတယ်။ ကျနော်လဲ ပြုံး လိုက်မိပါတယ်။  
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် တတိုက်လုံး ဒီတည ရယ်မောကြရတာ  
အမှန်။ ။





ဘာသာပြန်သူ-စိန်ထွန်း

ကျွန်တော် မြင်းကို နှစ်သက်တယ်။  
အရင်းနှီးဆုံးလိုထင်တာကတော့ ဝန်တင်  
မြင်းပါပဲ။

မင်းညီမင်းသားတွေစီးတဲ့ အသွေးအရောင်  
လဲလှ၊ အချိုးအစားလဲကျတဲ့ ဟိတ်ကြီးဟန်ကြီး  
မြင်းမျိုးဆိုရင်တော့ ကျွန်တော် မုန်းပါတယ်။ အဲဒီလို  
မြင်းမျိုးက ကျွန်တော့်ကို စော်ကားနေတယ်လို့ ခံစား  
မိလို့ပါ။

မြင်းတွေထဲမှာ အလွန်စိတ်သဘောထား  
ခက်ထန်ကြမ်းတမ်းတဲ့ မြင်းရှိသလို၊ ထစ်ခနဲဆို လန်ဖျတ်  
စိတ်ရှူးထတတ်တဲ့ မြင်းလဲ ရှိသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့  
ခပ်ညှည့် အထိန်းရခက်တဲ့ မြင်းဆိုရင်လဲကျွန်တော် နှစ်  
သက်တာပါပဲ။

ကြည့်ရတဲ့ ဟန်ကိုက သနားစရာ ကောင်း  
နေတဲ့ မြင်း။

အေးအေးဆေးဆေး စိန်ပြေနပြေနိုင်လှ တဲ့  
မြင်း။

ဆိုးသွမ်းကြမ်းကြုတ်တဲ့ ဘုရင်လို မောက်

မောက်မာမာ မာနထောင်လွှားတဲ့ မြင်း...စသဖြင့်။

ကျယ်ပြောလှတဲ့ လွင်ပြင်မှာ စားကျက်  
ချထားတဲ့ မြင်းဟာ လူနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ အချက်တချို့ ရှိ  
တတ်တယ်။ ဒါကို မြို့ထဲမှာ ရှိတဲ့ မြင်းတွေဆီမှာ မတွေ့  
နိုင်ပါဘူး။

မြင်းဟာ တခြား တိရစ္ဆာန်တွေနဲ့ နှိုင်းစာရင်  
ကြီးမားပြီး ထူးဆန်းတဲ့ မျက်လုံးတစ်စုံ ရှိပါတယ်။ အပြာ  
ရင့်ရောင် မျက်စိသုဉ်းအိမ်ဟာ အလွန်ကြီး တယ်။

မြင်းမှာ မျက်တောင်မွှေး ရှည်ရှည်ကြီး  
တွေရှိပြီး လူရဲ့ပုံရိပ်ကို မျက်စိသုဉ်းအိမ်ထဲမှာ ဖမ်း  
ယူထားနိုင်တယ်။ မြင်းဟာ ပင်ပန်းနွမ်းနယ်လွန်းရင်၊ ဒါမှ  
မဟုတ် အလွန်ဝေးလံလှတဲ့ ခရီးကို သွားရ တဲ့အချိန်  
မျိုးမှာ သူ့ရဲ့ မျက်တောင်ကို နှစ်ချက် သုံးချက်လောက်  
ခတ်လိုက်တာနဲ့ မျက်ရည် ပုလဲဥကြီးတွေ ထွက်လာပြီး  
မျက်စိသုဉ်းအိမ်မှာ အိုင်ထွန်းနေတတ်ပါတယ်။

မြင်း ငိုတာတွေရင်တော့ လူကလဲ မြင်းနဲ့  
အတူ လိုက်ပို့မိတတ်တယ်။

အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က ၁၄ နှစ်၊ ညီလေး

က ၁၁ နှစ်ပါ။ အမြဲတမ်းကတော့ ကျွန်တော် ဟာ အဖေ နဲ့ အတူ နှစ်ယောက်သား မြင်းကို ဆွဲသွားပြီး အလုပ် လုပ်လေ့ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဒီတခါတော့ အဖေ က ဖျားနေလို့ ညီလေးနဲ့အတူ နှစ်ယောက် သွားပြီး အလုပ်လုပ်ခဲ့ရပါတယ်။

တရက်။ ကျွန်တော်တို့ဟာ ည ၁၀ နာရီ ခန့်လောက်မှာ ၂၅ ကီလိုမီတာ ကျော်ကျော် လောက် ဝေးတဲ့ ‘စစ်ပု’ လို့ခေါ်တဲ့ မြို့ကို အချိန်မီ အရောက်ပို့ဖို့ ရေခဲရိုက်ထားတဲ့ ငါးတွေကို လှည်း တစီးလုံး အပြည့် တင်ပြီး ထွက်လာခဲ့ကြပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့မြင်းဟာ အသက် ၈ နှစ် ရှိပါပြီ။ စွန်ပလွန်သီးရောင် မြင်းကလေးပါ။ ကျွန်တော် က မြင်းဇက်ကြိုးကို ဆွဲပြီးလျှောက်။ ညီလေးက မီး အိမ်ဆွဲပြီးလျှောက်။ အဲသလိုနဲ့ လာခဲ့ကြတယ်။

မြို့ကထွက်ပြီး ကွင်းပြင်တွေထဲရောက်တော့ ညီလေးဟာ မောနေတဲ့ ပုံပါပဲ။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က သူ့ကို ကုန်တွေတင်ထားတဲ့လှည်းပေါ် အတက်ခိုင်း လိုက် တယ်။ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက် သီချင်း တအေးအေးနဲ့ ရှေ့ကို ခရီးဆက်ခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီတုန်းက ညဟာ မှောင်လိုက်တာ မဲလို့။ ကောင်းကင်မှာလဲ ကြယ်တလုံးမှ မရှိပါဘူး။ ဆုံးစမရှိတဲ့ ကွင်းပြင်ကျယ်ကြီးဟာ ခေါင်လွန်းလှတယ်။ ဒါပေမဲ့ မြို့သားကလေးတွေ မသွားရဲဘူးလို့ထင်ရတဲ့ ဒီအချိန် ဒီလမ်းကို ကျွန်တော်တို့ချည်း သွားနေ ကြရတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ဟာ အဖေနဲ့အတူ ဒီနေရာတွေကို အမြဲလိုလို သွားခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဒီလမ်းခရီးကို ခေါင်လွန်းလှတယ်လို့ ဘယ်လိုမှ မခံစားမိပါဘူး။

၁၀ ကီလို ကျော်ကျော်လောက် သွားအ ပြီး မှာ မိုးက ရွာတော့မလိုလို အုံ့ဆိုင်းလာတယ်။ လှည်း ပေါ်မှာ ဘယ်အချိန်က အိပ်ပျော်နေမှန်းမသိတဲ့ ညီ လေးကို ကုန်တွေ မိုးကာအုပ်ဖို့ နှိုးလိုက်ရတယ်။

မိုးက အုံ့ဆိုင်းမှိုင်းခဲလာလို့ ညီအစ်ကို နှစ်ယောက်ထဲနဲ့ ဖြစ်မှ ဖြစ်ပါမလားလို့ စိုးရိမ်လာ မိ တယ်။ မနေ့ကပဲ မိုးရွာထားတာ။ ထပ်ရွာ ဦးမယ် ဆိုရင်

‘ကျင်းတင့်’ လမ်းဟာ ဆိုးက ဆိုးပါတိ သနဲ့။ သွားလို့မှ ဖြစ်ပါမလား။ ကျွန်တော်တို့ ရင်လေး နေမိတယ်။

တခါးရှေ့ရှိ ထင်းရှူးပင်တပင်ရှေ့က မြတ် သွားချိန်မှာ မိုးဟာ တခေါ်ခေါ် ရွာချလိုက် ပါလေရော။

“ဒုက္ခပါပဲ”

ကျွန်တော် စိုးရိမ်တကြီးနဲ့ မြင်းကို အော် ဟစ်ရပ်ခိုင်းလိုက်တယ်။ မြင်းကို အအေးဒဏ် ခံနိုင်ဖို့ မြက်ဖျာခြံပေးရင်း မည်းမှောင်နေတဲ့ မိုး ကောင်းကင်ကို ခေါင်းမော့ကြည့်လိုက်တယ်။ တိမ်တွေ ဘယ်ကို ဦးတည်ရွေနေတာလဲ။ မိုးဆင်လေဆင် ဘယ်လို ရှိ မလဲ ဆိုတာကို တွက်ကြည့်နေမိတယ်။

အနောက်ဘက်နဲ့တောင်ဘက်က တိမ် မည်း တအုပ်ဟာ ဒီဘက်ကို ဖြုန်းစားကြီး တောက် လျှောက်ချဉ်းကပ်လာနေတယ်။ ဒီဘက်မှာ တိမ်ပါးပါး မည်းမည်းသာ ရှိလို့ နှိုင်းယှဉ်ခြင်းအားဖြင့် ရာသီဥတု ကြည်လင်နေတယ်။ အဖေပြောပြဖူးခဲ့တဲ့အတွေ့ အကြုံအရဆိုရင် မိုးကြီးတချို့ ချလိမ့်ဦးမယ် ဆိုတာ သေချာနေပါပြီ။

ညီလေး အကျီရော၊ ကျွန်တော့်အကျီပါ ခုနက မိုးစိုထားလို့ မိုးရေစက်တွေ တစက်စက် ကျ နေတယ်။ မိုးကာ အကျီက အဖေအတွက် တထည် တည်းသာ ရှိတာပါ။ ကျွန်တော်က မိုးကာ အကျီကို ညီလေးကိုယ်ပေါ် ခြံပေးလိုက်တယ်။ သူဟာ မီးအိမ် လေးကို ပွေ့ထားတယ်။ မိုးစိုပြီး မီးငြိမ်း မသွားအောင် ကိုယ်ကို ရှေ့ကုန်းပြီး မိုးထားပေးတယ်။

ကျွန်တော်ဟာ “ဒုက္ခ” တွေကို စဉ်းစားရင်း အားတင်းထားတယ်။ မြင်းရဲ့ လည်တိုင်ကို ပွတ်သပ် ပေးရင်း ဆင်ခြေလျှောလမ်းနဲ့ ကြုံတဲ့အချိန်မှာ “ရန်း ပေးကွ၊ သွားပေးကွ” နဲ့ အော်ရင်းဟစ်ရင်း မောင်းနှင် ခဲ့တယ်။

စိတ်သောက အရောက်ရဆုံးကတော့ လမ်း ဟာ ရွံ့ထူပြီးရင် ထူလိုက်လာနေတာပါပဲ။ ဒီလမ်း မျိုးကို မမောင်းဖူးတဲ့ လှည်း ဆရာဆိုရင် ဒီလမ်းမျိုးရဲ့

အထာကို သိပ်သိကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ကျွန်တော့်အဖို့ ကတော့ လမ်းက ပိုဆိုးလာလို့လဲ ပိုခေါင်းကိုက်စရာ မရှိ ပါဘူး။

မိုးက အတောမသတ် အဆက်မပြတ် သွန်ချနေပြီး၊ ရွာလေသဲလေပါပဲ။

အချိန်အခါကတော့ နွေဦးကာလပါ။ ဒါပေမဲ့ မိုးရွာနေတဲ့ ညဉ့်သန်းကောင်မို့ ရိုးတွင်းချဉ်ဆီ ခိုက် အောင် အေးစိမ့်နေတော့တယ်။

မြင်းလဲ မောလာဟန်တူပါရဲ့။ သူ့ လညာတိုင်နဲ့ မျက်နှာကို ကျွန်တော့်မျက်နှာနား တောက် လျှောက်တိုးကပ်လာနေတယ်။ ခြေလှမ်းတွေ လဲ နှေး ကွေးလေးလံလာနေတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီတချိန်ကတော့ ၂ နာရီလောက် ကြာအောင် ရွာပြီးတာတောင် ရပ်မယ့်ပုံ မပေါ်သေး ဘူး။ မိုး ကြာကြာရွာလေ ‘ကျင်းတင့်’ လမ်းဟာ သွားရခက်လေပါပဲ။ ဒီလို တချက် စဉ်းစား မိလိုက်တာနဲ့ မြင်းဇက်ကြိုးကို အားစိုက်ဆွဲပြီး ဟောဟဲ-ဟောဟဲ အမောဆိုက်နေတဲ့ မြင်းကို လမ်း ကြောင်းအတိုင်း မောင်းနှင်လာခဲ့တယ်။

လှည်းပေါ်တင်လာတဲ့ ပစ္စည်းတွေက သိပ် လေးနေလို့ စိုးရိမ်တာကြောင့် ညီလေးကို လှည်း ပေါ် ထပ်မတက်ခိုင်းတော့ဘူး။

“ခြေလှမ်းပြင်းပြင်း အတော်လေး လျှောက် လိုက်မိရင် တကိုယ်လုံး နွေးလာမှာပါ”

ကျွန်တော်က ညီလေးဆီ လှမ်းအော် ပြော လိုက်တယ်။ ညီလေးဟာ ရွံ့ညံ့တွေ ထဲမှာ ဒယိမ်းဒယိုင် ဖြစ်နေတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူဟာ အားခဲပြီး လျှောက်နေဆဲ။ သူ့ကိုယ်ခန္ဓာကလဲ ခပ်သေးသေး၊ ခြေထောက်ကလဲ ပွက်ထဲနစ်နေ တာမို့ သူလဲ ကျသွားပြီး၊ မီးအိမ် မီးငြိမ်း သွားတယ်။

“လူအ...ခြေကိုမြဲမြဲ ကုတ် လျှောက်မှ ပေါ့ ကွ”

ကျွန်တော်က စိတ်ပေါက်ပေါက် ရှိတာနဲ့ မကောင်းမှန်းသိပေမဲ့လဲ သူ့ကို တချက်ခပ်ပြင်းပြင်း ပိတ်ကန်လိုက်တယ်။

နောက်ဆုံးမှာ ကျွန်တော်တို့ဟာ လှည်း ဆရာတွေ အကြောက်ဆုံး၊ လမ်းဆိုးလွန်းလှ တယ် ဆိုတဲ့ ‘ကျင်းတင့်’ကို ရောက်လာတယ်။

မတ်စောက်လှတဲ့ တောင်တက်လမ်းနဲ့ မိတာ ၁၀၀ လောက်အကွာမှာ လှည်းကို ရပ်ပြီး ခဏ နားလိုက်ပါတယ်။

“ကိုကို စိုးရိမ်လို့လား”

တကိုယ်လုံး ရွံ့အလူးလူးဖြစ်နေတဲ့ ညီလေး က မီးအိမ်ကို ပွေ့ပိုက်ထားရင်း မျက်နှာလေး မော့ကာ ကျွန်တော့်ကို မေးလာတယ်။

“စိုးရိမ်ဖို့ မလိုပါဘူးကွာ”

ကျွန်တော်က သူ့ ကို အဲသလို ပြန်ပြောပြီး၊ အားပေးနှစ်သိမ့်လိုက်တယ်။ အဲဒီနောက် လှည်းအံထဲ ထည့်လာတဲ့ တံစဉ်ကို ထုတ်ပြီး၊ မီးအိမ် မီးရောင်နဲ့ မြက် နည်းနည်း ရိပ်ပါတယ်။ မြင်းကို မြက်ကျွေးတော့ အလွန် မောဟိုက်နေပုံရတဲ့မြင်းဟာ နည်းနည်း လောက်သာ စားနိုင်ပြီး၊ တဟူးဟူးနဲ့ အမောပြေနေ တော့တယ်။

“ကိုကို...မြင်းဟာ မခံနိုင်လောက်အောင် မောနေတယ်ထင်တယ်-နော်”

မြင်းဟာ မြက်ကို စားချင်စိတ်မရှိတော့ တာကို တွေ့လို့ ညီလေးက ပြောလိုက်တာပါ။ ကျွန် တော် ဦးထုပ်ကို ချွတ်လိုက်တယ်။ ဘေးနားရှိ ရေအိုင် လေးထဲက နောက်ကျိနေတဲ့ ရေကို ဦးထုပ်နဲ့ ခပ်ယူ လာပြီး မြင်းကို တိုက်ပါတယ်။

အဲဒီနောက် လှည်းပေါ်ထိုင်ကာ ကျွန်တော် တို့ဟာ ထမင်းကြမ်းခဲတွေကို ကိုက်ဖဲ့ပြီး စားကြ ပါ တယ်။ ဆားစိမ်မုန့်လာဥတွေဟာ မိုးစို ထားတာ ကြောင့် နည်းနည်းမှ အရသာ မရှိတော့ပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်တို့ အတွက်ကတော့ ဒီလိုစားလိုက် ရတာ ဟာ နတ်သုဓာတမျှပါပဲ။

ကြည့်ရတာ မိုးက စဲလာသလိုပဲ။ ကျွန် တော် မြင်းဇက်ကြိုးကို ဆွဲလိုက်တယ်။ ညီလေးလဲ ဝါးခြမ်းတချောင်းကို ကောက်ယူပြီး မြင်းကို ဂူမောင်းဖို့ မြင်းရဲ့ ဟိုဘက်ကို လှည့်သွားပါတယ်။

“ကိုင်း...ငါ့ကောင်ကြီးရေ...ကြိုစားလိုက်ပါဦး”



ကျွန်တော်က မြင်းရဲ့လည်တိုင်ကို ပွတ်သပ်ပေးလိုက်တယ်။ မြင်းက ခေါင်းတချက် ငြိမ်သလို လုပ်လိုက်ပြီး၊ တကိုယ်လုံး တချက် ခါ လိုက် တယ်။ ပြီးတော့ ရှေ့ခွာကို ခပ်ပြင်းပြင်းတချက်ပေါက်ပြီး၊ လှမ်းထွက်ပါတော့တယ်။

“ဆွဲပေးကွ...ကြိတ်လိုက်ကွ”

ကျွန်တော်က ဇက်ကြိုးကို လှည်းတန်မှာ ချည်လိုက်တယ်။ မြင်းရဲ့ ပခုံးမှာ နောက်ထပ် ထိန်းကြိုး တချောင်းတပ်ပြီး ဆွဲပါတယ်။ မတ်စောက်တဲ့ ကုန်းစောင်းနဲ့ ခပ်ပြေပြေနရားအကြားကနေ လှည်း ကို ဆွဲသွားရင် ကောင်းလေမလားလို့ စဉ်းစားပါ သေးတယ်။ ညီလေးကလဲ လှည်းရဲ့တဘက်ကနေ အပြေးလိုက်ရင်း မြင်းရဲ့တင်ပါးကို ဝါးခြမ်းနဲ့ရှိက်ပြီး မောင်းပေးနေတယ်။

လမ်းဟာ အလွန်ရှုပ်ထွေးတယ်။ လှည်းတဝက်လောက်အထိတောင် ရွံ့ထဲ နစ်နေသလိုပါပဲ။ ကျဉ်းမြောင်းမတ်စောက်လှတဲ့ လမ်းရဲ့ ဘယ်ဘက်ကို နည်းနည်းလေးလောက်သာ တိမ်းလိုက်ရင် ပေ၂၀ လောက်နက်တဲ့ ချောက်ကမ်းပါးကြီး။ အဲဒီအောက်မှာတော့ ရွံ့အိုင်ကြီးလိုဖြစ်နေတဲ့ လယ်ကွက်တွေ။

“ဟေး...ဒီတချီလောက် အားစိုက်လိုက်ရင် အောင်ပြီဟေ့”

ပါးစပ်ကသာ အဲဒီလို ပြောနေတာပါ။ တကယ်တော့ မြင်းရော ညီလေးပါ အားလုံးဟာ မောလွန်းလို့ လှုပ်တောင် မလှုပ်နိုင်တော့သလောက် ဖြစ်နေကြပါပြီ။

“ကြိတ်ပေးဟေ့”

မြင်းကို အားစိုက်ဆွဲရင်း တအားကုန်းအော်လိုက်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ လှည်းဟာ ရွံ့တွေက စုပ်ယူဆွဲငင်ထားနေသလိုပါပဲ။ တုတ်တုတ်တောင် မလှုပ်ပါဘူး။

လှည်းပေါ်တင်လာတဲ့ ငါးတွေဟာ ‘စစ်ပု’ ငါးအရောင်းဆိုင်ကို မိုးမလင်းခင် အရောက်ပို့ရမှာပါ။ မပို့နိုင်ရင်တော့ ပုပ်ကုန်ပြီး သုံးလို့ရတော့မှာ

မဟုတ်ပါဘူး။

လှည်းဟာ နည်းနည်းတော့ လှုပ်လာပါရဲ့။

“ရုန်းလိုက်စမ်းကွ...ရုန်းလိုက်စမ်း”

ညီလေးဟာ တဟုတ်ဟုတ်ငိုရင်း မြင်းရဲ့ တင်ပါးကို ဝါးခြမ်းပြားနဲ့ရှိက်ပေးနေတယ်။

၁၀ မိနစ်လောက်တက်ရမယ့် တောင်တက်ခရီးမှာ ၇ မိနစ်လောက် တက်ပြီးတာနဲ့ မြင်းဟာ ရွံ့ထဲမှာ ရှေ့ခြေချောင်း ခူးထောက်လဲကျသွားတယ်။ လှုပ်လည်း မလှုပ်တော့ပါဘူး။ လှည်းပေါ်က ကုန်တွေ နည်းနည်းလောက်ချပေးလိုက်ရင် ကောင်းလေမလားလို့ စဉ်းစားလိုက်မိပါသေးရဲ့။ ဒါပေမဲ့ လေးလွန်းလှတဲ့ ကုန်စည်တွေကို ကလေး ၂ယောက်ရဲ့ ခွန်အားနဲ့ ဘယ်လိုလုပ်ချနိုင်ပါ့မလဲ။

“အလကား တိရစ္ဆာန်...အသုံးမကျ လိုက်တာ”

ကျွန်တော်ဟာ အရူးတယောက်လိုပဲ မြင်းကို လည်ဆံမွေးကနေ ဆွဲယူပြီး ထူပေးနေမိတယ်။ ဒါပေမဲ့ မြင်းကတော့ သေနေသလိုပါပဲ။ ခေါင်းတော့ တချက် လှုပ်ပါရဲ့။ ခွေကျနေတဲ့ ရှေ့ခြေ ချောင်းဟာ ပြန်ထဖို့ အားမရှိရှာပါဘူး။

“ကိုကို...ဘယ်လိုလုပ်ကြမလဲ”

ညီလေးဟာ တဟုတ်ဟုတ်ငိုရင်း မီးအိမ်ကလေးကို ပိုက်ကာ ရွံ့ထဲ ထိုင်ချလိုက်တယ်။ မြင်းဟာ မီးအိမ်ရဲ့အလင်းရောင်ထဲမှာ သူ့လည်တိုင်ကို ဆန့်လိုက်တဲ့အတွက် သူ့မျက်လုံးအိမ်မှာ မျက်ရည်တွေ အိုင်ထွန်းနေတာကို တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ ကျွန်တော် စိတ်မထိန်းနိုင်တော့ပါဘူး။ ညီလေးနဲ့ နှစ်ယောက်သား မြင်းရဲ့ လည်တိုင်ကို ဖက်ပြီး၊ တရှုတ်ရှုတ်ငို နေမိကြ ပါတော့တယ်။

တနာရီလောက်ကြာတော့ ‘စစ်ပု’ ကို သွားကြတဲ့ အပေါင်းအဖော်တွေရဲ့ အကူအညီနဲ့ မတ်စောက်လှတဲ့တောင်စောင်းကို ကျွန်တော်တို့ လွယ်လွယ်ကလေးပဲ ကျော်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ မြင်းလို ရိုးသားတဲ့ တိရစ္ဆာန်မျိုးဟာ မြင်းက

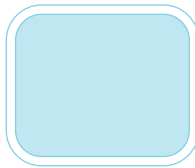
လွဲလို့ တခြားမရှိနိုင်တော့ပါဘူး။ ယခုအခါ ကျွန်တော်  
ဟာ ဝန်တင်လှည်းဆွဲတဲ့ မြင်းကို မြင်လိုက် ပြီဆိုတာနဲ့  
ခင်မင်ရင်းနှီးတဲ့စိတ် ရင်ထဲ ခံစား လာရတယ်။

မြင်းဟာ မငိုတတ်ရုံမက အမြဲတန်းရယ် နေ  
တတ်ပါသတဲ့။ ဒါပေမဲ့ တိုကျိုတဝိုက်မှာတော့ ရယ်  
မောပြီး သက်တောင့်သက်သာနေရတဲ့မြင်းရယ်လို့

မတွေ့ရသလောက်ပါပဲ။

။

(မျက်မှောက်ခေတ်မှာ ကျော်ကြားလှတဲ့  
‘ဂျပန်စာရေးဆရာတဦး’ရဲ့ လက်ရာကို တရုတ် စာ  
ရေးဆရာ ‘လျှိုကျွန်းဖျင်’က တရုတ်ဘာ သာ ပြန်  
ထားပါတယ်။ ၎င်းကိုဗမာ ဘာသာသို့ ပြန်ဆို ထားခြင်း  
ဖြစ်ပါတယ်။)



# လီယိုတော်လစ်စတိုင်း



ဘာသာပြန်သူ-ဌေးသိန်း

တံငါသည်ရဲ့ဇနီး ‘စန်နာ’ဟာ မီးပိုဘေးမှာထိုင်ပြီး စုတ်ပြနေတဲ့ လှေရွက်တထည်ကို ဖာနေတယ်။ တဲအပြင်ဘက်မှာတော့ အေးစိမ့်နေတဲ့လေက တဟူးဟူး တိုက်လို့။ အဟုန်ပြင်းပြင်းနဲ့ လှိုမ့်တက်လာနေတဲ့ ပင်လယ်လှိုင်းတွေက ကမ်းစပ်ကို ရိုက်ခတ်နေလို့ ရေ ပန်းတွေ တဖွားဖွားစင်ထွက်နေတယ်။ ပင်လယ်ပြင်မှာ လေမုန်တိုင်းက ထန်နေဆဲ။ တဲအပြင်မှာတော့ မှောင်ကလဲမှောင်၊ အေးကလဲ အေးလှတယ်။ တံငါသည်မိသားစုရဲ့ တဲလေးအတွင်းမှာ တော့ နွေးနွေးထွေးထွေးနဲ့ သက်သောင့်သက်သာ ရှိပါရဲ့။ မီးဖိုထဲက မီးမငြိမ်း သေးလို့ ပျဉ်ပြားပေါ်မှာ တင်ထားတဲ့ စားခွက်သောက်ခွက် အသုံးအဆောင်တွေကလည်း မီးရောင်နဲ့ အရောင်လက်နေတယ်။ အိပ်ယာ ပေါ်မှာ ထောင်ထားတဲ့ အဖြူရောင်ခြင်ထောင်ထဲမှာ ကလေး(၅)ယောက်ဟာ ပင်လယ်လေ တဟူးဟူး တိုက်နေပေမယ့် တိတ်ဆိတ်ငြိမ် သက်စွာ အိပ်မော ကျနေရှာတယ်။ ခင်ပွန်း

သည်ဟာ မနက်စောစော ကတည်းက လှေကလေးကိုလှော်ပြီး ပင်လယ်ပြင်ထဲ ထွက်သွား လိုက်တာ ခုထိ ပြန်မလာသေးဘူး။ ‘စန်နာ’ဟာ လှိုင်းတံပိုးတွေရဲ့ တဂုန်းဂုန်း အော် မြည်သံနဲ့ လေရှူးက အဟုန်ပြင်းပြင်း တိုက်ခတ်နေ တော့ ရင်ထဲစိမ့်ပြီးလှုပ်ခတ်နေတယ်။

ဟောင်းမြင်းလှပြီဖြစ်တဲ့ နာရီအိုကြီးက အသံတွေတောင် ဆွံ့အနေရှာပြီ။ ဒီနာရီအိုကြီးက ည ၁၀နာရီ၊ ၁၁နာရီထိုးသွားသည့် တိုင်...ခင်ပွန်းသည်က ပြန်ရောက်မလာသေး။ ‘စန်နာ’ဟာ ဘယ်လိုများ ဖြစ်နေပြီလဲလို့ အတွေးနက်နေမိတယ်။ ခင်ပွန်းသည်ဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ်လဲ ဂရုစိုက်တတ်သူမဟုတ်။ ချမ်းချမ်းစီးစီးနဲ့ မုန့်တိုင်းထဲမှာ ငါးဖမ်းဖို့ ထွက်သွားခဲ့တာ။ သူ့ကိုယ်တိုင်ကလဲ မနက် မိုးလင်းကနေ မိုးချုပ်သည်အထိ အိမ်မှာနေရင်း အလုပ်နဲ့လက် မပြတ် ရရှာပါဘူး။ ပိုက်ဆာနေရင်တောင် မနည်းအချိန်ယူပြီး ဖြည့်ခဲ့ရတာပါ။ ကလေးတွေမှာက ဖိနပ်တောင်

စီးစရာမရှိပါဘူး။ ဆောင်းဆောင်းနွေနှွေ ဘယ်လိုပဲ ဖြစ်ဖြစ် တနှစ်တာလုံး ခြေပလာနဲ့ ပြေးလွှား ဆော့ ကစားနေကြရတာပါ။ စားစရာကျတော့ ပေါင်မုန့်မဲမဲနဲ့ ငါးဟင်းသာရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကလေး အားလုံး ဒေါင် ဒေါင် မြည် ကျန်းမာနေကြလို့ ဘုရား သခင်ကို ကျေးဇူး တင် နေရပါတယ်။ အပြစ်တင် နေဖို့လည်း မလိုပါဘူး။ ‘စမ်နာ’ဟာ မုန့်တိုင်းသံကိုပဲ အာရုံစူးစိုက်နား ထောင်နေမိတယ်။ “သူ အခု ဘယ်များ ရောက်နေ ရှာပါလိမ့်။ အို ... ဘုရားသခင် သူ့ကိုစောင့် မတော် မူပါဘုရား။ ကယ်တော်မူပါဘုရား။ သနားကြင် နှာတော်မူပါ ဘုရား” သူ့ဖာသာ ရေရွတ်ရင်း လက်နှစ် ဖက်ကို ရင်ဘတ်ရှေ့မှာ ကြက်ခြေခတ်ထားလိုက် တယ်။

အိပ်ဖို့ကျတော့လည်း စောနေသေးတယ်။ ကုလားထိုင်မှ မတ်တတ်ထရပ်လိုက်ပြီး ကိုယ်ကို ဆန့် လိုက်တယ်။ ခပ်ထူထူ ခေါင်းစည်းပေါ်နဲ့ ခေါင်းပေါင်း လိုက်ပြီး လက်ဆွဲမီးအိမ်ကိုဆွဲကာ တံအပြင် ထွက် လိုက်တယ်။ သူ့ဟာ မီးပြတိုက်ကမီးတွေ လင်းမလင်း သိချင်နေတယ်။ ခင်ပွန်းသည်ရဲ့ လှေကလေးကို မြင်ရ နှိုးနှိုး မျှော်ကြည့်နေချင်သေးတယ်။ ပင်လယ်ပြင် မှာ တော့ ဘာမှ မမြင်ရပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ခေါင်းစည်းပေါ်ဟာ လေထဲ လွင့်ပါသွားတယ်။ အိမ်နီးချင်းအိမ်မှာ လေ ကြောင့် ကျိုးပြတ်ကျနေတဲ့ ပစ္စည်းတခုရဲ့တနေရာမှာ သွားရစ် ပတ်နေပြီး အိမ်တံခါးကို ရိုက်ခတ်နေ တော့ တယ်။ ဒီတော့မှ ‘စမ်နာ’ဟာ ညနေစောင်းကတည်း က ဖျားနာနေတဲ့ အိမ်နီးနားချင်း မုဆိုးမကို သွားကြည့်ဖို့ စိတ်ကူးကို ပြန်သတိရလာမိတယ်။ “သူ့ကို ပြုစုမယ့်သူ တယောက်မှ မရှိပါကလား။ ‘စမ်နာ’ဟာ စဉ်းစားရင်း တခါး ခေါက်လိုက်တယ်။ တခါးဘေးကပ် နားထောင် ကြည့်တော့လဲ ဘာသံမှ တုန်ပြန်ဖြေကြားသံ မကြား ရဘူး။

“မုဆိုးမဘဝဟာ တကယ့်ကို ခက်ခဲ လှပါ လား” ‘စမ်နာ’တခါးဝမှာရပ်ပြီး တွေးနေမိတယ်။ “ကလေးကလဲ နှစ်ယောက် တောင်ရှိတာ။ လောက်

လောက်လားလားလည်း ရှိသေးတာ မဟုတ်ဘူး။ အားလုံး သူ့အပေါ်မှီခိုနေကြရတာ။ အခုတော့ ရောဂါ ကြောင့် တပူပေါ် နှစ်ပူဆင့်သလိုဖြစ် နေရပြန်တယ်။ အို...မုဆိုးမဘဝဟာ တကယ့်ကို မလွယ်ပါလား။ ဝင်ပြီး ကြည့်အုံးမှပဲ”

‘စမ်နာ’ဟာ တံခါးကို ခေါက်ပြီးရင်း ခေါက် နေမိတယ်။ ခုနကလိုပါပဲ။ ဘာသံမှ မကြားရဘူး။

“ဟေး... ‘ရှိမိန့်’” ‘စမ်နာ’ တချက် အော ငိုပြီး အသံပေးလိုက်တယ်။ မဟုတ်မှလွဲရော။ ကိစ္စ တခုခုများ ပေါ်နေရောလား...လို့ စိတ်တထင့်ထင့်နဲ့ တွေးနေမိတယ်။ သူ ပြုန်းကန် တခါးကို တွန်းဝင် လိုက င်တယ်။

တဲထဲရောက်တော့ တဲထဲမှာ မီးဖိုကလဲ မီးသေနေပြီ။ တဲဟာ ထိုင်းထိုင်းမှိုင်းမှိုင်းနဲ့ အေးစိမ့်လို့။ လူနာ ဘယ်များရောက်နေ ပါလိမ့်လို့ သိချင်တာနဲ့ ‘စမ်နာ’ဟာ လက်ဆွဲမီးအိမ်ကို မြှောက်လိုက်တယ်။ မြင်ကွင်းထဲ ပထမဆုံးပေါ်လာတာကတော့ တခါးနဲ့ မျက်နှာချင်းဆိုင်ချထားတဲ့ ကုတင်တလုံး။ ကုတင် ပေါ်မှာတော့ ပက်လက်လှန်အိပ်နေတဲ့ သူ့ရဲ့ အိမ်နီးချင်း အမျိုးသမီး။ သူဟာ တုတ်တုတ်မျှမ လှုပ်။ သေများ သေနေရော့သလား။ ‘စမ်နာ’လက်ဆွဲ မီးအိမ် ကို မြှောက်ပြီး နည်းနည်းရှေ့တိုးကြည့်လိုက်တယ်။ သေချာ ပါပြီ။ ‘ရှိမိန့်’မှ ‘ရှိ မိန့်’ ပါပဲ။ သူ့ရဲ့ခေါင်းက အနာဂတ် ကို မော်ကြည့်နေတယ်။ သူ့ရဲ့အေးစက်ပြီး အမည်း ‘ရောင်သန်းနေတဲ့ မျက်နှာက သေဆုံးမှုရဲ့ ငြိမ်သက် ခြင်းကို ဖော်ပြနေတယ်။ ဖြူဖတ်ဖြူလျော်နဲ့ မာ တောင့် နေတဲ့ လက်တဖက်ဟာ တခုခုကို ဆုပ်ထားသလိုပဲ။ အိပ်ယာပေါ် ဖြန့်ခင်းထားတဲ့ ကောက်ရိုးတွေက အောက်သို့ တွဲလောင်းကျနေတယ်။ သေဆုံးသွားတဲ့ မိခင်ရဲ့ဘေးမှာ နနယ်ငယ်ရွယ်လူတဲ့ ကလေးနှစ် ယောက်ဟာ အိပ်ပျော်နေရှာတယ်။ နှစ်ယောက်စလုံး ဆံပင်ကောက်ကောက်၊ မျက်နှာဝိုင်းဝိုင်းလေးတွေ။ ကိုယ်ပေါ်မှာတော့ အဝတ်ဟောင်းလေးတွေ ခြုံထား ရှာတယ်။ ရွှေရောင်ဖျော့ဖျော့ဆံပင်လေးတွေနဲ့

နှစ်ယောက်သား ခေါင်းချင်းကပ်ပြီး ခွေခွေလေး အိပ်နေကြတယ်။ မိခင်လုပ်သူဟာ သူသေကာနီးမှာ ကလေးတွေရဲ့ အဝတ်ဟောင်းလေးတွေ သွားယူပြီး ခြုံပေးထားပုံရတယ်။ ခေါင်းစည်းပဝါကိုတော့ ခြေထောက်လေးတွေ မှာ ပတ်ပေးထားတယ်။ ကလေးတွေဟာ ပုံမှန်အသက်ရှူနေပြီး အေးအေးဆေးဆေး နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်မောကျနေကြတာပါ။

‘စမ်နာ’ဟာ အိပ်မောကျနေတဲ့ ကလေးတွေကို ခေါင်းစည်းပဝါနဲ့ထုပ်၊ ဖွဲ့ပိုက်ပြီး အိမ်ပြန်လာခဲ့တယ်။ သူဟာ တဒုန်းဒုန်းနဲ့ နှလုံးခုန်မြန်နေတယ်။ ကိုယ်တိုင်လဲ ဘာကြောင့် ခုလို လုပ်လိုက်မိတယ် ဆိုတာ မသိဘူး။ စိတ်ရဲ့စေစားချက်လိုပဲ ဆိုရတော့ မှာပေါ့။ သူဟာ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက် အိပ်မောကျနေတဲ့ ကလေးနှစ်ယောက်ကို ကုတင်ပေါ်ချပေးပြီး သူ့ကလေးတွေနဲ့အတူ သိပ်ထားလိုက်တယ်။ ပြီးမှ ခြင် ထောင်ကို ကမန်းကတမ်း ချပေးထားခဲ့တယ်။

‘စမ်နာ’ဟာ မျက်နှာဖြူဖတ်ဖြူလျော်ဖြစ်သွားပြီး ဟန်အမူအရာ ပျက်နေတယ်။ စိတ်ထဲမှာလဲ ဂယောက်ဂယက် ဖြစ်လာပြီး “သူက ဘာများ ပြောနေဦးမလဲ။ ကျီစယ်စရာများ ဖြစ်နေဦးမလား။ ကိုယ်တိုင်လဲ ဂယောက်တောင် ရှိပြီးသား ဆိုတော့ သူခံမှ ခံနိုင်ပါ့မလား...သူ လာများလာနေပြီလား...မဟုတ်ပါဘူး။ မလာသေးပါဘူး...ဘာကြောင့်များ သူတို့လေးတွေကို ငါဖွဲ့ယူ လာမိပါလိမ့်...သူကလဲ ငါ့ကို ရိုက်တတ် နှက်တတ်ပါတီသနဲ့။ ရိုက်လဲ ခံထိုက်ပါတယ်လေ။ ဘယ်သူမပြု မိမိမူပဲပေါ့...အင်း တချို့လောက် အရိုက်အနှက် ခံလိုက်ရင်လဲ ပြီးသွားမှာ ပါပဲလေ”

တံခါးက ကျွဲ ကနဲတချက်မြည်လိုက်တယ်။ လူတယောက် ဝင်လာသလိုပဲ။ ‘စမ်နာ’ဟာ တချက်လန့်သွားပြီး ကုလားထိုင်ပေါ်မှ ထရပ်လိုက်တယ်။

“မဟုတ်ပါဘူး။ လူမရှိပါဘူး။ ဘုရားရေ ... ငါဘာလို့များ ဒီလိုလုပ်လိုက် မိတာပါလိမ့် ... အခု သူ့ကို ငါဘယ်လို ပြောရပါ ...” ‘စမ်နာ’ဟာ အကြီးအကျယ်တွေးတောရင်း ကုတင် ရှေ့မှာ အကြာကြီး

ထိုင်နေမိတယ်။

တံခါး ရုတ်တရက်ပွင့်လာတယ်။ သန့်ရှင်းလတ်ဆတ်တဲ့ ပင်လယ်လေဟာ တဲလေးထဲ တိုးဝင်လာတယ်။ အရပ်ထောင်ထောင် မောင်းမောင်းညှိညှိမဲ့နဲ့ တံငါသည်ဟာ ရေတွေစိုရွှံ့ စုတ်ပြနေတဲ့ ငါးဖမ်းပိုက်ကို ဆွဲလျက် တဲထဲဝင်လာရင်း-

“ဟေ့...ငါပြန်လာပြီ ‘စမ်နာ’ရေ ” လို့အော် လိုက်တယ်။

“အိုး...တော်ပြန်လာပြီလား” ‘စမ်နာ’ ထရပ်လိုက်မိတယ်။ မျက်နှာကတော့ မော်လို့တောင် မကြည့်ရပါဘူး။

“ကြည့်စမ်း။ ဒီလိုညမျိုးဟာ တကယ့်ကို ကြောက်စရာ ကောင်းလိုက်တာ”

“ဟုတ်ပါတော်။ ဟုတ်ပါ။ ရာသီဥတု ကလဲ ဆိုးလိုက်တာ ကမ်းကုန်ပါရော”

“အင်း...ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ငါးဖမ်းလို့ ရနိုင်ပါ့မလဲ”

“အလကားပါပဲကွာ။ တကယ့်ကို သောက်ကျိုးနဲ့တာပါပဲကွာ။ ဘာမှလဲ မရခဲ့ပါဘူး။ ပိုက်စုတ်တာပဲ အဖတ်တင်တယ်။ ကံဆိုးလိုက်တာ။ ကံဆိုးမိုးမှောင် ကျတာပါပဲကွာ။ ရာသီဥတုကလဲ တကယ့်ကို ဆိုးလိုက်တာ။ ဒီလိုညမျိုးတွေ ကြုံခဲ့ရတာကို ငါဘယ်တော့မှ မေ့နိုင်မှာ မဟုတ်ပါဘူး။ ဘယ်လိုလုပ်ပြီး ငါးဖမ်းလို့ရမှာလဲ။ အသက် မသေဘဲ ပြန်လာတာကိုပဲ ဘုရားသခင်ရဲ့ ကျေးဇူး တော်လို့ ဆိုရတော့မှာပဲ ... ငါမရှိတုန်း ညည်းကော ဘာတွေများ လုပ် ထားသေးတုန်း ရှင်မရေ”

တံငါသည်ဟာ ပြောရင်းဆိုရင်း ငါးဖမ်းပိုက်ကို တဲထဲဆွဲသွင်းလာကာ မီးဖိုတွေးမှာ ထိုင်ချလိုက်တယ်။

“ကျုပ်လား...” ‘စမ်နာ’ဟာ မျက်နှာဖြူဖတ်ဖြူလျော် ဖြစ်သွားပြီး “ကျုပ်လေ...အိမ်မှာနေရင်း လှေရွက်ကို ချုပ်တန်တာ ချုပ်၊ ဖာတန်တာ ဖာတာပေါ့။ လေတွေက ဟိန်းဟောက် အော်မြည် တဦးတီးနဲ့ ဒီလောက်ထန်နေတော့ ကြောက်လိုက်တာ လွန်ရော။

တောင့်အတွက်လဲ စိတ်ပူလိုက်ရတာတော်” လို့ ပြောပြရှာတယ်။

“ဟုတ်တာပေါ့။ ဟုတ်တာပေါ့” လို့ ခင်ပွန်း သည်က တတွတ်တွတ်ပြောနေတယ်။ ရာသီဥတု ကလဲ တကယ့်ကို အံ့သြစရာ ကောင်းလိုက်တာ။ ဒါပေမဲ့ ဘာမှမတတ်နိုင်ပါဘူး။ နှစ်ယောက်သား တချို့ တိတ်ဆိတ်သွားပြန်တယ်။

“တော်သိရဲ့လား” “ကျုပ်တို့ အိမ်နီးချင်း ‘ရိုမိန်’ တယောက်တော့ ဆုံးသွားရှာပြီလေ” လို့ စမ်နာက ပြောလိုက်တယ်။

“အော် ... ဘယ်တုန်းကတုန်း”

“ကျုပ်လည်း မသိပါဘူးတော်။ မနေ့က လောက် ထင်ပါရဲ့။ သူသေဆုံးပုံက သိပ်ကို စိတ်ထိခိုက်စရာပါပဲ။ ကလေးနှစ် ယောက်စလုံးကလဲ သူ့ဘေးမှာပဲ အိပ်ပျော်နေတာ။ တယောက်က စကားတောင် မပြောတတ်သေးဘူး။ နောက်ကယောက်က

လေးဘက် တွားတတ်စလေ” “စမ်နာ’ဟာ တိတ်ဆိတ်သွားပြန်တယ်။

တံငါသည်ဟာ မျက်မှောင် ကြုတ်သွားတယ်။ မျက်နှာသုန်မှုန်သွားပြီး စိတ်သောက ရောက်နေမိတယ်။ “ဟာ-ပြဿနာပဲ” သူ ဟာ နောက်စေ့ကို ကုတ်ရင်း “အင်း ... ညည်း ဘယ်လို လုပ်ဖို့များ စဉ်းစားထားတုန်း။ သွားပွေ့ခေါ်လာမှ ဖြစ်မယ်။ သေနေတဲ့လူနဲ့ အတူနေလို့ ဘယ်ဖြစ်ပျံ့မလဲ။ ဟာ...ဒို့တလျှောက်လုံးဒုက္ခတွေကို ခါးစည်းခံ လာခဲ့တာပဲ။ မြန်မြန်သွား။ ကလေးတွေ နီးအလာကို စောင့်မနေနဲ့” ...လို့ ပြောလိုက်တယ်။

“ညည်းဟာ ဘယ်လိုတုန်း။ မယူချင်လို့လား။ ဘယ်နှယ့်လဲ ‘စမ်နာ’”

“တော့ နယ် ကြည့်စမ်းပါအုံး။ ကလေးတွေက ဒီမှာလေ” လို့ပြောရင်း ‘စမ်နာ’ က ခြင်ထောင်ကို လှုပ်ပြလိုက်တော့တယ်။ ။



**“ဆန်ရောင်းသွားတဲ့နေ့က” ဝတ္ထုနှင့် စပ်လျဉ်း၍**

ဒီဝတ္ထုရေးသူ ‘ဖေဟွာ’ ရဲ့ မူလအမည်ရင်းမှာ ကျန်းဖေရှန် ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၇၉ခုနှစ်၊ ဆောင်းကူး ရာသီပွဲတော်ရဲ့ နောက်နေ့မှာ ဟုန်နီပြည်နယ်၊ လီလင်းခရိုင် တောင်တန်းဒေသ လယ်သမား အိမ်ထောင်စုတခုမှ ဆင်းသက်လာခဲ့သူပါ။ ငယ်ရွယ်စဉ်ကတည်းက ဆင်းရဲချို့တဲ့စွာ အပတ်တကုတ် ကြိုးစား ပညာသင်ယူခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၉၇ခုနှစ်မှာ ပီကင်းတက္ကသိုလ် ဥပဒေကောလိပ်တွင် တက်ရောက် ပညာ သင်ယူခွင့်ရရှိခဲ့တယ်။ ၂၀၀၁ခုနှစ်ရောက်တော့ သူဟာ မဟာဝိဇ္ဇာဘွဲ့အတွက် ကျားကုတ်ကျားခဲ လေ့လာ ဆည်းပူးနေပါပြီ။ ၂၀၀၃ခုနှစ်အတွင်း တရုတ်ပြည်မှာ ဆားရောဂါ ဖြစ်ပွားနေစဉ်ကာလမှာ သူလဲ အဲဒီရောဂါကြောင့် ဆေးရုံတက်ရောက်ကုသခဲ့ရတယ်။ အဲဒီလို တက်ရောက်ကုသနေရင်းမှာပဲ ဆေးရုံပေါ်မှာ ဂုဏ်ထူးကျမ်းတမ်း ရေးသားရာမှာ ကွယ်လွန်သွားခဲ့သူပါ။ အသက်ထင်ရှား ရှိစဉ် ကာလမှာ သူရဲ့စကားပြေတွေ၊ ဝတ္ထုတွေဟာ စာစောင်အသီးသီးမှာ ဖော်ပြခြင်းခံခဲ့ရတယ်။ ဘာသာပြန်ရော၊ ကိုယ်ပိုင်ဖန်တီးခဲ့တဲ့ လက်ရာတွေပါ ပုံနှိပ် ထုတ်ဝေခဲ့ဖူးတယ်။

**အယ်ဒီတာရဲ့မှတ်ချက်**

ဒီဝတ္ထုကို ခုလိုမဖော်ပြနိုင်သေးခင် ဧပြီလလောက်ကတည်းက ထင်ပါတယ်။ ‘ဆန်ရောင်းသွားတဲ့နေ့က’ ဆိုတဲ့ ဒီဝတ္ထုဟာ **ပီကင်းတက္ကသိုလ် စာပေပြိုင်ပွဲမှာ ပထမဆု** ရရှိခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆုပေးပွဲ အခမ်းအနားမှာတော့ ဆုရသူတက်ရောက် ဆုယူတာ မတွေ့ရပါဘူး။ သူ့ရဲ့ ကျောင်းနေဘက်သူငယ်ချင်းများက ဝမ်းနည်းလွမ်းဆွတ်မှု ဖော်ပြလိုက်တာကိုပဲ တွေ့လိုက်ရပါတယ်။ အခမ်းအနားဟာ ဆုပေးတဲ့ အခမ်းအနား မဟုတ်တော့ဘဲ သူ့အား ဝမ်းနည်း ဂုဏ်ပြုတဲ့ အခမ်းအနား ဖြစ်သွားခဲ့ရတယ်။ တမူဟုတ်ချင်းပဲ ပီကင်းတက္ကသိုလ်ရဲ့ ‘နေခြည်’ ခန်းမကြီးတခုလုံး တိတ်ဆိတ်ငြိမ်သက်သွားတော့တယ်။ အဲဒီတော့မှ ကျွန်တော်လဲ ဆုရသူဟာ လွန်ခဲ့တဲ့ တနှစ်ကျော်က ဆား ရောဂါစွဲကပ်ပြီး လူလောကကြီးက ထွက်ခွာသွားရှာပြီဆိုတာကို သိခွင့်ရလိုက်ပါတယ်။ ဆုပေးပွဲ အခမ်းအနားဟာ သူ့ကိုဝမ်းနည်းဂုဏ်ပြု တဲ့ အခမ်းအနား ဖြစ်သွားရတဲ့အထိ ခံစားရတဲ့ ခံစားမှုမျိုးကို နှုတ်ဖြင့်ပြောပြဖို့ကတော့ အလွန်ခက်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော် ‘ဆန်ရောင်းသွားခြင်း’ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုကို ဖတ်ချင်စိတ် တဖွားဖွားဖြစ်ပေါ်ခဲ့ရတယ်။

မကြာလိုက်ပါဖူး။ စာမူ ကျွန်တော့်လက်ထဲ ရောက်လာတယ်။ ဝတ္ထုကို ဝမ်းနည်းပက်လက်နဲ့ ဖတ်ကြည့် လိုက်မိတယ်။ စလိုက် တာနဲ့ တပြိုင်နက် ‘ဖေဟွာ’ က ဒါဟာဝတ္ထုမဟုတ်ပါဘူး။ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်ထဲက အသေးစိတ်ရေးသားထားတာတွေ အားလုံးဟာ တကယ့်အဖြစ်မှန်တွေပါလို့ ပြောနေတော့တယ်။ ဆင်းရဲဒုက္ခတွေ ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အဲဒီလိုကာလတွေအတွင်းမှာပဲ သူဟာတဖြည်းဖြည်း ချင်းနဲ့ ကလောင်ရှင်တဦး ဖြစ်လာ ခဲ့ရသူပါ။ သူဟာ သဘောထား ရိုးစင်းပြီး အေးဆေးတည်ငြိမ်ရုံမက အစဉ်အမြဲပြီးနေတတ်သူပါ။ သူရဲ့ ဝတ္ထုတွေဟာ ဂန္ထဝင် ဝတ္ထုတွေမှာသာရှိတဲ့ ခွန်အားမျိုးတွေ ရှိနေတယ်။

‘ဖေဟွာ’ သာ ရှိနေအုံးမယ်ဆိုရင် စောင့်စားဖတ်ရှုရမယ့် သူ့လက်ရာတွေ ဘယ်လောက်များ ထွက်လာနေအုံးမှာပါလိမ့်။ ။

# ဆန်ရောင်းချားစာနုနု



ဘာသာပြန်သူ-တင်သိန်းဝင်း

ဝေလီဝေလင်း မိုးလင်းစမှာ အမေက ကျွန်မကို အိပ်ရာမှ နှိုးလိုက်တယ်။ “သမီးရေ...ဒီနေ့ ဈေးနေ့လေ။ မေမေတို့ ဆန်နည်းနည်းပါးပါး ထမ်းသွားပြီး ရောင်းရအောင်။ ငွေနည်းနည်း ရလို့ရှိရင် သမီးတို့အဖေအတွက် ဆေးဝယ်ပေးရအောင်”တဲ့။

ကျွန်မလဲ အိပ်ချင်မှူးတူးနဲ့ မျက်လုံးကို ဖွင့်ပြီး ပြတင်းပေါက်အပြင်ကို လှမ်းကြည့်လိုက်တယ်။ နေတောင် မထွက်သေးဘူး။ ဒါပေမဲ့ ရွာသားတွေကတော့ နေထွက်လာတာကို စောင့်မနေအားတော့ဘဲ အိပ်ရာ က ထကြရစမြဲပါ။ ဒါကြောင့် လူပျင်းတွေနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ ဆိုရိုးစကား ရှိနေခဲ့တာပေါ့။ “မိန်းမပျင်းတွေသာ နေမြင့်တဲ့အထိ အိပ်စက်လေ့ရှိတယ်”တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မကတော့ သိပ် ကို အိပ်ချင်လွန်းလို့ အိပ်ရာပေါ်မှာ ပေကပ်နေမိတာပါ။

ကပ်လျက်အခန်းဖက်က အဖေ ချောင်းဆိုးသံကို ကြားနေရတယ်။ အမေကတော့ မီးဖိုထဲမှာ အလုပ်ရှုပ်နေပါပြီ။ ထမင်းဟင်း ချက်နေရက ကြော်တဲ့လှော်တဲ့ ဟင်းနဲ့တွေ့တောင် သင်းနေပြီ။ ဒါကြောင့် ကျွန်မရဲ့ အိပ်ချင်စိတ်တွေ တစတစနဲ့ လွင့်ကုန်တယ်။ ကျွန်မ အိပ်ရာမှ ထထိုင်လိုက်တယ်။ အင်္ကျီအဝတ်အစားလဲပြီး အိပ်ရာကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်ဖြစ်အောင် ပြင်ခင်းလိုက်တယ်။

“မမ ကျွန်တော်လဲ မမတို့နဲ့အတူ ဈေးလိုက်ရရင် ကောင်းမှာပဲ။ မမ ကျွန်တော့်ကို ရေခဲချောင်း ဝယ်ကျွေးလေ”

မောင်လေးဟာ အိပ်ရာထစမို့ ဆံပင်တွေ ထိုးထိုးထောင်ထောင်နဲ့ ကျွန်မအခန်းထဲ ပြေးဝင်လာတယ်။

“ယီပေါက် မင်းသွားလို့ မဖြစ်ဘူး။ အိမ်မှာနေခဲ့ပြီး ရေသွင်းရမယ်” ။ ကပ်လျက်အခန်းက အဖေ အသံဟာ ချောင်းဆိုးသံများ ကြားက ပေါ်လာတယ်။

မောင်လေးဟာ အလိုမကျတာနဲ့ အဖေအခန်းဖက် ကူးသွားရင်း “အဖေ ဒီလောက်တောင် ရာသီဥ တက ပူနေတာ။ အဖေတောင် မနေ့က အပူမိလာတာ နေမှာပေါ့။ ကျွန်တော့်ကို ဒီနေ့သွားခိုင်းနေပြန်ပြီ။ ကျွန်တော်



နေပူမိမှာကို မကြောက်ပါဘူး”လို့ ငြင်းနေ ပြန်ပါတယ်။

“လူတွေ အပူဒဏ်ကြောက်သလို ကောက်ပဲသီးနှံတွေကကော မကြောက်ဘူးတဲ့လား။ အားလုံးကို သွားပြီး ရေလွှတ်မပေးရင် လယ်တွေ ခြောက်ခန်းကုန်လို့ ပျိုးပင်တွေ သေကုန်မှာပေါ့။ အဲလိုသာဆိုရင် တအိမ်သား လုံး ငတ်ပေါက်တိုးလိမ့်မယ်နော်”။ အဖေဟာ ဒေါသတချက်လောက် ထွက်လိုက်တာနဲ့ ချောင်းပိုဆိုးလာတယ်။ မောင်လေးဟာ ကျွန်မကို ရှာထုတ် ပြောင်ချော်ချော်လုပ်ပြကာ အဖေ့ အခန်းထဲ ဝင်သွားတော့တယ်။ အဖေက ရေဘယ်လိုသွင်းရမယ်၊ ဘယ်လယ်ကွက်ကို စသွင်းရမယ်၊ ဘယ်ရေကန်က သွယ်ပေးရမယ်၊ တချို့နေရာတွေမှာ သူများတွေက ဖြတ်တောက်ပိတ်ဆို့ပြီး ရေခိုးတတ်တယ်။ သေသေချာချာ ဂရုစိုက်နော်လို့ မှာကြားသံတွေ ကြားနေရ တယ်။

ထမင်းစားပြီးတာနဲ့ မောင်လေးဟာ အဖေသုံးနေကျ ပေါက်ပြားကို ထမ်းပြီးထွက်သွားတယ်။ ကျွန်မနဲ့ အမေကတော့ တောင်းတွေထဲ ဆန်တွေထည့်ပါတယ်။ အားလုံးထည့်ပြီး ချိန်ကြည့်လိုက်တော့ တထမ်းက ကျင်း(တရုတ်ပိဿာ)၈၀ ရှိပြီး၊ နောက်တထမ်းက ပိဿာ ၆၀ ရှိတယ်။

“အမေ ကျွန်မ ပိုလေးတဲ့အထမ်းကို ထမ်းမယ်”လို့ ပြောလိုက်တော့...

“သမီးက ကျောင်းသူပဲ။ ပခုံးက နုနုလေးရယ်။ မေမေ့ကို လေးတာပေး”

အမေကပြောရင်း ခါးလေးတချက်ညှစ်ကာ ပိုလေးတဲ့ အထမ်းကို ထမ်းသွားတော့တယ်။

ကျွန်မက ပေတဲ့အထမ်းလေးကို ထမ်းပြီး အမေနဲ့အတူ အိမ်တံခါးက ထွက်လာကြတယ်။

“လမ်းမှာ သတိထားသွားကြ။ တို့ဆန်က သိပ်ကောင်းတာ။ ဈေးလျှော့ပြီး မရောင်းလိုက်နဲ့” အဖေဟာ အင်္ကျီကို ခြုံထား ရင်း တံခါးဝမှာ ရပ်လျက်က မှာကြားနေတယ်။

“သိပါတယ်တော်။ တော့ဖာသာ အိပ်ရာထဲ လှဲမှာသာ မြန်မြန်သွားလဲ့နေစမ်းပါ”။ အမေဟာ အထမ်းကို ထမ်းထားရင်းက ခဲရာခဲဆစ်နဲ့ လည်ပြန်လှည့်ပြီး “ထမင်းနဲ့ဟင်းက အိုးတွေထဲမှာ နေ့လည်ကျမှ ‘ယီပေါက်’ကို ခဏ ပြန်နှွေးခိုင်းပြီးမှ စားကြ”လို့ မှာနေရတယ်။

× × × × × × ×

သွားရမယ့်ဈေးက ကျွန်မတို့အိမ်နဲ့ တရုတ်မိုင် ၄ မိုင်လောက်ဝေးပါတယ်။ ကျွန်မနဲ့အမေဟာ လယ်ကွက်တွေကြားက လမ်း ကျဉ်းကျဉ်းလေးအတိုင်း ဆန်ထမ်းရင်း တနာရီလောက်နီးနီး လျှောက်လိုက်တော့ ဈေးတန်းကို ရောက်ပါတယ်။ ဈေးမှာ လူတော်တော် တောင် စည်နေပါပြီ။ ကျွန်မတို့လဲ နေရာလွတ်တနေရာကို ခပ်မြန်မြန်လေးရှာပြီး အထမ်းတွေကို ချလိုက်တယ်။ ထမ်းပိုးတွေကို မြေကြီးပေါ်ချပြီး ဖင်ခုတ်ကာ နှစ်ယောက်သား မြက်ဦးထုပ်တွေနဲ့ ယပ်ခတ်နေမိတယ်။ မနက်စောစောကြီးတောင် ဒီလောက်ပူနေမှတော့ နေ့လည်ဆိုရင်တော့ သိပ်ခန့်င်မှာ မဟုတ်ပါဘူးလို့ စဉ်းစားရင်း မောင်လေးအတွက် ကျွန်မစိတ်ပူနေမိတယ်။ သူက ရေသွင်း သွားနေရ တာ။ ကွင်းပြင်မှာ တနေ့လုံး နေပူလောင် ခံနေရမှာပဲ။

ကျွန်မ ဘေးပတ်ပတ်လည်ကို ကြည့်လိုက်တော့ တဈေးလုံး ဆန်ရောင်းတဲ့လူတွေ အများကြီး ရှိနေတာကို သတိထားလိုက်မိတယ်။ အားလုံးဟာ ငွေအသုံးလိုလို့ စောင့်စိုင်းနေကြရသူတွေချည်းများ ဖြစ်နေ ရေးသလား။ ဈေးမှာ တွေ့နေရတဲ့ လူတွေကို ကြည့် လိုက်တော့ အများစုဟာ တွေ့ဖူးနေသလိုလိုချည်းပါပဲ။ အားလုံးဟာ အနီးအနား ၁၀ မိုင်ပတ်လည်လောက်က ရပ်ဆွေရပ်မျိုးတွေ ချည်း ဖြစ်ကြပါတယ်။ သူသူငါငါ

အားလုံးကလဲ လယ်စိုက်သူတွေချည်းမို့ ဘယ်သူကများ ဆန်ဝယ်မှာပါလိမ့်။

အမေကို မေးကြည့်မိတယ်။ အမေက “ဆန်ကုန်သည်တွေ ရောက်လာပြီး ဆန်တွေ သိမ်းဝယ် သွားတတ်တယ်။ သူတို့ဟာ ကား တွေနဲ့ ခုလိုကျေးလက်ဈေးတွေကို ဆင်းလာပြီး ဆန်တွေသိမ်းဝယ်တယ်။ ပြီးတော့ မြို့တွေမှာ ပြန်ရောင်းကြတာပေါ့။ သူတို့က ငွေတော် တော်များလဲ အရင်းအမြစ် မ, တည်ထား နိုင်ကြ တာကိုး” လို့ ရှင်းပြတယ်။

“သူတို့က ဘာတွေများ အရင်းတည်ထားကြလို့လဲ။ ကျွန်မတို့လဲ ဆန်တွေ မြို့ပေါ်သယ်သွားပြီး ရောင်းရရင် ကောင်းမှာ ပဲ” လို့ ကျွန်မက ပြောလိုက်တယ်။

တကယ်တော့ စိတ်ထဲမှာ မခံချင်စိတ်ပေါ်လာလို့ ပြောလိုက်မိတဲ့ စကားမှန်း မိမိဖာသာ သိပါတယ်။ ထင်တဲ့အတိုင်းပါပဲ။ အမေက “တို့မှာ ရှိတဲ့ဆန်က နည်းနည်းလေးရယ်။ ကားလဲမရှိဘူး။ တကယ်လို့ မြို့ကို သွားရောင်း မယ်ဆိုရင်လဲ လမ်းစရိတ်အတွက် အရင်းအနှီးလဲ မလုံလောက်ပါဘူး။ အရင် ညည်းအဖေ နေကောင်းတုန်းက ဆန်ကျင်း(၁၀၀) လောက်အထိ ကိုယ်တိုင်ထမ်းသွားပြီး မြို့တက်ရောင်းဖူးတာပဲ။ နည်းနည်းတော့ တွက်ချေကိုက်တာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ ရက်တော်တော်လေး ကြာမှ တခေါက်လောက်သွားနိုင်တာ” လို့ရှင်းပြပါတယ်။

ကျွန်မရင်ထဲ အလိုလို တင်းကျပ်လာတယ်။ အဖေအတွက် မချီအောင် ရင်နာမိတယ်။ အိမ်ကနေ မြို့အထိဆိုရင် မိုင် ၃၀ တိတိ ဝေးပါတယ်။ ဒီလောက်ဝေးတဲ့ တောင်ပေါ်လမ်းကို လေးလံလှတဲ့ ဆန်တွေထမ်းပြီး သွားရောင်းခဲ့ရတာပါ။ ပင်ပန်းလွန်းလှပါတယ်။ အဲဒီ ငွေလေး နည်းနည်းလောက် ပိုရဖို့ လူက ခုလို အပင်ပန်းခံရတာပါ။ အလွန်ကို မကာမိပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ မတတ်သာပါဘူး။ ကျွန်မတို့ အိမ်မှာ စိုက်ပျိုးရေးကလွဲလို့ တခြားဝင်ငွေရစရာ ဘာမှမရှိပါဘူး။ ဆန်မရောင်းရင် ကျွန်မနဲ့မောင်လေး ကျောင်းတက်ဖို့ငွေ ဘယ်ကရမှာလဲ။

ဒါတွေကို စဉ်းစားရင်း ကျွန်မ ရင်တဒိတ်ဒိတ်ခုန်လာတယ်။ အနေရခက်လာတယ်။ ဘေးမှာရှိနေတဲ့ အမေ့ကို ကြည့်လိုက်တော့ ဆံပင်တွေတောင် ကွက်တိကွက်ကြား ဖြူနေရှာပြီ။ မဲကြုတ်ကြုတ် မျက်နှာပေါ်မှာလဲ ဇရာရဲ့လက္ခဏာဖြစ်တဲ့ တွန့်လိပ်နေတဲ့ အရေးအကြောင်းတွေတောင် ပေါ်နေပါပြီ။ နဖူးပေါ်မှာလည်း ချွေးသီးချွေးပေါက်တွေ ရွှံ့လို့။ မျက်စိကလဲ နည်းနည်းနီနေပြီး ရောင်ရမ်း နေရှာတယ်။

“အမေ ရေနည်းနည်းသောက်လိုက်အုံးလေ”

ကျွန်မက ရေဘူးကို အမေ့ဆီထိုးပေးပြီး မြက်ဦးထုပ်နဲ့ ယပ်ခတ်ပေးနေမိတယ်။

× × × × × × ×

နောက်ဆုံးမှာ ဆန်ကုန်သည်ကားတွေ ရောက်လာတယ်။ သူတို့ဟာ နေရာအနှံ့မှာရှိနေတဲ့ ဆန်လာရောင်းကြသူတွေကို ကြည့်ရှုအကဲခတ်လိုက်ပြီး ဆန်ရဲ့အရည်အသွေးကို သေသေချာချာ လေ့လာ ကြည့်ရှုနေကြတယ်။ ဆန်ထဲ လက်အိုးနှိုက်လိုက်ပြီး ဆန်တ ဆုပ်လောက်ယူကာ အသေးစိတ် အကဲခတ်ကြတယ်။

“၁ကျပ်၅ပြား”

ဆန်ကုန်သည်တွေက ဈေးဖြတ်လိုက်တယ်။ ဆန်လာရောင်းသူတွေကလည်း ဈေးနှိမ့်လွန်းမှုအပေါ် သဘောမကျလို့ ဈေးခေါ် ဈေးဆစ်ချင်ကြတယ်။

“ဈေးမဆစ်ရဘဲ တခွန်းဈေးဆိုတော့ မရောင်းချင်ကြဘူးလား”

ဆန်ကုန်သည်တွေဟာ သဘောထား အလွန်တင်းမာကြတယ်။ တဈေးလုံးကလဲ ဆန်ရောင်း သူတွေနဲ့ ပြတ်သိပ်နေတယ်။ ဆန်ဝယ်သူဆိုလို့ သူတို့သာ ရှိကြတာပါ။ ဈေးနှိမ်ဖို့ ဒီထက်အခွင့်သာတာ ဘယ်ရှိ နိုင်ပါအုံးမလဲ။ အမေဟာ အဲဒီအခြေအနေတွေကို အကဲခတ်ကြည့်ရင်း “၁ကျပ်၅ပြား ဆိုတော့ သိပ်ဈေးနှိမ်လှတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ ဈေးတုန်းကတောင်း ၁ကျပ်၁၀ပြားရသေးတာ”လို့ ရှင်းပြတယ်။

ပြောနေတုန်းမှာပဲ ဆန်ကုန်သည်တယောက် ကျွန်မတို့ဘက်ကို ကွက်ကြည့်ကွက်ကြည့်နဲ့ လျှောက် လာတယ်။ သူ့လက်ကို ဆန်ထဲ ထိုးသွင်းလိုက်ပြီး ဆန်တဆုပ်ကို နှိုက်လိုက်တယ်။ ဆန်ကို နေရောင်ထဲမှာ သေချာ ကြည့်ရှုအကဲခတ်နေတယ်။

“ဒီဆန်ကောင်းလိုက်တာ။ ဖြူလဲဖြူတယ်။ သန့်လဲသန့်တယ်။ ဆန်ကွဲလဲ နည်းနည်းမှ မပါဘူး”

အမေဟာ ဆန်ကုန်သည်ရဲ့စကားကို သဘောခွေပြီး ပြုံးနေတယ်။ ဘဝင်ခိုက်နေရှာတယ်။

တကယ်ပဲ ကျွန်မတို့ဆန်ဟာ ဈေးမှာရောင်းနေသမျှ ဆန်တွေအားလုံးနဲ့ ယှဉ်လိုက်ရင် ပိုကောင်း နေတာကိုး။

အဲဒီဆန်ကုန်သည်ဟာ ဆန်ကိုသဘောကျပြီး ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့။

“ဆန်ကတော့ ဆန်ကောင်းပဲ။ အခုတလော ၃-၄ရက်အတွင်း မြို့ပေါ်မှာလည်း ဆန်ဈေးက မငြိမ်ဘူး။ ဆန်ကောင်းပေမယ့် အဝယ်မလိုက်ဘူး။ ၁ကျပ်၅ပြားဆိုရင် ရောင်းမလား”

အမေက ခေါင်းရမ်းလိုက်တယ်။ “ဒီလောက်နဲ့ဆိုရင်တော့ ဈေးကသိပ်နှိမ်လွန်းတယ်။ ပြီးခဲ့တဲ့ဈေးက ၁ကျပ်၁၀ပြားတောင် ရှိသေးတာပဲ။ ရှင်လည်း ကုန်ပစ္စည်းရဲ့ အရည်အသွေးကို သိမှာပါ။ ၁ပြားတန်ဆိုရင် ၁ပြားတန်ကုန်ပဲ ရမှာပေါ့။ အဖိုးနည်း အိုးကွဲပဲ ရမှာ ပေါ့။ ကျွန်မဆန်က တခြားအိမ်က ဆန်တွေထက် ပိုကောင်းပါ တယ်”လို့ပြောရင်း ထပ်မံရှင်းပြနေတယ်။

အဲဒီလူဟာ ဆန်ကို အကဲခတ်ကြည့်ရှုရင်း ခဏလောက်တော့ ချီတုန်ချတုန် ဖြစ်သွားတယ်။ အဲဒီနောက် “မူလကတော့ တခွန်းဈေးပါ။ ပြောင်းဖို့မရှိပါဘူး။ ဒီဆန်ကြည့်ရတာ ကောင်းလို့ နည်းနည်းထပ်တိုးပေးမယ်။ ၁ကျပ်၆ပြားလောက်ဆို ဘယ်နှယ့်လဲ”လို့ မေးပါတယ်။

အမေကတော့ ခေါင်းရမ်းမြဲ ရမ်းနေဆဲပါ။ “မဖြစ်ပါဘူး။ ကျွန်မတို့ဆန်က ပြောစရာတောင်မလိုဘူး။ ၁ကျပ်၁၀ပြားနဲ့ရောင်း နေရတာပါ။ ရှင်နည်းနည်းလောက် ထပ်တိုးပေးပါလား”

အဲဒီကုန်သည်က “ဒီနေ့ ၁ကျပ်၁၀ပြားဆို ဘယ်သူမှ ဝယ်မှာမဟုတ်တဲ့ ဈေးနှုန်းပဲ။ ငါက ၁ကျပ်၆ပြား တောင် ပေးနေပြီ။ မ ရောင်းဘူးလား။ ခဏနေ ဈေးကွဲသွားလို့ရှိရင် ၁ကျပ်၅ပြားနဲ့တောင် ဝယ်မယ့်လူ မရှိဖြစ် နေအုံးမယ်”လို့ ခန့်တဲ့တဲ့ ပြောနေပြန်တယ်။

“ရောင်းမထွက်လဲ ကိုယ့်ဖာသာ အိမ်ပြန်ထမ်းသွားမှာပေါ့”။ အဲဒီ ကုန်သည်ဟာ အမေ့ကို စိတ်တိုအောင် ဆွပေးနေသယောင်။

“ဒီလိုဆိုလဲ အိမ်ပြန်ထမ်းသွားရအောင် စောင့်နေအုံးပေါ့”။ ကုန်သည်ကြီးဟာ ခန့်တဲ့တဲ့ပြောရင်း လှည့်ထွက်သွား တယ်။

ကျွန်မ ဘေးက နားထောင်ရင်း စိတ်ထဲက တွက်ကြည့်နေမိတယ်။ ၁ကျပ်၆ပြားနဲ့၁ကျပ်၁၀ပြားဆို ဆန်သိပ်သာမှ ပြားပဲ ကွာတာ။ ကျွန်မတို့ ထမ်းလာတာက ၁၅၀ပိဿာ။ စုစုပေါင်းမှ ငွေ၃ကျပ်လောက် ပြဿနာပဲ။ ခရီးက အဝေးကြီး။ ဘယ်နှယ့်လုပ် ထမ်းပြန်လို့ ဖြစ်ပါ့မလဲ။ ပခုန်းတွေတောင် ကျိန်းနေတုန်း ရှိသေးတာပဲ။

ကျွန်မက အမေ့ကို “ခကျပ်စွဲပြားဆိုလဲ ခကျပ်စွဲပြားပေါ့။ ငွေခွဲပြားလောက် ကိစ္စပဲ။ အဖေ့ကို ဆေးဝယ်ပေးဖို့ ငွေစောင့်နေ တာလေ” လို့ အေးအေးဆေးဆေး ပြောပြလိုက်ပါတယ်။

“ဒါတော့ ဘယ်ဖြစ်ပါ့မလဲ အေ” အမေဟာ နည်းနည်း စိတ်တိုသွားပုံပါပဲ။

“ခကျပ်ကကော ငွေမဟုတ်ဘူးလားအေ” တဲ့။

“ငွေ-ငှကျပ်မကလို့ ဘယ်နှစ်ကျပ် ဖြစ်ဖြစ်ပေါ့အေ။ အရောင်းအဝယ် လုပ်ကြတာပဲ။ စိတ်စေတနာ ကောင်းကောင်းနဲ့ ပြော ကြဆိုကြမှပေါ့။ တို့က ပင်ပင်ပန်းပန်းနဲ့ စိုက်ပျိုးလို့ ထွက်လာတဲ့ဆန်။ အရည်အသွေး ကလဲ ကောင်းသေး။ ဘယ်လိုလုပ် ဈေးလျှော့ ရောင်း နိုင်ပါ့မလဲ” လို့ ထပ်ပြောနေပြန်တယ်။

ကျွန်မ ထပ်မပြောရက်တော့ပါဘူး။ လယ်လုပ်တယ်ဆိုတာ ဘယ်လောက် ပင်ပန်းတယ်ဆိုတာ ကျွန်မသိပါတယ်။ နွေရာသီမှာ ဆို ရေသွင်းရသေးတယ်။ ဖျားနာ အိပ်ရာထ လဲနေရင်တောင် နားနေလို့ မဖြစ်ပါဘူး။

မောင်လေးဟာ ၁၁-၁၂ နှစ်သားလောက်သာ ရှိပါသေးတယ်။ ပေါက်ပြားထမ်းသွားပြီး လယ်ကို ရေသွင်းနေရတာပဲ။ နွေရာသီ ဆိုရင် ရေပြဿနာဟာ ခေါင်းနပမ်းကြီးရတဲ့ ပြဿနာဆိုတာ နားလည်နေပြီးသားပါ။ အားလုံးဟာ ကိုယ့်လယ်ကို ရေဖို့ ဆဲကြဆိုကြ ရန်ဖြစ်ကြရတာ မနည်းပါဘူး။ ဒါ့အပြင် မကြာခဏ ရိုက်ကြနှက်ကြ သံတွေလဲ ကြားရတတ်ပါတယ်။ သာမန်အချိန်မှာ ဆက်ဆံရေးကောင်းလှတဲ့ အိမ်နီးနားချင်း များတောင် ခုလိုရေသွင်းရတဲ့ အရေးကြီးလှတဲ့ အချိန်မျိုးမှာ အခင်အမင် ပျက်သွားတတ်တယ်။ ဒါဟာ အိမ်ထောင် တခုရဲ့ စားဝတ်နေရေး ဖြစ်နေတာကိုး။

ဆန်ကုန်သည်တချို့ ထပ်ရောက်လာပြန်တယ်။ သူတို့ကလဲ ခကျပ်စွဲပြားသာ ပေးတာ။ ခကျပ်စွဲပြား အထိ ပေးသူက တ ယောက်နှစ်ယောက်လောက်သာ ရှိတာပါ။ သူတို့က ထပ်တိုးမပေးချင်ကြ တော့ပါဘူး။ အမေကလဲ မရောင်းနိုင်သေးပါဘူး။

ကြည့်လိုက်တော့ ဈေးတန်းမှာ လူတောင် တဖြည်းဖြည်း ကြီးသွားပါပြီ။ ကျွန်မ နည်းနည်းတော့ စိတ်ပူလာတယ်။ အမေလဲ အတော့်ကို စိတ်ပူနေရမှာပဲလို့ တွေးနေမိတယ်။

“အမေ ချွေးတွေ သုတ်လိုက်ပါအုံး”

ကျွန်မ အမေ့ကို တဘက်လှမ်းပေးလိုက်တယ်။ ဒါပေမဲ့ အိမ်မှာကတည်းက ရေစိမ်ထားပြီး ချွေးသုတ်ဖို့ အထူးတလည် လုပ် လာခဲ့တဲ့ တဘက်ဟာ နေပူရှိန်ကြောင့် ခြောက်တောင်နေပြီ။ ကျွန်မလမ်းဘေးရှိ စမ်းချောင်း လေးထဲ ပြေးဆင်းသွားပြီး တဘက်ကို ရေစိမ် လိုက်တယ်။ စမ်းချောင်းက အေးလိုက်တာ။ ကျွန်မ ဖိနပ်ချွပ်ပြီး ရေထဲက ကျောက်တုန်းမဲမဲလေးပေါ် မတ်တပ်ရပ်လိုက်တယ်။ ပြီး တော့ ခါးကုန်းလိုက်ပြီး မျက်နှာကို ရေထဲစိမ် လိုက်တယ်။ တကယ့်ကို အရသာရှိလှပါကလား။

ကျွန်မ စမ်းချောင်းလေးဘေးမှာ ခဏအပမ်းဖြေ ပြီးတာနဲ့ ရေစွတ်ထားတဲ့ တဘက်ကို ယူပြီး ဈေးတန်းဘက်သို့ ပြန်လာခဲ့ တယ်။

“အမေ ဟိုစမ်းချောင်းလေးဘေးသွားပြီး လေညှင်းခံလိုက်ပါအုံးလား”။ ကျွန်မ အမေ့ထံ တဘက်ကို လှမ်းပေးရင်း “စမ်းချောင်း လေးက သိပ်အေးတာ” လို့ပြောပြမိသေးတယ်။

အမေဟာ ချွေးသုတ်ရင်း ခေါင်းရမ်းလိုက်တယ်။ “မဖြစ်ပါဘူးအေ။ အမေသွားနေတုန်း ဆန်ဝယ်လာရင် ဘယ်နှယ့်လုပ်မတုန်း။ ညည်းကလဲ ဈေးရောင်းတတ်တာ မဟုတ်ပါဘူးအေ”

ကျွန်မ နည်းနည်း ရှက်သွားပါတယ်။ ကျွန်မဟာ ပညာတတ်တော့ ပညာတတ်ပါ။ စာသင်ခန်းမှာ သင်ခန်းစာတွေမှာ တော် ပေမယ့် ဒီလိုကိစ္စမျိုးမှာတော့ အမေ့ကို ဘယ်လိုမှ လိုက်မမီပါ။

ဆန်ဝယ်မယ့်လူ တော်တော်များများတော့ ရှိပါသေးရဲ့။ ကျွန်မတို့ဆန်ကလဲ တကယ့်ကို ကောင်း တာမို့

အားလုံးက လာ ကြည့်ကြတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဘယ်သူကမှတော့ ဘက်ပြားအထိ မပေးကြပါဘူး။

နေကလဲ ခေါင်းပေါ်တည့်တည့် ရောက်နေပြီ။ စိုက်ဆာသလို ဖြစ်လာတာနဲ့ အိမ်ကထည့်ယူလာတဲ့ ထမင်းနဲ့ဟင်းကို အမေ နဲ့ အတူစားပါတယ်။ အမေဟာ ၂လုပ်လောက်စားပြီး ဆက်မစားတော့ပါ။ ဆန်ရောင်း မထွက်မှာကို အမေစိတ်ပူနေပြီဆိုတာ ကျွန်မ ရိပ်မိ ပါတယ်။ ကျွန်မလဲ စိတ်ပူတာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ခံတွင်းက သိပ်ကောင်းလွန်းတော့ အမေ မစားဘဲ ကျန်နေတာတွေကို ကျွန်မစားပစ် လိုက်တာ ပြောင်ပါရော။ ကျွန်မ အဲဒီလို မြိန်မြိန်ရှက်ရှက် စားနေတာတွေတော့ အမေဟာ မရယ်ဘဲ မနေနိုင်တော့ဘူး။ “အလုပ် လုပ်ဖို့ ကျတော့ ဂရုမစိုက်ဘူး။ အစားကျတော့ စားလိုက်တာ”

“သမီး အလုပ်မလုပ်ဘူးလို့ ဘယ်သူက ပြောတာလဲ။ သမီးလက်မခံဘူး။ အခုကျပြီး ဆန်ရောင်းနေတာ မဟုတ်ဘူးလား”

အမေဟာ ပြုံးနေရာက တည်ကြည်သွားပြီး သက်ပြင်းတချက် ချလိုက်တယ်။ “ရောင်းလို့ထွက် မထွက်ဆိုတာတောင် မသိသေးပါဘူးအေ”

ကျွန်မက ချက်ကောင်းယူပြီး “ရောင်း မထွက်ဘူးလို့ ထင်နေရင်လဲ နည်းနည်းလျှော့ ရောင်းလိုက် ပေါ့” လို့ ပြောလိုက်တော့...

“ငဲ့စိတ်ထဲမှာ တွက်ကိန်းရှိပါတယ်အေ”လို့ အမေက ဆိုပါတယ်။

× × × × ×

ညနေရောက်တော့ လူကပိုနည်းသွားပြီ။ နေကတော့ ချစ်ချစ်တောက် ပူနေတုန်းပါပဲ။ ဘယ်သူများ ဈေးထဲမှာ နေပူခံနေချင် ပါ့မလဲ။ ကျွန်မ စမ်းချောင်းလေးဆီ ပြေးပြီး ၃-၄ကြိမ် ရေစိမ်လိုက်ပါတယ်။ ဒါတောင် နေပူဒဏ်ဟာ မခံနိုင်လောက်အောင် ခံစားနေရဆဲပါ။ အမေ့ကို ကြည့်လိုက်တော့ အဝတ်တွေဟာ ချွေးကြောင့် ကျောနဲ့ကပ်နေပါပြီ။ မဲကြုတ်ကြုတ် အမေ့မျက်နှာဟာ နေပူလောင် ခဲနေရတာကြောင့် နီညိုရောင် သန်းနေပါပြီ။

“အမေ ကျွန်မ ကြည့်ထားပေးပါမယ်။ စမ်းချောင်းလေးထဲ သွားပြီး ရေစိမ်လိုက်ပါအုံး”

အမေက ခေါင်းရမ်းမြဲ ရမ်းနေဆဲပါ။ “မဖြစ်ပါဘူး အေရယ်။ အမေ့မှာ အဆစ်အမြစ်ကိုက်တဲ့ ရောဂါရှိတယ်။ ဒီလောက်အေးတဲ့ ရေထဲ စိမ်လို့ မဖြစ်ပါဘူး။ သမီးက အပူဒဏ် ကြောက်တတ်တာကိုး။ ဟို...ထပ်ပင်အောက်သွား နေရိပ်ခိုနေရင် ကောင်းတာပေါ့”

“မလိုပါဘူး အမေရယ်။ သမီး နေပူမှာကို မကြောက်ပါဘူး”

“ဒါဖြင့်သွား။ သမီး ရေခဲချောင်း စားချေ”

အမေဟာ ပြောရင်း အိတ်ထဲက ငွေအကြွေ ပြား ၂၀ကို ထုတ်ပေးပါတယ်။

ကျွန်မ ရေခဲချောင်း အလွန်ကြိုက်ပါတယ်။ ‘စပျစ်သီးရေခဲချောင်း’ လိုဟာမျိုးဆိုရင် သိပ်စားလို့လဲ ကောင်းတယ်။ ဈေး လဲ မကြီးဘူး။ တချောင်းမှ ပြား ၂၀ထဲရယ်။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့တော့ စားချင်စိတ် မရှိပါဘူး။ “အမေ သမီးမစားပါဘူး။ ရေသောက်လဲ ရ ပါတယ်”

အပူဆုံး အချိန်ရဲ့ ဒဏ်ကို ခံနေရပါပြီ။ ခဏလောက်ဆိုရင် ဈေးတောင် ကွဲတော့မှာပါ။ ကုန်စုံရောင်း နေတဲ့ ဈေးသည်တွေတောင် ဈေးလျှော့ရောင်းနေကြပါပြီ။ ဟင်းသီးဟင်းရွက်၊ ဖရဲသီး ရောင်းသူများကလဲ “ဈေးသိမ်းတော့မယ်။ လျှော့ဈေးရပြီ။ လျှော့ဈေး ရောင်းနေပြီ”လို့ အော်ဟစ် ရောင်းချနေပါပြီ။

ကျွန်မ ဟိုဟိုဒီဒီကြည့်လိုက်တော့ ဆန်ရောင်းသူ တချို့ မရှိတော့ဘူး။ အများစုဟာ ရောင်းကုန်လို့ ပြန်သွားကြတာကိုတွေ့နေရတယ်။

အမေလဲ စိတ်ပူနေရပြီ။ စိတ်ပူပြီးရင်း ပူနေတာမို့ တကိုယ်လုံး ချွေးနစ်နေရတာမယ်။

နောက်ဆုံး ဆန်ကုန်သည် တယောက် ရောက်လာပြီး “ဒီဆန်ရောင်းမလား။ ဘကျပ်၅ပြားပေးမယ်။ ဈေးဆစ်မနေနဲ့”

အမေက “ဆန်ကို ကြည့်အုံးလေ။ သိပ်ကောင်းတာ။ ပြီးခဲ့တဲ့ ဈေးတုန်းက ဘကျပ်၁၀ပြားနဲ့ ရောင်းခဲ့တာ”လို့ ပြောနေသေး တယ်။

အမေ့စကားတောင် မဆုံးသေးဘူး။ အဲဒီဆန်ကုန်သည်က စိတ်မရှည်တော့တာနဲ့ “ဈေးနှုန်းဆိုတာ တခါနဲ့တခါ မတူနိုင်ဘူး လေ။ ဘကျပ်၁၀ပြားနဲ့မှ ရောင်းချင်တယ်ဆိုရင် အိမ်ပြန်ထမ်းသွားပြီး စောင့်အုံးပေါ့”လို့ ပြောပါတော့တယ်။

အံ့ဩစရာ ကောင်းလိုက်တာ။ အမေဟာ စိတ်မဆိုးတဲ့အပြင် အပြုံးတောင် မပျက်ဘဲ “ဘကျပ်၈ပြားနဲ့ဆို ယူမလား”လို့ တောင် မေးလိုက်သေးတယ်။

အဲဒီလူဟာ နှာခေါင်းသံလေးနဲ့ ‘ဟင့်’လို့ တချက်ပြောလိုက်ပြီး “ဒီဈေးနှုန်းနဲ့ ဈေးစကတည်းက ရောင်းလို့မရတာ အခုဈေး ကွဲတော့မယ်။ ဘယ်သူ ဝယ်မှာတုန်း။ အိပ်မက်များ မက်နေသလား” တဲ့။

အမေဟာ မျက်နှာ ချက်ချင်း ပျက်သွားတယ်။ နှုတ်ခမ်းလေးတွေတောင် တဆတ်ဆတ်တုန်လို့။ ဒါပေမယ့် ဘာမှတော့ မပြော ဘူး။

ဘေးမှာရှိနေတဲ့ ကျွန်မလဲ မအောင့်နိုင်တော့လို့ ကြားဝင်ပြောလိုက်တယ်။ “မရောင်းဘူးဆို မရောင်း ဘူးပေါ့။ ဘယ်သူ့ကို စောင့်နေအုံးမှာလဲ။ မရောင်းတော့ဘူးဆိုရင် ဒီမှာ ရပ်မနေနဲ့။ သိမ်းလိုက်ကြစို့လေ”

“ဟဲ့-ကလေးမ။ ဒီလောက် ဒေါသကြီးမနေနဲ့”

“ခဏနေရင် ဆန်တွေထမ်းပြီး အိမ်ပြန်သွားဖို့ အားနည်းနည်း ချန်ထားအုံး လေ” ခုနက လူက ခနဲ့တဲ့တဲ့တောင် ပြောနေ ပြန်တယ်။

အဲဒီလူ ထွက်သွားပြီး ခဏလောက်ကြာတော့ မအောင့်နိုင်တော့လို့ အမေ့ကို အပြစ်တင် ညည်း တွားလိုက်မိတယ်။ “ဈေးအစတုန်းက သူများက ဘကျပ်၈ပြားပေးတော့ မရောင်းဘူး။ အဲဒီတုန်းက ရောင်းလိုက်ရင် အကောင်းသား။ သူများက အခုတော့ မဝယ် ချင်ကြတော့ဘူး”

အမေဟာ နည်းနည်း ရှက်သွားပုံပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ အမှားကို ဝန်မခံလိုတာကြောင့် “တပြားတန်ဟာ တပြားတန်ပဲ ရမှာပေါ့။ ဆန်က ဆန်ကောင်းလေ။ ဈေးလျှော့မရောင်းနိုင်ဘူး။ အိမ်တံခါးဝက အထွက်တုန်းက ညည်းတို့အဖေက ဈေး ကောင်းရအောင် ရောင်းခဲ့ဖို့ မှာလိုက်တယ်မဟုတ်လား” တဲ့။

“အဖေ့ကိုသာ ပြောနေ။ အဖေက အိမ်မှာ ဖျားလို့ လဲကျန်ခဲ့တာ။ ဒီဆန်ကို ငွေဖြစ်အောင်လုပ်ပြီး ဆေးဝယ်ဖို့ ပြောလိုက်တာ။ လူက အရေးကြီးတာလား။ ငွေက အရေးကြီးတာလား”

အမေဟာ ဘာမှ မပြောတော့ပါဘူး။ ခဏနေတော့ တိုးတိုးလေးနဲ့ “ဒီတခါ ဘကျပ်၅ပြားပေးလဲ ရောင်းလိုက်တော့မယ်” လို့ ပြောနေရုံ ပြန်တယ်။

ဒါပေမဲ့ ဆန်ဝယ်မယ့်သူက မရှိတော့ပါဘူး။ ဆန်ကုန်သည်တွေဟာ ဝယ်ထားတဲ့ ဆန်တွေကို ကားပေါ်တင်ပြီး ပြန်သွားကုန်ပါပြီ။

ဈေးတောင် ကွဲပါပြီ။ ကျွန်မလဲ တနေ့လုံး အမေနဲ့အတူ နေလောင်သာ ခံလိုက်ရတယ်။ ဆန်ကတော့ တစေ့ဆို တစေ့လေးမှ မရောင်းခဲ့ရပါဘူး။

“အမေ သွားကြစို့။ ပြန်ကြပါစို့။ ဒီမှာ ငေးမနေပါနဲ့တော့”

ကျွန်မက တဘက်၊ ရေဘူးနဲ့ ထမင်းဘူးတို့ကို သေချာသိမ်းလိုက်ပြီး သွားဖို့လောဆော်ပါတယ်။ အမေဟာ စိတ်လေးနေပါပြီ။ နောက်ဆုံးမှ ခန္ဓာကိုယ်ကို ဆန့်လိုက်တယ်။

“အမေ သမီးလေးတဲ့ အထမ်းကို ထမ်းမယ်”

“သမီးက ကျောင်းနေတုန်းပဲ ရှိသေးတာ။ ပခုံးတွေကလဲ နုနုလေးရယ်...”

အမေ့စကား မဆုံးမီ ကျွန်မက လေးတဲ့အထမ်းကို ထမ်းလိုက်တယ်။ အမေဟာ နောက်ထပ် ဘာမှ မပြောတော့ဘဲ ကျန်နေတဲ့ နည်းနည်းပေါ့တဲ့ အထမ်းကို ထမ်းပြီး ကျွန်မနောက်က လိုက်ကာ အိမ်ကို ပြန်လာခဲ့တော့တယ်။

နေဝင်ဆည်းဆာ အချိန်တောင် ရောက်နေပါပြီ။ ဝင်လုဆဲဆဲ နေလုံးကြီးဟာ ကောင်းကင်မှာ ချိတ်ဆွဲထားသလိုပါလား။ ကောင်းကင်တခုလုံး နေဝင်ဆည်းဆာအချိန်ဖြစ်တဲ့အတွက် နီရဲနေပါတယ်။ ကျွန်မကိုယ့်ကိုယ်ကိုယ် ပြန်ကြည့်လိုက်တော့ လက်မောင်းတွေက ရဲလို့၊ နေလောင်ထားလို့ ရဲနေတာလား။ နေဝင်ဆည်းဆာရောင်ကြောင့် ရဲနေတာလား ဆိုတာကိုတော့ မသိနိုင်တော့ပါဘူး။

ပခုံးပေါ်က အထမ်းကလဲ လေးလိုက်သမှ အလွန်ပါပဲ။ ကျွန်မဖြင့် တောင်ကြီးတလုံးနဲ့များဖိထားသလားလို့တောင် ခံစားနေမိတယ်။ ဒီအခိုက်အတန့်ကလေး အတွင်းမှာတော့ ကမ္ဘာမြေကြီးရဲ့ မြေဆွဲအားကို တူးတူးခါးခါး မုန်းတီးနေမိတယ်။ ဒီ ‘နယူတန်’ ဆိုတဲ့ လူကြီးကလဲ ပေါက်ပေါက်ရှာရှာ ဒီကမ္ဘာမြေကြီးရဲ့ ဆွဲအားကို ဘာလို့တွေ့လိုက်ရတာတဲ့တုန်း။ တကယ်တော့ပါပဲ... ..

မိမိမှာသာ အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့်လေးတောင် စဉ်းစားမနေအားတော့ပဲ တောင်တွေးမြောက်တွေးရောက်တတ်ရာရာ လျှောက် တွေးနေမိတယ်။ ရုတ်တရက် ခြေတချက်ချော်ပြီး လဲတော့မလို့ ဖြစ်သွားတယ်။ ကျွန်မလဲ ရှိသမျှ ခွန်အားလေးတွေကို ကိုယ့် ခြေထောက်ပေါ်ကို ခပ်မြန်မြန် စုစည်းလိုက်ပြီး အလွယ်တကူနဲ့ တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် ဖြစ်အောင်တော့ ရပ်လိုက်နိုင်ပါရဲ့။ ဒါပေမဲ့ ပခုံးပေါ်က အထမ်းဟာ တချက်စောင်းသွားပြီး ဆန်တော်တော်များ ဖိတ်စင် ပြန့်ကြဲကုန်တော့တယ်။

“အို...ဘယ်လို လုပ်လိုက်တာလဲ” အမေဟာ အထမ်းချပြီး ကျွန်မဆီ ရောက်လာတယ်။ ပါးစပ်ကလည်း “ဒီလောက်လေးတဲ့ ဟာကို မထမ်းပါနဲ့လို့ ပြောရဲ့သားနဲ့၊ တမင်သက်သက် နားမထောင်ဘူး။ ခုတော့ ဆန်တွေ ဖိတ်ကုန်ပြီ မဟုတ်လား။ သိပ်နှမြောစရာ ကောင်းတာပဲ။ တကယ်ပဲ ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ဖျက်ဆီးပြစ်နေတဲ့ ကဝေမတွေ”

ပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ဖျက်ဆီးပစ်နေတဲ့ ကဝေမဆိုတာ အမေရဲ့ လက်သုံးစကားပါ။ ကျွန်မနဲ့မောင်လေးတခုခု မှားယွင်းလုပ် ဆောင်မိရင် တတွတ်တွတ်ပြောနေကျ။ ဒါပေမယ့် ဒီနေ့တော့ တမင်သက်သက် မဟုတ်တာ စွပ်စွဲ ခံလိုက်ရတယ်လို့ ခံစားနေမိတယ်။ ဘာ ကြောင့်မှန်းတော့ မသိပါဘူး။

“ညည်း ဒီမှာစောင့်နေ။ အမေအိမ်ပြန် ဆန်ကောယူလာပြီး ဆန်တွေလှဲကျင်း ယူသွားရအောင်။ ဖိတ်ကုန်တာ အများကြီးပဲ။ နှမြောစရာ ကောင်းလိုက်တာအေ။ ပြန်ယူသွားလို့ရှိရင် ကြက်ကျွေးရတာပေါ့”။

အမေဟာ ကျွန်မ အကြောမြက်သွားသေးလား။ ဘယ်နာသွားတုန်း ဆိုတာကိုတော့ ယောင်လို့တောင် မမေးပါဘူး။  
ဖိတ်ကျကုန်တဲ့ ဆန်ကိုသာ နှမြောနေတော့တယ်။

ကျွန်မ အမေ့ရဲ့သဘောကို သိပါတယ်။ အမေဟာ တလျှောက်လုံး“ပါးစပ်က စွာပေမယ့် စိတ်ထား  
နူးညံ့သူ”ပါ။ ကျွန်မကို ဒေါသ ဖြစ်ပေမယ့် ဆိုဆဲ ငေါက်ငန်းတာတွေ မလုပ်ပါဘူး။ ဒါကိုစဉ်းစားမိတော့ မဟုတ်  
တာတွေ စွပ်စွဲမြည်တွန်တောက်တီးနေတာတွေ မေ့ ပျောက်ကုန်ပါတယ်။

“အမေ အသွားအပြန် ၆-၇မိုင်လောက် သွားနေအုံးမယ်ဆိုရင်တော့ အချိန်က မိုးချုပ်နေပြီ”လို့  
ကျွန်မရှင်းပြပါတယ်။

“ဒီလိုဆို မြေကြီးပေါ် ဖိတ်ကျနေတဲ့ ဆန်တွေ ဘယ်လိုလုပ်မတုန်း”

ကျွန်မက ဖြတ်ထိုးဉာဏ်ရွှင်သူပီပီ ခေါင်းပေါ်က မြက်ဦးထုပ်ကို ဖြတ်ကနဲ ချွတ်လိုက်ပြီး “ဒီမှာထည့်  
်လိုက်ရင် ပြီးတာပဲ”

အမေက “ညည်းတို့က ကျောင်းသူဆိုတော့ ဉာဏ်ကောင်းမှာပေါ့”လို့ ပြောပြောဆိုဆိုနဲ့  
ရယ်လိုက်တယ်။

ပြီးတော့ ဆောင့်ဆောင့်ထိုင်ချလိုက်တယ်။ ဖိတ်နေတဲ့ ဆန်တွေကို လက်ခုပ်နဲ့ ကျုံးပြီး မြက်ဦး ထုပ်ထဲ  
ထည့်ပါတယ်။ ကျုံး လို့ကုန်မှ မြက်ဦးထုပ်ကို ဆန်တောင်းထဲထည့် အထမ်းကို ထမ်းကာ အိမ်ပြန် လာခဲ့တယ်။

အိမ်ရောက်တော့ ညစာစာမင်းဟင်းချက်ရတာမို့ အမေဟာ အလုပ်များနေရပြန်ပါပြီ။ ကျွန်မက  
ဆန်ရောင်းရင်း ကြုံရသမျှအဖြစ်တွေ အဖေ့ကို ပြောပြနေမိတယ်။ နားထောင်ပြီးသွားတော့လဲ အဖေဟာ အဖေ့ကို  
အပြစ်မတင်ပါဘူး။ “အဲဒီဆန်ကုန်သည် ဆိုသူတွေဟာ သိပ်ယုတ်မာတဲ့သူတွေပေါ့။ မြို့ထဲမှာ ဆန် ၁ကျင်း  
(တရုတ်တပိဿာ)ကို အားလုံးပဲ ၁ကျပ်၅၀ပြားရောင်း နေကြတာ။ ဒီလောက်တောင် ဈေးနှိမ်ရသလား။  
ကောက်ပဲသီးနှံဆိုတာ စိုက်ပျိုးနေတဲ့ လယ်သမားတွေရဲ့ သွေးချွေးတွေနဲ့ အရင်းတည် ထားရတာ။ ကုန်သည်တွေ  
ဟာ အလွန်ကို စိတ်ကောင်းမရှိကြသူတွေပေါ့”လို့ ရှင်းပြပါတယ်။

ကျွန်မက “အဖေ-အဖေအတွက်လဲ ဆေးမဝယ်ရသေးဘူး။ ဘယ်နှယ့်လုပ်မလဲ”လို့ပြောတော့-

“နဂိုကတည်းက ဆေးဝယ်ဖို့မလိုဘူး။ နှစ်ရက်လောက်ရှိရင် ကောင်းသွားမှာပါလို့ ပြောပြီးသားပဲ။  
အဲဒီလို ငွေမျိုးကို ဘာလုပ် ဖို့ သုံးမှာလဲ”လို့ အဖေက ရှင်းပြပါတယ်။

× × × × ×

မိုးစုန်းစုန်းချုပ်တော့ ကိုယ်အပေါ်ပိုင်း အင်္ကျီပလာကျင်းလျက်နဲ့ မောင်လေး ပြန်လာတယ်။ အပေါ်  
အင်္ကျီကို လက်ထဲမှာ လုံးပြီး ဆုပ်ထားတယ်။ ရေစိုလက်စနဲ့ ပေါက်ပြားကိုတော့ ပခုန်းပေါ်မှာ ထမ်း ထားတယ်။

ကျွန်မက သူပေးလာတဲ့ အင်္ကျီကို ဆီးကြိုလက်ခံယူရင်း “အင်္ကျီမဝတ်ဘဲ ဘာလုပ်တာလဲ။ နေက  
ဒီလောက်တောင် ပူလောင် နေတာ။ ကြည့်စမ်း မင်းအရေပြားတွေ နေပူလောင် မကျန်ဘူးလား”

မောင်လေးဟာ တဟဲဟဲ ရယ်ရင်း ကျွန်မကို တံခါးဝအထိ ဆွဲသွားတယ်။ “မမ ကျွန်တော့်ကို ဒီအင်္ကျီ  
လေး အမေမသိအောင် တိတ်တိတ်ကလေး လျှော်ပေးစမ်းပါ။ အဲလို မလျှော်လိုက်လို့ အမေမြင်နေရင် ပြောစရာ  
ဖြစ်နေအုံးမယ်”လို့ တိုးတိုးလေးပြောပါတယ်။

ကျွန်မ အင်္ကျီကို ဖြေကြည့်လိုက်မှ အင်္ကျီတထည်းလုံး သွေးကွက်သွေးစက်တွေ စွန်းထင်းနေတာကို  
တွေ့လိုက်ရလို့ ထိတ်လန့် တုန်လှုပ်သွားမိတယ်။



“ဘာလုပ်လာတာလဲ။ သူများနဲ့ ရန်ဖြစ်လာပြီလား။ ဘယ်မှာ ဒဏ်ရာရသွားသေးတုန်း”

“ဘယ်မှာမှ ဒဏ်ရာမရပါဘူး။ ‘ဟိုင်ပေါ’ဆိုတဲ့ကောင် သိပ်ရွံ့စရာကောင်းတယ်။ သူများက ပင်ပင် ပန်းပန်း သွယ်လာတဲ့ ရေကို ကျွန်တော်မသိအောင် သူတို့အခင်းထဲ ဖြတ်ယူ အကုန်သွင်းပစ်တယ်လေ။ ကျွန်တော် သူနဲ့ အကျိုးသင့် အကြောင်းသင့် ဆွေးနွေး တော့ သူကတောင် စိတ်ဆိုးလိုက်သေး။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်စိတ်ဆိုးပြီး သူကို ၃-၄ခွန်း ဆဲပစ်လိုက်တယ်။ မမျှော်လင့်ဘဲ သူက လက်သီးနဲ့ ဖြေရှင်းလိုက်တော့ ကျွန်တော့် နှာခေါင်းထိ သွားပြီး နှာခေါင်းသွေးတွေ ထွက်လာတာပေါ့။ သူလဲ လန့်သွားပြီး ကျွန်တော်နဲ့ ရေမလှ တော့ဘူး”

သူ့နှာခေါင်းကို ကျွန်မ သေသေချာချာ ကြည့်-ကြည့်ပါသေးရဲ့။ မှောင်နေပြီမို့ ရှင်းရှင်းလင်းလင်း မတွေ့ရပါဘူး။ နည်းနည်းလေး နီပြီး ရောင်နေသလိုလိုတော့ ရှိပါတယ်။ ကျွန်မလဲ ဘာမှစိုးရိမ်မနေတော့ဘဲ “ဟိုင်ပေါဟာ နင်နဲ့ တတန်းတည်း ကျောင်းနေဘက် မဟုတ်ဘူးလား။ အရင်က နင်တို့ ယောက် အလွန်ခင် ကြသားပဲ။ ဘာလို့ ထိုးကြကြိတ်ကြ ရန်ဖြစ်ကြရတာလဲ”လို့ အပြစ်တင်လိုက်တယ်။

မောင်လေးက “သူ့ကို ကျွန်တော့် ကျောင်းနေဘက်လို့ ထင်မနေနဲ့။ အစောကတည်းက သူနဲ့ စကား မပြောတော့တာ မမ။ အမေ့ကိုတော့ မပြောလိုက်ပါနဲ့နော်။ အမေသိရင်တော့ ဆူမှာမှချပဲ” လို့ပြောနေပြန်တယ်။

သူဟာ လက်နှစ်ဖက်ကို ခါးမှာ ထောက်လိုက်ပြီး အမေရဲ့စိတ်ဆိုးတဲ့ လေသံကို အတုခိုးကာ “နင် ဒါဟာ အိမ်ကပစ္စည်းဥစ္စာတွေကို ဖျက်ဆီးနေတာ ကဝေမ။ ဂြိုဟ်ဆိုးဝင်နေတဲ့ ကောင်မ ပဲ...လို့ အပြစ် တင်ပြော ဆိုနေတဲ့ပုံ လုပ်ပြတယ်။

မောင်လေးက အမေ့အသံကို အတုခိုး ပြောဆိုနေပုံဟာ အမေနဲ့ တထေရာတည်းမို့ ကျွန်မ မရယ်ဘဲ မနေနိုင်တော့လို့ ရယ်လိုက်မိပါတယ်။ သူ့ကိုလဲ အသံနည်းနည်း တိုးလိုက်ဦး။ အမေ မကြားစေနဲ့နော်”လို့ သတိပေးလိုက်မိတယ်။

× × × × × ×

ညစာစားတဲ့အချိန်မှာ “ယိပေါက် ငါရေတွင်းမှာ ဟင်းချက်စရာတွေ သွားဆေးတော့ ဟိုင်ပေါ အမေနဲ့ တွေ့ခဲ့တယ်။ မင်းနဲ့ ဟိုင်ပေါတို့ ရန်ဖြစ်ကြတယ်လို့ ငါ့ကို သူပြောပြတယ်။ မင်းဘာလို့ ဖုံးထားတာလဲ။ တခြား ဘာတွေ ဖြစ်သေးသလဲ”

အမေဟာ ကျွန်မဘက်ကို မြားဦးလှည့်လာပြီး “ကျင်းပေါက်-နင်ဟာ အစ်မကြီးလုပ်နေပြီး ဒီကောင် လိမ်ပြောနေတာတွေကို အားပေးအားမြှောက်လုပ်နေတယ်”လို့ ဒေါသနဲ့ အပြစ်တင်ပါတော့တယ်။

“သူက ထိုးတာပါ။ ကျွန်တော် သူ့ကိုဘာမှ မလုပ်ပါဘူး”လို့ မောင်လေးက ပြန်ရှင်းပြပါတယ်။

“ပြန်လှန် ပြောနေတုန်းပဲလား”အမေဟာ ထပ်မံ စိတ်ဆိုးသွားပြီး မချီတင်ကဲ ဖြစ်သွားရုံမက “ပစ္စည်း ဥစ္စာတွေကို ဖျက်ဆီး ပြစ်နေတဲ့ ကဝေမတွေ။ ဂြိုဟ်ဆိုးဝင်နေတဲ့ ကောင်တွေ...”ဆိုပြီးပြစ်တင်ရှုတ်ချ တဖွဖွ ပြောနေပါတော့တယ်။

မောင်လေးဟာ ခေါင်းငုံ့ထမင်းစားရင်း ကျွန်မကို ပြောင်ချော်ချော် လုပ်ပြနေပါတယ်။ ကျွန်မရယ် ချင်လိုက်တာ။ ဒါပေမဲ့ ဘာ ဖြစ်လို့မှန်း မသိပါ။ ကျွန်မ မျက်ရည်တွေ တလိမ့်လိမ့် စီးကျလာတော့တယ်။

× × × × × ×

ညဘက်ရောက်တော့ အဖေဟာ ချောင်းပိုဆိုးလာတယ်။ အမေက ကျွန်မကို “ကျင်းပေါက်-နက်ဖြန် ‘ကျွမ်းပု’ ဈေးနဲ့။ တို့ တော့ နည်းနည်း အပင်ပန်းခံရမှာပေါ့။ ဆန်ထမ်းသွားပြီး အဲဒီဈေးကို သွားရောင်းရအောင်။ ဒါမှ ညည်းအဖေအတွက် ဆေးဝယ်ဖို့ရမှာ” လို့ ရှင်းပြနေပါတယ်။

“ ကျွမ်းပု-အဲဒီဈေးဟာ အဝေးကြီး။ ဝဝမိုင် ကျော်ကျော်လောက် ဝေးတယ်။ ဒီလောက်ဝေးတဲ့ တောင်ပေါ်ခရီးမို့ စဉ်းစား လိုက်တာနဲ့ အလိုလို ကျောချမ်း ကြောက်စိတ်တွေ ပေါ်လာတော့တယ်။

“နက်ဖြန် ညည်းတို့သားအမိ နည်းနည်း လျှော့ထမ်းသွားကြ။ တယောက် ကျင်း(တရုတ်ပိဿာ) ၅၀ လောက်စီဆိုရင် ရပါပြီ” လို့ အဖေက ပြောနေတယ်။

“နက်ဖြန်လဲ ရောင်းမထွက်လို့ ဆိုပြီး ပြန်ထမ်းမလာကြနဲ့အုံးနော်”။

ငါပြောဦးမယ်။ “ဝဝမိုင်ကျော်ကျော် တောင်ပေါ်ခရီး အသွားအပြန် ဆန်တွေထမ်းသွားနေလို့ ပြောစရာ ဖြစ်နေကြအုံးမယ်”

“မဖြစ်ပါဘူးတော်။ မဖြစ်ပါဘူး။”

“နက်ဖြန် ဘကျပ်ရပြားဖြစ်ဖြစ်၊ ဘကျပ်၅ပြားဖြစ်ဖြစ် အားလုံးရောင်းထိုက်ပါတယ်တော်” လို့ အမေက ပြောနေပါတယ်။

ဒီလိုကြားလိုက်ရတော့ အမေရဲ့စကားတွေထဲမှာ ခါးသည်းမှုနဲ့ မတတ်သာတော့တဲ့ အဓိပ္ပာယ်တွေ အများအပြား ပါနေတယ် ဆိုတာ ပေါ်လွင်လှပါတယ်။

ကျွန်မကိုယ်တိုင်လဲ ရင်ထဲအခံရ ခက်နေပါတယ်။ နည်းနည်းလဲ ငိုချင်လာပါတယ်။ အမေမြင် သွားလို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး။ ငိုမယ်ဆိုရင်တော့ စောင်ထဲပုန်းပြီး ငိုမှဖြစ်မယ်လို့ စဉ်းစားမိလိုက်ပါတယ်။

တကယ်တော့ ကျွန်မလဲ သိပ်ပင်ပန်းနေပါပြီ။ ခေါင်းအုံးပေါ် ခေါင်းချလိုက်တာနဲ့ အိပ်ပျော် သွားတော့တယ်။ အိပ်လိုက်တာ မှ နှစ်နှစ်ခြိုက်ခြိုက်ကြီးကို အိပ်ပျော်သွားခဲ့တာပါ။ ။

တရုတ်ဘာသာနဲ့ထုတ်ဝေတဲ့ “မျက်မှောက်ခေတ်” စာပေမဂ္ဂဇင်း

၂၀၀၄-အမှတ်(၆) ပါ ဝတ္ထုတိုကို ဘာသာပြန်တယ်။

ဗီယက်နမ် ဖြစ်ရပ်မှန်ဖော်လမ်း-အခန်းဆက်ဝတ္ထုရှည်

# ပြည်မငရဲခန်းမှသည် ကျွန်းငရဲခန်းဆီသို့

ဘာသာပြန်သူ-မောင်ယင်းတော်

## ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုသုံးလတာ

### ဖမ်းဆီးခံရခြင်း

အဖမ်းဆီးခံခဲ့ရသည့် အဲဒီနေ့ကို ကျမ ဘယ်တော့မှ မေ့နိုင်လိမ့်မည်မထင်။ အဲဒီနေ့ဟာ ၁၉၅၅-ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ ၃၀-ရက်နေ့။

အဲဒီညက ကျမဟာ ကျမရဲ့အမျိုးအစ်မ ‘အင်မ်’၏အိမ်တွင် ရှိနေခဲ့သည်။ ကျမတို့က ရွာငယ် အိမ်စု တခုတည်းတွင် နေထိုင်ကြသူများပါ။ အစ်မ အင်မ် က မုဆိုးမတစ်ဦး။ သမီး ၂-ယောက် ရှိသည်။ အကြီး မက ၁၁-နှစ်အရွယ် ‘ဟွာ’။ အငယ်မက ၇-နှစ် အရွယ် ‘သွမ်’။ အစ်မရဲ့ယောက်ျားဟာ မိုးချုပ်ချိန်မှာ သူ့အမေ အိမ်ကအပြန် ပြင်သစ် ကင်းလှည့်တပ်ဖွဲ့ နှင့်တိုးပြီး သေနတ်နှင့် ပစ်သတ် ခြင်းခံရ၍ သေဆုံး ခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ်တုန်းကပါ။

‘ကိုသန်’ ရွာမကြီးထဲက ‘ဟွာ’ ဆိုသည့် ရွာငယ် အိမ်စု ကလေး တွင် ကျမတို့ နေထိုင် လာခဲ့ကြသည်။ ဤရွာငယ်မှာ ‘ချန်ထရီ’မှ ၁ ကီလိုမီတာ ကျော်ကျော် လောက်သာ ဝေးပါလိမ့်မည်။ ဒီနေရာဟာ တော်လှန် ရေးကာလ တုန်းက ပြင်သစ် ပိုင်နက်နယ်မြေပါ။

ကျမတို့မှာ လယ်မြေအနည်းအကျဉ်းတော့ ရှိပါသည်။ မိဘများမှာ အလွန်အိုမင်းနေကြပါပြီ။ အလုပ် မလုပ်နိုင်ကြတော့ပါ။ ကျမတို့မိသားစု စားသောက် နေထိုင်ရေးအတွက် ငွေစကလေး အနည်း အပါးရဖို့ အစ်မ အင်မ်နှင့်အတူ ကျမ အရက်ချက် ရပါသည်။ ကိုယ်တိုင်ချက်သော ထိုအရက်ကို ရောင်း ချပြီး ဝင်ငွေ ရှာရပါသည်။ အရက်ချက်ရာမှ ဘေး

ထွက်ပစ္စည်းအဖြစ် ရရှိသော ဖွဲ့နွဲ့များကို ဝက်စာအဖြစ် သုံးပါသည်။ အရက်ချက်တာ အစ်မ အင်မိ၏အိမ်မှာ ချက်ရတာပါ။ ဒါကြောင့် အရက်ချက်ဖို့လိုအပ်တိုင်း အစ်မအင်မိ၏နေအိမ်တွင် ကျမ တညလုံးနေရပါသည်။

အဲဒီညက ညဉ့်နက်ပိုင်းမှာ ကျမ တရေးနိုး လာသည်။ ပြန်အိပ်လို့မရတော့။ အိပ်ရာပေါ်မှာ ဘယ်လူးညာလှိုမိနဲ့ပေါ့။ အတွေးများကလဲ ဟိုရောက် လိုက် ဒီရောက်လိုက်နဲ့။ တော်လှန်ရေးကာလ နေ့ရက် တွေအကြောင်း ကျမ ပြန်လည် စဉ်းစားနေမိသည်။ ကျမတို့နောက်ဆုတ်ပြီး တောထဲ ပြေးဝင် နေရသည့် အချိန်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရန်သူ့ဖုံးဆန်များ၏ ခြိမ်းခြောက် မှု ကို ခံနေရသည့် ကြမ်းတမ်းခက်ခဲသည့်ဘဝ။ ဒါပေမဲ့ အဲဒီဘဝဟာ ပျော်စရာကောင်းလှသည်ဟု ကျမ ထိတွေ့ခံစားခဲ့ရပါသည်။ ဂျီနီဗာ သဘောတူညီချက် စာချုပ် လက်မှတ်ရေးထိုးပြီးခဲ့သည့်နောက်ပိုင်း ကျမ တို့ချစ်မြတ်နိုးရသော နိုင်ငံတော် ငြိမ်းချမ်းရေး ပြန်လည် ရရှိလာသည့်အခါ ကျမ ရွာသို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ မိသားစုနှင့်အတူ ပြန်လည် နေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ဒါပေမဲ့ ဟိုစဉ်တုန်းက ပြင်သစ်တို့သိမ်းပိုက်ထားချိန် ကျီးလန့် စာစားနေခဲ့ရသော ဘဝမျိုးနှင့် ထူးမခြားနားပါပဲ။ အသက်ရှူမဝသလို ခံစားရပါသည်။ ကျမတို့ဝန်း ကျင် တွင် မရေတွက်နိုင်သော အရပ်သားပြည်သူတွေ တယောက်ပြီးတယောက် အဖမ်းခံနေကြရလေသည်။ အဖမ်းခံရတဲ့ အကြောင်းကတော့ ရိုးစင်းလှပါသည်။ သူတို့တတွေဟာ တော်လှန်ရေးကာလတုန်းက ရွာကို စွန့်ခွာပြီး လွတ်မြောက်ဒေသမှာ သွားရောက်နေထိုင် ခဲ့ကြလို့ပါတဲ့။ ပြည်သူတို့၏ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးကို လေးစားရမည်။ ယခင်တော်လှန်ရေးသမား ဖြစ်ခဲ့ဖူး သူများကို မည်သို့သော ခွဲခြားကျင့်သုံးမှုမျိုးကိုမျှ မလုပ် ရ-ဟူ၍ ဂျီနီဗာသဘောတူစာချုပ်ထဲတွင် ထည့်သွင်း ကြေညာခဲ့ပါသည်။ သို့ရာတွင် တောင်ဗီ ယက်နမ် အာဏာပိုင်တို့ကမူ ထိုသို့သော သဘောတူညီချက် တခု တလေကိုမှ ဖုတ်လေသည့်ငပိ-ဂျီတယ်လို့တောင် မထင်မှတ်ခဲ့ကြ။ ဤအကြောင်းတွေ ကျမ စဉ်းစား နေ

မိသည်။ ဒါတွေကို ဥပေက္ခာပြုပြီး ငါ ဘယ်လို နေ ထိုင် သွားရပါမလဲ။

ကျမကို ဖိစီးနေသော ဤစိုးရိမ် ပူပန်စိတ် များကို မောင်းထုတ်ဖယ်ရှားဖို့ ကြိုးစားရင်းက ကျမ အိပ်ပျော်သွားပါသည်။ သို့ရွာတွင် အနီးအနား အိမ် များ ဆီမှ ခွေးဟောင်သံများ ကျမ ကြားလိုက်ရသည်။ တဆက်တည်း ကြားလာရတာက ကျမတို့ အိမ် ပတ် ဝန်းကျင်မှ အသံဗလံများ...။ ကျမ အိပ်ရာမှ ကပျာ ကယာ ထလိုက်ပါသည်။ ထိုအခိုက်မှာပင် ခြံစည်း ရိုး ဘက်ဆီမှ လက်နှိပ်ဓာတ်မီးရောင်တွေ တဝင်းဝင်း တလက်လက် ထိုးကျလာသည်။ သေနတ် မောင်းတင် သံ အများအပြားကိုလဲ ကြားရပြန်သည်။ အိမ်ရှေ့ တံခါးနှင့် ဘေးတံခါးများကို ကြမ်းတမ်းစွာ တွန်းဖွင့်ပြီး လူစိမ်းအများအပြား ဝင်ရောက်လာကြပါသည်။

ကျမ မျက်နှာပေါ်သို့ ဓာတ်မီးရောင်များ ကျရောက်လာပြီး အသံတသံက ...

“ဒီမှာ... ဒီကောင်မလဲ။ သူ့ကို ကြိုးတုပ် လိုက်ကြစမ်း”

အရိပ်မဲ့မဲ့ အဖြစ်သာ မြင်ရသော လူနှစ် ယောက်က ရှေ့သို့ထွက်လာပြီး ကျမလက်မောင်း များကို ဖမ်းချုပ်ထားလိုက်ကြသည်။ ကျမက တချက် ဆောင့်ရုန်းပြီး “ကျမကို ဖမ်းရအောင် ကျမမှာ ဘာ အပြစ်ရှိလို့လဲ”ဟု ပြောလိုက်သည်။

“တိတ်စမ်း...ခရိုင်ရုံးရောက်ရင် မင်းသိ ရမှာပေါ့”

ကျမလက်မောင်းများ လွတ်ထွက် သွား အောင် ကျမ အဆက်မပြတ်ရုန်းကန်နေမိပါသည်။ သူတို့က ကျမကို ပါးရိုက်သည်။ ကန်ကျောက်သည်။ ရိုက်နှက်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူတို့လူတွေ ထပ် ခေါ်ကာ ကျမကို အတင်းဖမ်းကြသည်။ ကျမကို အိမ် တိုင်တတိုင်မှာ အုန်းဆံကြိုးနှင့် တုပ်နှောင်ထား လိုက် ကြသည်။

ဓာတ်ငွေ့မီးအိမ်တလုံး ထွန်းလိုက် ကြ ပြန် သည်။ အိမ်နှင့် ဝင်းခြံတခုလုံး စစ်သားတွေ ပုလိပ်တွေ

အံ့ခဲလျက်။ ပျားပန်းခပ် လှုပ်ရှားနေကြလျက်။ သူတို့ လက်နက်အပြည့်အစုံ တပ်ဆင်ထားကြတာပါကလား။ ပစ္စတိုတွေ၊ ရိုင်ဖယ်တွေ၊ ဆပ်မရှင်းဂန်း စက်သေနတ် တွေ၊ တုတ်တွေ၊ ကြိုးတွေနှင့် လျှပ်စစ်ဝါယာကြိုးတွေ...။ အစ်မအင်မ်သည် ချောင်တချောင်မှာ ပုန်းအောင်း နေလျက်။ မအော်မိအောင် ကြိုးစားထိန်းနေရင်းက လိပ်ပြာလွင့်စင်မတတ် ကြောက်ရွံ့ ထိတ်လန့်နေကြရာ သော သမီးလေး ၂-ယောက်ကိုဖွဲ့ပိုက်ထားလျက်။

တအိမ်လုံး ပြောင်းဆန်သွားအောင် ရှာဖွေ မွေ့နှောက်ကြသည်။ သက်ငယ်အမိုးတွေကို လှန်ပစ် သည်။ ဝါးတခါးတွေကို အပိုင်းပိုင်း အစစ ဖြစ်အောင် ခုတ်ထစ်ဖြတ်တောက်ပစ်သည်။ အဝတ်သေတ္တာထဲ သိမ်းဆည်းထားသော အဝတ်တွေ တထည်ပြီးတထည် ဆွဲထုတ်ပစ်သည်။ မိဘဘိုးဘွား ပူဇော်ကန်တော့သည့် စားပွဲအောက်က အသေအချာ ဖို့ထည့်ထားသည့် မြေကြီးတွေကို တူးထုတ်ပစ်သည်။ ကြမ်းတမ်းရိုင်းပျော့ စာရွက်စာတမ်းများ ရှာဖွေနေကြသော သူတို့တတွေ သည် နေရာလေးတကွက်တောင်မှ အလွတ်မပေး။ ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာနေသည်။ သို့သော် အချည်းနီးသာ။ ထိုအခါ သူတို့သည် သူတို့လက်ရောက်နိုင်ရနေရက တွေ့ကရာ မြင်ကရာကို ဖျက်ဆီးကြပြန်သည်။ တချို့ကို အလစ်သုတ် ဆွဲယူသွားကြသည်။ သိမ်းထားသော အရက်အိုး(၂) လုံးထဲက အရက်တွေကိုလဲ သောက်ပစ် ကြသည်။ သောက်လို့အားရတော့ အရက်အိုးတလုံးကို အစိတ်စိတ်အမြွှာမြွှာဖြစ်အောင် ရိုက်ခွဲပစ်သည်။ အိမ်အပြင်ရှိ ကျမတို့၏ ဝက် ၂-ကောင်ကိုလဲ သူတို့ သယ်ယူသွားဖို့ ကြိုးတွေနှင့် တုပ်နေသည်။ ဝက်အော် သံတွေက နားပင်းလုမတတ်။

တယောက်က အမိန့်ပေးသည်။ “ဟိုမိန်းမ ကိုလဲ ထပ်ဖမ်းလိုက်ကြ”

အစ်မအင်မ်မှာ ခုခံရန် ကြိုးစား သေးသော် လည်း နောက်ဆုံးမှာ တုပ်နှောင့်ခြင်း ခံလိုက်ရသည်။ အမ၏သမီးလေးနှစ်ယောက်ဖြစ်သော ‘ဟွာ’နှင့် ‘သွမ်’တို့မှာ အမေကို ဖက်ထားကြသည်။ ဟွာက ရှိုက်ငင်ငိုကြွေးသံဖြင့် သူတို့ကို တောင်းပန်ရှာသည်။

“ကျမတို့အဖေလဲ ပြင်သစ်တွေ သေနတ် နဲ့ပစ်လို့ သေသွားပါပြီ။ ကျမတို့ကို ကျွေးမွေး စောင့် ရှောက်ဖို့ အမေ့ကိုတော့ ချမ်းသာပေးကြပါ ဦးကြီး တို့ရယ်”

“ဒီလိုပြောဖို့ မင်းကို ဗီယက်ကောင်းတွေက သင်ပေးထားတာ မဟုတ်လား။ မင်းအမေမှာ အပြစ် ရှိတာမို့ ဖမ်းရမှာပဲ”

သူတို့သည် အစ်မအင်မ်နှင့်ကျမကို အိမ် အပြင်သို့ ဆွဲခေါ်သွားကြသည်။ မိန်းကလေးနှစ်ဦးက သူတို့အမေနောက်သို့ ပြေးလိုက်လာသည်။ စစ်သား နှင့် ပုလိပ်တွေက သူတို့ကို ပါးရိုက်သည်။ တွန်းဖယ် ရိုက်နှက်ပစ်သည်။ သို့သော် ကလေး ၂-ယောက်က သူတို့အမေကို ဆွဲဖက်ထားဖို့ ကြိုးစားနေကြဆဲ။ စစ်သားတဦးက သူတို့ကို ခြောက်လှန့်ဖို့ လေထဲသို့ သေနတ်တချက် ပစ်ဖောက်လိုက်သည်။ နောက်ဆုံး တွင်မူကား ကလေး ၂ ယောက်မှာ ဆွဲယူလွှင့်ပစ်ခြင်း ခံလိုက်ကြရပါတော့သည်။

ဘယ်လောက် ရင်နှင့် ကြေကွဲ ဖွယ်ကောင်း လိုက်ပါသလဲ။ ဒရွတ်တိုက်ဆွဲခေါ်သွားခြင်းခံရသူ မိခင် ဖြစ်သူကလဲ ငိုကြွေးလျက်။ မိခင်နှင့် အမွေခွဲပစ်ခြင်း ခံလိုက်ရသော ကလေးငယ်နှစ်ဦးမှာလဲ ရှိုက်ငင် သည်း ထန် ငိုမဲ။

အစ်မအင်မ်က ခြေဆောင့်ပြီး အော်ဟစ် ပြောကြားလိုက်သည်။

“ငါ့မှာ ဘာအပြစ်ရှိလို့လဲဟဲ့။ ငါ့ယောက်ျား လဲ အသတ်ခံရ။ အခုလဲ နင်တို့ ငါ့ကို ဖမ်းကြပြန်ပြီ။ အို...ကြည့်လှည့်ကြပါဦး။ ကျမကလေးတွေကို ဘယ်သူ က ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်မှာတဲ့လဲ”

ကျမတို့ လမ်းလျှောက် လာခဲ့ကြ သည် ဖြစ်ရာ အတော်ဝေးဝေး ရောက်သည်အထိ ဟွာနှင့် သွမ်ကလေးတို့၏ ငိုကြွေးသံတွေကို ကြားနေရဆဲ...။ အတောင်အလက်မစုံလင်သေးသည့် ဤငှက်ကလေး ၂-ကောင်သည် ယခုအခါ မိမ့်ဖမ့် ဖြစ်ကြရရှာလေပြီ။ သူတို့၏နှွေးထွေးနည့်သော သိုက်မြုံကလေးသည်လဲ

အဖျက်ဆီးခံလိုက်ရချေပြီ။

ကျမအတွက်မူကား အမေရိကန်နှင့် ငိုဒင် ဇင်တို့၏ အကျဉ်းထောင်အတွင်းဝယ် သေလုမျောပါး ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံရမှု၏ နိဒါန်းအစမျှသာ။

### ညှင်ပန်းနှိပ်စက်မှု စပြီး။

‘ထရီယူဖုန်းခရိုင်’ သို့ပြောင်းရွှေ့လိုက်သော ထိုနေ့ မှာပင် ကြမ်းတမ်းခက်ထရော်သော နေ့ရက် များ စတင်ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။ ကျမ ပထမဆုံး စတင်ရင်ဆိုင်ရသူက ‘ထရီယူ’။ သူက ခရိုင်ပုလိပ် ဌာန ဖြစ်ပါ။ သူက ကျမကို ခြေဖျားခေါင်းဆုံး စေ့စေ့စပ်စပ် အကဲခတ်ရင်း ပြောသည်။

“အံ့၊ ဩစရာပဲ။ ဒီလို အခြေအနေမျိုး ရောက် နေတာတောင် မင်းက မျက်နှာ မပျက်သေး ပဲကိုး”

“ကျမ ဘာလို့ မျက်နှာပျက်ရမှလဲ။ ကျမ ဟာ ရိုးသားသိက္ခာရှိတဲ့ မိန်းမသားတဦးပဲ”

“အားဟား...ဒီကောင်မက ဒီနေရာမှာ တောင် ဒီပုံစံမျိုး ချိုးနေတုန်းပါကလား။ သူ့ကို ထောင်ထဲ ထည့်ထားလိုက်ကြစမ်း။ ငါဟာ ပမာမခန့် လုပ်လို့ရတဲ့အကောင်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ ဒီကောင်မ မကြာခင် သိသွားစေရမယ်”

အစ်မအင်မိနှင့် ကျမတို့သည် ခွဲခွာကြဖို့ အပြန်အလှန် လက်ငှေ့ရမ်းနှုတ်ဆက်လိုက်ကြပါသည်။ ထိုအချိန်မှစတင်ပြီး ကျမတို့ အတူတကွ နေထိုင်ခွင့် မရကြတော့ပါ။ သူတို့က ကျမကို ခေါ်သွားပြီး မဲမှောင် လှတဲ့ အကျဉ်းခန်းလေးထဲ ထည့်ထားလိုက် ကြသည်။ ဒီလိုမျိုးနေရာကို ရောက်ရှိလာရသည်မှာ ကျမ ဘဝ အတွက် ပထမဆုံးသော အတွေ့အကြုံပါ။ ထိတ် လန့်ခြင်း၊ စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်ရခြင်းတို့သည် ကျမ တကိုယ်လုံးတွင် လွှမ်းမိုးနေပါသည်။ နောက်ထပ် ဘာတွေ ဆက်ဖြစ်ဦးမလဲ ဆိုတာ ကျမ စဉ်းစားနေ ဆဲမှာ တံခါးပွင့်လာသည်။ ပုလိပ်နှစ်ဦး အကျဉ်းခန်းထဲ

ဝင်လာပြီး ကျမကို အတင်းဝင်ရောက် ရိုက်နှက်ကာ ခန်းမကြီးတခုအတွင်းသို့ ဆွဲခေါ်သွားကြသည်။ အဲဒီမှာ ထိုင်နေသူက ထရီယူ။ သူက ကျမကို မေးသည်။

“မင်းအပြစ်ကို ခုထက်ထိ ဖြောင့်ချက် မပေး သေးဘူးလား”

“ကျမမှာ အပြစ်ဆိုလို့ ဘာမှ မရှိဘူး”

“အပြစ်မရှိဘူးလို့ မင်းပြောတယ်နော်။

တော်လှန်ရေးဒေသက မင်း ပြန်လာတဲ့အခါမှာ ဘာ ကြောင့် မှတ်ပုံမတင်ဘဲ နေခဲ့သလဲ။ ကွန်မြူနစ်တွေ ရှုတ်ချတဲ့ အစည်းအဝေးပွဲတွေ ဘာလို့ မတက်သလဲ။ ကွန်မြူနစ် ရှုတ်ချပွဲမှာ စကားပြောဖို့ ဘာကြောင့် ငြင်းသလဲ”

“ကျမဟာ မိန်းမသားတဦးပါ။ တော်လှန် ရေးကာလတုန်းက နိုင်ငံခြားကျူးကျော်သူတွေက ကျမကို အမွေစော်ကားမှာကို ကြောက်လို့ ဘေးကင်း ရာတောထဲ သွားပုန်းခဲ့ရတယ်။ အခု ငြိမ်းချမ်းရေးရလို့ ပြန်လာတယ်။ ကျမ အရင်တုန်းကလို ပြန်နေဖို့ ပြန်ရောက်လာခဲ့တာပဲ။ ရှုတ်ချပြောဆိုတာတွေ ကျမ ဘာကြောင့် လုပ်ရမလဲ။ ဘာကြောင့် မှတ်ပုံမတင်ရမလဲ။ ကျမက တော်လှန်ရေးကေဒါ တယောက်မှ မဟုတ် တာ။ ကန့်ကွက်ရှုတ်ချဖို့ဆိုတာကလဲ ဘယ်သူ့ကိုမှ ကျမ သိတာမဟုတ်ဘူး”

“မင်းဟာ သိပ်ခေါင်းမာတဲ့ ကောင်မပဲ။ ရိုက်မှ ရမယ်ထင်တယ်” သူက သူ့အနီးရပ်စောင့် နေသူထံလှည့်ပြောလိုက်သည်။ “ဒီကောင်မကို အဝတ် တွေ ချွတ်ပစ်လိုက်စမ်း”

သူတို့ သည်အထိ ရိုင်းစိုင်း ယုတ်မာ လိမ့် မည်ဟု ကျမ မထင်မိခဲ့။ ကျမမှာ စိုးရွံ့ ထိတ်လန့် စိတ်တွေ လွှမ်းသွားမိပြီး၊ ခုခံဖို့ ပြင်ဆင်ကြိုးစား မိပါသည်။

ကျမ မလုပ်မယုတ်ဘဲ ခုခံဖို့ ပြင်ဆင်ရင်း ရပ်နေသောအခါ သူတို့ ကျမထံ လွှားခနဲ ဝင်ရောက် လာကြသည်။ ထိုးနှက်ရိုက်ပုတ်မှုတွေက မိုးသီးမိုးပေါက် တွေ ကျသလို တရစပ် အဆက်မပြတ်။ ကျမမှာ မျက်

လုံး တွေ ပြာလာသည်။ ပုံလျက်သား လဲကျသွားသည်။ သူတို့က ကျမကို အတင်းပြန် အရပ်ခိုင်းသည်။ ကျမ မရပ်နိုင်တော့။ ရိုက်နှက်ထိုးကြိတ်မှုတွေက မိုးကြိုးရွာသွန်းသလို သွန်ချလာပြန်သည်။ ကျမ တကိုယ်လုံး နာကျင်ကိုက်ခဲနေပါပြီ။ သို့ရာတွင် တချက်လေးမှ မအော်မိအောင် အံ့ကြိတ်ထားသည်။ သည့်နောက် ခဏအကြာတွင်မူကား ကျမတကိုယ်လုံး ဇောချွေးများ ရွှဲနှစ်နေပြီး သတ်လစ်မတတ် ဖြစ်နေပါပြီ။ ကျမ မထိန်းနိုင် မဟန်နိုင် ဖြစ်လာသည်။ ငါတော့ သေတော့မှာပဲ ဟု ထင်လိုက်မိသည်။

“ဘယ်လောက် လှလိုက်တဲ့ ကောင်မလေးလဲ။ ဘယ်အရပ်သူလဲ မသိဘူးနော်။ သူ့ကို အိမ်ခေါ်ပြီး မယားအဖြစ် ဘယ်သူ ယူထားချင်သလဲ”

“ငါ့ကို လက်ဖျားနဲ့ တို့ထိဖို့တောင် မင်းတို့ မှာ အခွင့်အရေးမရှိဘူး။ ဘီလူးသဘက်...တွေ တိရစ္ဆာန်ကောင်တွေ” ဟု ကျမ ပြန်ပက်လိုက်သည်။

သူတို့ ရိုင်းပိုင်းကြမ်းတမ်းတော့မည့်ဟန်ကို မြင်ရ၍ ခုခံကာကွယ်ဖို့ ကျမ ကြိုးစားပြီး အားတင်းလိုက်သည်။ သို့ရာတွင် အချည်းနှီးပါပဲ။ သူတို့သည် ကျမကို ဗလာကျင်းအောင် အဝတ်တွေ ချွတ်ခွာပြီး ကြိုးဖြင့် တုပ်ကာ အခန်းအလယ်တွင် ပစ်ထားလိုက်ကြသည်။ သည့်နောက် တုတ်တွေ ကိုင်ထားသော ပုလိပ် ၆-ယောက် ရောက်ရှိလာပြီး ကျမကို ဖြူဖျော့ပြာနှမ်း သွားအောင် ရိုက်နှက်ကြပါတော့သည်။

**စစ်ကြောရေးစခန်း၌**

ကျမ တကိုယ်လုံး နာကျင်ကိုက်ခဲလျက်။

မျက်လုံးကို ဖွင့်ဖို့ ကျမ ကြိုးစားကြည့်လိုက်သည်။ မျက်ခွံများမှာ ခဲနဲ့ဆွဲထားသလို ဖြစ်နေပြီး ပင့်တင်လို့မရ။ ဖူးယောင်နေကြသည်။

“အို...အစ်မရယ်။ နောက်ဆုံးကျတော့လဲ အစ်မ မျက်လုံးဖွင့်လို့ ရလာပြီဗျဲနော်”

ထိုသို့ပြောလိုက်သည့် စကားသံကို ကျမ ကြားလိုက်ရသည်။ မိန်းမငယ်လေးတဦးက ကျမကိုယ်

ပေါ်တွင် ငုံ့တိုင်းနေလျက်။ သူကလေးမှာ(၁၅) နှစ်ခန့်သာ ရှိဦးမည်။ အသားအရေက လှပသော်လည်း သူ့ဆံပင်မှာ မွဲခြောက်ခြောက် ဖြစ်နေရှာသည်။ သူမ ပါးပြင် ပေါ်တွင် မျက်ရည်များ စီးကျနေလျက်က သူမသည် ကျမကို ဆက်လက် အားပေးနှစ်သိမ့် နေရှာသည်။

“အစ်မ သေများ သေသွားမလားလို့ စိတ်ပူလိုက်ရတာ အစ်မရယ်” တဲ့။

ကျမ ပြန်လည် ဖြေကြားဖို့ ကြိုးစားပါသည်။ သို့ရာတွင် စကားပြောလို့ မရပါ။ ဤသည်ကို မိန်းကလေးက ရိပ်စားမိဟန်တူပါသည်။ သူကလေးက ဘေးဘီကို စောင့်ငဲ့ကြည့်ရင်းက စကားဆက်ပါသည်။

“ကျမ နာမည် ‘သာ’ ပါ။ သူတို့က ကျမကို ဘာကြောင့် ဖမ်းကြသလဲဆိုတော့ တော်လှန်ရေး ကာလတုန်းက လွတ်မြောက် ဒေသ သွားနေခဲ့ပြီး အဲဒီမှာ စာသင်ကျောင်းနေခဲ့လို့တဲ့။ ဒီနေ့တော့ အစ်မကို စောင့်ကြည့်ဖို့ သူတို့က ခိုင်းကြတယ်လေ။ ဒီအခန်းက ချန်ထရီပြည်နယ်က စစ်ကြောရေးအခန်းပဲ။ အခု ရုံးခန်းပိတ်ပြီး သူတို့အားလုံး အပြင်ထွက်သွားကြပြီ”

ကျမသည် လက်တွေ့ ခြေတွေကို လှုပ်ရှားဖို့ ကြိုးစားကြည့်မိပါသည်။ ဒါပေမဲ့ အားအင်တွေ လုံးဝ ခမ်းခြောက်နေပါပြီ။ ဒါကြောင့် အခန်းထဲက ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာပဲ မလှုပ်မရှား ဆက်လက် လဲလျောင်း နေရ ပါသည်။ အေးလိုက်တာကလဲ လွန်ပါရော။ အခန်းထဲမှာ ဖျာကလေး တချပ်တောင်မှ မရှိ။ အင်္ဂတေ ကြမ်းခင်းမှာပဲ ကျမ လဲလျောင်းနေရတာပါ။ ညစ်ပတ်ပေရေ နေသော အဝတ်စုတ် တခုသာ ကျမကိုယ်ခန္ဓာကိုယ် အလယ်ပိုင်းကို လွှမ်းပေးထားပါသည်။

နောက်ပိုင်း ကျမ ပြန်လည် သိရှိရသည်မှာ ထရီယူဖုန်းခရိုင်မှ ပုလိပ်များက ကျမကို မေ့မျောသွားသည်အထိ ရိုက်ပစ်ခဲ့ကြတာပါ။ သူတို့က ကျမ သတိပြန်လည်လာအောင် ကြိုးစား၍ မရသောအခါ ပြည်နယ်လုံခြုံရေးဌာနသို့ သယ်ဆောင် လာခဲ့ကြပါသည်။ ၂-ရက်လုံးလုံးမေ့မျောနေပြီးမှ ကျမ သတိ

ပြန်လည်လာပါသည်။ ကျမတကိုယ်လုံးမှာ ယောင်  
ကိုင်းပြီး သွေးများ ပေကျံနေပါသည်။

ကျယ်လောင်လှသော ရယ်မောသံတသံကို  
ကြားလိုက်ရပြန်သည်။

“ဟား-ဟား...မသေသေးပဲကိုး။ စားရကံ  
ကြုံတော့ မုတ်ဆိတ် ပျားစွဲတာပဲ”

ပိန်ကပ်ကပ် ပုလိပ်စုံထောက်တယောက်။  
ပါးရိုးငေါငေါ မျက်နှာ။ နှုတ်ခမ်းက မဲပြာပြာ။ အသား  
အရေက ဖြူဖပ်ဖြူရေနှင့်။ သူက အပေါ်မှ ငုံ့မိုးပြီး  
ကျမကို ကြည့်သည်။ စားတော့ဝါးတော့မယောင်  
အံ့ကြိတ်လိုက်။ ရုန်းရင်းကြမ်းတမ်းစွာ ရယ်မောလိုက်နှင့်  
ကျမကို ပြောသည်။

“မင်း မသေချင်သေးဘူး မဟုတ်လား။ ငါ့  
မယားငယ်အဖြစ် နေမယ်ဆိုရင်တော့ မင်းကို ငါကယ်  
မယ်လို့ ကတိပြုပါတယ်။ အဲသလို မလုပ်ဘူး ဆိုရင်  
တော့ မင်းသေရတော့မှာပဲ။ ငယ်ငယ်ရွယ်ရွယ်နဲ့  
ကြမ္မာငင်သွားတော့မှာပေါ့”

ကျမ သည်းမခံနိုင်ဘဲ တုံ့ပြန်ပြောလိုက် ချင်  
ပါသည်။ သို့ရာတွင် စကားတလုံးလေးတောင်မှ ဟလို  
မရပါ။ အဲဒီအကောင် အခန်းထဲက ထွက်သွားမှ  
‘သာ’က လေသံတိုးတိုးဖြင့် ကျမကို ပြောပြပါသည်။

“သူ့နာမည်က ‘ဗီ’တဲ့။ သူက စုံစမ်း  
ထောက်လှမ်းရေးဌာနမှူးပေါ့။ သူများတွေ ပြောပြတာ  
ကတော့ သူက ဟနီဇ်သားတဲ့။ ရက်စက် ကြမ်း ကြုတ်  
တဲ့နေရာမှာ အလွန်နာမည်ကြီးသတဲ့။ အဖမ်းခံရ  
သူတွေကို အမြဲ လာကြည့်တယ်။ အဖမ်းခံ ရသူဟာ  
ယောက်ျားဖြစ် ဖြစ် မိန်းမဖြစ်ဖြစ်၊ အခြေအနေ ဘယ်လို  
ရှိရှိ သူကတော့ သူရိုက်နိုင်သလောက် ရိုက်ပြီးရင်း  
ရိုက်ရင်း နှိပ်စက်နေတော့တာပဲ။ ဗီယက်ကောင်း  
တယောက်လောက်ကိုမှ မရိုက်ရတဲ့နေ့ဆိုရင် သူ့မှာ  
အာသာ မပြေတော့ဘူးလို့ သူကိုယ်တိုင် ပြောပြ  
ဖူးတယ်”

အဲဒီနေ့-နေ့ခင်းပိုင်းမှာ ‘ဗီ’နှင့် အခြား  
သော ပုလိပ်စုံထောက်တသိုက် ကျမကို လာရောက်

နှိပ်စက်ညှင်းပန်းကြပါသည်။ ကျမ သည် ကွန်ဖြူနစ်  
ပါတီဝင်တယောက်ဖြစ်ကြောင်း ဝန်ခံခိုင်းကြပါသည်။  
ခရိုင်အမှုဆောင်ကော်မတီအမည်စာရင်းတွေ၊ ပါတီ  
အခြေစိုက်ရာနေရာ ဒေသတွေနဲ့ ပါတီ ဆက်သားတွေ  
ကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုဖို့ သူတို့က ရိုက်နှက်ရင်းမှ  
အတင်းခိုင်းစေနေပါသည်။ ဘာမှ မသိဘူးလို့ ကျမ  
ဘူးခါပြောဆိုလိုက်ချင်ပါသည်။ ဒါပေမဲ့ လည်ချောင်းက  
ယောင်ကိုင်းနေသဖြင့် ဘာစကားတခွန်းမှ ပြောမထွက်  
ပါ။ သူတို့က ကျမကို ကြိုးတုပ်ထားလိုက်ကြသည်။  
ကျမဆံပင်တွေကိုလဲ သစ်တုံးတတုံးဖြင့် ချည်နှောင်  
ချိတ်ဆွဲထားလိုက်ကြပြန်ပါသည်။ နည်းနည်း လေး  
လောက် လှုပ်လိုက်ရုံနှင့် ဆံပင်ရင်းကို ဆောင့်ဆွဲ  
လိုက်သလို ဖြစ်ပြီး အလွန်နာကျင်လှသည်။

“ဗီ”က ပြောပါသည်။

“ထရီယူဖုန်းခရိုင်က စုံထောက်တွေက  
ဘယ်လို စနစ်တကျ ရိုက်နှက်နှိပ်စက်ရမယ်ဆိုတာမှ  
မသိကြတာ။ ငါတို့ရဲ့ ညှင်းပန်းနှိပ် စက်နည်းကတော့  
မင်း နာလဲ နာမယ်။ သေလဲသေမသွားတဲ့ နှိပ်  
စက်နည်းပဲ”

သူတို့က ကျမကို ကြိမ်တုတ်၊ (နွားသို) သား  
ရေ တုတ်တို့ဖြင့် နာရီများစွာ ရိုက်နှက် နှိပ်စက်  
ကြသည်မှာ ကျမမေ့မျော သွားသည်အထိပါပဲ။

ထိုနေ့မှ စ၍ ကျမသည် နေ့စဉ် လေးနာရီ  
ကြာအောင် အရိုက်ခံရသည်။ မနက်ပိုင်း ၂-နာရီ၊  
နေ့လည်ပိုင်း ၂-နာရီ၊ နာကျင်မှုကို အောင့်ခံဖို့ ကျမ  
အံ့ခံထားရသည်။ သွားကြိတ်ထားရသည်။ ဒါပေမဲ့ ဒီလို  
ရိုက်နှက်နှိပ်စက်တာတွေကို ရှေ့ဆက်ပြီး ဘယ်လောက်  
ခံနိုင်ဦးမလဲ။ သေရတော့မယ်ထင်ပါရဲ့ ဟူသော အတွေး  
က ခေါင်းထဲ ဝင်လာပါသည်။

**ရင်နှင့်ကြေကွဲဖွယ်ရာ ဇာတ်လမ်းဇာတ်ကွက်များ**

ကျမသည် ကိုယ်ခြေထောက်ပေါ်ကိုယ် မတ်  
မတ်ပင် မရပ်နိုင်သေးပါ။ ဒါကြောင့် ကျမကို ရိုက် နှက်  
ပြီးပြီဆိုလျှင် ပုံလျက်သား လဲကျနေသည့် အနေ



အထား အတိုင်း သူတို့က ပစ်ထားခဲ့ကြပါသည်။

ရိုက်နှက်မှု တကြိမ်နဲ့ နောက်တကြိမ် အကြား အချိန်တိုင်းလိုလိုမှာ အမည်းရောင်နံရံမှ တခါးမကြီးကို သည်အတိုင်း ဖွင့်ထားခဲ့ ကြပါသည်။ ကျမမှာ အခြားအခန်းတခန်း၏ ဆယ်မီတာ လောက် ကိုသာ လှမ်းမြင်နိုင်ပါသည်။ ထိုအခန်းထဲတွင် အမြဲတမ်း ယောက်ျား မိန်းမ၊ အဖိုးကြီး အဖွားကြီးမှအစ ကလေး သူငယ်တွေအဆုံး လူတွေ ပြုတ်သိပ်ပြည့် ကျပ်နေပါသည်။ သူတို့၏ညည်းတွားသံ၊ ငိုကြွေး မြည်တမ်းသံတို့မှာ အလွန် သနားစရာ ကောင်းလှ ပါသည်။

သူတို့ ညည်းညူပြောဆိုနေကြလေသည်။

“ဒီနှစ် ငါ ကံဆိုးလိုက်ပုံများ ပြော-မပြော ချင်တော့ဘူး။ ငါ ဘာတခုမှ အမှားအယွင်းလဲ မလုပ်ခဲ့မိပါဘူး။ အခု ဒီမှာလာပြီး အချုပ်အနှောင် ခံနေ ရပါပေါ့လား။”

“ကျုပ်အဖမ်းခံခဲ့ရတာ အခုဆို ၂၀လတောင် ရှိသွားပြီ။ စပါးရိတ်ချိန်တောင် ရောက်တော့မယ်။ ဘယ်အချိန် ဘယ်အခါများကျမှ လွတ်တော့မလဲ မသိပါဘူး။”

“တောဝက်တွေကတော့ စပါးခင်းနဲ့ အာလူး ခင်းတွေကို ဖျက်ကြတော့မှာပဲ။ ဘာသွား စားကြရမလဲ။ တို့တော့ အငတ်ဘေးနဲ့ လွတ်တော့မယ် မထင်တော့ပါဘူး။”

“ရေကြီးတာက တအားကြမ်းတယ်။ ပစ်ထားခဲ့ရတဲ့ တို့အိမ်ကလေးကတော့ ရေတိုက်စားလို့ ပါသွားရောပေါ့”

“အရာရာဟာ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော်အတိုင်း ဖြစ်ပျက်နေကြတာ။ ဘုရားသခင်ရဲ့ အလိုတော် အတိုင်းနဲ့ ကံစီမံသမျှ ခံကြရဦးမှာပေါ့လေ” လေးနှစ် အရွယ်ကလေးတဦး၏မိခင်ဖြစ်သူက ပြောနေခြင်းပါ။ ကလေးကတော့ ငိုယိုပြီး သူ့အမေကို ပူဆာနေလျက်။

“အိမ်ပြန်ရအောင်အမေ။ အိမ်ပြန်ကြစို့။”

“နင့်အဖေ ဘယ်ဆီရောက်နေမှန်းတောင် ငါမသိရသေးဘူး။ “အမျိုးသားရေးဝါဒီ”ဆိုတဲ့ သူတွေ

က အမေတို့ကို ထောင်ချထားလို့ အမေတို့ အိမ်ပြန်လို့ မရသေးဘူး သားရယ်”

“ကျနော်တို့က ဘာလို့ ထောင်ကျ ရတာလဲ။ အဖွားရယ်လေ...ဟိုမှာ အဖွား။ အပြင်ဘက်မှာ ရပ်နေတယ်။ ကျနော်တို့ သွား ကြစို့ အမေ”

သူ၏ပူဆာနေမှုကို အမေက ဘာမှ မတုံ့ပြန်သောအခါ ကလေးသည် တအား ငိုကြွေးပါတော့သည်။ သူ့အမေကတော့ ညည်း တွားရှာသည်။

“မငိုနဲ့ သားရယ်-မငိုနဲ့။ သားငိုရင် အမေ ရင်ကွဲလိမ့်မယ်”

အပြင်ဘက်တွင်ကား အဖမ်းခံရသူများ၏ ဆွေမျိုးသားချင်းများသည် လမ်းဘေးတလျှောက်တွင် ရှိသော ဝင်းခြံစည်းရိုးများကို မှီ၍ ရပ်နေကြသည်။ ထောင်ထဲမှ သတင်းစကားများကို စောင့်ဆိုင်းနေကြသည်။ သို့ရာတွင် ထောင်တွင်းရှိ သူတို့ ချစ်ခင်ရသူများနှင့် ဘယ်လိုများ ဆက်သွယ်နိုင်ကြမှာတဲ့လဲ။ ထိုစောင့်ဆိုင်းနေကြသူများထဲတွင် ကျမ အမေလဲ ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ကျမတို့အိမ်မှာ လုံခြုံရေးဌာနနှင့် ၂-ကီလိုမီတာ ၃-ကီလိုမီတာလောက်သာ ဝေးပါသည်။ ကျမ၏သတင်းလေးများ ကြားရလေမလားဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်နဲ့ အမေသည် ထိုနေရာသို့ မလွဲမသွေ နေ့တိုင်းရောက်လာနေရှာပေလိမ့်မည်။ မနက် အစောကြီးမှ နေ့လည်ခင်းအထိ၊ နေ့လည်ပိုင်းမှ ညနေစောင်းအထိ တမတ်တတ်တတ်နဲ့ စောင့်မျှော် နေရှာပေလိမ့်မည်။ နောက်ဆုံးတွင် ကျမထံမှ ဘာ သတင်းမှ ရောက်မ လာသောအခါတွင် စိတ်ပျက်နှမ်း လျှ စွာ အိမ်ပြန်သွားပေလိမ့်မည်။ မိုးရွာလို့ စိုစိမ့်နေသည့် နေ့များမှာပင် အမေသည် ထိုနေရာလေးသို့ ရောက်အောင် လာဦးမည်ဖြစ်သည်။ ခြံစည်းရိုး အနီးရပ်ရင်း စုတ်ပြတ်နေသည့် ထန်းရွက်မိုးကာ အဆောင်းအောက်မှာ အအေးဒဏ် ကြောင့် ခိုက်ခိုက်တုန်နေရှာပေလိမ့်မည်။ ကျမစားဖို့ စားစရာ တွေထည့်ထားသည့်ဆွဲခြင်းကလေးကိုလဲ အမေ ယူလာခဲ့ဦးမှာပါ။ ကျမကို ဖမ်းထားသည်ဟု ထင်ရ သောအခန်းကို ကျမကိုလဲ တခါမှ လှမ်းမတွေ့ ရပါပဲ လျက် သူ့မျက်လုံး

အစုံနဲ့ ငေးစိုက်ကြည့်ကာ စိတ်ရှည်ရှည်နှင့် သည်းခံ စောင့်ဆိုင်းနေရှာမည့်အမေ။ ကျမ အမေ့ကို သနား လိုက်တာ။ အမေက ဆင်းရဲ သည်။ အလုပ်လဲ မလုပ် နိုင်တော့။ အမေအိမ်ကလဲ အခြေ အနေဆိုးလှသည်။ သက်ငယ်မိုး၏သုံးပုံတပုံက ဆွေး မြေပျက်စီးနေပြီ။ နေရာအတော်များများ မိုးယို နေသည်။ အမေက အသက်(၆၀) ကျော်နေပြီ။ အရင်က နယ်ချဲ့စနစ်နှင့် ပဒေသရာဇ်စနစ် ထမ်းပိုး အောက်မှာ နေထိုင်လာ ရသူ။ ထိုစဉ်အခါက အမေ့အတွက် ပျော်ရွှင် စရာ နေ့ရက်များဆိုသည်က ကြုံတောင့်ကြုံခဲ ရှားရှား ပါးပါး။ တခုပြီးတခု ဆင့်ကဲဆင့်ကဲ ရောက်ရှိလာ တတ် သည့် ဒုက္ခဆိုသည်ကိုသာ အမေ သိခဲ့သည်။ အဖေမှာ လဲ မျက်စိနှစ်ကွင်း အလင်း မရတော့ပြီ။ စားတာ သောက် တာ သွားတာ လာတာ မှာ တွဲကူ ဖေးမသူ မရှိရင် မဖြစ်တော့သည့် အခြေအနေ။ ကျမမိဘများမှာ သူတို့ကို ထောက်ပံ့ကူညီဖို့ ကျမကလွဲလို့ တခြား သားထောက်သမီးခံတို့လဲ မရှိပါ။ ကျမ မရှိလျှင် သူတို့ ဒုက္ခတွင်းထဲက ရုန်းထွက်နိုင်ဖို့ ခက်ရှာ ချေတော့မည်။ မိသားစုအကြောင်း တွေးလိုက်မိ သည့်အခါ ကျမနုလုံး သားမှာ စိုးရိမ်ပူပန်မှုဖြင့် နာကျင် နေပါတော့သည်။

**လူမဆန်အောင် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်သည့်  
ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ**

ကျမနှင့် တနိုင်ငံတည်းသားတွေ လူမဆန် အောင် ရက်စက်ကြမ်းကြုတ်လှသည့် နည်းလမ်း များ ဖြင့် ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံ နေရသည်ကို တရက်ပြီးတရက် မြင်တွေ့နေရသည်မှာ စိတ်မချမ်းမြေ့စရာ ကောင်း လှသည်။ ရင်နာစရာလဲ ဖြစ်သည်။ ကျမကိုယ်တိုင် အနှိပ်စက်ခံနေရသည်ထက်ပင် ပိုမို နာကျင်မိသည်။

နှိပ်စက်ညှင်းပန်းပုံတွေကလဲ ပုံစံအမျိုးမျိုး။ ‘တန်’ဟု ခေါ်သော လယ်သမားတစီးကို လေးထောင့်ပုံ မျှဉ်းသားထားသော ကွက်လပ် ကလေး ထဲတွင် ခူးထောက်ထိုင်ခိုင်း သည်။ ရှေ့တည့်တည့်ကို

ကြည့်နေရပြီး လက်နှစ်ဖက်ကို အပေါ်သို့ မြှောက် ထားစေသည်။ ဒီနှိပ်စက်နည်းကတော့ သိပ်အခံရခက် မှာ မဟုတ်ပါဟု အစက ကျမ ထင်လိုက်မိသည်။ သို့ရာ တွင် ကျမ အံ့အားသင့်သွားရပါသည်။ ထိုလူငယ် မှာ တအောင့်လောက်အကြာတွင် ခေါင်းစိုက်ထိုးကျ သွား ပါတော့သည်။ သည်အခါ ကြာပွတ်ဖြင့် ရိုက်နှက် မှုများ သူ့ကိုယ်ပေါ် ကျရောက်လာသည်။ အစောကလို ခူး ထောက်လျက် အနေအထားအတိုင်း ထပ်မံအထိုင် ခိုင်းကြပြန်ပါသည်။ ထိုင်လိုက်၊ စိုက်ကျသွားလိုက်၊ ရိုက်လိုက်၊ ထပ်အထိုင်ခိုင်းလိုက်၊ စိုက်ကျသွားလိုက်နှင့် အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် သည်အတိုင်း ဆက်ဖြစ်နေ တာပါ။ ‘တန်’ခမျာ ချွေများ တကိုယ်လုံး ရွှဲနှစ်နေရှာ သည်။

တခြား ညှင်းပန်းနှိပ်စက်နည်းတခုမှာ “ရေ ငုပ်သင်္ဘောဖြင့် ခရီးသွားခြင်း” ဟု ခေါ်ပါသည်။ သူတို့ နှိပ်စက်မည့်သူကို လက်တွေ့ ခြေတွေ ကြိုးဖြင့် တုပ်ပြီး၊ ညှစ်ညှင်းသည့်ရေတွေ ဖြည့်ထည့်ထားသော ရေဇလုံ ကြီးတခုထဲသို့ ထိုးနှစ်ပစ်ကာ ထိုရေများကို အတင်း အသောက်ခိုင်းသည်။ (ငိုဒင်ဇင်၏) စုံထောက်တွေက ဘေးမှာ ရပ်ကြည့်ပြီး စောင့်နေကြသည်။ ဤပုံစံဖြင့် အနှိပ်စက်ခံနေရသူ၏ ခြေထောက်တွေ လှုပ်နေသေး သမျှ သူ မသေသေးဘူးဆိုတာ သူတို့သိသည်။ သူ့ခြေ ထောက်တွေ မလှုပ်မရှား စဖြစ်လာပြီဆိုလျှင် သူ သေ သွား တော့မည့် လက္ခဏာပဲ။ ထိုအချိန် မရောက်ခင် ကလေးမှာ (သူ မသေခင်ကလေးမှာ) သူ့ကို ဇလုံထဲမှ ဆွဲထုတ်ပြီး မြေပေါ်ပစ်ထားလိုက်သည်။ သည့်နောက် သူ့ကိုယ်ပေါ်တက်နင်းပြီး ရေတွေ အန်ကျစေသည်။ ပြန် သတ်လည်လာအောင် လုပ်သည်။ အနှိပ်စက်ခံရသူက သူတို့ကို ဘာသတင်းမှ မပြောနိုင်ဘဲ ဘူးခံနေလျှင် နောက်တကြိမ် အနှိပ်စက်ခံပေဦး။

နောက် နှိပ်စက်နည်းတခုကိုတော့ သူတို့က “ဝက်သတ်ပွဲ”ဟု ခေါ်သည်။ အကျဉ်းသားကို ခြေ ထောက်မှ ဖြစ်စေ၊ သို့မဟုတ် လက်မောင်းတွေမှ ဖြစ် စေ၊ တုပ်နှောင့်ပြီး မျက်နှာကျက်တွင် ချိတ်ဆွဲ ထား သည့် နည်းဖြစ်၏။ သူ့မှာ အလျားလိုက် ကြိုးတုပ်ခံ

ထားရပြီး သူ့မျက်နှာ(သို့မဟုတ်) ကျော ပြင်သည် မျက်နှာကျက်နှင့် မျဉ်းပြိုင်ဖြစ်ကာ ကားလျားကြီး တွဲနေသည်။ တည့်တည့်အနေအထားပင် ဖြစ်ပါစေဦး။ အကျဉ်းသားမှာ အရိုက်အနက်လဲ ခံနေရသည်။ ကြိုး တုပ်ပြီး ဆွဲထားသဖြင့် ချာချာလည်နေသည်လဲ ရှိသည်။ ကြိုးက ရစ်လိမ်နေသည်နှင့်အမျှ သူ့အသား ထဲသို့ ဓား ဖြင့် လှီးသလို တတိတိ လှီးဖြတ်နေသည်။ ဤသို့သော ညှင်းပန်းနှိပ်စက်နည်းမျိုးကို ခံနိုင်ရည် အရှိဆုံး ဆို သည့်လူပင်လျှင် အလွန်ဆုံး နာရီဝက် လောက် အကြာမှာ မူးဝေမွေ့မျောသွားသည်။ စုံ ထောက်တွေက ကြိုးဖြေမပေး။ သတိပြန်ရလာသည် အထိ သည် အတိုင်းထားသည်။ သူ့ထံက သတင်း တခု တလေ ကိုမှ ညှစ်ထုတ်လို့ မရဘူးဆိုလျှင် သည်ပုံစံ အတိုင်း အသစ်ပြန်စသည်။ အကျဉ်းသားတဦးကို ဤသို့သော ညှင်းပန်းနှိပ်စက်နည်းမျိုး မနက်တိုင်း (သို့မဟုတ်) ညနေတိုင်းလိုလိုမှာ သုံးကြိမ် လေးကြိမ် လောက် လုပ်တတ်ပါသည်။ ‘သွေခီ’ရွာမှ ကိုချစ်ဆို သူမှာ ဤညှင်းပန်းနှိပ်စက်နည်းကြောင့် နောက်ဆုံးတွင် သွေးတွေ အန်ကျလာသည်။ အစပိုင်းတွင် သူသည် အသံယဲ့ယဲ့ ထွက်လာနိုင်သေးသည်။ သည့်နောက်မှာမူ လုံးဝပြန်လည် သတိလည်လာခြင်း မရှိတော့။

“ကြိုးခုန်လှေ့ကျင့်ခန်း”ဆိုသည့် နည်းက တမျိုး။ အကျဉ်းသားကို မတ်မတ် အရပ်ခိုင်းထားသည်။ စုံထောက်နှစ်ယောက်က သူ့ရှေ့ မီတာ အနည်းငယ် အကွာမှာ ရှိသည်။ အကျဉ်းသား၏နောက်ဘက်က ကြမ်းပြင်ပေါ်မှာ ရှိနေသည့်ကြိုး၏အစနှစ်ဖက်ကို စုံထောက်နှစ်ယောက်က တယောက်တဖက်စီ ကိုင် ထားသည်။ သူတို့က ကြိုးကို ရုတ်တရက် ဆောင့်ဆွဲ လိုက်ကြသည့်အခါ အကျဉ်းသားမှာ ဘိုင်းခနဲ နောက် ကျော ဘက်သို့ ပက်လက်လန်လဲကျသွားပြီး သူ့ခေါင်း က ကြမ်းပြင်နှင့် ဒိန်းခနဲ ဆောင့်တော့သည်။ ‘ကော့ ဆာ’ရွာမှ အမချစ်ဆိုလျှင် ဤနှိပ်စက်နည်း နှစ်ကြိမ် လုပ်အပြီးမှာ ခေါင်းကွဲသွားသည်။ သူမ၏ခေါင်းမှ သွေးတွေ တစိမ့်စိမ့် ယိုစီးကျနေပြီး ဆံပင်တွေရော၊

ကျောမှာပါ သွေးတွေ စိုရွှဲနေတော့သည်။ တကယ့်ကို ခြောက်ခြားစရာ မြင်ကွင်းပါလား။

တခြား ညှင်းပန်းနှိပ်စက်နည်းတွေ အများ အပြား ရှိပါသေးသည်။ အကျဉ်းသားအများ အပြား တို့မှာ နာရီဝက်လောက် ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံရပြီးပြီ ဆို လျှင် လမ်းမလျှောက်နိုင်ကြတော့။ ဒါမှမဟုတ် မရပ် နိုင်ကြတော့။ ရိုက်နှက်ကန်ကျောက် နှိပ်စက် ခံထား ရသည့် အတွက် နာကျင်နေသည့်အထဲမှ ကျန်ရှိ နေ သေးသည့် အင်အားကို စုစည်းညှစ်ထုတ်နိုင် သေး သည့် သူများကတော့ သူတို့ကိုယ်သူတို့ တရွတ်ဆွဲပြီး အခန်းအပြင်သို့ ထွက်သွားကြရသည်။ ‘ရွှစ်လုံရွာ’မှ ‘ဗီယန်း’ဆိုသူကတော့ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရိုက်နှက် ညှင်းပန်းခြင်းခံထားရ၍ နှိပ်စက် ညှင်းပန်းသည့် အခန်း ကနေ သူနေထိုင်ရာ အကျဉ်းခန်းအထိ ရောက် အောင် သူ့ကိုယ်ကို စည်ပိုင်းတလုံးလို (သို့မဟုတ်) အိုးတလုံးလို လှိုင့်ပြီး လှိုင့်ကာလှိုင့်ကာ ပြန်သွား ရသည်။ နောက်တော့ သူသေဆုံးသွားသည်။

ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံနေရစဉ်အတွင်းမှာပဲ တကယ်သေဆုံးသွားရသူ အများအပြား ရှိခဲ့ပါသည်။ ‘နမ့်ဗျူး’ရွာမှ ‘သိုး’၊ ‘နိုင်ချူး’ရွာမှ ‘ဒီယက်’၊ ‘ဇင်စန်း’ရွာမှ ‘အန်း’ကဲ့သို့သောသူများ။ သူတို့အပြင် တခြားသူများလဲ ရှိပါသေးသည်။ တချို့ကတော့ ညှင်း ပန်းနှိပ်စက်အပြီး အချိန်အတန်ငယ်ကြာမှ သေဆုံး သွားကြသည်။ ‘ကူဟွမ်’ရွာမှ ‘ချုန်း’။ သူက လျှပ်စစ် နှင့် တုံ့ပြီး အနှိပ်စက်ခံရတာ ဖြစ်သည်။ နောက် တယောက်ကတော့ လူဝကြီးတဦးပါ။ အချိန်အတန် ကြာပြီးသည့်နောက် အစာအဝတ်ထား ခံရသည့် ကြောင်တကောင်လို ပိန်လှို့တွလာသည်။ ထောင်ထဲ ထည့်ထားလိုက်ပြီးသည်နောက် သူ သေဆုံးသွား သည်။

တခါတရံမှာ သူတို့သည် အကျဉ်းသား အား စိတ်ဓာတ်ရေးရာ ဝေဒနာခံစားရအောင် ရှာကြံ လုပ်ဆောင်တာမျိုးလဲ ရှိပါသေးသည်။ စိတ်ပိုင်းတွင် ခံစားရသော နာကျင်မှုဝေဒနာမှာ ရိုက်နှက်ခြင်း ခံရ

သောဝေဒနာထက် ပြင်းထန်ဆိုးဝါးမှု လျော့နည်း သက်သာသည် မဟုတ်ပါ။ ‘သွာသီယင်း’ပြည်နယ်မှ အသက်(၁၆) နှစ်အရွယ် ‘ဗန်’ဆိုသူမိန်းကလေးမှာ အလွန်လှပချေမော ပါသည်။ ပိတုန်းရောင်လို နက်မှောင် စိမ်းမြနေသည့် ဆံပင်များလဲ ရှိပါသည်။ သူတို့က ဗန်ကို အတင်းဆံပင်ဖြတ်၊ ကတုံးရိတ်မည် ပြုသည်။ သူကလေးက ယူကျုံးမရ ဝမ်းပန်းတနည်း ငိုကြွေးရှာပါသည်။ သူတို့ကို တောင်းပန်ပါသည်။

“အို...ဆရာတို့ရယ်၊ ရှင်တို့ ကျမကို ဘယ်လိုရိုက်ရိုက် ခံနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆံပင်ကိုတော့ ရိတ်မပစ်လိုက်ကြပါနဲ့။ ကျမ ဒီဆံပင်တွေကို နှစ်လတာရှည် ထိန်းသိမ်းပြုစောင့်ရှောက် လာခဲ့တာပါ။ ကျေးဇူးပြုပြီး ကျမကို သနားညှာတာကြပါရှင်”

ဒါပေမဲ့ သည်ပုလိပ်စုံထောက်များတွင် သနားကရုဏာဆိုသည် မရှိတော့သည်မှာ ကြာလှပြီ။ သူမ ငိုကြွေးသံကို သူတို့က နားပင်းနေသလို မကြားဟန်ဆောင်ပြီး သူမဆံပင်တွေကို ပြောင်နေအောင် ရိတ်ပစ်လိုက်ကြသည်။ သူမ၏ပြောင်ချောနေသော ကတုံး စိမ်းပြာပြာ ဖြူဖန့်ဖန့်ကလေးကို မြင်ရသူတိုင်း စိတ်ထိခိုက် ဝမ်းနည်းကြရပါသည်။

**အခြေအမြစ်မဲ့သော ဖမ်းဆီးမှုများနှင့်  
ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုများ**

အဖမ်းခံရသူအရေအတွက်မှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ တိုးများလာနေသည်။ ၎င်းတို့အနက် အများအပြားမှာ အခြေအမြစ်မဲ့ (အကြောင်းမခိုင်လုံဘဲ) အဖမ်းခံခဲ့ကြရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဘယ်တယောက်မှ နှိပ်စက်ညှင်းပန်းခံရခြင်းမှ လွတ်ကင်းသည်ဟူ၍ မရှိပါ။

တောင်ပေါ်တိုင်းရင်းသား လူမျိုးစု နှစ်ယောက်။ တယောက်က အသက်အရွယ်ကြီးပြီ။ တယောက်က ခပ်ရွယ်ရွယ်။ တောင်ပေါ်ကနေ မြစ်ဝကျွန်းပေါ်သို့ သူတို့ ဆားဝယ်ဖို့ ထွက်လာခဲ့ကြခြင်း

ဖြစ်၏။ ဗီယက်ကောင်းတွေ ဆိုသည့် အကြောင်းပြချက်နဲ့ သူတို့ကို ဖမ်းလိုက်တာပါ။ ပြည်နယ်လုံခြုံရေးဌာနတွင် သူတို့ကို ချုပ်နှောင်ထား လိုက်ကြပါသည်။ လူကြီးဖြစ်သူက ပိုပြီး သနားစရာကောင်းသည်။ သူ ဝတ်ထားသည်က ကိုယ်လုံးတီးနီးပါး။ အဝတ်အစားဆိုလို့ နံငယ်ပိုင်း(လံကွတ်တီ) ကလေးသာပါသည်။ သူ့ဆံပင်တွေကိုတော့ ဂရုတစိုက် ဖြီးသင်ထုံးဖွဲ့ထားပြီး၊ ဖြူကောင်၏ဆူးတောင်နှင့်လုပ်ထားသည့် ဆံထိုးကလေးကို ထိုးစိုက်ဆင်ယင်ထားသည်။ သူ့လက်မောင်းမှာလဲ ငွေလက်ကောက်တွေ ဝတ်ထားသည်။ သူသည် အံ့သြတကြီး ဖြစ်နေသည့်ဟန်ဖြင့် ပတ်ပတ်လည်ကို ဟိုကြည့်ဒီကြည့် ကြည့်နေရသည်။ သူမျက်နှာပေါ်ဝယ် စိုးရိမ်သောက အရိပ်လက္ခဏာတွေ ပေါ်နေသည်ကိုလဲ အထင်းသား မြင်နေရသည်။ နှစ်ယောက်စလုံး ကို ပြာနန်းနေအောင် ရိုက်နှက်ပြီး အတင်းအကျပ် ဝန်ခံခိုင်းသည်။ ကံဆိုးချင်တော့ သူတို့က ကင့်(အမျိုးသား) ဘာသာစကားကို မတတ်။ သူတို့ပြောနေသည့် လူမျိုးစုအသံကိုလဲ ဘယ်သူကမှ နားမလည်။ သူတို့ နှစ်ယောက်လုံးက ကင့်ဘာသာစကား မတတ်ချင်ယောင်ဆောင်နေကြသည်ဟူသော သံသယဖြင့် လုံခြုံရေးပုလိပ်တွေက လှိမ့်လှိမ့် ပြီး ရိုက်သည်။ အဆက်မပြတ် ထိုးကြိတ်သည်။ နောက်ဆုံးကျမှ သနားစရာသည်နှစ်ယောက်ကို ထောင်ထဲ ထည့်လိုက်ကြတော့သည်။

အဖမ်းခံရသူတွေထဲမှာ ‘ငေါ့’အမည်ရှိ မိန်းမတဦးနှင့် အစ်မ‘ယဉ်’တို့လဲ ပါသည်။ သူတို့က ‘ဟန့်ရှင်’က။ တောင်ဗီယက်နမ်က ဆွေမျိုးသားချင်းတွေနဲ့တွေ့ရအောင် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူတို့နဲ့အတူ ဆံပင်တုဆံမြိတ်တခုစီနှင့် ရွှေစေ့စ တချို့ပါလာသည်။ ဗီယက်ကောင်းတွေအတွက် အရောင်းအဝယ်လုပ်ပေးနေသူတွေ ဟူသော စွဲချက်ဖြင့် သူတို့အဖမ်းခံရခြင်း ဖြစ်၏။ သူတို့နှစ်ယောက် လူမဆန်အောင် ရိုက်နှက်ခြင်းခံရပြီး သူတို့အဝတ်အစားတွေမှာ သွေးတွေ စွန်းကွက်ပေကျသွားသည်။

‘ဒါးလက်’မြို့က အစ်မ ‘သက်’ကတော့ မြောက်ပိုင်းမှာရှိသည့် သူ့ယောက်ျားနှင့် ဆက်သွယ် လိုသဖြင့် ‘တုံဟား’လုံခြုံရေးဌာနသို့ ခွင့်ပြုချက် တောင်းခံရန် လာခဲ့ခြင်း ဖြစ်၏။ သူမကို ချက်ချင်း ဖမ်းဆီးလိုက်ပြီး မြို့နယ်လုံခြုံရေးဌာနသို့ ညှင်းပန်း နှိပ်စက်ဖို့ ခေါ်လာကြသည်။ သူမက ချမ်းသာပုံရ သည်။ ရောက်စက သူမသည် အဖြူရောင်သိုး မွေး ချည်ဖြင့် ပန်းအလှ တန်ဆာဆင်ထားသော အမျိုး သမီးဝတ် - ဝတ်ရုံရှည်ကို ဝတ်ဆင်လာခဲ့သည်။ သူမက ပြောသည်။

“ကျမမှာ ဘာအပြစ်မှ မရှိဘူး။ ကျမဟာ လူတိုင်းနဲ့ ဆက်ဆံရေးကောင်းတဲ့ ဖြောင့်မတ်တည် ကြည်တဲ့ မိန်းမသားတဦးပါ။ ခွင့် ပြုချက်ရချင်ရင် ဒီလာ ခွင့်တောင်းလှည့်ဆိုလို့ ကျမ လာခဲ့တာပဲ။ ကျမမှာ တခြားရည်ရွယ်ချက်ရှိတယ်ဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို ရှင်တို့ လက်ထဲအပ်ဖို့ ဘယ်လာပါ့မလဲ”

သို့ရာတွင် ပုလိပ်စုံထောက်တွေက နည်း နည်းလေးမှ ဂရုမထား။ တခြားသူတွေကို လုပ်သည့် အတိုင်း ရိုက်နှက်ညှင်းပန်းပြီး နောက်ဆုံးတွင် ထောင်ထဲ ထည့်ထားလိုက်သည်။

ဘယ်လိုအဆင့်အတန်းမျိုးရှိသူဖြစ်ဖြစ် မသင်္ကာခံရခြင်း၊ အဖမ်းခံရခြင်းတို့မှ ရှောင်ကွင်းလို့ မရ။ အောက်မှာဖော်ပြမှာကတော့ ကက်သလစ် ဘာသာဝင် နိုင်ငံသားအမျိုးသမီးတဦးရဲ့ အဖြစ်အပျက် ကလေးပါ။

အဲဒီနေ့က ငိုဒင်ဇင်သည် လူထုမဲဆန္ဒ ကောက်ခံပွဲလုပ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ ‘ဘောက်ဒိုင်း’ကို ဖြုတ်ချဖို့။ ဒါမှသာ တောင်ပီယက် နမ်မှာ သူတဦးတည်း လွတ်လွတ်ကျွတ်ကျွတ် အာဏာ ပိုင် ဖြစ်လာမည်။ အချိန်က မွန်းတည့်တော့မည်။ ရုံးချိန်တောင် လွန်ခဲ့ပြီ။ စစ်ကြောရေးအခန်းထဲ၌ ကျမတယောက်ထံ ရှိနေစဉ် အမျိုးသမီးတဦးကို ဆွဲခေါ်လာကြသည်။ သူမ ရင်ခွင်ထဲမှာ ကလေး တယောက်ကို ပွေ့ပိုက်ထားလျက်။ ပုလိပ်တွေက

ကလေးကို သူ့အမေရင်ခွင်ထဲမှ လုယူပြီး လမ်းပေါ် ဆွဲပစ်ထားလိုက်ကြသည်။ ကလေးငယ်ကား စူးစူးဝါးဝါး အော်ဟစ်ငိုယိုနေလျက်။ ကလေးအမေသည် အပြင်း အထန်ကန့်ကွက်ပြောကြားရင်း ကလေးထံ ပြေးသွားဖို့ ကြိုးစားသည်။ သို့ရာတွင် မရပါ။ လူ (၇) ယောက်၊ (၈) ယောက် လောက်က သူမထံ တဟုန်ထိုး တိုးဝင် လာပြီး၊ ကြာပွတ်နှင့် ရိုက်သည်။ ထိုးကြ ကြိတ်ကြ သည်။ ထိတ်ထိတ်ပျာပျာ ဖြစ်နေရှာသော သူမ၏ မျက်နှာမှာ သွေးမရှိတော့သလို ဖြူလျော်သွားသည်။

သူတို့က ဟိန်းဟောက် အော်ဟစ်ပြော ကြားသည်။

“မဲပြားအစိမ်းက အမှိုက်ခြင်းထဲ ထည့် ရမှာ။ မဲပြားအနီက မဲပုံးထဲ ထည့်ရမှာ။ အာဏာပိုင် အရာရှိကလဲ ဒါကို ထပ်ခါတလဲလဲ ပြောထားပြီးသား။ နောက်ပြီး ဘေးနားမှာ ရပ်နေတဲ့သူကလဲ ညွှန်ကြား ချက်အတိုင်းလုပ်ဖို့ မင်းကို သတိပေးနေတာ။ ဒီအထဲက မင်းဟာ မဲပြားအနီကို အမှိုက်ခြင်းထဲ ထည့်ပြီး၊ မဲပြား အစိမ်းကို မဲပုံးထဲ ထည့်လိုက်တယ်။ ဘာလို့ ဒီလို လုပ်သလဲ။ မင်းဟာ ကက်သလစ် ဘာသာဝင် တယောက်။ ခရစ်တော်ကို နာခံရတဲ့သူ။ ဒါနဲ့တောင် မင်းကဘာလို့ ဒီလို မဲပေးရတာလဲ။ ဒီလို လုပ်ဖို့ မင်းကို ဘယ် သူ က ခိုင်းတာလဲ။ (အစိမ်းမဲပြားက ဘောက်ဒိုင်း နာမည်ပါတဲ့မဲ။ မဲပြားအနီကတော့ ငိုဒင်ဇင်ရဲ့ နာမည် ပါတဲ့မဲပါ။)

သူမက တောင်းပန်ရှာသည်။

“ခွင့်လွှတ်ပါရင်။ ဒါဟာ အမှုမဲ့ အမှတ်မဲ့ ကျမ နမော်နမဲ့ နိုင်လို့ ဖြစ်သွားရတာပါ။ ချမ်းသာ ပေးကြပါရင်”

သည်တောင်းပန်စကားများက ဘာမျှ အရာမထင်။ ရက်စက်ကြမ်းတမ်းတဲ့ ဒီပြိတ္တာ ကောင် တွေဟာ သူတို့နှိပ်စက်ရမယ့်သူ ဘယ်တယောက်ကိုမှ ညာတာခွင့်လွှတ်ရိုး ထုံးစံမရှိ။ သူမသည်လဲ တခြား သူများ ခံစားကြရသည့် ကံကြမ္မာအတိုင်းသာ။ အကြိမ် ကြိမ် ထပ်တလဲလဲ အရိုက်ခံရသည်။ သူမကိုယ်ပေါ်မှာ

တုတ်ရိုက်ချက် ကြာပွတ်ရိုက်ချက်တို့သည် သွေးစွန်းသော ကြက်ခြေခတ်အရာကြီးများ ဖြစ်ပေါ်နေကြသည်။

သူတို့သည် နောက်ပိုင်းတွင် တမျိုးတမည်ပြောင်းလဲစဉ်းစားလာသည်ဟု သိရသည်။ “ကက်သလစ်ဘာသာဝင်အမျိုးသမီးတဦးကို ရိုက်နှက်တဲ့အတွက် နောက်ပြီး ပြောင်ကျကျ လုပ်တဲ့အတွက် တို့ကို အထက်က ဆူပူဝေဖန်တော့မှာပဲ။ ဒီလို လုပ်တာဟာ လွတ်လပ်ခွင့်နဲ့ ဒီမိုကရေစီ လို့ပြော ဆိုထားတဲ့ လမ်းစဉ်နဲ့ မကိုက်ညီဘူး မဟုတ်လား။ လူထုကသာ ဒါတွေကို သိသွားရင် သိပ်ချောင်မှာ မဟုတ်... ..”

**အကြံပေးအရာရှိ လာရောက်စစ်ဆေးကြည့်ရှုခြင်း**

ထိုနေ့က လုံခြုံရေးပုလိပ်တွေအားလုံး ခါတိုင်းနှင့်မတူဘဲ ထူးထူးခြားခြား ဖြစ်နေကြသည်။ သန့်ရှင်းသပ်ရပ်စွာ ဝတ်ဆင်ထား ကြ၏။ ရုံးခန်းများ၊ ဌာနဆိုင်ရာအခန်းများ၊ လူသွားစင်္ကြံလမ်းများ... အားလုံးကို ဆေးကြောသန့်ရှင်းထားကြသည်။ မဖော်ပြနိုင်လောက်အောင် ညစ်ပတ်ပေရေနေသည့် ကျမလဲ လျောင်းနေရာ စစ်ကြောရေးအခန်းကိုလဲ တိုက်ခွတ်ဆေးကြောထား ကြသည်။

၁၀ နာရီခန့် ရှိပြီ။ ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုတွေ ဆက်လုပ်နေကြစဉ် အရပ်ရပ်ရှိ မျက်နှာနီနီနှင့် စိမ်းပြာပြာ ဝတ်စုံကို ဝတ်ဆင်ထားလျက် သေနတ်အိတ်တွင် ပစ္စတိုတလက်ကို ချိတ်ထားသူ အမေရိကန်အရာရှိတဦး စစ်ကြောရေးအခန်းထဲသို့ ဝင်လာသည်။ သူနှင့်အတူ (ခရစ်ယာန်) ဘုန်းတော်ကြီးတပါးလဲ ပါလာသလို လုံခြုံရေးဌာနမှူးနှင့် နောက်တော်ပါများလဲ ပါလာကြသည်။ ပြည်နယ်လုံခြုံရေးဌာနမှူးနှင့် စုံထောက်များကို ကြည့်ရတာ ကြောက်လန့် နေကြ

ပုံရပြီး အပိုးကျိုးနေကြသည်။ အကျဉ်းသားများအား ရိုက်နှက်နေကြသည့်သူများသည်လဲ မတ်မတ်ရပ်ပြီး ညှင်းပန်းနှိပ်စက်မှုကို ခဏရပ်ထားလိုက်သည်။ သည့် နောက်တဖန် ဆက်လက်ရိုက်နှက်မြဲ ရိုက်နှက်နေကြပြန်သည်။

လုံခြုံရေးဌာနမှူးက ကျမအား လက်ညှိုးထိုးပြလိုက်သည်။

“အကြံပေးအရာရှိခင်ဗျား...သူက ကွန်မြူနစ်ခေါင်းဆောင်တယောက်ပါ”

အကြံပေးအရာရှိက ကျမကို ခပ်စိမ်းစိမ်းတချက်ကြည့်လိုက်သည်။ သည့်နောက် ပြာနန်းနေအောင် ညှင်းပန်းနှိပ်စက်ခံထားရ သူများ၊ အခြေအနေဆိုးဆိုးဝါးဝါး ဖြစ်နေသူများကို လိုက်ကြည့်သည်။ သူသည် ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နှင့် အိတ်ဆောင်မှတ်စုစာအုပ်ထဲမှာ တစုံတရာ ရေးမှတ်သည်။ သို့ရာတွင် စကားတခွန်းမှ မပြော။ ခဏအကြာတွင် သည်အုပ်စုပြန်ထွက်သွားကြသည်။

သည်အကြံပေးအရာရှိမှာ ဗီယက်နမ် အလယ်ပိုင်းဒေသကို ကွပ်ကဲကြီးမူရသည့် စစ်ရေးအကြံပေးအရာရှိတဦး ဖြစ်ကြောင်း၊ သူသည် ငိုဒင်ဇင် ၏လက်နက်ကိုင်တပ်များနှင့် ပုလိပ် တပ်ဖွဲ့ တို့အား ခရီးလှည့်ပြီး စစ်ဆေးကြည့်ရှုနေခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ကျမကြားသိရသည်။ သူသည် (Hien Luong) တံတားအနီးက (Trung Luong) ခရိုင်သို့လဲ သွားရောက်ခဲ့ပြီး အဲဒီမှတဆင့် မြောက် ဘက်ကမ်း အခြေအနေကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခဲ့ကြောင်း သိရသည်။ သူနှင့်အတူ လိုက်ပါလာသော ဘုန်းတော် ကြီးမှာ ငိုဒင်ဇင် ၏အစ်ကို ဂိုဏ်းချုပ်ဘုန်းတော်ကြီး ‘ငိုဒင်သု’ ဖြစ်လေသည်။

(အမှတ် ၂-စာစောင်တွင် ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်။)

